AGATHA CHRISTIE

BİR KADEH ŞAMPANYA

24

AGATHA CHRISTIE

BİR KADEH ŞAMPANYA

Kitabın Düzenlenmesi : Oral Orhon

Dizgi Ve Baskı : Yeni Matbaa

Ciltler : Tabes Cıltevi

*Epub Düzenleme: **Üç Nokta***

Doğum günü masası yedi kişi için hazırlanmıştı...
Masada attı kişi korkudan soğuk terler dökerek, müthiş bir şeyin vukuunu bekliyorlardı. Son derece güzel bir kadının doğum gününü kutlamak üzere toplanmışlardı. Ellerde şampanya kadehleri vardı... Gözlerde korku yanıp sönüyordu.
Nihayet ışıklar azaltıldı, numaralar başladı... Davulların öfkeli uğultusu sona ererken ışıklar tekrar yandı... Doğum gününü kutlayan güzel kadın, masanın üstüne kapanmıştı. Yüzü mosmordu. Parmakları takallüs etmişti... Artık masada altı kişi idiler. Masadaki erkeklerin kalplerine aşk ve cinayet tohumları saçmış olan güzel kadın ölmüştü.
Onu kim öldürmüştü?
Çılgına çevirdiği âşıklarından biri mi?
Kıskançlıktan kahrettiği kadınlardan biri mi?

KİM?

KİM?

Rosemary Barton: Aşktan başka bir şey düşünmeyen, çok güzel, çok zengin, çok genç bir kadın.

George Barton: Rosemary'nin munis, kendi halinde bir insan olan kocası.

Iris Marle: Rosemary'nin küçük kızkardeşi. Ablasının hatıralarını kafasından silmeye çalışan bir kız.

Stephen Farraday: Genç ve istikbali parlak bir politikacı. Rosemary ile olan aşk macerasına nasıl son vereceğini bilemeyen bir adam.

Sandra Farraday: Stephen'in karısı. Babasının nüfuzu sayesinde çok sevdiği kocasını yükseltmeye çalışan, soğuk ve çirkin bir kadın.

Ruth Lessing: George Barton'un sekreteri. Patronun karısından nefret eden, haris, merhametsiz bir kadın.

Lucilla Drake: Rosemary'nin halası. Serseri oğlu yüzünden başı belâdan kurtulmayan bir kadın.

Anthony Browne: Hapishaneye girip çıktığı Rosemary'den başkası tarafından bilinmeyen, mazisi meçhuller içinde kalmış bir genç adam.

Vıctor Drake: Lucilla halanın oğlu, bir baltaya sap olamayan, serseri mizaçlı bir genç.

Albay Race: George Barton'un eski bir aile dostu. Altmış yaşlarında, bronz yüzlü, beyaz saçlı bir adam.

Guiseppe Bolsano: Cinayet gecesi masaya hizmet eden garson.

Başmüfettiş Kemp: Scotland Yard'a mensup bir polis.

ROSEMARY

Hatıraları kovmak için ne yapabilirim

Gözlerimin önünden?

Bir yıl kadar önce ölen Rosemary'yi

altı kişi düşünüyordu.

1 Iris Marle

Iris Marle kardeşi Rosemary'yi düşünüyordu.

Bir yıldan beri Rosemary'yi aklından çıkarmak için bütün gücüyle gayret etmişti. Hatırlamak istemiyordu.

Bu hâtıra çok acıydı - çok korkunçtu!

Mosmor kesilmiş bir yüz, takallüs etmiş parmaklar...

Bu manzara ile, bir gün önceki neş'eli, güzel Rosemary arasındaki tezat müthişti... Neş'eli kelimesi pek uygun düşmüyordu ya, neyse... Ağır bir grip geçirmişti. Keyifsizdi, dermansızdı... Bütün bunlar tahkikat sırasında ortaya çıkmıştı. İris bizzat bu hususu belirtmek için gayret etmişti. Rosemary'nin intiharına sebep olan şey de buydu zaten, öyle değil mi?

Tahkikat sona erince, İris bütün olayı kafasından çıkarıp atmaya çalışmıştı. Hatırlamanın ne faydası vardı artık? Herşeyi unut, gitsin. Çıkar o korkunç hâdiseyi kafandan!

Ama şimdi hatırlaması gerektiğini arılıyordu. Geçmiş günleri düşünmeye mecburdu artık... Tesadüf gibi görünen en küçük teferruatı bile dikkatle hatırlaması lâzımdı.

George'la dün geceki o garip konuşma, olayı hatırlamanın lüzumunu ortaya çıkarmıştı.

Bu konuşma o kadar umulmadık bir şekilde, öylesine korkunç bir tarzda cereyan etmişti ki... Dur bir dakika - umulmadık bir şekilde mi olmuştu? Daha önce hiç bir alâmet belirmemiş miydi? George'un gittikçe artan dalgınlığı, unutkanlığı, garip hareketleri, kısacası acaipliği nihayet dün gece patlak vermiş, kendisini çalışma odasına çağırıp, çekmeceden mektupları çıkarmıştı.

Artık çare yoktu. Rosemary'yi düşünmeye ve hatırlamaya mecburdu.

Rosemary - ablası...

İris birden, Rosemary'yi hayatı boyunca ilk defa düşündüğünün hayretle farkına vardı. Yani bir başka şahıs olarak, afâkî bir şekilde onu ilk defa düşündüğünü anladı.

Rosemary'yi daima hiç düşünmeden kabul etmişti. İnsan annesini, babasını, ablasını veya halasını pek fazla düşünmezdi ki... Onlar sualsiz sorgusuz münasebet çemberlerinin içinde var olurlardı, işte...

Ayrı ayrı fertler olarak düşünmezdiniz ki onları... Hattâ neye benzediklerini, nasıl insanlar olduklarını bile kendi kendinize sormazdınız.

Rosemary nasıl bir insandı?

Bu sual şu anda büyük bir önem kazanmış bulunuyordu. Bu sualin üzerine pek çok şey istinat edebilirdi. İris zihninin ışığını geçmiş yıllara doğru uzattı. Kendisiyle Rosemary'nin çocukluk yıllarına...

Rosemary kendisinden altı yaş büyüktü.

Geçmiş yıllardan kısa sahneler canlandı gözlerinin önünde. Kendisi sütüyle ekmeğini yiyen küçük bir çocuk, Rosemary, örgülü saçları ile masada «ders yapan» önemli bir şahıs.

Deniz kıyısında geçen bir yaz... «Büyük kız» pozunda yüzmesini öğrenen Rosemary ve onu kıskanan İris!

Leyli okula giden, tatillerde eve dönen Rosemary... Sonra kendisinin okula gidişi... Nihayet, Paris'te, genç kızları sosyete için hazırlayan lüks okuldan mezun olan Rosemary... Bir zamanlar sadece kol ve bacaktan ibaret, hantal Rosemary'nin yerine Paris'ten dönen o, insana huşu verecek derecede şık, kadife sesli, zarif endamlı, kenarları siyah kirpiklerle çevrili iri lâcivert gözlü, kızıl hârelerle dalgalanan kumral saçlı Rosemary... Bambaşka bir dünyada yetişmiş, insanın huzurunu kaçıracak kadar güzel bir mahlûk!

O günden sonra birbirlerini pek az görmeye başlamışlar, aralarındaki altı yıllık fark, onları her zamankinden çok birbirlerinden uzaklaştırmıştı.

İris hâlâ okuldaydı. Rosemary ise bütün çılgınlığı ile bir «mevsim» yaşıyordu. İris eve dönükten sonra bile aralarındaki fark kapanmadı. Rosemary'nin hayatı, sabahları geç saatlere kadar yatakta tembellik etmek, sosyeteye mensup genç kızlarla öğle yemeklerine gitmek, haftanın birkaç gecesini danslarda geçirmekten ibaretti. İris ise Matmazel'le saatlerce ders yapar, parkta yürüyüşe çıkar, saat dokuzda yemeğini yiyip, 10 da da yatağa girerdi. İki kız kardeşin temasları birkaç cümle teatisinden ibaret kalırdı hep...

- Merhaba İris, bana telefonla bir taksi çağırır mısın? Haydi kuzucuğum, müthiş geç kalıyorum. .

Veya:

- Bu yeni elbiseni beğenmedim, Rosemary, sana yakışmamış... fazla frapan...

Sonra, Rosemary George Barton'la nişanlandı. Heyecan ve hay- huy içinde geçen günler, sonu gelmeyen alış veriş, eve taşınan kucak dolusu paketler, nedimelerin esvapları...

Nihayet düğün. Rosemary'nin peşi sıra kilisenin mihrabına doğru yürüyüş... Kulağına çarpan fısıltılar:

- Ne kadar güzel bir gelin olmuş...

Rosemary niçin George'la evlenmişti? O zaman bile İris hayret etmekten kendisini alamamıştı. Rosemary'ye telefon üstüne telefon yağdıran, onu her akşam gezmelere götüren pek çok yakışıklı genç vardı.. Niçin, kendisinden on beş yaş büyük, iyi kalbli, hoş, fakat tam manasiyle donuk bir insan olan George'u seçmişti?

George'un hali vakti yerindeydi ama, zengin denemezdi. Rosemary'nin kendi parası vardı .. Hem de yığınlarla.

Paul amcanın paraları...

İris zihnini dikkatle yokladı. Şimdiki ma'ûmatiyle, o zamanki bildikleri arasında bir fark bulmaya çalıştı.. Meselâ Paul amca hakkında?

Öz amcaları değildi Paul amca... İris bunu eskiden beri bilirdi. Hiç bir şey açık açık anlatılmamıştı ama, genç kız bir takım hakikatleri kesin olarak biliyordu. Paul Bennett annelerine âşık olmuştu. Fakat, o daha fakir bir erkeği tercih etmiş, Paul Bennett bu mağlûbiyeti romantik bir tevekkülle karşılamıştı. Genç adam plâtonik bir sadakatle, aile dostu olarak kalmıştı. Aile içinde Paul amca olup çıkmış, ilk doğan bebeğe, Rosemary'ye vaftiz babalığı yapmış, öldüğü zaman da bütün servetini, o sıralarda on üç yaşlarında bulunan vaftiz evlâdına bırakmıştı.

Böylece, Rosemary, güzelliğinin yanı sıra, muazzam bir servetin de vârisi olmuştu. Bu haliyle bir de kalkmış, uysal, durgun bir adam olan George Barton'la evlenmişti.

Niçin? İris, o zaman da bu sualin cevabım bulamamıştı. Şimdi de şaşıyordu. Rosemary'nin hiç bir zaman George Barton'u sevmiş olacağına inanmamıştı İris. Ama. Rosemary onunla çok mesut olduğu zehabını uyandırmıştı. Onu

derin bir sevgiyle seviyor gibi görünmüştü. Evet, George'a çok düşkündü. İris'in bu durumu müşahede etmesi için eline fırsat geçmişti. Rosemary'nin evlenmesinden bir yıl sonra, anneleri, güzel ve zarif Viola Marle vefat etmiş, on yedi yaşında kimsesiz kalan İris, ablasiyle eniştesinin evine gitmişti.

On yedi yaşında bir kız. İris kendi hayali üzerinde düşünmeye koyuldu. Nasıl bir kızdı? Neler hissediyor, neler düşünüyor, neler görüyordu?

Nihayet, İris Marle'nin, pek yavaş inkişaf eden, fazla düşünmeyen, olayları olduğu gibi kabul eden bir kız olduğu neticesine vardı. Meselâ, annesinin eskiden beri Rosemary'ye olan düşkünlüğüne içerlemiş miydi? Genel olarak bu konuda düşünmemişti bile. Hiç tereddütsüz, Rosemary'nin önemli evlât olduğunu kabullenmişti. Rosemary «meydana çıkmıştı» Annesinin, sıhhatinin elverdiği kadar büyük kızı ile meşgul olması tabiiydi. Elbette bir gün kendi sırası da gelecekti. Viola Marle, çocuklarına karşı fazla düşkünlük göstermeyen, kendi sıhhatiyle meşgul bir kadındı. Çocuklarını ekseriya dadıların, mürebbiyelerin, okulların elinde bırakmıştı ama, eve döndükleri zamanlarda da onları sıcak bir şefkatle karşılamayı bilmişti. Hector Marle, İris daha beş yaşındayken ölmüştü. Sıhhatine zararlı olacak derecede içki müptelâsı bulunduğunu öylesine gizlerlerdi ki, genç kız bu gerçeği nasıl olup da öğrendiğini hatırlamıyordu.

On yedi yaşındaki İris Marle, hayatı olduğu gibi kabul ediyordu.. Annesinin ölümüne münasip şekilde matem tuttu, siyah elbiseler giydi, ve ablasiyle eniştesinin Elvaston meydanındaki eylerine taşındı.

Bu evde hayat bazan pek kasvetli oluyordu. İris'in sosyeteye resınen tanıtılması gelecek seneye kalmıştı. Bu arada genç kız, Fransızca ve Almanca lisan dersleri alıyor, ayrıca ev idaresi kurslarına devam ediyordu. Yapacak iş veya konuşacak kimse bulamadığı zamanlar sıkıntıdan patlayacak raddeye geliyordu. George mülte- fit, müşfik ve bir ağabey kadar samimî davranıyordu. Bu hali hiç değişmemişti. Şimdi ayni idi.

Ya Rosemary? İris Rosemary'yi pek az görüyordu. Hep gezmeye çıkıyordu Rosemary. Terziler, kokteyller, briç partileri...

Rosemary'ye dair neler biliyordu İris? Zevklerinden, ümitlerinden, korkularından haberi var mıydı? Bir insanla ayni çatı altında yaşadıktan sonra, onun hakkında bu kadar az şey bilmek insanı korkutuyordu gerçekten!.. İki kardeş arasında hemen hemen hiç mahremiyet yoktu...

Ama İris şimdi düşünmek zorundaydı. Hatırla mak zorundaydı. Bu çok önemli bir neticeye götürebilirdi onu.

Muhakkak ki Rosemary kâfi derece mesut görünüyordu...

Tâ ki o güne kadar... Olaydan bir hafta evveline kadar...

İris o günü ömrünün sonuna kadar unutamıyacaktı. O gün, bütün teferruatı, bütün sözleri ile, billûr gibi berrak, gözlerinin önündeydi. Pırıl pırıl cilâlı maun masa, geriye itilmiş sandalya, acele acele karalanmış karakteristik yazı..

İris gözlerini yumdu, sahneyi bütün teferruatı ile canlandırmaya çalıştı.

Rosemary'nin odasına girişi, ve birden olduğu yerde duralayışı.

Gördüğü manzara karşısında öylesine şaşırmıştı ki! Yazı masasında oturuyordu Rosemary... Kollarım masaya uzatmış, başını kollarına dayamıştı... Hıçkıra hıçkıra ağlıyordu!... Rosemary'nin ağladığım daha önce hiç görmemişti. Bu acı, derin, şiddetli hıçkırıklar onu ne kadar korkutmuştu!

Evet, Rosemary ağır bir grip geçirmişti. Ayağa kalkalı bir iki gün oluyordu. Gripin insanı perişan ettiğini, paçavraya çevirdiğini, yaşama şevkini kırdığım bilmiyen yoktu, ama, yine de...

İris, çocuksu bir feryatla haykırdı:

- Oh, Rosemary, ne oldu?

Rosemary doğruldu. Karmakarışık olmuş yüzünden saçlarını geriye attı. Kendisini toparlamaya çalıştı. Telâşlı, telâşlı:

- Bir şey yok, bir sey yok, dedi, bana öyle bakma!

Yerinden fırladı, kardeşinin yanından geçip, odadan dışarı koştu.

İris, şaşkın, üzgün, öne doğru birkaç adım attı. Masanın üstünü bakışlariyle tararken, birden, ablasının kendi isınini yazmış olduğu gözüne çarptı. Rosemary ona mı mektup yazıyordu, yoksa?...

Masaya yaklaştı, mavi mektup kâğıdına yatık, işlek harflerle yazılmış satırlara baktı. Kalemi tutan parmakların ıstırabından ve acelesinden yazı daha yatık olmuştu.

«Sevgili İris,
Vasiyetname yapmama hiç lüzum yok, zira benim param sana intikal edecek. Fakat bazı zati eşyalarımın muayyen kimselere verilmesini istiyorum.
George'a bana almış olduğu mücevherlerle, nişanlılığımız sırasında aldığımız mineli mücevher kutusu.
Gloria King'e plâtin sigara tabakam.
Maisie'ye porselen atım. Bunu o çok sev- »

Yazı burada sona eriyordu, Rosemary, kalemi aşağıya doğru çekip bırakmış, ağlamaya başlamıştı.

İris, sanki taşlaşmış gibi, öylece durdu.

Ne demek oluyordu bu? Rosemary ölecek miydi, yoksa? Grip onu çok ağır hasta etmişti ama, şimdi iyiydi. Hem insan gripten ölmezdi ki... Bazan ölen

oluyordu ama, Rosemary ölmemişti. Son günlerde bayağı düzelmişti. Sadece halsiz ve zayıftı.

İris'in bakışları bir kere daha mektubun üstünde dolaştı. Ve bu sefer bir cümle müthiş bir darbe tesiriyle gözlerinin önünde bilyüdü:

«... Zira benim param sana intikal edecek...»

Paul Benette'in vâsiyetnamesindeki maddelerden ilk defa haberi oluyordu İris'in. Rosemary'nin Paul amcanın servetini tevarüs ettiğini tâ çocukluğundan beri bilirdi. Rosemary'nin bu kadar zengin oluşuna mukabil kendisi hep fakir kalmıştı. Şu âna kadar, Rosemary'nin ölümü üzerine bu paraya ne olacağı hususunda kimseye bir şey sormuş değildi.

Bu konuda kendisine bir sual sormuş olsalardı, paranın, ablasının kocası olmak hasebiyle George'a intikal edeceğini söylerdi. Ve, Rosemary'nin George'dan evvel öleceğine hiç ihtimal vermediğini de sözlerine eklerdi.

Ama işte, Rosemary'nin kendi el yazısiyle yazılmıştı bu. Rosemary'nin ölümü halinde para kendisine, Iris'e intikal edecekti. Bu kanunî olmasa gerekti, öyle değil mi? Karı kocanın mirası biribirlerine geçerdi. Kızkardeşlere değil.. Meğer ki Paul Benett vasiyetnamesinde bu hususu zikretmiş ola... Evet, evet, mutlaka böyle olacaktı. Paul amca, mutlaka, vasiyetnamesinde, paranın, Rosemary'den sonra kendisine intikal etmesini istemiş olacaktı... Hiç olmazsa haksızlık bu şekilde bir parça hafifliyordu.

Haksızlık mı? Düşünceleri arasında beliriveren bu kelime onu birden şaşırttı. Rosemary'nin, Paul amcanın bütün parasına konmuş olmasını haksızlık diye mi düşünüyordu? Kimbilir, belki de kalbinin derinliklerinde böyle bir his vardı. Haksızlıktı işte bu. Rosemary ile ikisi öz kardeştiler. İkisi de ayni annenin çocuklarıydı. Paul amca neden bütün parayı Rosemary'ye bırakmıştı sanki?

Rosemary daima her şeye sahip olmuştu.

Partiler, şık elbiseler, kendisine âşık olan genç erkekler, ve nihayet sadık, hayran bir koca.

Rosemary'nin başına gelen en kötü şey şu gribe yakalanmak olmuştu... ömrü boyunca! O bile bir haftadan fazla sürmemişti!

İris, yazı masasının yanında mütereddit duruyordu. Şu kâğıt - Rosemary bunun hizmetçilerin gözleri önünde bırakılmasını ister miydi?

Genç kız bir anlık tereddütten sonra mektubu aldı, katladı, masanın çekmecelerinden birine koydu.

O meş'um doğum günü partisinin akabinde mektup çekmecede bulunmuş ve hastalığından sonra Rosemary'nin ümitsizliğe duçar olduğuna, daha o zamandan intihan düşündüğüne delil sayılmıştı.

Gripten sonra yaşama şevkinin kırılması. Tahkikat sırasında genç kadın ölüme sevkeden sebebin bu olduğu ortaya atılmıştı. İris'in delili de bunu teyit ediyordu. Kifayetsiz bir sebepti bu ama, başka sebep bulamamak yüzünden neticede kabul edilmişti. O sene pek acaip bir grip salgını vardı.

Ne İris, ne George Barton başka bir sebep gösterememişlerdi. - O sıralarda.

Şimdi, tavanarasındaki hâdiseyi düşündükçe, İris. neden o derece kör olduğuna şaşıyordu.

Her şey gözlerinin önünde cereyan edip duruyormuş da o hiç bir şeyi görememiş, hiç bir şeyin farkına varamamış!

Zihni birden doğum günü partisindeki trajediyi bir sıçrayışta atlayın geçti. Bunu düşünmeye lüzum yoktu! O iş olup bitmişti. O sahnenin dehşetini, tahkikatın heyecanım ve George'un seyiren yüzünü, kan çanağına dönmüş gözlerini bir kalem geç. Dosdoğru tavan arasındaki olaya atla.

İKİ ■ *Rosemary'nin ölümünden altı ay sonraydı.*

İris Elvaston meydanındaki evden ayrılmamıştı.

Cenaze merasiminden sonra, Marle aUesinin avukatı olan dazlak kafalı, inanılmaz derecede zeki ba kışlı, kibar zat. İris ile bir görüşme yapmıştı. Şayanı takdir bir vuzuhla genç kıza, Paul Benett'in vasiyetnamesi gereğince, Rosemary'ye kalmış olan servetin, ileride doğacak çocuklarına intikal edeceğini, fakat genç kadın çocuksuz öldüğü takdirde bütün emlâk ve paranın İris'e geçeceğini anlattı. Avukatın muazzam bir servete baliğ olduğunu söylediği bu miras, İris 21 yaşma vardığı veya evlendiği zaman eline geçecekti.

Bu arada halledilmesi gereken en önemli mesele genç kızın ikamet edeceği yerdi. Mr. George Barton iris'in kendisiyle beraber oturmaya devam etmesini istemişti. Marle ailesinin baş belâsı olan oğlu yüzünden malî vaziyeti pek sarsılmış olan halası Mrs. Drake'in de yanlarına gelmesini genç kızı sosyete münasebetlerinde yalnız bırakmamasını ileri sürmüştü. İris bu plândan hoşlanır mıydı, acaba?

İris buna dünden razıydı.. Yeni bir hayat tanzim etmek zorunda kalmayışına müteşekkir bile olmuştu. Babasının kardeşi olan Lucilla halanın uysal, iradesiz, kuzu mizaçlı, orta yaşlı bir kadın olduğunu biliyordu.

Mesele böylece halledildi. George Barton baldızının yanında oturmasından ve ona küçük bir kızkardeş muamelesi etmekten büyük bir zevk duyuyordu. Mrs. Drake bir genç kız için pek iç açıcı bir arkadaş olmasa bile, yine de İris'in arzularına tamamen boyun eğen bir kadın olması hasebiyle yabana atılmazdı. Ev halkı dostane bir hava içinde hep birlikte yaşamaya başladılar.

İşte, İris'in tavan arasında yaptığı keşif bundan altı ay sonrasına tesadüf ediyordu.

Elvaston meydanındaki evin tavan arası kullanılmayan ufak tefek eşya, bir kaç sandık ve bavul gibi öte beriyi saklamak maksadına hizmet ediyordu.

İris, bir gün, pek sevdiği kırmızı bir süveteri uzun uzun aramış, bulamayınca şansını bir de tavan arasında denemeye kalkışmıştı. George Rosemary'nin arkasından siyah matem esvapları giymemesi için genç kıza âdeta yalvarmıştı. Rosemary'nin matem fikrine daima muarız olduğunu söyleyip duruyordu. Bunun doğru olduğunu bilen İris de her günkü kıyafetlerini giymeye devam etmişti. Oysa. her şeyin «bir yolu, erkanı» olduğunda ısrar eden, elinden gelse 20 yıl evvel ölen kocası için hâlâ siyahlar giymekten çekinmiyecek kadar geri kafalı bir kadın olan Lucilla hala bu fikri hiç de tasvip etmemişti.

İris, giyilmeyen pek çok elbisenin tavan arasındaki sandıklarda muhafaza edildiğini biliyordu. Süveteri aramak sevdasiyle sandıkları alan talan etti, ve bu arada unutulmuş bazı giyim eşyasına rastladı - gri bir etek caket, bir tomar çorap, eski ski takımı, ve bir iki eski mayo...

İşte, Rosemary'nin eski sabahlığına da bu arada rastladı. Genç kadının ölümünden sonra fakirlere dağıtılan giyim eşyaları arasından bu sabahlık nasılsa gözden kaçmış olacaktı. Erkek stilinde dikilmiş, benekli ipekliden, kocaman cepli bir sabahlıktı bu...

İris, sabahlığın henüz yepyeni oluşuna dikkat ederek, sandıktan çekip çıkardı. Ve birden cebinde bir şeyin hışırdadığını farketti. Elini sokup, buruşuk, küçük bir kâğıt parçası çıkardı. Avucunda düzeltti ve okudu:

«Leopar, sevgilim, yapamazsın bunu... yapamazsın, yapamazsın... Birbirimizi seviyoruz! Birbirimize ait'iz biz! Bunu benim bildiğim kadar sen de bilmelisin! Elveda deyip, soğukkanlılıkla kendi hayatlarımızı yaşamamız imkânsız. Bunun imkânsız olduğunu sen de biliyorsun... Mümkün değil... Biz birbirimizin olacağız... Ebediyen! Ben geri kafalı bir kadın değilim... Etraftan söylenenler bana vız gelir. Aşk, benim için

dünyada her şeyden daha önemlidir. Beraber uzaklara gider, mesut oluruz... Seni mesut ederim... Bir defasında bana, ben siz hayatın kupkuru küllerden ibaret olduğunu söylemiştin, hatırlıyor musun, Leopar, sevgilim? Şimdi de kalkmış bütün bu işin sona ermesi gerektiğini, benim için bunun daha iyi olacağını yazıyorsun. Benim için iyi olacak, ha? Ben sensiz yaşayamam ki... George'a acımıyor değilim. Bana çok iyi muamele etti, ama beni anlayacağını sanıyorum. Hürriyetimi geri vermekte tereddüt etmiyecektir. Allah bizi birbirimiz için yarattı, sevgilim... Evet, biribirimiz için yarattı... Çok mesut olacağız, ama önce cesur olmamız lâzım. Herşeyi George'a kendim anlatacağım... Bütün meseleyi açık, açık anlatacağım... Hele şu doğum günüm geçsin.

Doğru hareket ettiğimden eminim, Leopar, sevgilim. Sensiz yaşayamıyacağımı da biliyorum. Yaşayamam. yaşayamam, YAŞAYAMAM. Bütün bunları yazmam ne budalalık. Tek bir satır yeter de artardı bile, «Seni seviyorum, aslâ bırakmıyacağım seni...» Oh, sevgilim...»

Mektup burada kesiliyordu.

İris, kımıldayamadan, öylece durdu, elindeki mektuba baktı.

Demek Rosemary'nin bir âşığı vardı, ona ateşli aşk mektupları yazmıştı, onunla beraber kaçmayı tasarlamıştı?

Peki, sonra ne olmuştu? Rosemary bu mektubu göndermemişti. Nasıl bir mektup göndermişti acaba? Bu meçhul adamla Rosemary arasında neticede ne gibi bir karara varılmıştı, acaba?

(Leopar! İnsanlar âşık oldukları zaman ne garip hâyallere kaptırıyorlardı kendilerini. Münasebetsizlik. Leopar'mış!)

Kimdi bu adam? Rosemary'nin onu sevdiği kadar o da onu seviyor muydu? Mutlaka seviyordu. Ablası inanılmıyacak kadar güzeldi. Ama yine de, Rosemary'nin yazdığı bu mektuba bakılırsa, adam, maceraya «bir son

vermek» fikrini öne sürmüştü. Yani, ne demek oluyordu? Tedbir mi? Bunu onun iyiliği için yaptığını yazmıştı galiba. Rosemary'nin adını kirletmemek için... Ama, erkekler kendilerini kurtarmak için hep böyle demezler miydi? Aslında bu, adamın bu işten «bıktığını» göstermiyor muydu? Belki de hiç bir zaman Rosemary'ye tam manasiyle âşık olmamıştı. Belki de gelip geçici bir hevesti. Her ne hal idiyse, İris, bu meçhul adamın, Rosemary ile olan macerasına bir son vermek kararında olduğunu sezmişti.

Ama Rosemary'nin düşüncesi bambaşkaydı. Rosemary ödeyeceği kefareti hesaplamıyordu. Rosemary de kararlıydı...

İris titredi.

Kendisi bütün bunların farkma bile varmamıştı! Tahmin bile edememişti! Ablasının hayatından memnun ve mesut olduğunu, George'la birbirlerini kâfi de recede tatmin ettiklerini sanmıştı. Kör! Kendi ablası hakkında hiç bir şey bilmemek demek kör olmak demekti.

Fakat, bu adam kimdi?

Zihni yine gerilere kaydı... Düşündü, hatırlamaya çalıştı. Rosemary'ye hayran, onu gezmeye götüren, ona durmadan telefon eden o kadar çok erkek vardı ki?

Öyle hususi bir önem atfettiği kimse yok gibiydi... Demek varmış!.. Bütün o kalabalık, asıl olan, tek aşkım gizlemek içinmiş! İris, hâtıraları tek, tek ayırmaya çalışarak, kaşlarını çattı.

İki isim ötekilerden ayrılıp, gözlerinin önünde bilyüdü. Evet, bunlardan biri olmalıydı. Stephen Farraday mıydı, acaba? Mutlaka Stephen Farraday'dı. Rosemary bu adamda ne bulmuştu, kuzum? Kendini beğenmiş, kurumlu bir genç adam... Pek de genç sayılmaz ya, neyse... Eh, zeki olduğunu söyleyenler yok değildi. Süratle yükselen bir politikacı, pek yalanda bir bakanlık koltuğuna oturması mümkün görünen genç bir adam... Sırtım Lord

Kidderminster'in nüfuzuna dayamış, istikbalde başbakan olması muhtemel bir siyaset adamı... Rosemary'nin gözlerinde ona cazibe kazandıran şey bu mu olmuştu, yoksa? Zira, Stephen Farraday'ın şahsı için bu derece ateşli olmasına ihtimal veremiyordu... O soğuk, kabuğuna çekilmiş mahlûka nasıl âşık olunurdu?

Ama. karısının da ona cılgınca âşık olduğunu, nüfuzlu ailesinin bütün itirazlarına rağmen, siyasi ihtirasından başka bir değeri olmıyan bu adamla evlenmek için ayak direttiği söylenmişti. Bir kadın bu adama çılgınca âşık olabiliyorsa. bir başka kadın da pekâlâ olabilirdi. Evet, mutlaka Stephen Farraday olacaktı Rosemary'nin âşığı.

Stephen Farraday değilse, o halde, mutlaka Anthony Browne olmalıydı.

İris, âşığın Anthony Browne olmasını istemiyordu.

Evet, alaylı bir ümitsizlik ifadesi taşıyan bu esmer. yakışıklı gene adam Rosemary'nin esiri gibi peşinden ayrılmaz, gel deyince koşar, git deyince giderdi ama, onun bağlılığı biraz fazla aşikâr, biraz fazla göze batan cinstendi... Böylesine uluorta gözler önüne serilen bir ilginin derinlere nüfuz etmiş olması şüphe götürürdü.

Anthony Browne'in, Rosemary'nin ölümünden sonra ortadan kaybolması ne garipti! O günden sonra onu bir daha gören olmamıştı.

Halbuki o kadar acaip kaçmaması lâzımdı bunun. zira Anthony çok seyahat eden bir adamdı. Arjantin'den, Kanada'dan, Uganda'dan, Amerika'dan dem vururdu konuşurken. Ama şivesinde bir yabancılık yoktu, doğrusu. Hayır, hayır, meş'um olaydan sonra onu ortada görmemelerini o kadar garip karşılamak pek doğru olmazdı.

Anthony, Rosemary ile arkadaşlık ediyordu. Onun ölümünden sonra geride kalanları görmek için gelmemiş olmasını pek yadırgamamak lâzımdı. Rosemary'nin arkadaşı idi, âşığı değil! İris, onun Rosemary'nin âşığı

olmasını istemiyordu nedense. Bunu kabullenmek çok acı gelecekti genç kıza, yüreğini sızlatacaktı belki de...

Avucundaki mektuba baktı. Buruşturdu. Ya atacak, ya da yakacaktı bu kâğıt parçasını...

Ama bir içgüdü ona mâni oldu.

(Günün birinde bu mektubu ortaya çıkarmanın büyük önemi olabilir.)

Kâğıdı bir kere daha düzeltti. Odasına getirdi ve mücevher kutusuna koyup, kitledi.

Günün birinde, Rosemary'nin niçin hayatına son verdiğini ortaya çıkarmak hususunda bu mektup önemli bir rol oynayabilirdi.

ÜÇ ■

- Başka, efendim?

Bu gülünç soru genç kızın zihninde belirince, dudakları acı bir tebessümle kıvrıldı. Nâzik bir dükkâncının ağzına yakışacak olan bu soruyu, şu anda, dikkatle oradan oraya yönelttiği düşüncelerine istikamet tayin etmek için kullanabilirdi.

Geçmiş günleri düşünürken, zihnini bir fener gibi o köşeden ötekine tutmuyor muydu? Tavan arasındaki olayı dikkatle incelemişti. Şimdi zihni, «başka, efendim?» diye soruyordu... Ondan sonra ne gelecekti?

Elbette ki, George'un gittikçe acaipleşen halleri... Bu çok daha gerilere dayanıyordu. Dün geceki konuşmanın ışığında küçük, küçük olaylar, İris'i şaşkına çevirmiş olan bazı teferruat büyük bir vuzuh kesbetmeye başlamıştı. Birbirinden ayrı kalmış sözler ve olaylar, hâdiseler zincirindeki yerlerini alıyorlardı.

Meselâ Anthony Browne'un yeniden ortaya çıkması. Evet, şimdi bu olayı ele almak lâzımdı, zira bu hâdise mektubu buluşundan bir hafta sonrasına tesadüf ediyordu...

İris, bu olayın kendisine telkin ettiği hisleri tahlilden âcizdi.

Rosemary Kasımda ölmüştü. Onu takip eden Mayıs ayında, İris, Lucilla Drake'in kanatları altında, sosyeteye mensup bir genç kızın hayatını yaşamaya başlamıştı. Yemek davetlerine, çaylara, danslara gidiyordu artık, ama bütün bunlardan zevk aldığı yoktu. Huzursuz ve boş hissediyordu kendisini.

Haziranın sonlarına doğru, sıkıntılı bir dans partisinde, omuz başında bir ses duydu:

- İris Marle, sizsiniz, değil mi?

Genç kız döndü... Ve Anthony'nin - Tony'nin sual dolu, siyah gözleri ile karşılaştı.

- Beni hatırlayacağınızı sanmıyorum, dedi genç adam, ama-

İris, erkeğin sözünü kesti:

- Nasıl hatırlamam!.. Çok iyi hatırlıyorum hem de...

- Ne iyi, beni unuttunuz sanmıştım, sizi görmiyeli o kadar çok oldu ki...

- Biliyorum, Rosemary'nin doğum günü par...

Gene kız, sustu. Kelime dudaklarına hiç düşünmeden, neş'eli bir sesle gelivermişti. Birden yanakların- daki bütün renk çekildi, yüzü bembeyaz kesildi. Dudakları titredi. İri, iri açılan gözlerini bir hüzün bulutu sardı.

Anthony Browne, telâşla:

- Çok müteessirim, dedi, acınızı hatırlatmakla "büyük bir kabalık yapmış oldum.

İris yutkundu.

- Zararı yok.

(Rosemary'nin doğum günü partisinden beri görmemiştim. Rosemary'nin intihar ettiği geceden beri. Bunu düşünmiyecekti. Düşünmiyeçekti.)

Anthony Browne tekrar konuştu:

- Çok müteessirim, lütfen kusurumu bağışlayın... Dansedelim mi?

Genç kız başını salladı. Henüz başlayan dans için bir başkasına söz vermişti ama, onun kolları arasında piste doğru uçtuğunu farketti. Bir kenarda, bu dansı vaadetmiş olduğu kavalyesini gördü... Gömleğinin yakası boynuna bir parmak büyük gelen, pek toy bir gençti bu... Boynunu uzatarak kendisini

araştırıyordu. İris içinden «böylelerine de tahammül gerek.» diye geçirdi. Toy çocuklar bu adama benzemiyorlardı tabii... Rosemary'nin arkadaşına.

Birden yüreğine bir şey saplanır gibi oldu. Rosemary'nin arkadaşı. O mektup. Yoksa o mektup, şimdi dansettiği bu adama mı yazılmıştı? Genç adamın dans edişindeki o tarifsiz zarafet ve çevik âhenkte Leopar lâkabını hatırlatan bir şeyler vardı. Rosemary ile bu adam mı-

Sertçe bir sesle sordu:

- Bu kadar zamandır nerelerdeydiniz?

Genç adam İris'i kendisinden biraz uzaklaştırarak, yüzüne baktı. Şimdi yüzündeki tebessüm uçmuştu. Sesinde garip, soğuk bir ton vardı:

- Seyahatteydim... iş seyahati.

- Evet.

Genç kız kendisini tutamadı:

- Niçin geri döndünüz? diye ekledi. Anthony Browne gülümsedi. Hafif bir tonla:

- Belki de, sizin için, İris Marle, dedi. Birden genç kızı kendisine doğru biraz daha çekerek, zaman ayan ve idare kabiliyetinin bir mucizesi sayılabilecek cüretkâr bir hareketle dans edenlerin arasından süzüldü. İris, bir hazzın sarhoşluğu içinde, «neden korkacakmışım?» diye düşündü.

Ve işte, o andan itibaren, Anthony, hayatının âdeta bir parçası haline geldi. Onu haftada en az bir kere görmeye başladı.

Onunla Parkta, danslı toplantılarda buluşuyor, davetlerde genç adamın yanıbaşında oturtulduğunu görüyordu.

Anthony'nin gelmediği yegâne yer Elvaston meydanındaki evdi. İris buna kısa bir müddet önce dikkat etmişti; genç adam, bu eve her davet edilişinde

bir punduna getirip ya kaçamak yapıyor, ya da daveti başından reddediyordu. Genç kız bu hususun farkına varınca nedenini düşünmeye başladı. Acaba Rosemary De aralarında bir şeyler olduğu için mi?...

Sonra, günün birinde George, o halim selim, kendi halinde, suya sabuna karışmayan George, Anthony'den bahsetti:

- Gezip dolaştığın bu Anthony Browne da kim? Ona dair neler biliyorsun?

İris şaşkın, şaşkın baktı eniştesine:

- Neler mi biliyorum? Neden, Rosemary'nin arkadaşıydı...

George'un yüzü seyirdi. Gözlerini kırpıştırdı. Ağır, donuk bir sesle:

- Evet, tabu, öyleydi ya., dedi.

İris üzgün bir tavırla:

- Affedersin, diye mırıldandı, hatırlatmamalıydım.

George Barton başını salladı. Yumuşak bir sesle konuştu:

- Hayır, hayır, onun unutulmasını istemiyorum. Aslâ... Hem adı da o manaya geliyor... (gözlerini bir noktaya dikmiş, beceriksiz bir tavırla konuşuyordu) Rosemary... Biberiye çiçeği... hatıraların sembolüdür.

Gözlerini genç kıza çevirdi:

- Ablanı unutmanı istemiyorum, İris, dedi.

İris içini çekti:

- Onu aslâ unutmıyacağım.

George devam etti:

- Şu genç adama, Anthony Browne'a gelince. Rosemary onun arkadaşlığından belki hoşlanıyordu ama ben kendisini pek fazla tanımıyorum. Dikkatli olman lâzım, İris. Sen şimdi çok zengin bir kızsın.

İris'in içinde yakıcı bir öfke dalgası yükseldi:

- Tony'nin, Anthony'nin kendisi de çok zengin. Londra'da bulunduğu vakit hep Claridge otelinde kalıyor.

George Barton hafifçe gülümsedi. Ve mırıldandı:

- Ziyadesiyle hürmete şayan ve pahalı bir yer. Ama yine de yavrucuğum, bu adam hakkında fazla bir şey bilen yok.

- Amerikalı o.

- Belki. Böyle olsa bile kendi sefareti tarafın- dan pek desteklenmiyor. Bu eve de fazla gelip gittiği yok, değil mi?

- Hayır. Gelmeyişinin sebebi de malûm. Ona karşı pek haşinsin.

George başını iki yana salladı:

- İşine burnumu sokmuş oldum... Sana vakitlice ihtarda bulunmaktan başka bir kastim yoktu. Lucilla ile biraz konuşacağım.

İris öfkeli, öfkeli:

- Lucilla ile mi? diye sordu.

George endişeli bir tavırla:

- Herşey yolunda gidiyor mu? dedi, yani, Lucilla senin lâyıkı veçhile vakit geçirmeni temin edebiliyor mu? Partiler filân, bu gibi şeyler ne âlemde?

- Sorma, Lucilla arı gibi çalışıyor.

- Bu hususta tembellik ediyorsa söyle, yavrum. Başka birini buluruz sana arkadaşlık edecek. Daha genç, bu işlere daha akh yatkın birini. Senin eğlenmeni istiyorum.

- Eğleniyorum, George, ah, hem de nasıl eğleniyorum bilsen.

George boğuk bir sesle:

- O halde mesele yok, dedi, benim bu konuda pek faydam dokunmaz., oldum bittim pek aklım ermez. Sen istediğin gibi yaşamana bak. Fazla masraf olmasın diye hesaplı gitmeye hiç hacet yok.

İşte George böyle bir insandı. İyi kalbli, kaş yapayım derken göz çıkaracak kadar beceriksiz, kendi halinde bir adam...

Vadettiği veya tehdit savurduğu veçhile, Anthony Browne konusunda Mrs. Lucilla Drake ile «biraz konuştu.» Fakat, kaderin cilvesi miydi neydi, o sırada Lu- cilla'nın dikkatini bu konuya çekmek gerçekten pek imkânsızdı.

Kadıncağız, gözünün bebeği kadar sevdiği, annesinin kalb tellerini kendi çıkarma göre çalmasını pek iyi bilen, serseri mizaçlı oğlundan bir telgraf almıştı.

«Bana 200 İngiliz lira gönderebilir misin?
Perişanım. Ölüm kalım meselesi.
Victor.»

Lucilla ağlıyordu.

- Victor öyle namuslu çocuktur ki... Benim ne sıkıntıda olduğumu biliyor. Başı sahiden son derece sıkılmamış olsaydı bana kat'iyen müracaat etmezdi. Şim diye kadar ettiği vâki değil. Günün birinde kendisini vuracağından korkar dururum...

- Vurmaz o. dedi George Barton donuk bir sesle.

- Onu taramıyorsunuz. Ben anasıyım. Ne de olsa oğlumun nasıl bir insan olduğunu bilirim. Arzusunu yerine getiremezsem kendimi aslâ affedemem. Şu hisseleri satarsam istediği parayı gönderebilirim.

George içini çekti.

- Beni dinle, Lucilla. Oradaki adamlarımdan birine telgraf çekip malûmat istiyeceğim. Bakalım Victor'un başı ne dereceye kadar sıkıntıdaymış?. Ama benim sana tavsiyem şu; bırak kendi yağı ile kavrulsun biraz. Sen böyle yapmaktan vazgeçmedikçe bir baltaya sap olamıyacak.

- Ne sert adamsın, George. Zavallı yavrucak pek şanssızdı...

George bu konudaki fikirlerini içinde boğdu. Kadınlarla münakaşa etmenin ne faydası vardı ?

Sadece:

- Ben bu işe Ruth'u koşarım, dedi, yarın bir haber alırız.

Lucilla kısmen teskin olunmuştu. İki yüz İngiliz lirası neticede elliye indirildi ama, Lucilla bu elliyi ille de göndermekte ısrar etti.

George, Lucilla'ya hisselerini sattığım söylemişti ama, aslında parayı kendi cebinden vermişti. İris bunu tahmin ediyor ve George'u cömertliği ve daha başka iyi huyları için takdir ediyordu. George'un cevabı basitti:

- Meseleyi şu yönden mütalâa etmek lâzım; her ailede böyle bir baş belâsı çıkar. Her ailede bakılmak, doyurulmak istenen biri vardır. Victor'a ölünceye kadar şu veya bu kimse bakmak zorundadır, âdeta ..

- Ama bu sen olmamalıydın. Senin ailene mensup değil ki?

- Rosemary'nin ailesi benim ailem demektir.

- Ne iyisin. George. Bu işi ben yapamaz mıydım? Hani gürül gürül akan servetimden bahseder durursun?...

George güldü:

- Yirmi bir yaşma basıncaya kadar böyle şeyler yapamazsın, küçük hanım. Eğer akıllıysan ondan sonra da yapmazsın. Biri sana telgraf çeker de, şu kadar yüz lira göndermediğin takdirde her şeye son vereceğini bildirirse,

çoğu zaman, yirmi liranın bile pek çok olduğunu anlarsın... Bir onluk yeter de artar .bile... Bir annenin para. göndermesine mâni olamazsın ama, hiç olmazsa meblâğı indirebilirsin. Aslında Victor Drake hiç bir zaman kendisini öldüremez... Öldürebilecek cinsten değil! Zaten intihar edeceklerini söyliyerek etrafa tehdit savuran insanlar kafiyen intihar edemezler.

Kat'iyen intihar edemezler mi? İris birden Rosemary'yi hatırladı. Sonra bu düşünceyi kafasından kovdu. George Rosemary'yi düşünmeden sarfetmişti bu sözü. Rio de Janeiro'daki haylaz, mesuliyetsiz, serâzat genç adamı düşünüyordu o.

Bu işte ıris'in hesabına en büyük kazanç, Lucilla'nın kendi derdine düşüp, An- thony Browne konusuna kâfi derecede ilgi gösterememiş olmasıydı.

İşte böyle... Bir kere daha, «başka arzunuz, Madam?» sualine başvurmak sırası gelmişti. George'un gittikçe değişen hali demişti ya... Artık bu konu üzerine eğilmeyi daha fazla geciktiremezdi. Ne zaman başlamıştı bu değişiklik?.. Ve sebebi neydi?...

Şimdi bile gerilere bakarak düşünürken, İris, değişikliğin ne zaman başlamış olduğunu kestiremiyor- du. Rosemary'nin ölümünden beri George'da bir dalgınlık vardı... Arasıra etrafında olup bitenleri farketmiyecek kadar dalıyor, âdeta bambaşka bir âleme karışıyordu. Olduğundan daha yaşlı, daha ağır bir hal çökmüştü üstüne. Bütün bunlar gayet tabii idi... Ama, bu dalgınlığın tabii şekilden çıkması ne zamana rastlıyordu?

Galiba Anthony Browne konusundaki küçük münakaşalarından sonra iş bilsbütün ciddî bir hal almıştı. İris, onun kendisine o acaip, şaşkın bakışla baktığım ilk defa o hâdiseden sonra farketmişti. Sonra, işinden erken bir saatte dönün, kendisini odasına kapamak huyu başladı. Odasında pek bir iş yaptığı da yoktu. Bir keresinde İris, içeriye girmiş, onu, gözleri bir noktaya

takılı, masasında öylece oturur bulmuştu. Genç kızın odaya girdiğini farkedince fersiz, dalgın gözlerle bakmıştı. O anda, sanki biraz önce ağır bir sarsıntı geçirmiş bir adama benziyordu. İris'in ne olduğunu öğrenmek istemesi üzerine sadece: «hiç» demişti.

Günler geçiyor, George'un çehresine yerleşen o dertli ifade gittikçe derinleşiyordu.

Bu hale pek dikkat eden olmamıştı. İris de pek aldırmamıştı, doğrusu. Dertler de bir nevi hususî «iş» sayılırdı.

Nihayet, George, ara sıra, sebepli, sebepsiz sual sormaya başladı. İşte, genç kızın, eniştesinin hallerini «acaiplik» diye vasıflandırması bu suallerden sonraya rastlıyordu.

- Buraya baksana İris, Rosemary seninle uzun, uzun konuşur muydu?

İris, şaşırarak baktı:

- Tabiî, George. Nihayet... ama, ne hakkında demek istedin?

- Hiiç, kendisi, arkadaşları hakkında... Hayatından memnun olup olmadığına dair... Mesut muydu, değil miydi? Bu gibi şeyler...

Genç kız, eniştesinin zihninden geçenleri okur gibi oldu. Rosemary'nin bedbaht aşk macerasının kokusunu almıştı galiba.

Ağır, ağır:

- Pek fazla konuşmazdı, dedi. yani her an bir şeylerle meşguldü demek istedim.

- Sen de o zamanlar çocuk denecek yaştaydın. Evet, biliyorum. Ama, yine de bir şeyler söylemiştir belki diye düşündüm.

Sual dolu bakışlarla, bir şeyler bekleyen bir köpek misali baldızına bakıyordu.

İris George'un incinmesini istemezdi. Zaten Rosemary bir şeyden bahsetmemişti ki! Hayır makamında başını salladı.

George içini çekti. Kısık bir sesle:

- Neyse, önemli değil... dedi.

Başka bir gün, damdan, düşercesine, Rosemary'nin en samimi kadın arkadaşları kimdi? diye sordu.

İris düşündü:

- Gloria King, Miss Atwell - Maisie Atwell, Jean Raymond.

- Bunlarla ne dereceye kadar samimî idi?

- Vallahi, pek bilmiyorum.

- Yani onlara içini açar mıydı demek istedim?

- Bilemem ki... Pek ihtimal vermiyorum. Ne gibi bir açılmayı kastediyorsun?

Birden bu son suali sorduğuna pişman oldu. Fakat George'un cevabı onu müthiş şaşırttı.

- Rosemary herhangi bir kimseden korktuğunu hiç söylemiş miydi?

- Korktuğunu mu? diye bakakaldı İris.

- Şunu söylemek istiyorum, Rosemary'nin düşmanı var mıydı?

- Kadınlar arasında mı?

- Yok, yok, öylesi değil. Hakiki düşman. Yani Rosemary'nin ölmesini arzulayan biri var mıydı? Böyle birini biliyor musun?

İris'in samimi şaşkınlığı George'u bilsbütün altüst etti. Kızardı, mırıldandı:

- Bu sualler insana pek münasebetsiz geliyor... Pek dramatik... Aklıma takıldı da...

Bundan bir iki gün sonra da Farraday'lar hakkında sual sormaya başladı. - Rosemary, bu Farraday'larla sıkı fıkı mıydı?

İris kesin bir şey söyleyemedi yine.

- Hic bilmiyorum, George.

- Onlardan bahseder miydi?

- Yoo, pek etmezdi galiba.

- Aralarında samimi bir dostluk var mıydı?

- Rosemary siyasetle çok ilgileniyordu.

- Evet. İsviçre'de bu Farraday'larla tanıştıktan sonra başladı bu ilgi. Ondan evvel politikaya filân metelik vermezdi.

- öyle. Stephen Farraday aşıladı ona bu ilgiyi. Rosemary'ye broşürler filân verirdi.

George sordu:

- Sandra Farraday ne derdi bu işlere?

- Hangi işlere?

- Kocasının Rosemary'ye broşür filân vermesine.

İris, huzursuz bir tavırla:

- Bilmem, dedi.

- Pek kendisini beğenmiş bir kadın. Buz gibi soğuk. Ama, Farraday için deli divane olduğunu söylüyorlar. Kocasının başka bir kadınla arkadaşlık etmesini hazmedemiyecek bir kadına benziyor.

- Belki.

- Farraday'jn karısı ile Rosemary'nin arası nasıldı?

İris ağır, ağır cevap verdi:

- Pek iyi değildi galiba. Rosemary Sandra ile alay ederdi. Oyuncak atlara benziyen, içi doldurulmuş, siyasi görünüşlü bir kadın derdi onun için. (Sandra ata benzer, bilirsin.) Rosemary, «bu kadını iğneyle delsen, saman tozu akar içinden» diye gülerdi.

George homurdandı,

Sonra:

- Hâlâ Anthony Browne'u sık sık görüyor musun? diye sordu.

- Oldukça.

İris'in sesi soğuktu. Ama George ihtarını tekrarlamadı. Aksine, bu konuyla ilgilenmiş göründü.

- Epey dolaşmış dünyayı, değil mi? Enteresan bir hayatı olsa gerek. Sana anlatır mı seyahatlerini?

- Pek anlatmaz... Ama çok seyahat etmiş.

- İş için, tabiî.

- Zannedersem.

- Ne iş yapıyor?

- Bilmiyorum.

- Silâh yapan firmalarla ilgili bir iş galiba.

- Hiç bahsetmedi.

- Benim sorduğumdan kendisine bir şey bahsetme sen de. Sadece bir merak. Geçen Sonbahar, United Arms şirketinin müdürü Dewsbury ile sık sık ötede beride görünüyordu. . Rosemary, Anthony Browne ile samimi arkadaştı değil mi? Onu sık sık görüyordu?

- Evet - evet, görüyordu.

- Ama onu tanıyalı çok olmamıştı. Tesadüfen edinilmiş bir arkadaştı, ha? Rosemary'yi dansa filân götürürdü, değil mi?

- Evet.

- Anthony'yi doğum günü partisine davet ettiği zaman epeyce şaşırmıştım. Onunla bu derece arkadaş olduğunu bilmiyordum.

İris. usulca:

- Anthony çok güzel danseder, dedi.

- Evet - evet, tabiî...

İris, istemiyerek, o gecenin manzarasını bir kere daha zihninde canlandırdı.

Luxemburg gazinosundaki yuvarlak masa, aba- jurlu ışıklar, çiçekler. Israrlı bir melodi tutturmuş olan orkestra. Masanın etrafındaki yedi kişi. Kendisi, Anthony Browne, Rosemary. Stephen Farraday, Ruth Lessing, George, ve George'un sağ tarafında dümdüz, uçuk sarı saçları, kavisli burun delikleri, berrak, mağrur sesi ile Stephen Farraday'ın karısı Lady Alexandra Farraday. Pek neşeli bir toplantıydı bu... Yoksa değil miydi?

Ve bu eğlencenin tam ortasında, Rosemary... Hayır, hayır, bunu dlişünmesen daha iyi olur. Sadece Tony'nin yanında oturmakta olduğunu hatırlamak yeter... Tony ile ilk defa o akşam tamşıyordu. O geceden önce Tony onun için sadece bir isimden, holde Rosemary'yi bekleyen bir gölgeden, Rosemary'ye refakat eden bir sırttan ibaretti.

Tony-

İris irkilerek kendisine geldi. George bir suali ikinci defadır tekrarlıyordu:

- Olayın akabinde ortadan kayboluşu ne tuhaftı! Nereye gitmişti, biliyor musun?

İris yarı dalgın:

- Seylan'a, yahut da Hindistan'a galiba.

- O gece bu seyahatten hiç bahsetmemişti.

Gene kız sertçe:

- Ne diye edecekti? dedi, hem o., o geceden bahsetmeye mecbur muyuz?

George'un yüzü kıpkırmızı kesildi.

- Yok, yok. değiliz, tabii. Affet, yavrum... ha, hazır aklıma gelmişken, Browne'u bir aksam yemeğe davet etsene... Kendisiyle tekrar karşılaşmak beni memnun edecek...

İris sevinçten uçtu. Georce yola geliyordu. Davet münasip şekilde yapıldı ve kabul edildi. Fakat Anthony son dakikada bir iş için Kuzeye gitmek zorunda kalması hasebiyle bu davete icabet edemedi.

Temmuz ayının sonlarına doğru bir gün, George, sayfiyede bir ev aldığını söyliyerek. Lucilla ile İris'i fena halde şaşırttı.

- Ev mi aldın? diye bağırdı İris, inanmıyan bir sesle, ama ben Goring'deki o evi iki aylığına kiralıyacağız sanıyordum?

- İnsanın kendi evine sahip olması daha iyi değil mi? Bütün yıl boyunca hafta sonlarını gider orada geçiririz.

- Nerede? Nehir kıyısında mı?

- Pek sayılmaz.. Daha doğrusu hiç sayılmaz... Sussex. Marlingham. Little Priers diyorlar. Elli altmış dönümlük bir arazi üzerine yapılmış, Kral Jorj

stilinde küçük bir ev.

- Yani evi bize göstermeden mi satın aldın?

- Bir fırsat düştü canım. Satışa henüz çıkanlmıştı... Kapatıverdim.

Mrs. Drake atıldı:

- Şimdi orayı yeniden tanzim edip, döşemek gerekecek.

George kayıtsızca:

- O bir şey değil, dedi, Ruth bütün bu işleri halletti.

İris ile Lucilla, George'un becerikli sekreterinin adını sessizce, âdeta saygılı bir sükûnet içinde kabullendiler. Ruth başlı başına bir müessese idi, ve hemen hemen aileden biri sayılıyordu. Ciddi kıyafetler içinde kendisine hâs bir güzelliğe sahip olan bu kadın, kabiliyetle anlayışı nefsinde mezcetmişti...

Rosemary sağlığında daima, «Bu işi Ruth'a havale edin, harikulâde bir kadın o, aman ona bırakın...» demeyi âdet haline getirmişti.

Bütün güçlükler Miss Lessing'in mahir parmakları ile düzeltilirdi. O daima müte- bessim, hoş, mağrur tavrı ile bütün güçlükleri yeniverirdi. George'un bilrosunu idare ettiği kadar, Allah bilir ya George'u da idare ediyordu. George ona müthiş güvenirdi... Her şeyde onun muhakemesine dayanırdı. Genç kadının sanki şahsî hiç bir arzusu, hiç bir ihtiyacı yok gibiydi.

Ama bu sefer Lucilla Drake'in canı sıkılmıştı:

- George'cuğum, Ruth kaabiliyetli kadındır, anladık ama, bir ailenin kadınları da salonlarındaki renk armonisini kendileri tanzim etmek isterler! İris'e fikrini sormak yok muydu? Haydi ben bir yana... Beni saymayın. Fakat İris'in ne kadar canı sıkılsa yeridir.

George afalladı:

- Ben sürpriz yapmak istemiştim!

Lucilla gülümsemek zorunda kaldı:

- Ne çocuksun, George!

İris atıldı:

- Renk armonisine pek aldırış etmem ben, canım. Eminim ki Ruth mükemmel bir şey hazırlamıştır.

Çok akıllı kadın... Oraya gidince neyle meşgul olacağız? İnşallah tenis kortu vardır?

- Var tabii, golf sahası da yakm. Deniz de on dört mil mesafede. Üstelik komşularımız da var... İnsanın tanıdıklarının bulunduğu bir yere gitmesi daima akıllılık olur.

- Hangi komşular? diye sordu İris..

George gözlerini genç kızdan kaçırarak:

- Farraday'lar, diye cevap verdi... Bizim evin bir buçuk mil kadar uzağında, Parkın karşı tarafında oturuyorlar.

İris, eniştesine bakakaldı. Ve bir anda, bu yeni numaranın, yani bu yeni bir ev alıp, tanzim etme meselesinin, sırf Stephen ve Sandra Farraday'ın yakınında bulunmak gayesini güttüğü neticesini çıkardı. Sayfiye gibi yerde, arazileri bitişik iki evde oturan iki ailenin er geç sıkı fıkı bir dostluk kuracakları aşikârdı.

Peki ama niçin? Farraday'lar üzerinde böyle inatla durmanın sebebi neydi? Anlaşılmaz bir gayeye hizmet için ne diye böyle pahalı bir usule baş vurmuştu?

George Rosemary ile Stephen Farraday'ın arasında arkadaşlık sınırlarını aşan bir şeyler olduğundan mı şüphelenmişti yoksa? Bu. ölümden sonra

ortaya çıkan garip bir kıskançlık gösterisi miydi? Kelimelerin izahtan âciz kalacağı bir düşünceydi bu!

George, Farraday'lardan ne istiyordu? Kendisine tevcih edip durduğu o garip suallerin gizlediği maksat neydi? George'a son zamanlarda olanlar olmuştu...

Ya akşamları yüzüne çöken o garip ifade! Lucilla bunu fazladan içtiği bir kadeh porto'ya hamlediyordu. Hay Lucilla, hay!

George'un son zamanlardaki acaipliğinde bir şeyler gizliydi. Komaya girmiş gibi derin düşüncelere dalarak kendinden geçtiği anların dışında içi içine sığmıyordu.. heyecan ve meraktan...

Ağustos ayının büyük bir kısınını sayfiyedeki Little Priors köşkünde geçirdiler. Korkunç bir ev! İris titredi. O evden nefret etmişti. Muhteşem, iyi inşa edilmiş bir evdi. Ahenkli bir zevkle döşenip, tanzim edilmişti, (Ruth Lessing'in beceremediği iş var mıydı.» Fakat ev insanı ürkütecek kadar boş görünüşlüydü.

Bu evde yaşamıyorlardı sanki. Orayı sadece işgal etmişlerdi. Tıpkı harpte askerlerin bir tarassut mevkiini işgal etmeleri gibi...

Durumun asıl müthiş tarafı normal bir yaz geçiriyorlarmış intihamı vermek için lüzumundan fazla gayret sarfedilmesiydi. Hafta sonlarını geçirmeye gelen misafirler, tenis partileri, Farraday'larla yenen gayri resmi yemekler...

Sandra Farraday onlara karşı pek mültefit davranıyordu. Eski dostlara gösterilmesi gereken itibar ve ilgi noksansızca yerine getiriliyordu. Komsularını sayfiyedeki dostları ile tanıştırmış. George'la İris'e atlar hakkında bilgi vermişti. Lucilla Drake'e karşı da hürmette kusur etmiyordu.

Fakat, solgun vüzünün mütebessim maskesi ardında neler düşündüğünü kimse kestiremezdi. Sandra Farraday Sfenks heykeli gibi bir kadındı.

Stephen'! daha az görüyorlardı. Çok meşguldü. Siyasî işleri dolayısiyle sık, sık evden ayrılıyordu. Fakat, İris'e öyle geliyordu ki, Stephen, Little Priors köşkünde kalanlarla karşılaşmamak için elinden geleni yapmaktaydı.

Ağustos bu minvâl üzere geçti ve Eylül geldi... Ekimde Londra'daki eve dönmek kararlaştırıldı.

Bu karar İris'in yüreğini biraz olsun ferahlatmıştı. Londra'ya döndükleri vakit, belki de George da eski haline avdet edebilirdi.

Ve nihayet, dün gece, genç kız oda kapısının hafifçe tıklamasiyle uyanıp, doğruldu. Baş ucundaki ışığı yaktı, saate baktı. Bire gelmişti. On buçukta yatağa girmiş olduğu için vaktin daha geç olduğunu sanıyordu.

Sırtına alelacele bir penyuvar alıp, kapıya koştu. Böylesi, içeriden «giriniz» diye bağırmaktan daha tabiî idi.

Eşikte George duruyordu. Henüz yatmamıştı. Sırtında hâlâ akşam elbiseleri vardı. Nefes nefeseydi, yüzü acaip bir şekilde morarmıştı.

- Çalışma odasına gel, iris, dedi, seninle konuşmak istiyorum. Biriyle konuşmak zorundayım.

Genç kız, şaşkın ve uyku sersemi, bu arzuya itaat etti.

Çalışma odasına girdikleri vakit, George kapıyı kapadı, masasının karşısındaki koltuğa oturması için İris'e eliyle işaret etti.

Sigara kutusunu genç kıza doğru itti, kendisi de bir sigara alıp, titreyen eliyle bir iki teşebbilsten sonra yakmaya muvaffak oldu.

- Bir şey mi oldu, George? diye sordu İris.

Şimdi bayağı bir korku almıştı yüreğini.

George'un yüzü korkunç bir haldeydi.

Erkek, koşmaktan nefes nefese kalmış biri gibi kesik, kesik:

- Kendi kendime devam edemiyeceğim, dedi, daha fazla saklayamıyacağım. Düşündüklerini bana söylemek zorundasın. Doğru mu, mümkün olabilir mi?

- Neden bahsediyorsun, George?

- Mutlaka bir şeye dikkat etmiş olmalısın, bir şeyler görmüş olmalısın. Mutlaka bir sebep olmalı...

İris şaşırdı bilsbütün. Hayretle baktı.

George elini alnından geçirdi.

- Neden bahsettiğimi anlamıyorsun, besbelli. O kadar korkma, yavrum. Bana yardım etmek zorundasın... O Allahın belâsı teferruatın hepsini hatırlaman lâzım... Biraz müphem konuştuğumun farkındayım, ama simdi sen de anlayacaksın... Mektupları gösterdiğim zaman.

George masanın çekmecelerinden birinin kilidini açtı, iki tabaka kâğıt çıkardı.

Daktiloda yazılmış, uçuk mavi kâğıtlardı bunlar.

- Oku şunu, dedi.

İriş kâğıda baktı. Anlatmak istenilen şey, kısa ve kesin, dolambaçlı sözlerden âri olarak yazılmıştı:

«SİZ KARINIZIN İNTİHAR ETTİĞİNİ SANIYORSUNUZ. O İNTİHAR ETMEDİ. ÖLDÜRÜLDÜ.»

İkinci mektuptaki yazı da şöyle diyordu:

«KARINIZ ROSEMARY KENDİSİNİ ÖLDÜRMEDİ. BİR CİNAYETE KURBAN GİTTİ.»

İris'in gözleri okuduğu satırlara takılı kalmıştı. George devam etti:

- Mektuplar üç ay önce geldi. Önce şaka zannettim... Kaba, merhametsiz bir şaka... Sonra düşünmeye başladım. Rosemary neden kendisini öldürmek istesin?

İris bir makine gibi cevap verdi:

- Gripten sonraki ümitsizlik hissi.

- Evet, ama insan iyice düşününce bunun ne kadar saçma olduğunu anlıyor, değil mi? Pek çok insan grip geçirir, sonunda biraz yaşama şevki kırılır. Ne çıkar bundan?

İris, konuşabilmek için kendisini zorladı:

- Kimbilir, belki de mesut değildi.

- Evet, belki de değildi.

George bu nokta üstünde düşünür gibi bir an sustu.

- Ama yine de, Rosemary'nin mesut olmadığı için hayatına son vereceğine hiç inanasım gelmiyor. Belki intihar edeceğini söyliyerek etrafı tehdit ederdi, fakat iş fiiliyata dayanınca bunu gerçekleştiremezdi.

- Gerçekleştirdi işte, George! Zehiri el çantasında bulmadılar mı?

- Biliyorum, biliyorum, her şey birbirine zincirleme uyuyor... (tırnağı ile imzasız mektuba vurdu) ama bunlar geldiğinden beri olayları zihnimde evirdim çevirdim, durdum. Düşündükçe bu meselede bir iş olduğuna bilsbütün kanaat getirdim. Sana mütemadiyen sualler sormamın sebebi buydu. Rosemary'nin düşmanı var mıydı? Birinden korktuğunu hiç söyledi miydi? Onu öldürenin elbette ki bir maksadı vardı...

- George, sen çıldırmışsın!...

- Bazan çıldırdığıma ben de inanıyorum. Ba- zan da tam iz üstünde olduğumu düşünüyorum. Her ne pahasına olursa olsun hakikati öğrenmeğe

mecburum, İris, Sen de bana yardım edeceksin. Düşüneceksin... Kafam yoracaksın, hatırlayacaksın. Evet, hatırlayacaksın... O geceyi zihninde tekrar, tekrar yaşayacaksın... Çünkü anlıyorsun, değil mi, Rosemary şayet öldürüldüyse, MUTLAKA O GECE MASADA BULUNAN BİRİ TARAFINDAN ÖLDÜRÜLDÜ... Bunu anlıyorsun, değil mi, İris?

Evet, anlıyordu bunu. Artık o sahneyi gözlerinin önünden uzaklaştırmaya ça- lışmamalıydı. Her şeyi, bütün teferruatı hatırlamalıydı. Müziği, davulların uğultusunu, kısılan ışıkları, kabare numarasını, ışıkların tekrar yanışını, masanın kenarına yıkılmış, takallüs etmiş mosmor yüzü ile Rosemary'yi...

İris titredi. Birden yüreğini tarifsiz bir korku kaplamıştı... Müthiş bir korku...

Düşünmesi, geriye dönmesi, hatırlaması lâzımdı.

Rosemary... hâtıraların sembolü...

Onu unutmaya imkân yoktu...

2 Ruth Lessing

Ruth Lessing, başını kaşımaya vakit bulamadı- §ı günün ortasında boş bir kaç dakika yakalamış, patronunun karışım düşünüyordu. Rosemary Barton'u.

Rosemary Barton'u sevememişti bir türlü... O Kasım sabahı Victor Drake ile ilk defa konuşuncaya kadar, ondan ne dereceye kadar nefret ettiğini kendisi de bilemiyordu.

Victor Drake ile yaptığı o görüşme her şeyin başlangıcı olmuş, hâdiseler katarını o görüşme hareket ettirmişti.

Ondan evvel, hissettiği ve düşündüğü şeyler, şuur altında kalmış olduğu için, onların pek farkında değildi.

George Barton'a bütün varlığı ile bağlıydı. Tâ başındanberi devam ediyordu bu sadakat, bu bağlılık. Soğuk, becerikli, 23 yaşında bir genç kız olarak geldiği bu bilroya ayak bastığı gün, George Barton'un çekip çevirilmeye muhtaç bir erkek olduğunu anlamıştı. Onu hemen avucunun içine alıvermişti. Genç patronunun vaktini israf ettirmemiş, parasını biriktirmesine yardım etmiş, dertlerini ortadan kaldırmıştı. Arkadaşlarını bile kendi eliyle seçmiş, genç adamı boş vakitlerinde dinlendirecek meşgaleleri de Ruth Lessing tayin etmişti. Onun bunun tavsiyesi ile iş teşebbilslerine atılmasını önlemiş, fakat, bazı ahvalde rizikolu teşebbilslere girişmesi için patronunu teşvik etmişti.

Bir arada çalıştıkları uzun yıllar boyunca bir defa olsun George sekreterinin sadece patronunun menfaatlerini düşünen, çalışkan, dikkatli ve ihtimamkâr bir insan olmasından şüpheye düşmemişti.

Genç kızın umumi görünüşü de daima gözlerini okşamıştı. Pırıl, pırıl muntazam siyah saçları, biçimli kulaklanndaki minik inci küpeleri, belli

belirsiz pudralanmış yüzü, uçuk gül rengi ruju, şık, sade tayyörleri, her zaman tiril, tiril olan bluzları ile Rut.h gerçekten hoş bir manzara arzederdi.

George, Ruth'un bulunmaz bir sekreter olduğunu düşünüyordu.

Genç kadının lâübaliliğe aslâ yer vermiyen o soğuk halini, o makine gibi hissiz görünüşünü çok beğeniyordu. Kendisi ona hususî hayatına ait sıkıntılarını, dertlerini anlatır, genç kadın da lüzumlu tavsiyelerde bulunurdu.

Fakat, George'un evlenme meselesiyle Ruth'un hiç bir ilgisi olmamıştı. Bu işten pek hoşlanmamış olmasına rağmen patronunun hislerine burnunu sokmamış, düğün hazırlıkları sırasında Rosemary'nin annesine yardım etmek için elinden geleni esirgememişti.

George'un evlenmesinden sonra genç kadın kendisini ondan biraz daha çekmiş, tamamıyla bilroda ki işlere gömülmüştü. George da zaten işlerin çoğunu ona yıkıyordu.

Ruth Lessing öylesine kabiliyetli bir kadındı ki, Rosemary bile George'un sekreterinin her bakımdan bulunmaz bir insan olduğunu kısa zamanda öğrendi. Miss Lessing daima güler yüzlü, nazik ve terbiyeli idi.

George, Rosemary ve İris onu «Ruth» diye çağırıyorlardı. Genç kadın sık, sık Elvaston meydanındaki eve yemeğe gelirdi. Şimdi yirmi dokuz yaşındaydı ama, yirmi üç yaşında bilroya ilk geldiği günden hiç farklı değildi.

George'la Ruth Lessing'in aralarında mahremiyet konusunda tek kelime teati edilmemesine rağmen, genç kadın, patronunun ruh haletlerini derhal sezerdi. Meselâ, genç adamda evliliğin o ilk coşkunluğunun ne zaman durulduğunu, yerini tatlı bir rehavet ve tatmin hissine bıraktığını Ruth çok iyi biliyordu. Patronunun o sıralarda teferruat üzerinde nek duralayışından doğacak hataları Ruth'un deriyi gören zekâsı tashih ediyordu.

George istediği kadar dalgın ve dikkatsiz olabilirdi, Ruth bunun farkına bile varmamış gibi davranıyordu. îşte, George'un en hoşuna giden taraf da buydu.

Patronu Ruth'a Victor Drake'den ilk defa olarak bir Kasım sabahı bahis açtı.

- Benim için pek hoş olmıyan bir iş yapmanı istiyorum, Ruth.

Genç kadın sual sorar gibi baktı: «Memnuniyetle yaparım.» demesine lüzum bile yoktu. George Barton bunu zaten bilirdi.

- Her ailede bir baş belâsı çıkar, dedi George.

Ruth anlıyorum, der gibilerden başını salladı.

- Karınım kuzeni bu.. Allahın belâsı bir genç.. Annesini şimdiden mahva sürükledi. Kadıncağız oğlunun namına satın aldığı birkaç hisseyi de satmak zorunda kaldı. Oxford'da iken bir çeki tahrif etmeye kalkışmıştı. Neyse bunu örtbas ettiler. O günden beri de orada burada serseriyane dolaşıp duruyor. O liman senin, bu liman benim... Hiç bir yerde dikiş tutturamadı.

Ruth pek ilgilenmeden dinledi. Bu tipleri iyi tanırdı. Böyleleri portakal yetiştirirler, tavuk çiftlikleri kurarlar, tâ Avustralyalara kadar gidip Merinos istasyonlarında çobanlık yaparlar, Yeni Zelanda'da donmuş et hazırlayan fabrikalarda iş bulup çalışırlardı. Hiç bir yerde adam olamazlar, hiç bir yerde uzun zaman kalamazlar, namlarına yatırılan paralarm daima altından girip, üstünden çıkarlardı. Böyleleri onu hiç ilgilendirmezdi. Genç kadın başarılı erkeklerin hayranı idi.

- İşte bu delikanlı kalkıp Londra'ya gelmiş, duyduğuma göre karımı rahatsız etmeye başlamış. Rosemary'yi okul sıralarından beri görmemiş ama, dedim ya iler tutar tarafı yok diye, şimdi de karıma mektup yazıp para sızdırmak istiyormuş... Böyle şeylere hiç tahammülüm yoktur. Bugün saat on ikide kaldığı otelde kendisiyle buluşmak için randevu aldım. Benim yerime bu işle sen uğraşacaksın. Münasebetsiz herifle temas etmeye hiç niyetim yok.

Onu ömrümde görmedim, görmek te istemiyorum, Rosemary'nin onunla buluşmasına da taraftar değilim. Araya bir üçüncü şahıs girer de münasebeti o temin ederse iş daha resmi ve ciddi olur.

- Evet, böylesi daima daha iyidir. Ne gibi bir planınız var?

- Yüz İngüiz lirası nakit para ve Buenos Aires'e bir bilet. Para kendisine gemide verilecek.

Ruth gülümsedi.

- Doğrusu da bu. Onun gemiye binip gittiğinden emin olmak istiyorsunuz.

- Anladığına memnun oldum.

Genç kadın kayıtsız:

- Rastlanmayan bir olay değil ki bu, dedi.

- öyle, etrafta böyleleri çok vardır., (bir an tereddüt etti). Bu işi benim yerime yapmak büyük bir külfet olmıyacak, değil mi?

- Ne münasebet... (keyifli, keyifli güldü) Böyle işlerin hallinde pek becerikliyimdir. Merak etmeyin.

- Sen her işte beceriklisin.

- Gemide yer ayırtmak meselesi için harekete geçtiniz mi? Adı neydi?

- Victor Drake. Bileti burada. Dün telefon edip aldırdım. Geminin adı da San Cristobal... Tilbury rıhtımından yarın hareket edecek.

Ruth bileti aldı, yanlış bir tarafı olup olmadığını kontrol ettikten sonra çantasına koydu.

- Tamam bu. Ben hallederim. Saat on ikide. Adresi de verin, lütfen.

- Russel meydanının karşı tarafında. Rupert oteli.

Genç kadın not aldı.

- Ruth, sensiz ben ne yapardım, bilmem.

George, elini şefkat dolu bir hareketle genç kadının omuzuna koydu. İlk defa böyle bir hareket yapıyordu.

Ruth memnun, kızardı.

- Konuşmasını pek bilmem ben. Bugüne kadar benim için yaptıklarım hep kupkuru karşıladım.. Ama aslında öyle değil, Ruth... Sana her hususta ne kadar güvendiğimi bilemezsin. Sen dünyanın en iyi, en sevimli, en çalışkan kızısın!

Ruth, memnuniyetini ve utancını gizlemek için gülerek:

- Böyle güzel şeyler söylerseniz beni şımartırsınız soma, dedi.

- İltifat olsun diye söylemiyorum ki, sen firmanın bir parçasısın, Ruth, sensiz hayatı tasavvur bile edemiyorum.

Genç kadın, bütün vücudu bu sözlerin verdiği tatlı bir sıcaklık içinde, odadan çıktı. Rupert oteline vardığı zaman yanakları hâlâ alev, alev yanıyordu.

Genç kadının kendisine verilen bu vazifeden zerre kadar ürktüğü yoktu. Her türlü meseleyi kolayca halledecek kadar kendisinden emindi. Kudretine güveniyordu. Şanssızlık hikâyeleri, biçare insanlar ona vız gelirdi. Günün bin bir işi arasına şu Victor Drake işini de sıkıştırıvermişti işte...

Tahmin ettiği gibi buldu genç adamı... Yalnız tasavvurundan biraz daha yakışıklıydı. Karakterini tayinde hiç yanılmamıştı. Victor Drake tutulacak yanı olmıyan bir serseriydi. Bu şeytanî cazibenin altında buz gibi bir kalb, amansız bir zekâ gizliydi. Yalnız, Ruth, onun karşısındaki insanın ruhunu okumak kabiliyetini^ ve ona göre hareket etmek âdetinde olduğunu pek sezememişti. Yahut da, genç erkeğin cazibesine karşı kendisinin ne derece dayanıklı olduğunu iyi ölçememişti. Zira Victor Drake gerçekten çekici bir erkekti.

Genç adam, Ruth Lessing'i, keyifli bir şaşkınlıkla karşıladı.

- George'un elçisi misiniz, yoksa? Aman, ne güzel bir sürpriz bu, böyle!

Ruth, kuru. monoton bir sesle, George Bar- ton'un şartlarını bildirdi. Victor, pek dostane bir tavırla hepsine razı oldu.

- Yüz İngiliz lirası ha? Hiç te fena değil. Zavallı koca George! Ben altmış İngilize da razı olurdum, ayol... Aman bunu kendisine söylemeyin, kuzum. Şartlar: Güzel kuzinim Rosemary'yi üzme. Masum kuzin İris'in ahlâkım bozma. Saygı değer George eniştenin canını sıkma... Hepsi kabul! Beni San Cristobal'de geçirmeye kim gelecek? Siz geleceksiniz, ha, Miss Lessing! Ah, ne güzel, ne güzel!...

Burnunu kırıştırmış, gözleri âdeta şefkatle ışıldayarak gülüyordu. Esmer, kemikli bir yüzü vardı... Toreadorlara benziyordu. Romantik bir intiba uyandırıyordu insanda. Kadınlar onun cazibesine pek dayanamazlardı. Bunun kendisi de farkındaydı !

- Uzun zamandır Barton'un yanındasınız, değil mi, Miss Lessing?

- Altı sene oldu.

- Siz olmasanız ne yapacağını bilmiyor bizimki, değil mi? Ah, evet, size dair çok şey biliyorum. Her şeyinizden haberim var, Miss Lessing.

Ruth sert bir sesle:

- Nereden biliyorsunuz? diye sordu.

Victor sırıttı:

- Rosemary anlattı.

- Rosemary mi? Ama...

- Heyecanlanmayın, canım. Rosemary'yi daha fazla üzecek değilim. Bana karşı cok lütufkâr davrandı kızcağız. Bayağı sempatikti... Ondan da bir

yüzlük aldım, aslım sorarsanız...

- Siz...

Ruth devam edemedi, sustu. Victor gülmeye başladı. Kahkahası öylesine sari idi ki, Ruth da gülmeye başladığım fark etti.

- Çok fena bir çocuksunuz, Mister Drake.

- Oo, bu işlerde çok ustayımdır.. Para sızdırmanın en yüksek tekniğini bilirim. İntihar etmeye karar verdiğimi bildiren bir telgraf her şeyi halletmeye kâfi gelir.

- Kendi kendinizden utanın biraz.

- Valla kendimi ben de pek tasvip etmiyorum. .. kötü bir insanım, Miss Lessing. Kötülüğümün ne dereceye kadar vardığını sizin bilmenizi isterdim.

- Niçin?

Ruth Lessing meraklanmıştı.

- Bilmem, dedi Victor, siz bambaşkasınız. Ayni tekniği size karşı kullanamazdım... Şu pırıl pırıl yanan gözleriniz kurduğum tuzağa düşmezdi gibime geliyor. «Çok günahına girdiler, zavallı çocuk» teranesi sizin kalbinize pek işlemezdi. Sizde merhametten eser yok.

Ruth'un yüz hatları sertleşti.

- Merhametten nefret ederim, dedi.

- Ruth merhamet manasına gelir, unutmayın... Buna rağmen mi? Öyleyse size merhametsiz Ruth demeli...

- Benim zayıflara karşı merhametim yoktur.

- Benim zayıf olduğumu kim söyledi... Yoo, işte burada yanılıyorsunuz. Kötü diyebilirsiniz, amennâ.. Ama benim için tek bir şey söylenebilir.

Genç kadının dudakları kıvrıldı.

- Evet?

- Ben hayattan kâm alıyorum.. Evet, son derece memnunum. Hayatın ta içinde yaşadun, Ruth. Her işi yaptım. Aktörlükten tezgâhtarlığa kadar, garsonluk mu istersin, hademelik mi, hamallık mı, sirk müdürlüğü mü? Yük gemilerinde tayfalık mı yapmadım? Güney Amerika'da bir Cumhuriyet'te başkanlığa adaylığımı mı koymadım? Hapise mi girip çıkmadım. Yapmadığım iki şey kaldı.. Namusumla çalışmak, ve kendi hayatımı kazanmak.

Gülerek genç kadına baktı. Ruth, hiddet ve şiddetle ayağa fırlaması gerektiğim düşünüyordu ama, Victor Drake'in kudreti şeytanın kudretine eşitti. Kötülüğü bile eğlenceli bir hale getirmesini biliyordu. Şimdi, gözlerini o insanın içine işleyen bakışları ile kendisine dikmişti:

- Saf ve nezih görünmek için o kadar gayret sarfetme, Ruth! Ahlâk ve faziletten sen de sandığın kadar nasibini alamamışsın. Senin bütün arzun başarıya ulaşabilmekten ibaret. Sen eninde sonunda patronla evlenmeyi beceren kızlardansın. George'la işi buraya vardırmalıydın. George o küçük, budala Rosemary ile evlen- memeliydi. Seninle evlenmeliydi. Seninle evlenmiş olsaydı kendisine çok daha büyük bir iyilik etmiş olurdu.

- Etrafa hakaretler yağdırıyorsunuz.

- Rosemary budalanın biridir. Çocukluğundan beri budalaydı zaten. Cennet kadar güzel ama, bir tavşan kadar aptal. Erkeklerin delice âşık oldukları, fakat uzun zaman bağlı kalamadıkları kadın tipidir bu. Ama sen - sen başkasın. Hey Tanrım, sana âşık olan bir erkek, bu aşktan aslâ usanmaz.

İşte en zayıf noktaya kadar nüfuz etmişti. Genç kadın anî ve candan bir samimiyetle:

- Âşık olsaydı, dedi, ama olmadı!

- Yani George mu olmadı diyorsun? Kendi kendini aldatma. Ruth. Rosemary'ye bir hal olacak olsa. George derhal seninle evlenirdi.

Evet. işte bu... Her şeyin başlangıcı bu oldu.

Victor, gözlerini kadından ayırmadan konuşmağa devam etti:

- Bunu benim kadar sen de biliyorsun.

(George'un eli, elinin üzerinde, sesi sevgi dolu, ılık., evet, doğruydu bu... Her işte kendisine koşardı, kendisine güvenirdi...)

Victor usulca:

- Kendine daha fazla güvenmelisin, kızım, dedi, George'u sen küçük Darmağının ucunda çevirebilirsin. Rosemary, münasebetsiz, aptalın biridir.

«Doğru» diye düşündü Ruth, «Rosemary olmasaydı ben pekâlâ George'la evlenebilirdim. Kendisi için de münasip bir izdivaç olurdu bu... Ben ona iyi bakardım.»

Birden âni bir öfkeyle doldu içi, kızgın bir öfke dalgası yükseldi içinden. Victor Drake, büyük bir keyifle onu seyrediyordu. Genç adam insanların akıllarına yeni yeni fikirler koymaktan pek hoşlanırdı. Yahut da, şimdi yaptığı gibi, karşısındakinin zihninde zaten bulunan, fakat onun pek farkında olmadığı bir fikri ortaya çıkarınca işte böyle keyiflenirdi.

Evet, işte böyle başladı... Ertesi günü dünyanın öbilr ucuna gidecek olan bir genç adamla bu tesadüfi karşüaşma oldu her şeyin başlangıcı. Görünüşünde hiç kimse en ufak bir fark sezmediyse bile, biraz önce bilrodan ayrılan Ruth ile, bilroya dönen Ruth arasında çok fark vardı.

Genç kadının bilroya dönmesinden pek az sonra Rosemary telefon etti.

- Mr. Barton şimdi yemeğe çıktı. Size bir yardımda bulunabilir miyim?

- Ah, Ruth, bak şekerim, bizim mız mız Albay Race, bir telgraf gönderdi. Benim partimde bulunamıyacağını bildiriyor. George'a soruver bakalım, onun yerine kimin davet edilmesini istiyor acaba? Davetliler arasında bir erkek daha bulunması lâzım. Dört kadın var. Bir değişiklik olsun diye İris de geliyor. Sonra Sandra Farraday... Öteki kimdi, bir türlü hatırlayamıyorum...

- Dördüncü benim, galiba. Büyük bir nezaket eseri olarak beni de davet etmiştiniz.

- Aaa. sahi, hay Allah, nasıl da unutmuşum!

Telin öbilr ucunda Rosemary'nin billûr gibi kahkahası çınladı. Ama genç kadın Ruth Lessing'in kıpkırmızı kesildiğini, yüz hatlarının gerildiğini göremedi, tabiî.

Rosemary'nin nartisine bir lütuf olarak davet edilmek... George'un hatırı için: «Peki. neki Ruth Lessing'i de çağırırız. Hem davet edilmek kızcağızın hoşuna gider. Üstelik işe de yarar... Doğrusu prezantabl kızdır.»

İşte Ruth Lessing, Rosemary'den o anda nefret ettiğini anladı.

Zengin, güzel, dikkatsiz ve beyinsiz olduğu için nefret etti ondan. Rosemary bir bilronun ağır işi için yaratılmamıştı. Hayal ta her şey ona altın bir tepsi üzerinde sunuluyordu. Ask maceraları, kendisi için deli divâne olan bir koca... Ekmek elden, su gölden... Ne çalışma, ne idareli para harcamak, ne şu sıkıntı, ne bu dert...

Sinir bozucu, kibirli, etrafını hiçe sayan, şımarık bir güzel...

Ruth Lessing, telefonun sessiz ahizesine doğru usulca:

- İnşallah geberirsin... dedi.

Ve kendi sözleri ile kendisi irkildi. Bu sözler Ruth Lessing'e hiç yakışmıyordu. Hiç bir zaman heyecanlı, hırslı, hislerine mağlûp bir kadın

olmamıştı Ruth. Daima soğukkanlı, hislerini kontrol altmda tutmasını bilen, kendinden emin, kabiliyetli bir insandı.

Kendi kendisine: «Bana ne oluyor?...» diye söylendi.

İşte Rosemary Barton'dan o gün, o öğleden sonra nefret etmişti... Ve aradan bir yıl geçmiş olmasına rağmen, hâlâ da ediyordu.

Günün birinde, belki, Rosemary Barton'u unutacaktı. Ama henüz unutamamıştı.

Kendisini zorlayarak, hafızasını, o Kasım günlerine çevirdi...

İşte, elinde telefon ahizesi, öylece oturmuş, yüreğinden kabaran nefret hissiyle mücadele ediyordu...

Soma, o her zamanki sâkin, tatlı sesiyle George'a Rosemary'nin verdiği haberi iletmişti. Davetli sayısının ayarım bozmamak için kendisinin partiye gelmemesinin uygun olacağım ileri sürmüştü. Fakat George bu fikre şiddetle itiraz etmişti.

Ertesi sabah. San Cristobal vapurunun yola çıktığını haber vermek için patronunun odasına girdiğini hatırlıyordu. George ne kadar sevinmiş, ne kadar ferahla- mıştı bu haberi duyunca...

- Demek salimen yola çıktı?

- Evet. Kendisine parayı iskele alınmazdan Biraz önce verdim.

Genç kadın bir an tereddüt ettikten sonra, ilâve etmişti:

- Vapur rıhtımdan ayrılırken, Victor Drake elini salladı ve: «George'a benim tarafımdan sevgi ve öpücükler götürün. Bu akşam onun şerefine içeceğim!»

- Edepsiz., dedi George.

Sonra merakla sordu:

- Ona dair nasıl bir intiba edindin, Ruth?

Ruth, cevap verirken sesini bilhassa pek sâkinleştirdi, pek kayıtsızca:

- Tahmin ettiğim gibi, dedi, zayıf bir karakter.

Ve George hiç bir sey görmedi, hiç bir şeyin farkına varmadı! O zaman Ruth'ım içinden şöyle haykırmak geldi: «Onunla konuşmak için neden beni yolladınız? Beni ne hale getireceğini hiç mi tahmin edemediniz? Dünden beri bambaşka bir insan olduğumu nasıl oluyor da anlamıyorsunuz? Benim TEHLİKELİ bir mahlûk olduğumu hâlâ mı sezemediniz? Neler yapmaya kaadir olduğumun hâlâ mı farkında değilsiniz?... »

Bütün bunların yerine, ciddi bir sesle:

- Şu San Paulo'dan gelen mektubu görüşecektik... dedi.

Çalışkan, işine bağlı, ehliyetli bir sekreterdi Ruth Lessing.

Beş gün daha vardı Rosemary'nin doğum gününe...

O gün de bilrodaki diğer günler gibi çalışmakla, sükûnet içinde geçmişti... Sonra berbere gitmiş, yeni, siyah bir elbise giymiş, pek mahirane, hafif bir makyaj yapmıştı. Fakat aynadan bakan yüz pek kendi yüzüne benzemiyordu. Solgun, kararlı, acı bir yüzdü bu...

Victor Drake doğru söylemişti. Onda merhametten eser yoktu.

Daha sonra, masanın karşı tarafından Rosemary Barton'un morarmış, takallus etmiş çehresine bakarken de yüreğinde en küçük bir merhamet kırıntısı hissetmemişti.

Şimdi, o geceden on bir ay sonra Rosemary Barton'u düşünürken, birden müthiş bir korkuya kapıldı...

3 Anthony Browne

Anthony Browne, gözlerini boşluğa dikmiş, kaşlarını çatmış, Rosemary Barton'u düşünüyordu.

Onun hayatına karışmakla ne büyük bir aptallık etmişti. Ama, her şeye rağmen, bir erkek bu konuda mazur görülebilirdi. Ne yalan söylemeli, Rosemary gözlere ziyafet çeken bir kadındı. O akşam, Dorchester'de gözlerini ondan ayıramamıştı. Bir huri kadar güzeldi... Belki de bir huri kadar da zekiydi.

Ona yaman vurulmuştu, doğrusu. Kendisini onunla tanıştıracak birini bulmak için nasıl da çırpınmıştı! Affedilecek kabahat değildi bu, zira Claridge otelinde gönlünü eğlendirmek için kalmıyordu. Yapılacak bir sürü işi vardı.

Fakat Rosemary Barton işlerini bir yana sermekte insanı mazur gösterecek kadar güzeldi... Ama, şimdi, Anthony kendi kendisini tekmeleyip, neden o kadar aptallık ettiğine hayıflanıyordu. Allahtan ki pişman olacak bir şey yapmamıştı. Genç kadınla konuşur konuşmaz, o garip bilyü eski tesirini kaybeder gibi olmuş, o ilk çılgınlık yatışı vermişti. Zaten aşk denemezdi buna.. Bir nevi heves, şiddetle gelip geçen bir arzudan ibaretti. Biraz eönül e&lendirmek... Hepsi bu kadar.. •

Genç adamın bu macera hoşuna gitmemiş değildi tabiî. Rosemary de çok eğ- lenmişti. Ne kadar güzel dansediyordu hınzır kız. Nereye gitseler bütün erkek başları ona doğru dönüyordu. Yanındaki kadının hayran bakışlarla seyredildiğini görmek bir erkeğin en hoşuna giden şeydi. Yalnız böyle güzel kadınların güzel konuşmalarım beklemeyecektiniz. Anthony onunla evlenmemiş olduğuna şükür ediyordu. İnsan karşındaki yüz ve vücudun o inanılmaz mükemmeliyetine alışınca ne olacaktı? Rosemary şöyle akıllıca

dinlemesini bile beceremiyordu. Her sabah, kahvaltı masasında, kendisini nasıl çılgınca, nasıl hararetle sevdiğimi tekrarlamanızdan başka bir şeye aldırış etmeyecek bir kadındı Rosemary.

Ah, şimdi bunları düşünmek ne kolaydı...

Ona vurulmuştu işte, öyle değil mi yani?

Etrafında pervane gibi dolaşıyor, telefonlar yağdırıyor, akşamları gezmelere götürüyor, dans ediyorlar, sonra takside öpüşüyorlardı.

İşler belki de böyle uzun müddet devam edip gidecekti... Ama edemedi... O inanılmaz, o müthiş muhaverenin cereyan ettiği gün her şey yıkılıverdi...

Rosemary'nin o andaki halini hiç unutmuyordu. Kızılımsı kestane rengi saçların bir tutamı kulaklarından birinin üstüne düşmüştü. Uzun siyah kirpiklerinin arasında menekşe rengi gözleri ışıldıyordu. Dolgun, kırmızı dudaklarını küçük bir çocuk gibi somurtmuştu.

- Anthony Brown, diyordu, güzel bir isim!

Genç adam, neşeli bir tonla:

- Pek asil ve saygıdeğer bir isimdir, diye cevap verdi, VIII. Henri'nin Anthony Brown adında bir mabeyincisi varmış.

- Senin atalarından biri mi?

- Öyle olduğuna pek yemin edemem.

- Etmesen daha iyi olur.

Genç adam kaşlarını kaldırdı :

- Ben müstemlekeci sınıfa mensubum.

- İtalyan filân mı?

- - Yoo, diye güldü Anthony Browne, esmerliğimi kastediyorsun, değil mi? Annem İspanyoldu.

- Anlaşıldı.

- Ne anlaşıldı?

- Pek çok şey, Mister Anthony Browne.

- İsınimi çok seviyorsun.

- Söyledim ya, güzel bir isim.

Sonra, damdan düşer gibi genç adamın kafasına bir balyoz indiriverdi:

- Tony Morelli'den çok daha güzel bir isim.

Anthony Browne bir an kulaklarma inanamadı. İmkânsız... Olur şey değil...

Genç kadının kolunu yakaladı. Öyle bir sıkış sıktı ki, Rosemary küçük bir feryat kopardı :

- Canımı acıtıyorsun!

Erkeğin sesi haşin ve zalimdi:

- Bu ismi nereden çıkardın?

Genç kadın güldü... Yarattığı tesir çok hoşuna gitmişti. Ah, küçük budala!

- Kim söyledi sana?

- Seni tanıyan biri.

- Kim bu? Çok önemli bir mesele, Rosemary. Bilmem lâzım.

Yan gözle erkeğe baktı Rosemary.

- Rezil bir adam olan kuzenim, dedi, Victor Drake.

- Bu isimde hiç kimseyi tanımıyorum.

- Onunla tanıştığın vakit her halde bu ismi kullanmıyordu. Ailevî hisleri rencide etmemek uğruna.

Anthony, ağır ağır :

- Anlıyorum, dedi, hapishanede idi...

- Evet. Victor'a biraz nasihat ediyordum. Hepimizin yüz karası oldu diye çıkışıyordum. Sözlerime aldırış bile ettiği yoktu ama, nihayet dayanamadı, sırıttı, «Sen kendine baksana be, şekerim,» dedi. «Geçen akşam seni eski hapishane kuşlarından biriyle gördüm. Bakıyorum bu herifle pek sıkı fıkı olmuşsun. Şimdilerde Anthony Brown adıyla caka satıyor ama, bir zamanlar da Tony Morelli idi.» dedi.

Anthony, keyifli bir sesle :

- Bu gençlik arkadaşımla ahbaplığı tazelemem gerekiyor, desene. Kodes arkadaşları birbirlerini kolay, kolay unutmazlar.

Rosemary başını salladı :

- Gec kaldın. Gemiye koyup, Amerika'ya yolladılar onu. Dün gitti.

- Yaa?.. diye içini çekti Anthony, demek benim sırrımı bilen bir sen varsın burada...

- Kimseye söylemem, merak etme.

- Söylemesen iyi edersin.

Birden sesi haşin bir ton aldı :

- Buraya bak, Rosemary, dedi, çok tehlikeli bir iş bu. O güzelim yüzünün bıçakla kazınmasını istemezsin, değil mi? Bir kızın güzelliğini mahvetmeyi çocuk oyuncağı sayan insanlar da vardır. Sonra adamı iki kurşunda öteki dünyaya yollayanlar da bulunur. Böyle işler hep îilimlerde, kitaplarda olur zannetme. Hakikî hayatta da çok rastlanır böyle olaylara.

- Beni tehdit mi ediyorsun, Tony?

- Seni ikaz ediyorum.

Rosemary bu ikaza aldırış edecek cinsten miydi? Genç adamın son derece ciddî olduğunu anlamış mıydı? Münasebetsiz, küçük budala! O güzel, boş kafada hiç mantık yoktu ki... Ne olursa olsun, hakikati bu kafaya sokmak için elinden geleni yapmalıydı.

- Tony Morelli adım duyduğunu unut diyorum sana, anlıyor musun?..

- Bana göre hava hoş, Tony... Ben çok geniş yürekliyimdir. Bir câni Ue tanışmak bana sadece heyecan verir. Bu suçundan utanç duymana hiç de lüzum yok...

Ah, beyinsiz, küçük budala, ah!

Genç adam soğuk, soğuk baktı Rosemary'ye. O anda, nasıl olup da bu kadından hoşlandığına hayret ediyordu. Aptallara hiç tahammülü yoktu... Güzel yüzlü aptallara bile...

- Tony Morelli'yi unut, dedi keskin bir sesle, Anlıyor musun? Bu isını bir daha ağzına alma...

Buralardan gitmesi lâzımdı. Başka çare yoktu. Bu kızm çenesini tutacağına pek ihtimal vermiyordu. Aklına geleni söylemeye o kadar alışmıştı ki... Canı söylemek isterse ona kimse mâni olamazdı.

Rosemary ona gülümsüyordu... Ama bu davetkâr, bu bilyüleyici, bu sıcak tebessüm genç adama zerre kadar tesir etmedi.

- Amaaan, sen de, o kadar katı kalpli olma, canım. Haftaya beni Jarrow'ların dansına götür, emi, şekerim?

- Burada olmayacağım haftaya, seyahate çıkıyorum.

- Benim doğum günü partimden evvel bir yere gidemezsin. Beni yalnız mı bırakacaksın? Sana güveniyorum ben. Kuzum olmaz deme... Zaten o pis hastalık beni mahvetti... Münakaşa edecek halim yok, itiraz etme, gelmeye mecbursun...

Anthony inat edebilirdi. Her şeyi bir anda yıkıp, oradan uzaklaşabilirdi.

Yanmadı bunu. İris'in merdivenlerden indiğini görmüştü. İnce endamı, solgun yüzü, siyah saçları, gri gözleri ile İris... Belki Rosemary kadar güzel değildi ama, onun hiç bir zaman sahip olamıyacağı kadar kuvvetli bir karakteri, sağlam bir şahsiyeti vardı.

Genç adam, o an, bir dereceye kadar da olsa, Rosemary'nin cazibesine kapıldığı için kendi kendisinden nefret etti. Kendisini, Juliet'i ilk görüşünde Rosali- ne'i hatırlayan Romeo gibi hissetti.

Anthony Browne kararını değiştirdi.

Bir saniye içinde zihni bambaşka bir hareket hattına yöneldi.

4 Stephen Farraday

Stepten Farraday, Rosemary'yi düşünüyordu.

Genç kadına ait bütün düşünceleri ve hayalleri daha doğarken boğmayı çoğu zaman beceriyordu ama, bazan Rosemary, hayatta olduğu gibi, ölümün kucağında da o eski inatçılığından vazgeçmeyip, unutulmamak, genç adamın zihninden silinmemek için âdeta ısrar ediyordu.

Lokantadaki o korkunç manzarayı her hatırlayışında, Stephen'in ilk reaksiyonu müthiş bir titreme oluyordu. Hiç olmazsa bu manzarayı gözlerinin önünden silebil- seydi! İşte, düşünceleri yine eski günlere, Rosemary'nin hayat dolu bir tebessümle gözlerinin içinde bir şeyler araştırdığı o günlere döndü...

Ne büyük, ne müthiş bir aptallık etmişti, yarabbi!

İçini yine o derin, o dondurucu şaşkınlık, o tarifsiz hayret kapladı... Nasıl olmuştu da bu işe girişmişti? Katiyen anlayamıyordu. Hayatı sanki iki parçaya ayrılmıştı. Büyük parçası mantıklı, muvazeneli, intizamlı bir tarzda yürüyüp giderken, öteki kısa parça korkunç bir çılgınlıktan ibaret kalmıştı. Bu iki parça birbiriyle katiyen kabili te'lif değildi.

Bütün zekâsına, o kurnazca akıllılığına rağmen, Stephen, aslında bu iki parçanın birbirinden ayrılmaz olduğunu sezmekte başarı gösterememişti.

Bazan geriye dönüp hayatına baktığı zaman, böbilrlenerek kendisini tebrik etmekten geri kalmıyordu. Hayatta muvaffak olmaya pek genç yaşta karar vermişti. Ve bütün güçlüklere, hatırı sayılır manialara rağmen muvaffak olmuştu.

Hayat görüşü ve inancı pek basitti. İrade ve azim kuvvetine inananlardandı. Bir insanın azmettiği şeyi elde etmemesine imkân ve ihtimal yoktu!

Küçük Stephen Farraday, devamlı surette irade ve azmini kuvvetlendirmeğe çalışmıştı. Hayatta kendi gayreti ile elde etmediği pek az şey vardı. Henüz yedi yaşında, soluk benizli bir oğlanken bile yükselmek fikri kafasında mevcuttu. Ailesinin bu yolda kendisine fazla bir şey temin edemeyeceklerini biliyordu. Annesi, kendi seviyesinden aşağı bir adamla evlenmiş, sonunda da bundan büyük bir pişmanlık duymuştu. Küçük bir inşaat müteahhidi olan, hasis, kurnaz babasından hem annesi, hem de kendisi nefret ederlerdi...

Annesi gayesiz, ne istediğini bilmeyen, sinirli, ruhen hasta bir kadındı. Küçük Farraday, onun garip hallerini şaşkın, şaşkın müşahede ederken, günün birinde, kadıncağızı, elinden yere düşmüş bir kolonya şişesi ile masanın kenarında sızmış buldu. Annesinin garip hallerine içkinin sebebiyet vereceğini hiç aklına getirmemişti.

Zaten annesini içki içerken görmemişti bile... Onun kolonya müptelâsı olduğunu ancak o gün anlamıştı.

Masanın kenarında sızmış annesini acıyla seyrederken, hem ondan hem babasından nefret ettiğini düşünüyordu. Bunlardan kendisine hayır gelmezdi. Yaşma göre çelimsizdi... Biraz da kekeliyordu.. Babası hep «peltek sen de» diye çıkışırdı. Uslu bir çocuktu. Evde kimseye bir zararı dokunmazdı. Oysa babası yaramaz bir oğula sahip olmak istediğini söyler dururdu, «senin yaşında iken yapmadığım muziplik kalmazdı, miskin sen de.;.» Bazan Stephen'e bakarken, karısının sosyal mevkii yanında kendisinin ne kadar aşağılık olduğunu hisseder, huzuru bilsbütün kaçardı. Stephen, annesiyle babasına çekmişti.

Yavaş, yavaş, gittikçe artan bir azim kuvvetiyle, Stephen kendi hayatını tanzim etti. Er geç başarıya ulaşacaktı. önce bir irade nümunesi olarak kekemeliğini yenmeyi başardı. Her kelimenin arasında belli belirsiz bir duraklama yaparak, ağır, fakat kendinden emin bir konuşmayı itiyat edindi. Ve sonunda bu güç işin başına bir başarı tacı giydirmekten geri kalmadı.

Artık kekelemiyordu. Okulda kendisini derslerine verdi. İyi bir tahsil yapmaya niyetliydi. Tahsil insanı yüksek mevkilere çıkaran bir anahtardı.

Pek kısa zamanda öğretmenleri onunla ilgilenmeye başladılar. Nihayet bir burs kazandı. Yüksek tahsile devam edebilmesini temin için kolejin sözü geçen şahısları babasına baş vurdular. Oğlunun tahsili için para ayırmasını rica ettiler.

Yirmi iki yaşında, Stephen, iyi bir derece ile Oxford'dan mezun oldu. Bir yandan da zeki bir hatip ve iyi bir yazar olarak şöhret yapmıştı.

Artık yüksek mevkilerde, işe yarar dostları da vardı. Genç adamı en ziyade politika cezbediyordu. O sarsılmaz azmi sayesinde utangaç tabiatini yenmiş, mütevazi, samimî, kibar bir insan intibaı uyandırmaya başlamıştı. Bütün bunlara o parlak zekâsının ara sıra yanıp sönen ışıltısını da eklerseniz, bu genç adamın arkasından «işte yükselmeye lâyık bir genç..» denmesini yadırgamazsınız...

Stephen, Liberal partinin er geç öleceğine inanıyordu. Bu düşünce ile İşçi Partisine yazıldı. İsmi pek kısa bir zaman içinde «seçimlerde kazanması muhtemel genç» diye anılmaya başlandı. Fakat İşçi Partisi Stephen'i tatmin etmiyordu. Karşısındaki kuvvetli ve büyük rakip onu yenebilirdi, öte yanda Muhafazakârlar da kendisi gibi zeki ve parlak bir genç üye arıyorlardı.

Muhafazakâr Parti Stephen Farraday'ı ölçülerine uygun buldu. Tam aradıkları tipti. İşte Stephen, büyük bir zafer hissiyle Avam Kamarasında ilk yerini böylece aldı. Mesleği şimdi başlamıştı. Ve bu, kendi mizacına en uygun meslekti. Artık bütün kabiliyetini, bütün ihtirasını bu mesleğe yatıracaktı.

İdare kabiliyetine sahip olduğunu ta yüreğinde hissediyordu. İnsanları idare etmenin bütün inceliklerine vakıftı. Onları ne zaman pohpohlamak, ne zaman azarlamak lâzım geldiğini çok iyi biliyordu.

Stephen, pek yakında Kabineye gireceğine dair kendi kendisine yemin etmişti.

Maamafih, Avam Kamarasına girmiş olmanın ilk heyecanı yatışınca, gene adam garip bir hayal kırıklığına uğradı. Oranın muhteşem kalabalığı arasına karışmıştı ama, fazla gösterisi ve manası olmıyan bir temsilciydi. Eski kurtlar aralarına karışan bu kuzuya şüpheli gözlerle bakıyorlardı.. Burada, insanın kabiliyetten daha büyük bir şeye ihtiyacı vardı... Burada, insan sırtını dayayacağı bir arkaya, nüfuzlu bir arkaya muhtaçtı.

Bazı tanıdıkları yok değildi. Bazı aileler... Böyle ailelerin himayesine girmek lâzımdı.

Stephen evlenmeyi düşünmeye başladı. Şimdiye kadar bu konuda pek kafa yormamıştı. Fakat zihninin gerilerinde, hayatım ve arzularını elele paylaşacak güzel bir mahlûkun hayali daima mevcut olagelmişti. Bu hayal çocuklarının anası olacaktı... Dertlerini, endişelerini gelip ona anlatacaktı... O da başarısını heyecanla bekliyecek, ona eriştiği zaman yüzünde mağrur bir tebessümle yam başında olacaktı...

Nihayet bir gün, Kidderminster malikânesinde verilen bir ziyafete gitti. Bir insanın Kidderminster ailesi ile dostluk kurması İngilterenin en nüfuzlu ailesi ile dostluk kurması demekti. Küçük sivri sakalı, ince uzun boyu, kibar görünüşü ile Lord Kidderminster'i İngiltere'de herkes tanırdı. Kidderminster'ler asırlar boyunca İngiltere'de siyasî nüfuzu ellerinde tutmuş bir aileydi. Leydi Kidderminster'in at suratını çeşitli toplantılarda, nutuk kürsülerinde, at yarışlarında mutlaka görürdünüz. Üçü güzel olmak üzere beş kızları ve hâlâ Eton'da okuyan bir oğulları vardı.

Kidderminster'ler Partinin genç elemanlarının arasında gözlerine kestirdiklerini desteklemek âdetindeydiler. Nitekim Stephen Farraday'a davetiye bu maksatla gönderilmişti.

Stephen bu cemiyette pek fazla kimseyi tanımıyordu. Nitekim geleli yirmi dakikayı geçtiği halde bir pencerenin önünde tek başına durmaktaydı. Çay masasının başındakiler yavaş yavaş başka odalara geçmeye başlamışlardı ki, Stephen, masanın kenarında, şaşkın şaşkın bakman siyah elbiseli, uzun boylu bir genç kız gördü.

Stephen'in gördüğü çehreleri unutmamak gibi bir kabiliyeti vardı. O sabah, tünelde, okunup atılmış bir «Dedikodu» gazetesi eline geçirmiş, vakit geçsin diye şöyle bir bakmıştı. İşte o gazetede Leydi Alexandra Hayle'in kötü basılmış bir resini vardı. Resmin altında ise şöyle bir yazı okumuştu: «Lord Kidderminster'in üçüncü kızı olan Leydi Alexandra kalabalıktan hoşlanmıyan, utangaç bir kızdır. Vaktinin çoğunu evde beslediği hayvanlarına hasreder. Geçenlerde ev idaresi derslerine devam etmeye başlayan Leydi Alexandra için annesi bu konuda başarılı olacağını söylemektedir.»

İşte masanın yanında duran siyahlı genç kız Leydi Alexandra'dan başkası değildi. Stephen utangaçlığını güçlükle yenmiş biri olarak, genç kızın gerçekten de pek mahcup olduğunu anladı. Beş kız kardeşin en çirkini olan Alexandra belki de bir aşağılık duygusunun kurbanıydı, öteki kardeşleri kadar tahsil ve terbiye görmüş olmasına rağmen onlar kadar rahat ve zarif olamayışı annelerini çok üzüyordu. Bu kız biraz gayret sarfetmeliydi canım... Böyle bir köşeye pısmak olur muydu...

Stephen'in bunlardan haberi yoktu ama kızın huzursuz ve bedbaht olduğunu bir bakışta kestirmişti. Birden hiç beklenmedik bir hissin tesirinde kaldığım fark etti. Bu müthiş bir fırsattı! «Haydi, koş, budala, böyle bir fırsat bir daha eline geçmez... Haydi, çabuk... »

Odanın karşı tarafında bilfe şeklinde hazırlanmış masaya doğru yürüdü. Genç kızın yanında durdu, uzanıp bir sandviç aldı. Sonra, ona doğru döndü, büyük bir gayret sarf ederek, sinirli (evet, rol yapmıyordu, sahiden telâşlanmıştı) bir sesle:

- Affedersiniz, dedi, sizinle konuşmama müsaade eder misiniz? Burada pek tanıdığım yok da.. Baktım sizin de yabancı olduğunuzu anladım... Benimle alay etmeyin, çok m- m- mahcubumdur ben... Galiba s- s- siz de öylesiniz?.

(Yıllardanberi unuttuğu kekeleme huyu da tam zamanında imdada yetişmişti, hani...)

Genç kız kıpkırmızı kesildi. Ağzını açtı. Fakat, Stephen'in tahmin ettiği gibi istediğini söyliyemedi. Bir türlü: «Ben bu evin kızıyım!» diyemedi. Bunun yerine usulca itiraf etti:

- Bende de vardır utangaçlık. Tâ küçüklüğümden beri...

Stephen fırsatı kaçırmadı:

- Çok rahatsız edici bir durumdur bu... İnsan bu huyunu tamamen yenebilir mi bilemiyorum... Bazan dilim bağlanır kalır benim...

- Benim de...

Genç adam konuşmaya devam etti... Arada sırada hafifçe kekeliyordu... Bir mektepli kadar heyecanlı, âdeta cazip ve sevimli bir görünüşü vardı. Bu hali birkaç yıl önceki tabiî haliydi ama, şu anda o günlerin utangaç, kekeme, daha samimî ve toy delikanlısını taklit etmek işine gelmişti.

Sözü döndüre dolaştıra piyeslere intikal ettirdi. Ve hâlen oynamakta olan ilgi çekici bir piyesten dem vurmaya başladı. Sandra o piyesi görmüştü. Münakaşasını yaptılar. Piyesin sosyal hizmetler konusuna temas eden bir tezi vardı.. Biraz sonra ikisi de hararetli, hararetli bu konuda fikir teati ediyorlardı.

Stephen işleri tadında bırakmasını bilen bir adamdı. Leydi Kidderminster'in kızını aramak için odaya girdiğini görünce genç adam oradan ayrılmak için davrandı. Şimdilik takdim edilmek istemiyordu. Planında bu yoktu.

- Müsaadenizle, diye mırıldandı, sizinle konuşmaktan büyük bir zevk aldım. Size rastlayıncaya kadar bu davete icabet ettiğim için kendi kendime kızıyordum. Teşekkür ederim.

Yüreğinde hafif bir çarpıntı ile Kidderminster malikânesinden ayrıldı. İlk adımım atmıştı.. Şimdi bütün mesele bu adımın arkasını getirebilmekteydi.

Bu tanışmadan sonra birkaç kere Kidderminster malikânesinin bulunduğu semte gitti.

Bir defasında Sandra kardeşlerinden biriyle çıktı. İkincisinde yalnız çıktı, fakat acele acele yürümesinden bir randevuya yetişmeye çalıştığı belli oluyordu. Stephen: «Şimdi olmaz» diye düşündü.

Fakat bir hafta sonra sabrının mükâfatını gördü.

Bir sabah, Sandra, küçük siyah bir İskoç köpeği ile evden çıktı ve telâşsız adımlarla parka doğru yürümeye başladı.

Beş dakika sonra, aksi istikametten hızlı hızlı gelmekte olan genç bir adam, Sandra'yı görünce, neş'eli bir sesle bağırdı:

- Bu ne güzel tesadüf! Sizi bir daha görüp göremiyeceğimi düşünüyordum ben de...

Sesi o kadar sevinçli çıkıyordu ki, genç kız hafifçe kızardı.

Stephen köpeğe eğildi:

- Ne sevimli şey bu... Adı nedir?

- Mac Tavish.

- Oo, su katılmamış İskoçyalı desenize.

Birkaç dakika köpekten konuştular. Sonra Stephen, biraz sıkılarak:

- Geçen gün size adımı söylememiştim, dedi, Farraday adım. Stephen Farraday. Mütevazı bir parlâmento üyesiyim...

Merakla genç kızın yüzüne baktı.. Ve yanaklarının kızardığını gördü.

- Benim adım da Alexandra Hayle.

Genç adam bu sözleri duyunca doğrusu rolünü büyük bir başarı ile oynadı. Yüzünde şaşkınlık, çaresizlik, ümitsizlik, mahcubiyet birbirine karıştı.

- Ah, siz... siz Leydi Alexandra Hayle'siniz?... Oh, Tanrım... Olur şey değil... Geçen gün kimbilir ne aptal olduğumu düşünmüşsünüzdür...

Genç kızın hareketi ise kendisinden beklenen şekilde idi. Yetiştirilme tarzı ve fıtreten sahip olduğu yumuşak yüreklilikle hemen genç adamı teselli etmeye çalışmış, onu muaheze etmediğini söylemişti.

- Benim size kendimi tanıtmam lâzımdı. Asıl kabahatli benim...

- Ben de bilmeliydim... Ah, ne büyük gaf, Ya Rabbi... Ne büyük gaf.

- Nereden bilecektiniz, ama. Hem ne zaran var? Lütfen, Mister Farraday, o kadar üzülmeyiniz. Haydi gelin, şu tarafa doğru yürüyelim, bakın, Mac Tavish beni çekip duruyor...

O günden sonra, kıza parkta birkaç kere daha rastladı. Ona istikbal hakkındaki plânlarından, arzularından bahsetti. Beraber siyasî konuların münakaşasını yaptılar. Genç kızı akıllı, okumuş ve iyi yürekli buluyordu. Yabana atılmıyacak bir kafası ve zekâsı vardı. Artık arkadaş olmuşlardı.

İkinci fırsat, Kidderminster'lerin evine bir kere daha davet edildiği vakit çıktı. Son dakikada davetlilerden biri gelemiyeceğini bildirmiş olduğu için Leydi Kid- derminster onun yerine koymak için kafasını zorlayarak bir isim arıyordu.

Sandra usulca:

- Stephen Farraday'ı çağırsanıza... dedi.

- Stephen Farraday mı?

- Evet, sizin geçen partinizde tanıştım onunla.. Sonra bir iki kere karşılaştım...

Lord Kidderminster'e danışıldı. Lord, siyaset alanının ümit verici gençlerine daima yakınlık göstermek taraflısıydı.

- Çok zeki genç, çok zeki... dedi... Ailesi hakkında pek bir şey bilmiyoruz, ama yakında kendisine iyi bir isim yapacak bu genç...

Böylece Stephen davet edildi, geldi ve bu sefer kendisini ev sahiplerine takdim etti.

Leydi Kidderminster, gelemeyen misafirin yerini doldurduğunu düşünerek o azametli edesiyle»

- Tanımakta fayda olan bir genç., dedi.

İki ay sonra, Stephen bu konudaki kaderini bir denemeye kalkıştı. Parkta oturuyorlardı. Mac Tavish Sandra'nın ayakları dibine kıvrılmıştı.

- Sandra, dedi genç adam, önüne bakarak, seni sevdiğimi her halde anlamışsındır. Benimle evlenmeni istiyorum. Günün birinde kendime bir isim yapacağıma iman etmemiş olsaydım, senden bunu istemek cüretini gösteremezdim. Buna bütün kalbimle inanıyorum. Beni seçtiğine hiç bir zaman utanmayacaksın. Yemin ederim.

Genç kız, usulca:

- Utanmıyorum, dedi.

- Sandra... O halde sen., sen de kayıtsız değilsin?...

- Bilmiyor muydun?

- Ümit ediyordum... ama emin değildim. Seni o gün masanın başında ilk defa gördüğüm an sevdiğimi biliyor musun... Allahım, o gün nasıl bütün cesaretimi toplayıp yanma gelmiştim. Hayatımda hiç bir zaman o kadar korkmuş olduğumu hatırlamıyorum.

- Ben de seni o anda sevdim, galiba, dedi Sandra.

Fakat her şey bu derece kolay olup bitmedi. Sandra annesiyle babasınm karşısına geçip, o sâkin ve soğuk haliyle Stephen'e varacağını bildirdiği zaman kıyametler koptu. Ne demek oluyordu bu? Kimdi bu Stephen? Neyin nesiydi? Hakkında bildikleri neydi? Lord Kidderminster'in kızı öyle önüne gelene varamazdı.

Stephen, Lord'a ailesinin durumunu, menşeini açıkça anlattı. Sadece, annesiyle babasının çoktan ölmüş olduklarına için için ne kadar sevindiğini sözlerine ilâve etmedi, tabiî.

Lord Kidderminster karışma:

- Kız daha berbat birisine de çatabilirdi, dedi.

Kızını iyi tanıyordu. Bütün o sakin görünüşüne rağmen kırılmaz bir inadı vardı. Bu gençle evlenmeyi aklına koyduysa er veya geç onunla evlenecek demekti. Alex- andra kararım kolay değiştiren insanlardan değildi.

- Gene adamın ilerisi parlak bir mesleği var... Biraz desteklenirse çok yükseklere kadar çıkabilir. Elimize geçen gençleri nerelere çıkardığımızı sen de bilirsin. Hem fena çocuğa benzemiyor... Temiz bir görünüşü var.

Leydi Kidderminster istemeye, istemeye razı oldu. Sandra için tahayyül ettiği koca böylesi değildi. Maamafih, kızları arasında evlendirilmesi en güç geleni Sandra idi... Susan çok güzeldi, Esther'in ise eşine az rastlanan bir zekâsı vardı. Diana, ah kurnaz kız, mevsimin partisini vurmuş, Harvich Dükü ile evlenmeye muvaffak olmuştu. Sandra'nın cazibesi hiç şüphe yok

ki hepsinden daha azdı. Sonra öylesine de mıymıntı idi ki... Eh, madem ki bu genem istikbali parlak deniyordu, varsın evlensin di, ne yapalım...

Leydi Kidderminster teslim bayrağım çekti ama kendi kendisine mırıldanmaktan da geri kalmadı:

- Ama ne de olsa onu desteklemek lâzım...

Böylece, Alexandra Catherine Havle, Stephen Leonard Farraday'la iyi ve kötü günlerde birbirlerinden ayrılmamak sözü ile evlendi. Üzerine Brüksel danteli geçirilmiş saten gelinlik, altı nedime, gelinin eteğini taşıyan iki küçük şövalye ile dörtbaşı mamur, muhteşem bir düğün yapıldı.

Balaylarını geçirmek üzere İtalya'ya gittüer. Döndükleri zaman, Westminster civarında kendileri için hazırlanan pek sevimli küçük evlerine yerleştiler.

Fakat bundan kısa bir müddet sonra Sandra'nın vaftiz annesi hayata gözlerini yumdu ve genç kadına, Londra sayfiyelerinden birinde, harikulade güzel, Kraliçe Anne stilinde yapılmış bir malikâne bıraktı.

Genç evliler için her şey son derece memnuniyet verici ve pürüzsüz cereyan ediyordu. Stephen parlâmento hayatına yepyeni bir enerji ile atılmıştı. Sandra kocasının işlerine yardım edebilmek için çırpmıyordu. Kalbini ve ruhunu bütün mevcudiyeti ile kocasının emellerini gerçekleştirmek yoluna seferber etmişti.

Bazan Stephen, kaderin kendisine nasıl olup ta bu kadar güldüğünü düşünüp hayretler içinde kalıyordu. Kidderminster ailesine girdikten sonra mesleğinde sür'atle yükselebilmek için bütün kapılar ardına kadar açılmıştı. Ayrıca kendi kabiliyet ve çalışkanlığı sayesinde, fırsatın ayağına getirdiği bu mevkide yerini pekiştirebilecekti. Genç adam kudretine inanıyor ve bütün gücü ile memleketinin menfaatleri için çalışmaya hazır bulunuyordu.

Ekseriya sofrada karşısında oturan karışma bakıp, bakın onun arzularına ne kadar uyan bir kadın olduğunu düşünmekten kendisini alamıyordu. Sandra onun en candan yardımcısı, hayatta en büyük desteği olmuştu. Delikanlılık cağında tahayyül ettiği gibi bir kadına düşmüştü, şükürler olsun.

Gene kadının başının ve boynunun pürüzsüz çizgilerini, düz kaşlarının altındaki berrak ifadeli elâ gözlerini, yüksekçe beyaz alnını, gaga biçimi burnunun mağrur ifadesini çok seviyordu. Aslında bir yarış atma benziyordu genç kadın . Bir yarış atı kadar bakımlı, mağrur ve asil bir görünüşü vardı.

Karısı Stephen'in hemen, hemen en yakın arkadaşı olmuştu. Düşünüş tarzları birbirine o kadar benziyordu ki, her hangi bir konu üzerinde düşünürlerken ikisi de ayni zamanda ayni neticeye varıyorlardı.

Evet, diyordu Stephen, hayatta tek başına kalmış o kimsesiz oğlan iyi bir sonuca vardı, aferin ona... Hayatı tıpkı zihninde tasarladığı şekilde gelişiyordu. Otuz yaşını henüz bir iki yıl aşmıştı ama, başarı artık avucunun içindeydi.

İşte, genç adam bu derin tatmin hissi içinde, karısını alıp, St. Moritz'de on beş gün geçirmek üzere bir dinlenme seyahatine çıktı. Ve Rosemary Barton ile orada karşılaştı.

Onu gördüğü anda neye uğradığını anlayamamıştı. Karısına aşk dolu sözler fısıldarken birden, kaderin garip bir cilvesi ile, gözleri bir başka kadına, karşı balkondaki o nefis mahlûka ilişivermişti. O aşk sözlerini yanı başındaki o soğuk, çirkin kadına değil de, karşıdaki o şahane güzelin kulağına fısıldıyordu sanki. Bir saniye içinde, âdeta vurulmuş gibi, çılgıncasına deli divane olurcasına aşka düşüvermişti... Bu, yıllarca önce henüz on altı yaşında iken hissetmesi gereken bir aşktı.. Öylesine dolu dizgin, öylesine toy, öylesine ferman dinlemez bir aşktı bu...

Çoğu zaman pek ateşli bir erkek olmadığını düşünürdü. Aşk onun nazarında birkaç gelip geçici maceradan, bir iki «flört» ten ibaret kalmıştı. Ateşli bir aşk için kendisini fazla müşkülpesent buluyordu.

Biri karşısına geçip, karısını sevip sevmediğini sormuş olsaydı tereddütsüz «elbette» diye cevap verirdi. Buna rağmen, Sandra meteliksiz birinin kızı olsaydı onunla evlenmeye yanaşmayacağından da emindi. Karışma karşı derin bir şefkat, bir hayranlık, hattâ kendisine sağladığı mevki için bir nevi minnettarlık duyuyordu. Hepsi o kadar.

Bir mektepli gibi ihtiras aleviyle yanıp yakılacağı hiç aklına gelmemişti, doğrusu. O kadar ki, Rosemary'den başka şey düşünemez olmuştu. Genç kadının kızılımsı kestane rengi saçları, daima gülümseyen güzel yüzü, iç gıcıklayan kıvrak hatlı vücudu gözlerinin önünden gitmiyordu. Yemekten, içmekten kesilmişti. Otelde tanıştıktan sonra hep beraber kayak yapmaya çıkıyorlar, akşamları dansediyorlardı. Onu kollan arasında tuttuğu vakit, yeryüzünde ona sahip olmaktan başka bir şey düşünmez hale geliyordu. Aşk dedikleri şey, bu kahredici işkence, bu kasıp kavuran arzu muydu?

Kendisini kıvrım kıvrım kıvrandıran bu tarifsiz arzuyu, geçirdiği şehvet buhranlannı Allaha şükür dışarıya vurmuyor, hislerini saklamak kabiliyetine sahip olduğu için Tanrıya şükrediyordu.

Kimsecikler bir şey tahmin etmemeli, bir şey sezmemeliydi. Rosemary'ye karşı duyduğu hisleri ancak o farketmeliydi.

Barton'lar otelden, Farraday'lardan bir hafta önce ayrıldılar. Stephen Sandra'ya St. Moritz'in pek eğlenceli bir yer olmadığını söyledi. On beş günü doldurmak için ısrar etmekte bir mana yoktu. Birkaç gün önce dönemezler miydi Londra'ya?..

Gene kadın bu fikri pek samimî bir şekilde kabul etti. Ve, Stephen, Londra'ya dönmesinden iki hafta sonra Rosemary'nin âşığı oldu.

Hayatının acaip, çılgın, hayal gibi, hummalı bir devresiydi bu. Ne kadar devam etti?... En çok altı ay. Bu altı ay zarfmda, Stephen her zamanki gibi işine devam etti, seçim bölgesine geziler yaptı, kamarada sualler sordu, birçok toplantılarda konuştu, Sandra ile mu tad münakaşalarını yaptı, ve sadece tek bir şey düşündü: Rosemary'yi.

Stephen'in kiraladığı o küçük katta buluşuyorlardı. Genç kadının çıldırtıcı güzelliği, erkeğin ateşli hayranlığı, saatlerce süren öpüşmeler, kucaklaşmalar... Bir rüya, bir şehvet rüyası...

Ve, bu rüyadan sonra; uyanış.

Bu uyanış pek âni olmuştu.

Karanlık bir tünelden birdenbire aydınlığa çıkış gibi bir şey.

Genç adam bir gün ateşli bir âşık, güzel bir kadının kollarında eriyen, tükenen bir şehvet düşkünü, ertesi gün o mağrur, zeki ve parlâmentonun parlak üyesi Ste- phen Farraday oluyordu. Yavaş yavaş, Rosemary macerasına bir son vermeyi düşünmeye başlamıştı. Hay Allah kahretsin, çok ileri gidiyorlar, bayağı tehlikeli şeyler yapıyorlardı, canım... Sandra bir şüphelenirse, ne olacaktı?... Kahvaltı masasında karısına yan gözle şöyle bir baktı. Allaha şükürler olsun, bir şeyden şüpheienmemişti henüz. Farkında bile değildi. Fakat, son zamanlarda bazı kayboluşlarının mazeretleri pek sudan olmaya başlamıştı. Sandra'nın yerinde bir başka kadın olsaydı, mutlaka bir şeyler sezerdi. Bereket versin, Sandra şüpheci bir kadın değildi.

Genç adam derin bir nefes aldı. Evet, evet, Rosemary ile biraz fazla ileri gitmişlerdi. işi yavaş, yavaş cüretkârlık derecesine vardırıyorlardı... Acaba kocasının kulağına bir şeyler gitmiş miydi? Yok canım, vurdum duymaz, budala herifin biriydi... Karısından da bir hayli yaşlıydı.

Allanım, ne kadar güzel bir mahlûktu Rosemary.

Birden aklına golf sahaları geldi. Püfür püfür esen rüzgâr, yemyeşil çimenler, pipolu erkekler, nefis bir vuruş...

Golf sahasına, kadınların girmelerine müsaade edilmiyordu.

Âdeta telâşla Sandra'ya döndü:

- Fairhaven'e gitsek, ister misin, Sandra?

Genç kadın başını kaldırdı, şaşırarak baktı:

- Sen gitmek mi istiyordun? diye sordu, işinden ayrılabilir misin?

- Bir hafta kadar ayrılabilirim. Biraz hava almış oluruz. Golf oynamak istiyorum. Âdeta küflendim.

- İstersen yarın gidebiliriz. O zaman Adhley'lere gitmeyi bir başka güne bırakmak lâzım. Sah günkü toplantıyı da iptal etmeli.. Peki ama Lovat'lar ne olacak?

- Onları da atlatıver. Bir mazeret uydururuz. Buradan uzaklaşmak istiyorum.

Fairhaven'de Sandra ile geçen günler ne kadar sâkin. ne kadar dinlendirici olmuştu. Duvarla çevrili eski stil bahçeye bakan terasta köpeklerle oynaşmak, Sandley Hearth'de golf oynamak, akşam üstleri, Mac Tavish'le kırlarda yarış etmek...

Ağır bir hastalıktan sonra nekahet devresini geçiren biri gibi hissediyordu kendisini.

Rosemary'nin mektubunu görünce kaşları ça tılmıştı. Ona yazmaması için ne kadar da tembih etmişti!!. Çok tehlikeli işti bu... Hoş Sandra mektuplarının kimden geldiğini sormazdı ama, yine de akıllıca bir hareket değildi. Hizmetkârlara her zaman pek güven olmazdı...

Mektubu çalışma odasına götürdü, canı sıkılmış bir tavırla zarfı yırttı.

Rosemary ona karşı duyduğu hayranlıktan, ateşli aşktan, beş günlük bir ayrılığa bile dayanamadığından bahsediyordu. Stephen de ayni hislerle doluydu, değil mi? Sevgili Leopar'ı Nil kraliçesini özlememiş miydi?...

Sayfalarca dolu mektubu okurken, Stephen yine o eski sızıyı yüreğinde hissetti. Yarı gülümsedi, yarı içini çekti. Su Leopar kelimesi de Rosemary'nin icadıydı. Çok sevdiği benekli bir robdöşambr yüzünden takmıştı bu işini. Gene adam «Leopar beneklerini değiştiriyor» demişti. «Ama sakın sen bu yanık cildini değiştirme...» İşte o günden sonra Rosemary ona Leopar'ım demeye başlamıştı. Stephen da onu «Nil Kraliçem» diye çağırıyordu.

Ne büyük münasebetsizlikti bütün bunlar... Allah kahretsin! Böyle güzel bir kadının ona sayfalarca dolusu aşk mektupları yazması güzel bir şeydi ama, yapmaması lâzımdı, canım. Dikkatli olmaları gerekiyordu. Sandra bu gibi şeylere tahammül gösterecek bir kadın değildi. Hele bir sezivermiş olsaydı... Tanrım! mektup yazmak çok tehlikeliydi... Rosemary'ye bunu defalarca söylemişti. Dönünceye kadar ne diye sabredememişti sanki? Hay Allah, neyse bir iki güne kadar onu görecekti...

Ertesi sabah, kahvaltı masasında bir mektup daha bekliyordu Stephen Parraday'ı. Bu sefer genç adam içinden bir küfür savurdu. Sandra'nın bakışlarının bir iki saniye bu mektuba takıldığı gözünden kaçmadı. Ama hiç bir şey söylemedi. Bereket versin bir erkeğin mektupları hakkında sual soran kadınlardan değildi.

Kahvaltıdan sonra, Stephen araba ile sekiz mil mesafede bulunan çarşıya indi.

Köyden telefon edemezdi. Böyle umumî bir telefondan konuşma daha iyi idi. Rosemary'nin numarasını çevirdi.

- Alo, sen misin, Rosemary? Kuzum, bana mektup yazma.. Sana tembih etmiştim ya...

- Stephen! Sevgilim... Ah, sesini duymak ne saadet!

- Dikkatli ol, bir duyan olabilir.

- Kimseler yok... Canımın içi, seni ne kadar özledim, biliyor musun? Sen beni özlemedin mi?

- Tabiî, tabiî... Mektup yazma, olmaz mı, Rosemary.. Çok tehlikeli bir iş yapıyorsun.

- Mektubum hoşuna gitti mi? Beni yarımda hissettin mi okurken? Her an senin yanında olmak istiyorum.. Bu arzuyu sen de benim kadar şiddetle duyuyor musun?.

- Evet, ama telefonda konuşulmaz böyle şeyler, şekerim.

- Ne de korkak şeysin! Gülünç oluyorsun .. Ne varmış?

- Ben seni düşünüyorum, Rosemary. Benim yüzümden başma bir belâ gelmesini istemem.

- Bana ne olursa olsun, vız gelir. Bunu biliyorsun.

- Bana vız gelmiyor ama, sevgilim.

- Ne zaman dönüyorsun?

- Salıya.

- Öyleyse, Çarşamba günü apartmanda buluşuruz.

- Peki... şeyy.. peki.

- Sevgilim, tahammülüm kalmadı. Bir bahane uydurup bugün gelemez misin? Oh, Stephen, istesen pekâlâ bulursun bir mazeret. Siyasî bir toplantı filân diye bir dalga buluver...

- Maalesef böyle bir şey imkânsız.

- Benim seni özlediğimin yarısı kadar bile beni özlememişsin.

- Saçmalama, özledim, tabii.

Telefonu kapadığı vakit bayağı yorulmuştu. Şu kadınlar neden bu kadar cüretkâr olmakta ısrar ederlerdi? Bundan sonra Rosemary ile olan münasebetinde çok dikkatli davranması lâzım geliyordu. Daha seyrek buluşmalıydılar.

Ondan sonra işler bilsbütün arapsaçına döndü. Çok işi vardı. Başını kaşıyacak zamanı yoktu. Rosemary'ye ayıracak vakti kalmamış gibiydi.. Ama gel gör ki bunu genç kadına anlatmak imkânsızdı. Bir türlü anlamıyordu vesselam... Ne yaptıysa, ne dediyse kafasına sokamamıştı.

- Aman bırak bu budala politika işlerini canım... Sanki pek önemi varmış gibi...

- Önemi var, tabiî., deli misin, kuzum?

Anlamıyordu işte... Metelik bile vermiyordu. Stephen'in işi ile, meslekî ihtirası ile ilgilendiği yoktu ki... Bütün arzusu genç adamın ağzından sevdalı sözler duymaktı. Mütemadiyen aşkım tekrarlamasını istiyordu, «Bir kere daha söyle, beni eskisi kadar seviyorsun, değil mi? Söyle, duymak istiyorum...»

İşin kötü tarafı çok sık buluşmalarıydı. Bir aşk macerasını ilk günlerin harareti ile devam ettirmenin imkanı var mıydı, canım? Hiç olmazsa biraz arayı soğutmalı değil miydi? Biraz nefes almalıydı..

Rosemary'yi bu lâflar çileden çıkarıyordu. Son zamanlarda Stephen'e hep hücum eder olmuştu:

- Beni eskisi kadar sevmiyorsun, anlıyorum...

O zaman genç adam yeminler ediyor, eskisinden çok sevdiğine genç kadını ikna etmek için ne diller dökmek zorunda kalıyordu! Ro- semary ise, genç adamın ilk hararetini kaybetmekte olduğunu hissettiğinden beri eski sözlerini başına kakıyordu:

- Bana bir vakitler ne derdin, unuttun mu? İkimiz beraber ölsek ne iyi olur derdin... Birbirimizin kollarında ebediyen uyusak derdin. Bir kervana katılıp ıssız çöllere kaçsak derdin. Sadece yıldızlar, develer ve seninle ben... Bütün dünyayı unuturduk, değil mi?

İnsan âşıkken ne saçmalar yumurtluyordu Ya Rabbi? O zaman bu sözleri sarfederken pek farkına varmıyordu ama, işler soğuyunca onları işitmek kanım donduruyordu... Kadınlar neden duydukları bir söze bu kadar bel bağlıyorlardı? Neden işi tadında bırakamıyorlardı? Bir erkek budalalığının durmadan başına kakılmasına tahammül edemezdi...

Nihayet Rosemary olmadık taleplerde bulunmaya başladı. Fransa'nın Güneyine gidip, orada buluşsalar nasıl olurdu? Yahut da Sicilya'ya veya Korsika'ya? İnsan oralarda hiç bir tanıdığa rastlamazdı herhalde, değil mi?

Stephen insanın hiç bir tanıdığa rastlamayacağı bir yer olmadığına genç kadını ikna etmeğe uğraşıyordu. Yer yüzünde böyle bir yer mevcut değildi. En umulmadık bir yerde insanın yılarca görmediği bir okul arkadaşı karşısına çıkıverirdi.

O zaman genç kadın, Stephen'i ürperten bir şey söyledi:

- Çıksın, ne olur sanki?

Stephen birden buz kesildi. Bir meczubun karşısında imiş gibi âdeta korkuyla baktı genç kadına:

- Ne demek istiyorsun?

Rosemary, bir zamanlar kalbini sızlatan, kemiklerine kadar arzuyla kıvrandıran o bilyülü tebessümü ile bakıyordu. Ve artık bu tebessüm Stephen'e sadece sabırsızlık ilham ediyordu.

- Leopar, sevgilim, ben uzun, uzun düşündüm. Bu saklambaç oyununa bir son vermek lâzım. Bu kadar eziyete ne hacet?... Seninle buradan uzaklara

gidelim... Birbirimizle hiç ilgimiz yokmuş gibi davranmaktan usandım. George beni boşar... Sen de karından ayrılırsın, güzel, güzel evleniriz.

İşte böyle, Stephen'in suratına bu darbe şırak diye indi. Felâketine, mahvına mı sebep olacaktı bu kadın? Nasıl da söylüyordu bu sözleri?...

- Ben böyle bir şey yapamam.

- Ama, sevgilim, bana boşanman filân vız gelir. Mutaassıp bir kadın değilim ki...

- Ben öyleyim, diye bağırdı Stephen, ben mutaassıbım...

- Aşkın her şeyden daha kıymetli bir şey olduğuna inanıyorum ben. Başkaları ne derlerse desinler... Aldırış bile etmem...

- Ben ederim... Böyle açıkça bir skandal meslek hayatımı mahvetmeğe kâfi gelir de artar bile...

- Mesleğine o kadar çok mu önem veriyorsun? Yapılacak iş mi yok, şekerim?

- Münasebetsizlik ediyorsun, Rosemary.

- Hem sen ne diye çalışacakmışsın? Benim yığınlarla param var. Kendi param... Yani George'un parası değil demek istiyorum. Seninle keyfimizce dünyayı dolaşırız... hiç kimsenin gidemediği yerlere gideriz. Meselâ Pasifik'te bir adaya gideriz... Sıcacık güneş, masmavi deniz, mercan kayalıkları...

Stephen genç kadının sözlerini dinlemiyordu bile. Hıh, sıcak bir Güney adasından mı bahsediyordu, ne? Ah, çılgın! Kendisini ne sanmıştı, bir sokak serserisi mi?...

Genç kadın, sevgisinin son izlerini de kaybetmiş olan soğuk bakışlarla süzdü. Kuş kadar beyni olmayan, güzel bir hayvan... Meğer ne çılgın adammış da böyle bir kadına tutulmuş... Hayır, bir çılgınlık nöbeti

geçirmişti... O kadar. Şimdi kafası ve ruhu yeniden sıhhate kavuşmuştu... Kendisini bu belâdan kurtarmaya bakacaktı artık. Dikkatli davranmazsa bu kadın hayatını mahva sürükleyebilirdi...

Kendisinden önce yüzlerce kişinin söylediği sözleri bir kere de Stephen sarfetti. Rosemary'ye bir mektup yazarak bu münasebete bir son vermeleri gerektiğini bildirdi. Evli bir kadına haksızlık etmeye gönlünün razı olmadığım yazdı. Onu bedbaht etmeye hakkı olmadığını, durumun vahametini anlamadığım yazdı...

Her şey bitmişti. Bunu Rosemary'nin kafasına sokmaya çalışması lâzımdı.

İlle ve lâkin genç kadın her şeyin bittiğini anlamaya bir türlü yanaşmıyordu. Onu başından savmak zannettiği kadar kolay olmayacaktı. Rosemary ona hayrandı, ona âşıktı, onsuz yaşayamazdı! Madem ki Stephen onun şerefini bu kadar düşünüyordu o halde bunu açık açık George'a ve karısına söylemesi gerekmez miydi? Oysa, Stephen genç kadının mektubunu aldığı vakit taşlaşmış gibi bir müddet yerinden kımıldayamamıştı. Ne beyinsiz kadındı bu böyle... Ne de yapışkandı! Neler de vehmediyordu. Yok George'a gidip her şeyi anlatacakmış da kendisini boşamasını isteyecekmiş... Kendisi de Sandra'ya açmalıymış meseleyi. Sandra'nın bu konuda anlayış gösterip, kolayca boşanacağını sanıyormuş... Evet, orası doğruydu. Sandra boşanırdı elbette.. Hem de nasıl! Bundan kimsenin şüphesi olmasındı.

Bir defasında Sandra bir arkadaşından bahsederken «ne yapsın kadıncağız,» demişti, «kocasının başka bir kadınla münasebeti olduğunu anlayınca ayrılmaktan başka yapacak şey bulamadı.» Sandra'nın bu konulardaki fikri bu merkezdeydi. Mağrur bir kadındı. Erkeğini başka bir kadınla paylaşmaya razı olamazdı.

İşte o zaman Stephen'in sonu geldi demekti. Kidderminster'in desteğinden mahrum kalır kalmaz yıkılması işten bile değildi. Umumi efkâr skandallar

konusunda eskiye nispetle biraz daha müsamahakâr bir hale gelmişti ama, siyasî sahada Stephen kendisini kolay kolay affettiremezdi. Yükselme hayallerine, isim yapma gayretlerine veda etmesi gerekirdi. Budala, münasebetsiz bir kadın yüzünden her şey bir anda mahvolabilirdi. İnsan otuzundan sonra mektepli aşkı yaşamaya kalkışırsa işte böyle olurdu sonucu. Şimdi pirincin taşını nasıl ayıklayacaktı bakalım?...

Şu anda van yoğu tehlikedeydi. Korkunç bir felâketti bu!

Sandra'yı kaybedebilirdi...

Birden derin bir hayret içinde, asıl korktuğu şeyin Sandra'yı kaybetmek olduğunu anladı.

Sandra'yı kaybedebilirdi...

Hafifçe çıkık alnı, berrak elâ gözleri ile sevgili arkadaşı, hayat yoldaşı, mağrur, sadık, iyi kalbli Sandra'cığını kaybedebilirdi.

Hayır... Sandra'yı kaybetmeye tahammül edemezdi. Her şeye razıydı ama, onu kaybetmeye dayanamazdı...

Her ne pahasına olursa olsun, bu belâdan kur tuluş çaresi bulmalıydı ..

Ne yapıp edip, Rosemary'nin kafasına biraz mantık sokmaya çalışmalıydı. Acaba dinler miydi? Rosemary ile mantık kelimelerini yanvana getirmek bile mümkün değildi. Ona kansını sevdiğini söyleseydi bir tesiri olur muydu? acaba? Hayır. Buna inanmazdı bile. O kadar aptaldı ki. Boş kafalı, yapışkan, hodbin bir kadın... Ve asıl kötüsü kendisini sahiden seviyordu galiba...

Steohen'in içinden gözlerini kör eden bir öfke dalgası yükseldi. Rosemary'yi susturmak için ne yapmalıydı, Ya Rabbi? Ağzını kapamak için?... Acı, acı bir avuç zehirden başka onu ne susturabilir ki diye düşündü.

Biraz ileride bir arı uçuyordu... Dalgın dalgın baktı arıya... Arı, bir iki dönüp, kristal bir reçel kavanozunun içine girdi.

Tıpkı bana benziyor zavallı, diye düşündü Stephen, tatlı onu cezbetti... Şimdi de ne kadar çırpınsa kurtulamıyor... Zavallı, budala hayvan...

Ama kendisi, Stephen Farraday, mutlaka bir yolunu bulup kurtulacaktı. Sadece biraz zamana ihtiyacı vardı...

İşte Rosemary bu sıralarda gribe yakalandı. Stephen alelusul hatır sormuş, kocaman bir buket çiçek göndermişti. Ertesi hafta, Sandra ile birlikte Rosemary'nin doğum gününe davetliydiler. Rosemary: «Doğum günümden evvel hiç bir teşebbilse geçmeyeceğim,» demişti, «George'a yazık olmasın... Bu parti için öyle didiniyor ki... Ne iyi adamdır bilemezsin. Kendisinden ayrılacağımı partiden sonra haber vereceğim... »

Acaba genç kadının karşısına geçse de dobra dobra onu artık sevmediğini mi söyleseydi? Stephen bu düşünce ile titredi. Hayır, bunu yapmaya cesareti yoktu. Rosemary alimallah hıçkıra hıçkıra George'a koşar, her şeyi olduğu gibi anlatırdı... Hattâ Sandra'ya bile giderdi. Yapardı vallahi... Küçük bir çocuk gibi bağırarak ağladığını duyar gibi oluyordu... «Beni sevmediğini söylüyor ama, bunun doğru olmadığım biliyorum. Sana sadık kalmak için yapıyor bunu, Sandra... İki insan birbirini sevince akan sular durur, değil mi? Zaten dürüstlük de bunu icabettirir. Onun için senden Stephen'! bana bırakmanı istemeye geldim. Ona hürriyetini geri ver... »

Bunu yapar mı yapardı... Sandra, yüzü sapsarı, ona tek bir cümleyle cevap verirdi mutlaka, «Hürriyetini geri alabilir.»

Aslında Rosemary'yi sevmediğine inanmazdı tabii. Çünkü Rosemary ona yazmış olduğu mektupları Sandra'nın önüne seriverirdi. Kimbilir neler yazmıştı o mektuplarda?... Sandra'ya o tip mektuplardan bir tane bile yazmamıştı? Elbette inanırdı Rosemary'ye âşık olduğuna...

Bir başka yol bulmalıydı... Rosemary'yi susturmak için. Kendi kendisine: «Ne yazık ki, Borjia'ların devrinde yaşamıyoruz..» diye söylendi.

Bir kadeh pırıl pırıl zehirli şampanya Rosemary'yi susturmaya yeterdi.

Evet, işte aynen böyle düşünmüştü Stephen Farraday.

ŞAMPANYA KADEHİNDE POTASYUM SİYANÜR. GECE ÇANTASINDA POTASYUM SİYANÜR. GRİPTEN SONRA GELEN DEPRESYON.

Ve masasının karşı tarafından Sandra ile göz- göze gelişi..

Bu olay cereyan edip biteli, bir yıla yaklaşıyordu... Ama Stephen Farraday hâlâ unutamamıştı.

5 Alexandra Farraday

Sandra Farraday Rosemary Barton'u unutmamıştı.

Şu anda yine onu düşünüyordu. O akşam lokantada, masanın üstüne yığılıp kalan Rosemary'yi.

Dehşetle içini çekişini, sonra başını kaldırınca, Stephen'le göz göze gelişini hatırlıyordu...

Stephen gözlerinde parlayan hakikati görmüş müydü acaba? Gözlerinde yanan nefreti, korku ve zafer ışıltısını farketmiş miydi?...

Aradan bir yıla yakın bir zaman geçmişti ama, genç kadın daha dünmüş gibi hatırlıyordu.

Rosemary... Hâtıraların sembolü... Ne kadar da doğruydu bu... Ne korkunç bir gerçek gizliydi bu sözlerde. Bir insan zihinlerde yaşayıp durduktan sonra ölmüş, ne çıkardı... Rosemary de işte böyle yapmıştı. Sandra'nın zihninde de yaşıyordu hâlâ, Stephen'in zihninde de... Bundan pek emin değildi ama, her halde Stephen de onu düşünüyor olacaktı.

Luxsemburg gazinosu... Nefis yemekleri, itinalı servisi, şahane dekoru ile o lâ- net olasıca yer... Oraya gitmemezlik edemezdiniz. Çünkü son derece moda bir yer olmuştu...

Unutmak istiyordu Sandra.. Ama her şey ona Rosemary'yi hatırlatmak için âdeta birbiriyle yarış ediyordu. Fairhaven bile bu acı hâtıradan uzak kalamamış tı. George Little Priors'a taşındıktan sonra artık onu her görüşte hatırlayacaktı.

Sahi. George'un oraya gelişi ne garipti... Acaio bir adamdı bu George Barton. Komşuluğundan zevk alınacak biri değildi. Little Priors köşküne gelişiyle Fair- haven'in de tadını kaçırmıştı. Bu yaza gelinceye kadar orası

daima bir huzur ve sükûn köşesi olmuştu. Stephen'le orada mesut günler geçirmişlerdi... Mesut günler mi? Onunla hiç mesut olmuşlar mıydı?

Genç kadın dudaklarım kıstı. Evet, binlerce defa evet... Stephen'le çok mesut olabilirlerdi... Rosemary olmasaydı.

Kocasiyle aralarında yavaş yavaş inşa ettikleri o derin anlaşmayı, o karşılıklı güven ve sevgiyi, o tatlı şefkat hâlesini Rosemary yıkmıştı. Sandra'nın kocasına karşı duyduğu derin bağlılığı, garip cazibeyi ondan saklamasına sebep olan acaip bir içgüdü vardı. O gün, Kidderminster malikânesinde, sanki kendisini hiç tanımıyormus gibi yaklaştığı, mahcup bir poz takındığı andan itibaren sevmişti Stephen'i.

Oysa, o anda kendisinin kim olduğunu bildiğini öğrenmişti. Sandra bu gerçeği ne zaman farkettiğini pek hatırlamıyordu. Evlenmelerinden epeyce sonra, bir gün, bir kanun tasarısı üzerinde çalışırken. Stephen yine o gün kullandığı taktiği kullanmıştı. Bir hususu bildiği halde bilmiyormuş gibi görünmesinin uygun düşeceğini söylemisti...

Sandra o zaman içinden «onun bu taktiğine bir kere daha şahit oldum ben», diye düşünmüştü. Neydi bu? Ah. evet, malikânede ilk tanıştıkları gün de böyle yapmıştı Stephen. Genç kadın bu gerçeği keşfedince fazla hayret etmedi. Bunu şuur altında çoktan anlamış bulunuyordu ama, şuur üstüne ilk defa çıkıyordu.

İşte genç kadın, kocasının kendisini, onu sevdiği kadar sevmediğini böylece hissetmiş oldu. Kimbilir, belki de bu tarzda sevmek kabiliyetine sahip değildi. Şiddetle sevmek kabiliyeti kendisine hâs bir bedbahtlıktı. Bunu atalarından tevarüs etmiş olacaktı. Ölesiye bağlanmak. bütün varlığı ile sevmek... Böylesine âşık olmak kadınlar arasında nadir rastlanan bir şeydi. Stephen için ölmesi icabetse, ölüme seve seve giderdi. Halbuki, kocasının kendisini lâyık gördüğü köşede kalmayı kabullenmişti. Stephen ondan

kalbini değil, kafasını istiyordu. Bir de bu izdivacın kendisine sağlayacağı sosyal faydaları...

Sandra'nın yapamıyacağı tek bir şey vardı... Stephen'e, mukabele edemiyeceği kadar sevgi tezahüratı göstermek, onu bir sevgi deryasında boğmak. .

İnandığı bir şey vardı; Stephen ondan hoşlanıyor, arkadaşlığından zevk alıyordu... İleride genç kadının taşıdığı yük elbette ki hafifleyecekti... Yani aralarındaki münasebetin sadece arkadaşlık ve şefkat unsurlarına dayanacağı yaşlılık yıllarında belki de aradığı saadete erişecekti.

Stephen beni kendine göre seviyor, diye düşünüyordu.

Sonra araya Rosemary karıştı.

Sandra bazan, dudaklarında acı bir bilkülüşle «anlamadığıma nasıl inandırıyor kendisini?...» dive merak ediyordu. Oysa, daha ilk anda. Stephen balkonda başını kaldırıp Rosemary'yi ilk gördüğü anda anlamıştı her şeyi. St. Moritz'deki otelin balkonunda...

Sonra, bu kadının kocasının metresi olduğu günü bile biliyordu.

Güzel mahlûkun kullandığı kokuyu o kadar iyi öğrenmişti ki..

Stephen'in bakışlarından, nazik ifadeli yüzünün hatlarından, zihninin nerelerde olduğunu ne kadar güzel, ne kadar rahatça sezebiliyordu... Yatağından çıkıp geldiği, avuçlarında vücudunun sıcaklığını hâlâ taşıdığı kadını düşündüğü nasıl belli oluyordu.

Çektiği azabı saklamak, ıstırabım belli etmemek ne kadar zordu, Ya Rabbi! Her geçen gün biraz daha artan bu işkenceye, cesaretinden, gururundan başka tutunacak yeri olmadan dayanabilmek... Hayır, hayır, hislerini, çektiği acıyı belli etmiyecekti.. etmiyecekti.

Zayıfladı genç kadın, soldu. Yüzünün ve omuzlarının kemikleri daha çok belli olmaya başladı. Yemek için kendisini zorluyordu ama uykuya zorlayamıyordu. Uzun geceler boyunca, kupkuru gözleri tavana dikti, öylece yatıyordu. Uyku ilâcı almayı gururuna yediremiyordu. Uyku ilâcı almak bir nevi zaaftı onun nazarında. Tahammül edecekti. İncinmiş, kırılmış, güvenini kaybetmiş görünmek, gururunu ayaklar altına alıp bağırıp çağırmak onun yapacağı şeyler değildi.

Kuvvet aldığı tek bir teselli kırıntısı vardı; Stephen kendisinden ayrılmak istemiyordu. Bunu belki de mesleğini tehlikeye düşürmemek için yapıyordu ama, yine de yapıyordu ya, bu da bir şeydi.

Belki de günün birinde bu şehvet kasırgası sona erecekti.

Bu kadında ne bulmuştu, sanki? Evet, güzel, cazip bir kadındı.. Ama etraflarında o kadar çok güzel kadın vardı ki... Bu kadına niçin bu kadar bağlanmış, gözü dünyayı görmez olmuştu? Rosemary Barton'da onu bilyüleyen ne vardı?

Beyinsiz, münasebetsiz, insanı eğlendirmekten bile âciz bir kadındı... Tahrik edici tavırlara sahip olan, zeki, hoşsohbet bir kadın olsaydı bâri...

Sandra, bir gün Stephen'in bu kadından bıkacağına inanmak istiyor, bütün ümidini bu inanca bağlıyordu.

Kocasının hayatta en büyük ilgiyi işine karşı duyduğunu bilirdi. İstikbal için büyük ümitler vaadeden bir adamdı. Büyük devlet adamlarına hâs, işlek bir zekâya sahipti. Hayattaki istikameti şimdiden tayin edilmişti. . Bu bilyülü aşk onu çizdiği yoldan çıkaracak raddeye geldiği zaman belki de durumunun vahametini kavrayabilecekti.

Sandra bir saniye olsun kocasından ayrılmayı aklından geçirmiş değildi. Kendi- sim bütün varlığı ile kocasına ait hissediyordu. Stephen isterse onu sokağa atabilir, isterse bağrına basabilirdi. Ama, kocası onun hayatı

demekti. Ona karşı duyduğu aşk bir ortaçağ işkencesi gibi kalbini dağlıyordu.

Bir ara içinde bir ümit uyanır gibi olmuştu... Stephen günün birinde Fairhaven'a gitmek istemişti.. Hemen ertesi günü kendilerini orada buluvermişlerdi... Genç adam yavaş yavaş kendisine geliyordu, galiba. Aralarında o ilk günlerin ılık sempatisi uyanmıştı. Ümit Sandra'nın kalbinden dalga, dalga taşıyordu. Demek Stephen kendisini hâlâ istiyordu, hâlâ arkadaşlığından zevk alıyordu, hâlâ onun muhakemesine güveniyordu. Şimdilik o kadının pençesinden kurtulmuşa benziyordu.

Daha neşeli, daha normal bir hal almıştı...

Şimdilik tamiri imkânsız bir durum yok gibi görünüyordu.

Stepnen kasırgayı atlatmak yoluna girmişti.

Ah, bu münasebeti bilsbütün kesip atmak kararını bir verebilseydi.

Sonra Londra'ya döndüler.. Ve Stephen'in şehvet hastalığı nüksetti. Yine yorgun, üzgün, hasta gibi dolaşmaya başladı. Kafasını işine veremez oldu.

Sandra sebebini tahmin ediyordu. Rosemary ona beraber uzaklara gitmeyi teklif etmişti .. Stephen bu adımı atmaya karar vermenin bocalayışı içindeydi. Bu yaşına kadar kurduğu bütün bağları koparmaya karar verecekti...

Divanelik... çılgınlık... O işini herşeyin başına koyan bir adam... Tam bir İngiliz. Bunu kendisi de kalbinin derinlerinde muhakkak İri hissediyor...

Evet ama, Rosemary o kadar güzel, o kadar aptal ki... Hem, bir kadın uğruna mesleğini feda etmiş olan tek erkek Stephen mi? Sonradan pişman olurmuş, varsın olsun. Şimdilik hayatından memnun ya...

Bir kokteyl partide, Sandra onların bir muhaverelerinden tek bir cümle işitti:

- ... söyliyeceğim George'a... Kararımızı vermek zorundayız artık.

Ve bundan pek az sonra da Rosemary gribe yakalanıp, yattı.

Sandra'nın kalbinde yepyeni bir ümit filizlendi. Ya grip zatürree'ye çevirirse?.. Gribin zatürree'ye çevirmesi olmıyacak şey değildi. Geçen kış genç bir arkadaşı zatürree'den ölmüştü. Ya Rosemary de ölecek olursa...

Bu düşünceyi kafasından kovmadı. Böyle bir düşünceye kafasında yer vermiş olmasından dehşete de düşmedi.

Rosemary Barton'dan nefret ediyordu. Düşüncelerin öldürme gücü olsaydı, Rosemary çoktan ölmüştü bile...

Ama düşüncelerin öldürme gücü yoktu.

Bir inşam öldürmek için onıuı ölümünü düşünmek kâfi değildi.

O akşam, Luxenburg gazinosunun pudra odasında Rosemary ne kadar da güzeldi! Beyaz kürk etolü çıplak omuzlarından aşağıya kaymıştı. Hastalıktan yeni kalkmış olmanın o solgun narinliği vardı üzerinde. Bu incelik ona bir masal prensesi güzelliği, elle dokununca dağılıverecekmiş hissini uyandıran bir peri füsunkârlı- ğı veriyordu...

Aynanın karşısında makiyajını tazelemekle meşguldü.

Sandra biraz gerisinde durmuş, aynada birleşen hayâllerini seyrediyordu. Kendi yüzü bir heykel kadar ifadesiz, cansız, hissizdi. Sanki bu yüzün gerisinde hiç bir hayat eseri yoktu. Soğuk, âdeta taşlaşmış bir kadın...

Sonra Rosemary kendisine dönmüştü :

- Aa, bütün aynayı işgal ettim, galiba? Bitiyor şimdi. Bu hınzır grip beni perişan etti. Şu halime bak, ne berbat olmuşum? Başınıda hâlâ bir ağrı var.. Halim de yok...

Sandra, nazikâne sormuştu:

- Başın şimdi de ağrıyor mu?

- Ağrıyor ya! Bir aspirinin var mı, Sandra?

- Bir Faivre kaşesi var yanımda.

Çantasını açıp, kaşeyi çıkarmıştı. Rosemary kaşeyi almış, «çantamda dursun, sonra alırım,» demişti.

Barton'un siyah saçlı sekreteri bu manzarayı uzaktan seyretmişti. Sonra aynanın önüne geçmiş, sadece burnunu biraz pudralamıştı. Hoş bir kızdı.. Adamakıllı da güzeldi. Sandra bu kızın da Rosemary'den hoşlanmadığı zehabına kapılmıştı, nedense.

Sonra pudra odasından çıkmışlardı. Önde Sandra, sonra Rosemary, nihayet Miss Lessing, a, a... evet, evet, bir de o küçük kız vardı... Rosemary'nin kardeşi.. İris. Beyaz elbisesi ile bir mektepli kızı andıran, kocaman gri gözlü, heyecanlı bir kız...

Salonda kendilerini bekleyen erkeklerin yanma gitmişlerdi...

Telâşlı bir garson, onlara masalarını göstermişti. Hep birden kubbeli kemerin altından geçip salonun iç kısınına doğru yürümüşlerdi. Rosemary'nin bir daha o kapıdan sağ çıkmıyacağına dair o sırada hiç bir nişane yoktu... Hiç bir nişane ...

6 George Barton

Rosemary...

George Barton, kadehini ağzından yavaş yavaş masaya doğru indirdi ve ifadesiz nazarlarla oynaşan alevlere baktı.

Sarhoşluğun insanı kendi kendisine açındıran raddesine varıncaya kadar içmişti.

Ne kadar güzel kızdı, Yarabbi! Onun için çıldırıyordu. O da biliyordu bunu... Ve George'a içinden kendisiyle alay ediyormuş gibi geliyordu.

Ona ilk defa evlenme teklif ettiği vakit bile, bu işin kendisi için iyi bir sonuca varacağına inanmamıştı. Şaşkın bir halde ağzında bir şeyler gevelemişti.

- Ne zaman evet dersen, güzelim... Sadece evet demen kâfi... Biliyorum, sen bana bakmazsın... Aptallık ettiğimin farkındayım. Ama hislerimi anlıyorsun, değil mi? Yani, demek istiyorum ki, beni her zaman ayaklarının dibinde bulabilirsin. Bana bu saadeti bahşedeceğinden hiç ümidim yok... Fakat yine de içimi açmadan edemedim.

Rossmary gülmüş, kalkıp saçlarından öpmüştü.

- Çok sevimlisin, George. Bu nazik teklifini hiç unutmayacağım, ama şimdilik evlenmeye niyetim yok.

Ciddi bir sesle cevap vermişti George:

- Nasıl istersen, şekerim... Bu hususta acele etme, iyi düşün... İstediğin erkeği seçebilecek durumdasın.

Hiç ümidi yoktu .. ama hiç!

Rosemary ona âşık filân değildi tabii. Bunu çok iyi biliyordu. Maamafih, genç kız:

- Beni anlıyorsun, değil mi? demişti, evimi barkımı bilip, kendimi mesut ve emniyette hissetmek istiyorum. Bunu bana ancak sen verebilirsin. Aşktan, âşık olmaktan usandım. Aşk maceraları hep hüsranla neticelenmeye mahkûm... Nedense hiç bir zaman iyi bir sonuca varmıyor. Senden hoşlanıyorum, George. İyi huylu, sempatik, tatlı bir adamsın. O kadar da iyisin ki... Ben bunları istiyorum iste.

George abuk sabuk bir şeyler mırıldanmıştı:

- İnsan hayatta ifrata kaçmamalı... Çok mesut olacağız biz.

Eh, bir bakıma bu kehanet pek de yanlış çıkmamıştı. Mesut olmuşlardı... Bir hayli... Tevazuunu hiç kaybetmemişti. Rosemary elbette ki kendisi gibi sakin mizaçlı, donuk bir adamla geçireceği hayata razı olamazdı... Bu isin elbette ki bazı pürüzleri olacaktı. George kendisini muhtemel pürüzlere» hazırlıklı bulunmaya alıştırdı. Bu gibi «zuhuratın» gelip geçici olduğuna kendisini inandırmaya çalıştı. Rosemary daima, her defasında kendisine dönecekti. Bu görüşü kabullendikten sonra gerisi o kadar güç olmayacaktı.

Çünkü, Rosemary kendisine sarsılmaz bir şefkatle bağlıydı. Bu düşkünlük bu şefkat, ufak tefek flörtlerinin, aşk maceralarının dışında kalan bir şeydi.

Bütün bunları kabullenmek, sineye çekmek hususunda, George kendisini âdeta yetiştirdi. Rosemary kadar güzel ve hassas bir kadının başka türlü olmasına imkân yoktu. Böyle durumlar karşısında kendisini infiale kaptırmamaya kararlıydı.

Şu veya bu gençle flört etmek hiç bir şey değildi. Ama, ciddi bir maceranın kokusunu aldığı vakit...

Bu kokuyu derhal sezmişti... Havada buram buram aşk kokuyordu. Genç kadının artan heyecanı, gittikçe bilsbütün güzelleşmesi, gözlerindeki ateşli

pırıltı... Ve nihayet bütün bunlara eklenen çirkin gerçekler..

Genç kadının oturma odasına girdiği bir gün, yazmakta olduğu mektubu eliyle kapaması, şüphelerini teyit eden ilk gerçek olmuştu... Rosemary âşığına mektup yazıyordu.

Biraz sonra genç kadın odadan çıkınca - mektubu da beraberinde alıp götürmüştü - George biraz evvel kullandığı kurutma kağıdını alıp aynaya tutmuş ve şu kelimeleri açık açık okumuştu, «Benim bir tanecik sevgilim...»

Kanı kulaklarında uğul uğul ötmüştü. O anda Othello'nun duyduklarım duyduğundan emindi. Sinirlerine hâkim olup, akıllıca bir istikamet mi çizmeliydi? Pöhf! Şu anda bütün varlığına ilksel erkeğin çılgın öfkesi hâkimdi. Karısının gırtlağına sarılıp son nefesini verinceye kadar sıkmak geliyordu içinden!... O herifi de büyük bir soğukkanlılıkla gebertebilirdi. Kimdi bu adam? Şu Browne denen genç adam mı? Yoksa o baston yutmuş Stephen Farraday mı? İkisinin de Rosemary'ye aygın baygın baktıklarını çok defalar görmüştü.

Birden aynada gözleri kendi yüzüne takıldı. Gözleri kan çanağına dönmüştü. Sanki korkunç bir sinir krizi geçirmek üzereydi.

İşte bu anı hatırladığı sırada kadehini masaya bırakmıştı. O boğucu, kahredici hissi yine duymuştu. Kanı yine kulaklarında uğulduyordu. Şimdi bile...

Büyük bir gayret sarfederek hatıraları zihninden kovdu. O müthiş anı tekrar yaşamaya mecali yoktu. Gelip geçmiş, olup bitmişti. Artık ıstırap da çekmeyecekti. Rosemary ölmüştü, ölmüş ve huzura kavuşmuştu... Kendisi de huzur içindeydi. Artık ıstıraplar dinmişti...

Rosemary'nin ölümünün ona böylesine derin bir huzur getirmiş olması ne tuhaftı...

Bu hissini Ruth'a bile açmamıştı. Ne iyi kızdı Ruth! Ne aklı başında kızdı... O olmasaydı ne yapardı acaba? Nasıl teselli etmişti kendisini... Kadınlığını zerre kadar belli etmeyerek, nasıl ona yaklaşmış, gerçek bir dost gibi yardımına koşmuştu... Rosemary gibi erkek delisi değildi Ruth.

Rosemary... Lokantadaki yuvarlak masanın başında oturan Rosemary. Gripten sonra hafifçe solan yüzü... O güzelim yüzü... Ama aradan bir saat geçmeden..

Hayır, hayır, hatırlamayacaktı bunu! Hele şimdi hiç hatırlamaması lâzımdı. Planını düşünmeliydi... Plân mı.

Önce Race ile konuşması icabediyordu. Race'e mektupları gösterecekti. Race onları görünce ne diyecekti bakalım? İris'in nutku tutulmuştu. Bu konuda hiç bir fikri olmadığı besbelliydi kızcağızın.

Şimdi herşeyi dikkatle tasarlamıştı. Her şey hazırdı.

Planı tamamlanmıştı. Tarihini, yerini tesbit etmişti.

Kasım'ın 2 nci günü... Azizler Yortusu... Bu da çok manalı bir çeşni katıyordu plâna doğrusu. Peki yer? Elbette ki Luxemburg gazinosu... Hem de ayni masa.

Ayni misafirler. Anthony Browne, Stephen Farraday, Sandra Farraday ve sonra Ruth, İris, nihayet kendisi. Bir de Race'i çağıracaktı... aslında ilk yemekte bulunması gereken Race'i.

Masada tek bir yer boş kalacaktı.

Mükemmel bir plândı bu!...

Son derece dramatik...

Bir cinayetin tekrarı...

Zihni yine gerilere gitti...

Rosemary'nin doğum gününe...

Rosemary, masaya yığılmış... Ölmüş...

AZİZLER YORTUSU

«Buna Rosemary derler... Hatıraların sembolüdür.»

1

Lucilla Drake'in yine çenesi düşmüştü. Ama aile içinde Lucille Drake'in müşfik dudakları arasından çıkan sesi kuş cıvıltılarına benzetirlerdi hep.

Bu sabah yapılacak o kadar çok iş vardı ki, zihnini tek bir konu üzerinde topla- yamıyordu. Sayfiyeden şehre dönme zamam gelmiş, taşınma hazırlıkları bir heyula gibi önüne dikilmişti. Hizmetçüerin binbir derdi, ev işleri, kış hazırlıkları, bitip tükenmek bilmiyen ufak tefek teferruat arasında bir yandan da İris'in halini merak etmekteydi.

- Vallahi çok üzülüyorum senin bu haline yavrum. Ne kadar sarardın soldun son zamanlarda... Sanki hiç uyku uyumuyormuşsun gibi bir halin var... Uykuların intizammı kaybettiyse haber ver, şekerim, doktor Wylie'nin miydi, Gaskell'in miydi, neydi, bir uyku ilâcı vardı, ondan alırız. Ayy, şimdi aklıma geldi, ısmarladığım şeyleri hâlâ getirmediler. Bakkala bundan sonra kendim gideyim, bâri... Bu hizmetçi kızlarda hiç iş yok.. Ya bakkal dikkatsiz, ya bizim kızlar... Kutu kutu sabun tozu alıyorlar, halbuki haftada bir kutu sabundan fazlasını kullanmalarım yasak etmiştim. Yoksa sana bir tonik mi alsak? Ben küçük bir kızken Eaton şurubu içirirlerdi bana. Bir de bol bol ıspanak yemek lâzım, tabii. Aşçıya söyliyeyim de bugün ıspanak pişirsin.

İris, halasına, doktor Gaskell adım söyleyince neden bakkalı hatırladığını soramıyacak kadar yorgun hissediyordu kendisini. Hem sormuş olsaydı bile alacağı cevabın ne olacağını çok iyi biliyordu: «Bakkalın adı Kranfor da ondan... İki isim birbirine benziyor» diyecekti Lucilla Hala.

Lucilla'nın muhakeme tarzından yalnız kendisi bir şeyler çıkarabilirdi.

İris, toplayabildiği bütün enerjiyi seferber ederek:

- Benim bir şeyim yok, Lucilla hala, dedi.

- Gözlerinin altı mosmor olmuş, ayol, daha ne olsun? Kendini çok yoruyorsun.

- Haftalardan beri hiç bir iş yaptığım yok ki...

- Sana öyle geliyor. Çok tenis oynamak genç kızlar için iyi değildir. Burarım havası da biraz gevşeklik veriyor insana ya... Çukur bir yer. George o kıza soracağına bana akıl danışsaydı...

- Kıza mı?

- Miss Lessing'den bahsediyorum, canım. Varsa Miss Lessing, yoksa Miss Lessing. Hadi iş yalnız bilroya inhisar etse neyse. Kıza aileden biri imiş gibi muamele ediyor. Onun da arayıp bulamadığı şey, zaten... Böylelerine o kadar yüz vermiye gelir mi?

- Ama Lucilla hala, Ruth artık aileden biri oldu.

Mrs. Drake burnundan soludu:

- Olmaya can atıyor, can. Bunda anlaşılmıyacak bir şey yok. Zavallı George! Kadın konusunda pek bön. Bu iş böyle olmaz, İris. George'u yapması muhtemel hatalardan korumak lâzım. Senin yerinde olsam, George'a, Miss Lessing ne kadar iyi olursa olsun, böyle bir izdivacın imkânsızlığını anlatmaya çalışırım.

İris bir an dalgınlığından sıyrıldı:

- George'un Ruth'la evlenmesi ihtimalini aklıma getirmemiştim.

- Sen burnunun dibini bile göremiyorsun, çocuk. Hayatta hiç tecrüben yok, tabiî.

İris kendini tutamıyarak gülümsedi. Lucilla hala da bazan ne komik oluyordu.

- Bu kız koca avına çıkmış, ayol, dedi Mrs. Drake hırsla.

- Bir mahzuru var mı?

- Mahzuru mu? Elbette var, canım.

- Fena mı olur yani...

Halası İris'e şaşkın şaşkın baktı.

- Yani George için fena mı olur demek istedim. Galiba bu kız George'dan hoşlanıyor. Onu çok seviyor. İyi bir zevce olur, George'a bakardı.

Mrs. Drake yüzünü buruşturdu, somurttu.

- George'a şimdi de çok iyi bakılıyor, dedi, daha ne istermiş sanki? Nefis yemekler, evin içinde dolaşan senin gibi cici bir genç kız.. Sen evlendikten sonra bile ben George'a bakmaya devam ederim inşallah. Hem de ömrü bilrolarda geçmiş, ev işlerinden zerre kadar anlamıyan bir tazeden daha iyi bakarım. Ev idaresinden ne anlarmış o? Hesap yapsın, defter tutsun, steno yazsın... Sıra bir erkeğe bakmaya gelince bunların ne faydası olur, sorarım sana?

İris gülerek başını salladı, ama halasiyle münakaşaya girişmedi. Ruth'un parlak siyah saçlarım, berrak cildini, vücudunu incecik gösteren güzel dikişli tayyörlerini düşünüyordu. Zavallı Lucüla hala! Aklını fikrini ev işleriyle bozmuştu. Aşk onun için o kadar uzaklarda kalmıştı ki, yeryüzünde

böyle bir şey olduğunu bile hatırlamıyordu artık. Kocası hatırlanacak olsaydı, hayatında aşkın zaten fazla bir rol oynamadığı kolayca anlaşılırdı.

Lucilla, Hector Marle'nin baba bir ana ayrı kardeşiydi. Hector'un annesi ölünce ona Lucilla analık etmişti. Hem kardeşine, hem de babasına bakan genç kız, bir türlü evlenememiş, âdeta ihtiyar bir kız olup kalmıştı. Yaşı kırkma varıyordu ki, ellisini çoktan aşmış bir adam olan Rahip Caleb Drake ile tanıştı. Onunla evlendi.

Evlilik hayatı iki yıl kadar kısa bir müddet sürmüş, henüz bir yaşma basmamış bir oğlan çocukla dul kalıvermişti.

Pek genç ve âdeta ümidini kestiği bir devrede ana olması Lucilla'yı tarifsiz bir saadete garketmişti. Yeknasak ve kuru hayatının en güzel olayı buydu.

Fakat oğlu, hayatı boyunca başına belâ olacak, onu manen ve maddeten sömürecekti.

Lucilla, her şeye rağmen biricik evlâdına toz kondurmayan, müşfik, fazlasiyle müşfik bir anne olup çıkmıştı. Sevgi dolu bir müsamaha ile oğlunun biraz «zayıfça» bir karaktere sahip olduğunu teslim ediyordu ama ona bir türlü suç isnat edemiyordu. Victor herkesi kendi gibi masum zanneden, arkadaşlarına çabuk kanan bir yaradılışa sahipti. Talihsiz bir çocuktu zavallı Victor'cuğu! Hayatta hep aldanıyordu. Saflığından istifadeye kalkışan açıkgözlerin kurbanı oluyordu hep. İşte Lucilla'nın oğlu hakkındaki mütalâası bu merkezdeydi. Yavrusu tenkit konusu olduğu zaman biçare ananın yumuşak ifadeli çehresi birden sertleşiyor, hırçın bir mana alıyordu. Oğlunu iyi tanıyordu o. İyi kalpli, heyecanlı bir gençti işte. Kötü arkadaşlarının tesiriyle istikametini bir türlü doğru tayin edememişti. Aslında, çok iyi biliyordu ki, Victor da ondan para isterken üzülüyordu. Ama ne yapsın dı, kaderi onu hep böyle müşkül durumlara düşürüyordu... Anacığından başka kime başvurabilirdi bu zalim dünyada?...

İris'e göz kulak olması, evin idaresi ile uğraşması için George onu beraber oturmaya davet ettiği vakit, bunu Tanrının bir nimeti olarak karşılamıştı. Zira o sıralarda yine zaruret ve perişanlık içinde yüzüyordu. Şu bir yıldır öylesine rahata kavuşmuştu ki, Ruth gibi bir zıpçıktının bu rahatı kaçırmasından haklı olarak endişeye düşüyordu.

Ruth, hiç şüphesizdi ki George'la parası için evlenmeyi düşünüyordu. Onun nazarında George müşfik bir koca, emniyetli bir istikbal, para ve lüks demekti. Lucilla halanın gecelik takkesine anlatın siz! Bu zamanda modern fikirli bir genç kadın, sabahtan akşama kadar bir bilroda babasının hayrına ömür çürütemezdi... Çürütmeye kalkışmış görünüyorsa bunda mutlaka bir iş var demekti. Aradan asırlar geçse kızlar aym gayenin peşinde koşacaklardı... Şöyle paralı pullu, biraz da aptalca bir erkeği kafese koyup, yan gelip yatmak... Hem bu Ruth Lessing denen kadın akıllı takımındandı. George'un gözüne girmek için her şeyden evvel itimadını kazanmak yolundan gidiyordu. Bunda muvaffak olmuştu da hınzır. Yavaş, yavaş tesir ederek George'u öyle bir hale getirmişti ki, zavallı budala onsuz adım atamaz olmuştu... Ev döşerken bile artık Ruth'un fikrine müracaat ediliyordu. Allaha şükür ki durumu vaktinde sezmişti... Ruth'a dünyanın kaç bucak olduğunu gösterecekti elbette...

Lucilla Drake, katmerli gerdanını titreterek bir kaç kere başını salladı. Kaşlarını merakla kaldırdı. Ve en çok bu konu kadar kendisini ilgilendiren bir başka konuya temas etti:

- Battaniyeleri ne yapacağımı bilemiyorum, dedi, George kış boyunca da hafta, sonlarında buraya geliriz gibi bir lâf etmişti. Acaba ilkbahardan önce gelir miyiz dersin, İris?

İris, son derece önemsiz saydığı bu mevzua dikkatini verebilmek için kendisini zorladı.

- Galiba kendisi de bilmiyor bunu, dedi, havalar iyi giderse pazar günleri gelmek hiç te fena olmaz. Benim hususî bir arzum yok... Her neyse ev yerinde duruyor ya, icabederse geliriz.

- Öyle ama insan önceden bilmek istemez mi? Gelmiyeceksek o zaman battaniyeleri naftalinleyip kaldırmak lâzım. Geleceksek buna hacet yok, çünkü onları kullanacağız demektir. Naftalin kokusunu hiç sevmem.

- Sen de naftalin koymayı ver, Lucilla hala.

- Aaa, olur mu? Yaz çok sıcak geçti. Sıcak geçen yazlardan sonra güveler çok olur. Eşek anları da çokmuş burada. Hawkins geçen gün tam otuz tane arı yuvası bulmuş... Düşün bir kere, otuz tane...

İris Hawkins'i hatırladı... Elinde siyanür kabı ile, arı yuvalarına sezdirmeden yaklaşan Hawkins... Siyanür... Rosemary... Ah, neden her şey hep o konuya dönmelerine yardım ediyordu?

Lucilla halanın ince sesi konuşuyor da konuşuyordu. Şimdi bambaşka bir mevzua atlamıştı.

- ... gümüş takımları bankadaki kasaya göndersem mi, göndermesem mi? ha, ne dersin? Lady Alexandra buralarda hırsızlık vak'aları çok olur demişti. Hoş bizim panjurlar pek sağlam ama... Leydi Alexandra'nın saç biçimi de öyle sinirime dokunuyor ki. Yüzüne sert bir ifade veriyor bu şekil saç. Zaten sert bir kadın.. Sinirli bir şeye benziyor. Son zamanlarda da sinirli olmayan kaldı mı desene... Benim gençliğimde insanlar sinir nedir bilmezlerdi. Ha, sinir deyince hatırladım, ayol, George'un son günlerdeki halini hiç beğenmiyorum ben. Yoksa grip filân mı olacak, nedir? Ateşi var mı diye merak ettim geçen akşam. Belki de işinde bir şeye canı sıkılıyordun Bana müthiş bir dalgınlığı var gibi geldi.

İris titredi. Lucilla hala muzafferane bir feryat kopardı:

- Demedim mi sana, bak üşüyorsun, işte.

2

- Buraya hiç gelmeselerdi keşke.

Sandra Farraday bu sözleri öyle bir şiddetle' söyledi ki, kocası dönüp hayretle bakmaktan kendisini alamadı. Sanki kendi kafasından geçen düşünceyi yüksek sesle okumuştu Sandra. Gizlemek için o kadar ceht ettiği o düşünceyi... Demek ayni şeyi Sandra da hissetmekteydi? O da Fairhaven'da huzurun kaçtığım, âdeta havanın bozulduğunu farketmişti demek? Bütün bunlara sebep, parkın öte yanındaki eve taşınanlardı. Yeni komşuları.

- Onlar hakkında senin de böyle düşündüğünü bilmiyordum, dedi.

Ve birden karısının kabuğuna çekildiğini hissetti.

- Hele sayfiyede komşular çok büyük bir önem kazanıyor. Burada insan komşularına karşı ya kabalık etmek ya da dostluk göstermek zorunda kalıyor. Londra'daki gibi bir selâmla işi geçiştirmek olmuyor.

- Yaa, dedi Stephen, sahiden olmuyor.

- Şimdi, bu acaip komşularla ahbaplık etmek zorundayız.

İkisi de sustular. İkisi de öğle yemeğinde olan hâdiseyi düşünüyorlardı.

George Barton pek dostane davranmıştı.. Hattâ biraz da haddinden fazla bir yakınlık tezahürü göstermişti. Sonra halinde bir acaiplik sezmişlerdi ikisi de. Son zamanlarda pek garip bir hali vardı. Stephen Rosemary'nin ölümünden sonra onu pek görmemiş, gördüğü vakit de dikkat etmemişti. Zaten George güzel, genç bir kadının ikinci plânda kalan kocası olmuştu hep . Stephen bu adama ihanet ettiği için hiç bir zaman kalbinde bir acı duymamıştı. George karısı tarafından aldatılmak için yaratılmış adamdı. Müstahaktı böylesine... Kendisinden çok genç, harikulade güzel, ateşli, civa

gibi bir kadınla evlenir miydi haline bakmadan.. Oh olsundu işte! George karısının kendisini aldattığını mutlaka biliyordu. Rosemary'yi bilmez miydi?. Elbette ki kendisini de biliyordu. Bir kadının ilgisini devam ettiremiyecek kadar sönük bir erkek olduğundan hiç şüphesiz ki haberi vardı.

Her şeye rağmen George ıstırap çekmişti.

Rosemary öldüğü vakit ne düşünmüştü acaba? Stephen bunu bayağı merak ediyordu.

O acı olaydan sonra Sandra ile onu pek az görmüşlerdi. Sonra günün birinde çıkagelmiş, Little Priors köşkünü satın almış, kendilerine komşu olmuştu.

Stephen onu ilk görüşte değişikliğin farkına varmıştı.

Daha canlı, daha müspet, ama çok daha acayipti.

Bugün de pek garipti. Birden karı kocayı İris'in on sekizinci yas dönümü için verecekleri partiye davet etmişti. Gelmelerini cok istediğini ısrarla birkaç kere tekrarlamıştı. Onları yakın dostu addediyordu.

Sandra telâşla elbette gelmeyi arzu ettiklerini söylemisti. Londra'ya döndükleri vakit Stephen işe başlıyacak kendisinin de pek çok bağlantıları olacaktı ama, yine gelmek için gayret edeceklerdi.

- O halde hemen bir gün tesbit edelim... İris'in mutlaka doğum gününde toplanmamız şart değil. Başka bir gün de olsa olur, dedi George.

Yüzünde son derece ısrarlı, mütebessim, fakat heyecanlı bir mana vardı. Âdeta kızarmıştı.

- Ben meselâ, önümüzdeki haftadan sonra bir gün düşündüm. Çarşamba, veya Perşembe desek? Kasımın 2 si oluyor, galiba... Sizin için münasip değilse bir başka süne de bırakabiliriz.

Bu davet bir nevi emrivaki miydi? Bu zorlayışta âdeta bir kabalık seziliyordu. Stephen, İris Marle'nin birden kıpkırmızı kesildiğini, garip bir sıkıntı hissettiğini farketti. Sandra hiç bozuntuya vermemişti. Neticeye gülümseyerek, pek nazikâne teslim olmuş, 2 Kasım Perşembe gününün kendileri için de münasip olduğunu söylemişti.

Stephen birden düşüncelerini seslendirerek:

- Davete gitmeye mecbur değiliz, dedi.

Sandra kocasına doğru hafifçe döndü. Yüzünde düşünceli, dalgın bir mana vardı:

- Mecbur değil miyiz?

- Bir mazeret uydururuz.

- O zaman başka bir güne bırakmakta ısrar edecek. Toplantıda bizim de bulunmamız hususunda pek ısrar etti, gördün ya.

- Ne diye o kadar ısrar etti, anlayamadım. İris'in partisi imiş. Kız bizim de bulunmamıza o kadar ehemmiyet verecek değil ya.

Sandra dalgın:

- Yok canım, dedi.

Sonra ilâve etti:

- Nerede olacakmış bu toplantı? Biliyor musun?

- Yoo.

- Luxemburg gazinosunda.

Stephen'in bir an geçirdiği şok'la nutku tutuldu. Yüzünden bütün kanının çekildiğini hissetti. Sonra kendisini toparlamaya çalışarak karısının

gözlerine bakabildi. Sandra'nın sakin bakışlarında garip bir mana mı gizliydi, yoksa genç adama mı öyle gelmişti?

- Ama buna münasebetsizlik derler, diye bağırdı. Luxemburg gazinosunda nasıl olur... O acı hatırayı canlandırmak mı istiyor... Bu adam çıldırmış galiba.

- Ben de aynı şeyi düşündüm, dedi Sandra.

- Öyleyse daveti reddederiz, olur, biter. O menfur olay zaten hepimizi alt üst etmişti... Gazetelerde çıkan resimlerimiz, filân... Bir sürü de lâf olmuştu...

- Hatırlamaz olur muyum... Nahoş bir hâdiseydi, dedi Sandra.

- Bizim için ne kadar kötü bir şey olacağım anlamıyor mu bu adam?

- Kendine göre bir sebebi var, Stephen. Bana açıkladı bunu.

- Neymiş?

Karısı konuşurken, başını başka bir tarafa çevirmiş olduğuna içinden şükrediyordu Stephen.

- Yemekten soma beni bir kenara çekti, izah etmek istediğini söyledi. Küçük kız, İris ablasının ölümüyle uğradığı şoktan bir türlü kurtulamamış.

Bir an susup kocasına baktı. Stephen, isteksiz bir sesle:

- Besbelli, dedi, görünen köy kılavuz istemez. Kız hiç de iyi görünmüyor. Yemekte hastalanıp yere yığılı verecek sandım bir an.

- Evet, benim gözümden de kaçmadı... Ama umumi olarak halinde pek fazla bir şey yok. George'un anlattıklarını söylüyorum. İris, o akşamdanberi Luxemburg gazinosuna gitmemekte ısrar ediyormuş.

- Hiç şaşmam.

- Ama George bunun yanlış bir tutum olduğunda ısrar ediyor. Bu konuda bir sinir mütehassısı ile görüşmüş. Geçirüen bir şoktan sonra, ondan kaçmamalı, bilâkis üstüne üstüne gitmeli, demiş adam. Yani bir uçak düştüğü zaman, hiç vakit geçirmeden yeni bir uçak havalandırmak âdetine benziyor bu... Hâdisenin üstüne gideceksin...

- Sinir doktoru bir intihar vakası daha mı tavsiye etmiş yani?

Sandra usulca cevap verdi.

- Doktorun dediğine göre lokanta ile Ugili kötü düşünceleri, hayalleri yenmek lâzımmış. Gideceğiniz yer nihayet bir lokanta, canım. Bu kadar üstünde durmaya ne hacet var. O gece orada bulunanlarla birlikte hoşça bir vakit geçirip, İris'in kafasındaki kötü hayalleri yok etmek istiyor.

- Ne de hoşça vakit geçer ya!

- Bu derece mi istemiyorsun gitmeyi, Stephen?

Stephen'in birden kafasına dank etti. Sandra' nın şüphesini uyandıracak kadar ileri gitmenin âlemi var mıydı, sanki? Telâşla:

- Yok, canını, sadece nahoş bir davet demek istedim. Yoksa bana göre hava hoş... Daha ziyade seni düşünüyordum. Sen rahatsızhk hissetmiyeceğine kanaat getirdikten sonra...

Sandra kocasının sözünü kesti:

- Rahatsız olmasına olacağım, tabiî, ama George Barton o kadar ısrar etti ki, reddetmek çok güç olacaktı. Hem, o geceden sonra ben Luxemburg gazinosuna sık sık gittim., sen de öyle... İnsanı nedense hep oraya davet ediyorlar son zamanlarda.

Bundan önceki davetler buna hiç benzemiyordu ama.

- Orası öyle.

- Dediğin gibi, dâveti şimdi reddedersek, bir müddet sonra yine tekrarlanacak. Fakat sen ne diye gitmeye mecbur olasın... Ben yalnız giderim. Sen son dakikada bir baş ağrısı, bir nezle filân bahane eder, atlatırsın.

Sandra'nın başını dikleştirdiğini gördü.

- Böylesine korkaklık denir. Hayır, Stephen, sen gidersen, ben de gelirim.

Kocasının kolunu tuttu, şefkatle birazcık sıktı:

- Evliliğimizin pek büyük bir değeri olmasa da, diye ilâve etti, hiç olmazsa güçlükleri paylaşmamız icabeder.

Stephen karısının dudakları arasından kolayca dökülen bu garip söz karşısında afalladı... Âdeta dili tutuldu. Bu sözler uzun zamandanberi sürüp gelen bir gerçeği dile getirmişti sanki.

Çabucak toparlandı:

- Ne demek istedin Sandra? «Evliliğimizin pek büyük bir değeri olmasa da..» ne demek?

Genç kadın dürüst, berrak bir ifadeyle baktı kocasına.

- Öyle değil mi?

- Hayır, binlerce defa hayır... Evliliğimiz benim nazarımda dünyalara bedel.

Sandra gülümsedi:

- Bir bakıma öyle. İki iyi arkadaşız, Stephen, Elbirliği ile tatminkâr bir neticeye varıyoruz.

- Yanlış anladın beni. Sandra.

Stephen soluk soluğa kalmış gibiydi:

- Sandra, benim nazarımda dünyalara bedel olduğunu bilmiyor musun?

Genç kadın birden bu gerçeğin olanca kuvveti ile farkına vardığını hissetti. İnanılır şey değildi bu... Hiç tahmin etmediği bir hakikatle Karşılaşmıştı; kocası onu seviyordu... Hem de arzuladığı anlamda seviyordu.

Birden kendisim Stephen'in kolları arasında buldu. Genç adam karışım göğsüne bastırmış, öpüyor, kesik kesik:

- Sandra, diyordu, Sandra, seni seviyorum... Oh, sevgilim, ne kadar korkmuştum... Seni kaybetmekten ne kadar korkmuştum.

Sandra kendi sesini duyduğuna inanamadı:

- Rosemary'nin yüzünden mi?

- Evet.

Genç kadın bıraktı. Bir adım geriledi. Yüzü perişan bir haldeydi.

- Biliyor muydun... Rosemary meselesini?...

- Elbette. Tâ başmdanberi.

- Anlayış gösterebildin, değil mi, Sandra?

- Hayır . Gösteremedim, gösteremiyorum da. Ona âşıktın, değil mi?

- Kat'iyen ...Ben sana âşığım.

Sandra'nın içinde acı bir öfke dalgası dolaştı.

Kendisine bir zamanlar duyduğu bir sözü tekrarladı, «Seni masanın başında gördüğüm an sevmiştim...» Stephen'in sözleriydi bunlar...

- Yalan söyleme, Stephen, o gün beni sevmiş değildin...

Stephen, karısının ithamı karşısında şaşırmadı. Sadece düşündü..

- Evet, yalan söylüyordum, Sandra, dedi, ama pek te yalan sayılmazdı... Seni o gündenberi sevmiş olduğuma kendim de yeni yeni inanmaya başladım. Ne olursun, beni anlamaya çalış. Kötü hareketlerini maskelemek

için güzel ve ulvi sebeplere dayanırlar insanlar, bilirsin. Merhametsiz olmak istedikleri vakit «dürüst davranmak zorundayım» diyen insanlar vardır. Kendi kendilerine karşı o kadar riyakârdırlar ki, hayatlarının sonuna kadar her kötü hareketin fedakârlık hislerinden sadır olduğuna inanırlar. Böyle insanların tam zıddı kimseler de bulunduğunu anlamalısın, Sandra. Böyleleri o kadar şüphecidirler, kendilerine karşı öylesine zalimdirler ki, her hareketlerinin bir kötü maksada matuf olduğuna kanaat getirmişlerdir. Sen benim muhtaç olduğum kadındın. Şimdi geriye balonca bütün kalbimle inanıyorum ki, seni o zamandan sevmemiş olsaydım aslâ bu işe girişmek cesaretini kendimde bulamazdım.

Sandra acı bir sesle:

- Beni sevmiyordun, dedi.

- Evet, aşkın ne olduğunu bilmiyordum. Cinsi hayatı olmayan, mağrur bir mahlûktum. Soğuk bir insandım. Sonra günün birinde, şiddetli, münasebetsiz, budalaca bir aşka düştüm. Yaz fırtınaları gibi çarçabuk gelip geçen, hiç bir iz bırakmayan bir aşktı bu.

Bir an sustu, yine devam etti:

- Burada. Pairhaven'de bu rüyadan uyandım, hakikati olduğu gibi gördüm.

- Hangi hakikati?

- Hayatımda en kıymetli varlığın sen olduğunu, senin aşkmı kaybetmekten korktuğumu...

- Bunu bilseydim...

- Sen ne zannetmiştin?

- Rosemary ile kaçmayı tasarladığını tahmin ediyordum.

- Rosemary ile mi?

Stenhen güldü:

- Bu gerçekten müebbet ceza olurdu.

- O seninle buralardan uzaklara gitmek istemiyor muydu?

- İstiyordu.

- Sonra ne oldu?

Stephen derin derin içini çekti. İşte vine o müthiş işkence bütün varlığım sarmıştı. Bu korkunç ıstıraba bir kere daha göğüs germesi lâzımdı.

- Luxemburg faciası vuku buldu, dedi.

İkisi de sustular. İkisinin gözlerinin önünde de ayni hayal belirmişti. Birkaç dakika önce güzeller güzeli olan bir kadının morarmış, korkunçlaşmış yüzü...

Masadaki ölüye dehşetle bakan gözleri sonra birbirini bulmuştu. Uzun bir an göz göze kalmışlardı.

- Unut artık, Sandra, Allahaşkına unut... dedi Stephen.

- Unutmaya çalışmanın faydası yok... Müsaade etmiyorlar unutmamıza... Sustular. Sonra Sandra:

- Ne yapacağız? diye sordu.

- Demin söylediğini. Herşeye beraberce göğüs gereceğiz. Sebebi ne olursa olsun bu korkunç partiye gideceğiz.

- George Barton'un İris hakkında söylediklerine inanmıyorsun, değil mi?

- Hayır, sen?

- Doğru da olabilir. Kızın rahatsızlığı doğru olsa bile partiyi bu sebepten vermiyor George. Başka bir sebebi var galiba.

- O başka sebebin ne olduğunu tahmin ediyorsun?

- Bilmiyorum, Stephen, ama korkuyorum.

- George Barton'dan mı?

- Evet... Galiba... George biliyor.

Stephen hışımla:

- Neyi biliyor? diye sordu.

Genç kadın başını ağır, ağır kocasına çevirdi, gözlerini onun gözlerine dikti: Âdeta fısıltı halinde:

- Korkumuzu yenmeliyiz, dedi, cesaretimizi toplamalıyız. Çok cesur olmamız lâzım. Sen büyük bir adam olacaksın... Dünyanın son derece muhtaç olduğu o büyük adamlardan biri olacaksın. Buna hiç bir şey mâni olamıyacak... Ben senin karınım, seni seviyorum.

- Bu partinin ne maksatla tertiplendiğini tahmin ediyorsun, Sandra?

- Bir tuzak olacak.

Stephen, ağır, ağır:

- Biz de ayağımızla, tıpış, tıpış bu tuzağa düşmek için oraya gideceğiz, öyle mi?

- Tuzak olduğunu bildiğimizi belli etmemek lâzım.

- Tabiî, etmemek lâzım.

Birden Sandra başını geriye attı, ve garip bir kahkahayla güldü:

- Elinden geleni ardına koyma, Rosemary, dedi, yine de kazanamıyacaksın! Stephen karısının omuzlarından tuttu:

- Sâkin ol, Sandra. Rosemary öldü.

- Öldü mü? Bazan hâlâ aramızda olduğunu öyle kuvvetle hissediyorum ki...

3

Parkın ortasına geldikleri zaman, İris:

- Seninle dönmesem bir mahzuru var mı, George? diye sordu, biraz yürüyüş yapmak istiyorum. Friar tepesine kadar çıkıp, orman yolundan döneceğim. Öyle fena başını ağrıyor ki... Bütün gün geçmedi.

- Zavallı çocuğum. Git haydi. Öğleden sonra birini bekliyorum, ne zaman çıkıp geleceği belli değil, onun için seninle gelemiyeceğim.

- Zararı yok, çay saatine kadar şimdilik müsaade...

Sür'atle döndü, bodur çamların bir kuşak halinde sıralandığı tepeye doğru hızlı hızlı yürüdü.

Yamaca vardığı zaman derin bir nefes aldı. Ekim ayında rastlanan rutubetli, boğucu günlerden biriydi. Ağaçlar, yapraklar yapışkan bir rutubetle ıslanmış gibiydi. Alçalan kurşuni bulutlar pek geçmeden yağmurun ineceğini haber veriyordu. Havasızlıktan yana tepe de vadiden pek geri kalmıyordu ama, İris hiç olmazsa burada biraz nefes alabildiğini hissetti.

Devrilmiş bir ağaç gövdesinin üstüne oturdu ve aşağıya, vâdiye baktı... Little Priors buradan olanca zarafeti ile görünüyordu. Biraz solda, kırmızı tuğlaları ile Fairhaven malikânesi vardı.

İris, elini çenesine dayamış, dalgın bakışlarla manzarayı seyre koyulmuştu.

Arkasından gelen hafif hışırtıyı önce yaprakların sallanmasına atfetti ama, birden dallar aralandı ve Anthony Browne ortaya çıkıverdi.

Genç kız biraz öfkeyle bağırdı:

- Tony! Neden hep böyle sessizce yaklaşırsın insana? Pantomim oyunlarındaki şeytan gibi.

Anthony kızın ayaklan dibine oturdu. Cebinden sigara tabakasını çıkardı, İris'e uzattı, onun almadığım görünce kendisi bir tane yaktı. İlk nefesi çekip, dumanı üfledi:

- Gazetelerin Esrarengiz Adam cinsindenim ben. Gökten inivermiş gibi ortaya çıkmak çok hoşuma gider.

- Burada olduğumu nasıl bildin?

- Çok kuvvetli bir dürbiln sayesinde. Bugün öğle yemeğinde Farraday'larda olduğunuzu biliyordum. Oradan çıktığınız saati kolladım, tepeden dürbilnle baktım, senin bu tarafa döndüğünü görünce hemen geldim.

- Neden normal bir insan gibi eve geliniyorsun?

- Ben normal bir insan değilim, dedi Anthony garip bir tonla, olağanüstü bir insanım.

- Sahiden de öylesin.

Gene adam İris'e merakla baktı:

- Bir şey mi var?

- Yoo. ne olacak, ama hiç olmazsa...

Sustu İris. Anthony ısrar etti:

- Evet, hic olmazsa?...

Genç kız içini çekti:

- Burada çok canım sıkılıyor, dedi, bıktım artık.. Hoşlanmıyorum. Londra'ya dönmek istiyorum.

- Yakında döneceksiniz, değil mi?

- Gelecek haftaya.

- Desene Farraday'larda veda yemeği yediniz?

- Resmi bir yemek değildi, canım. Sadece ev sahipleri bir de ihtiyar kuzenleri vardı.

- Farraday'lardan hoşlanıyor musun, İris?

- Bilmem, pek hoşlanmıyorum, galiba. Böyle konuşmam hiç de doğru değil, zira bize karşı son derece nazik davrandılar.

- Senden hoşlanıyorlar mı dersin?

- Hiç sanmam.. Bizden nefret ediyorlar.

- Enteresan!

- öyle değil mi?

- Yoo, ben nefret ettikleri için enteresan demedim, senin «biz» demen dikkatimi çekti. Ben senin şahsın üzerinde sual sormuştum.

- Anladım... Onlar için önemli olan ben değilim, komşuları olan ailedir. Biz onlarla ahbap değildik zaten, Rosemary'nin dostları idiler.

- Evet, dedi Anthony, Rosemary'nin dostları idiler diyorsun ama, Rosemary ile Sandra Faraday'ın pek samimi arkadaş olacaklarına hiç ihtimal vermezdim.

İris biraz ürkerek baktı:

- öyle, dedi.

Ama Anthony sâkin sâkin sigarasını içiyordu.

- Faraday'ların en çok neleri dikkatimi çekiyor biliyor musun, İris? dedi.

- Neleri?

- İnsan onlardan bahsederken hep Farraday'lar diyor. Stephen ile Sandra diye iki ayrı insan değil de, sanki çift şahsiyeti olan tek bir fert imişler gibi hep Farraday'lar diye anılıyorlar. Bu her zaman rastlanan bir şey değil, İris.

Bu karı koca müşterek hayatları, müşterek gayeleri, müşterek ümitleri, müşterek korkuları ve inançları olan iki insan... Bana kalırsa Stephen Farraday, son derece entelektüel, umumî efkâra karşı pek hassas, şahsî ihtiraslarına mağlûp, medenî cesaretten yoksun bir adam. öte yandan Sandra dar kafalı, kocasına korkunç bir zaafla bağlı, gözünü budaktan sakınmıyacak kadar cüretkâr bir kadın.

- Stephen bana hep kendisini beğenmiş bir budala hissi verir, dedi İris.

- Hiç de aptal değil. Bedbahtlığı yüzünden başarıya ulaşan nadir kimselerden biri.

- Bedbahtlığı yüzünden mi?

- Evet, başarıların çoğu bedbahtlık yüzünden kazanılmıştır. Çoğu zaman hayatta bedbaht olmuş kimseler dünyanın dikkatini çekecek bir başarıya ulaşmayı becermişlerdir.

- Ne orijinal fikirlerin var, Anthony.

- Biraz düşününce fikirlerimin doğru olduğunu sen de anlayacaksın. Mesut insanlar hayatta daima başarısızlığa uğrarlar. Çünkü hayatlarından o kadar memnundurlar ki, başarı kazanmak veya kazanmamak onlara vız gelir. Benim gibi meselâ... Böyleleri umumiyetle kolay geçinilen, iyi huylu insanlar olurlar... Yine meselâ benim gibi...

- Kendin hakkında çok müsbet fikirlerin var.

- Şimdiye kadar iyi huylarıma dikkat etme- dinse diye söylüyorum.

İris güldü. Biraz keyfi gelmişti. İçini saran o kasvetli his, o garip korku yavaş yavaş zail oluyordu. Saatine baktı:

- Bize gidelim haydi, dedi, çay saati geldi bile. Şu tatlı sohbetti, iyi huylu müstesna insandan biraz da başkaları istifade etsin.

Anthony hayır makamında başını salladı:

- Bugün olmaz.. Geri dönmem lâzım.

İris, hışımla baktı genç adama:

- Bize gelmemekte neden ısrar ediyorsun? Mutlaka bir sebebi olmalı bunun. Anthony omuz silkti:

- Misafirperverlik konusunda biraz hassas olduğumu düşünmekte serbestsin. Enişten benden pek hoşlanmıyor.. Bunu adamakıllı belli etti.

- Sen George'a aldırma, canım. Lucilla hala ile ben seni davet ettikten sonra.. Lucilla hala çok şeker kadındır.

- Tahmin ederim, ama gelemiyeceğim, İris.

- Rosemary'nin zamanında gelirdin ama.

- O zaman, dedi Anthony, o zaman başkaydı.

Soğuk bir el kavradı İris'in kalbini.

- Bugün neden buraya geldin, diye sordu, bu taraflarda önemli bir işin mi vardı?

- Çok önemli bir işim var.. Seninle. Sana bir sual sormak için geldim.

O soğuk el genç kızın kalbinden çekiliverdi. Onun yerini hafif bir çarpıntı aldı. Hayatlarının en unutulmayan anında kadınların kalblerine ârız olan o hafif çarpıntı.. Yüzünde, büyük büyükkannesinin de yüzlerce yıl önce çehresinde beliren o tatlı pembelik vardı. Belki büyük büyükannesi de kocasından evlenme teklifi aldığı anda böyle kalbi çarpmış, yüzü pembeleşmişti... Mutlaka «Ah, Mr. X, bu çok âni oldu!» demiş olacaktı büyük büyükannesi.

İris, masum bir heyecanla titreyerek, genç adama döndü:

- Evet? dedi usulca.

Anthony Brown genç kıza bakıyordu. Gözlerinde ciddi bir ifadeyle:

- Bana samimi olarak cevap ver, İris. İşte sualim şu; bana itimat ediyor musun? İris irkildi. Beklediği sual bu değildi.

Anthony de farketti irkildiğini...

- Bu suali soracağımı hiç tahmin etmemiştin, galiba, dedi. ama çok önemli bu... Benim nazarımda dünyanın en önemli suali belki de... Tekrar soruyorum, bana itimat ediyor musun?

Gene kız bir saniyenin binde biri kadar tereddüt etti, sonra gözlerini önüne indirerek:

- Evet, dedi.

- O halde şimdi bir sualim daha var. Londra' ya gelip, kimsenin haberi olmadan benimle evlenir misin, İris?

İris bu sefer gözlerini iri iri açarak, baktı.

- Yapamam bunu, dedi, yapamam...

- Benimle evlenemezsin. .. Oyle mi?

- Bu şekilde evlenemem.

- Ama beni seviyorsun. Seviyorsun beni değil mi?

İris, kendi kendisine şaşarak şöyle dediğini işitti:

- Evet, Anthony, seni seviyorum.

- Buna rağmen, birkaç haftadır oturmakta olduğum Bloomsbury'deki Emfrida kilisesine gelip benimle evlenmekten kaçıyorsun.

- Nasıl yaparım böyle bir şeyi? George çok üzülür. Lucilla hala beni kat'iyen affetmez. Hem rüştümü ispat etmedim daha. Henüz on sekiz yaşındayım.

- Yaşım büyük söylersin. Sinni rüşte varmamış bir genç kızla, vâsisinin izni olmadan evlenmek bana ne gibi bir suç yüklüyor, onu bilmiyorum. Senin vasin kim?

- George. Mütevellim de o.

- Bu işin cezası ne olursa olsun, izdivacımızı iptal ettiremezler. Benim için önemli olan da bu, zaten.

İris olmaz der gibilerden başını iki yana salladı:

- Yapamam, dedi, bu derece hainlik edemem. Hem niçin? Niçin benimle bu kadar çabuk evlenmek istiyorsun? Sebebi nedir?

- İşte bunun için bana itimat edip etmediğini sormuştum. Herşeyi bu itimat üzerine inşa etmeni istiyorum. En kolay yolu bu.. Ama madem ki olmaz diyorsun, öyle olsun.

İris korka, korka konuştu:

- George seni biraz daha tanısın istiyorum... Haydi gel, gidelim bize. Sadece Lucilla hala ile George vardır...

- Emin misin? Ben sanmıştım ki... Biraz evvel tepeye çıkarken, sizin evin önüne doğru birinin yaklaştığını gördüm. . Tanıdık biriydi bu...

- Az daha unutuyordum, George birini beklediğini söylemişti.

- Benim gördüğüm adam Albay Race idi.

- Olabilir, dedi İris, George'un Albay Race adında bir ahbabı var. O akşam Rosemary'nin partisine o da gelecekti.

Sesi titredi ve sustu. Anthony genç kızın elini avuçları araşma aldı:

- Her an aklına getirme bunu, sevgilim, dedi, biliyorum müthiş bir şeydi...

İris başını salladı:

- Elimde değil ki, Anthony... şeyyy...

- Nedir, sevgilim?

- Şeyy, sen hiç düşündün mü, bilmem, Anthony, ama şey... Rosemary'nin kendisini öldürmemiş ola bileceğini hiç düşündün mü? Yani onun bir cinayete kurban gitmiş olduğunu?...

- Aman Ya Rabbi? Bunu da nereden çıkarıyorsun, İris?

Genç kız bu suale cevap vermedi. Sadece:

- Hiç böyle bir ihtimal aklına gelmedi mi? dedi.

- Gelmedi tabiî. Rosemary intihar etti.

İris sesini çıkarmadı.

- Kim koyuyor senin aklına böyle korkunç fikirleri? diye sordu genç adam.

Genç kız bir an George'un anlattıklarını Anthony'ye nakletmek arzusuyla yandı. Fakat:

- Hiiç, dedi, sadece bir fikir işte.

- Unut bunları benim sevgili aptalım...

İris'i elinden tutup ayağa kaldırdı. Yanağından hafifçe öptü.

- Unut bunları, masum düşünceli küçük aptalım... Rosemary'yi unut artık. Yalnız beni düşün...

4

Albay Race, piposunu tüttürerek, dalgın ve şüpheli nazarlarla George Barton'a bakıyordu.

George'u henüz bir delikanlı olduğu devirlerden beri tanırdı. Barton'un amcası, Race ailesinin eski bir komşusu idi. Albayla, George arasında yirmi yaşa yalan bir fark vardı. Race altmışım geçmiş, uzun boylu, askerlere hâs çevik ve zinde görünüşlü, kısa kesilmiş kır saçlı, zeki bakışlı bir adamdı.

İkisi arasında hiç bir zaman pek sıkı fıkı bir mahremiyet doğmamıştı. Albay Racey'in nazarında Barton hâlâ «Genç George» olarak kalmıştı.

İşte şu anda da, genç George'un nasıl bir insan olduğunu düşünüyordu. Albay Race. O ilk yıllardan sonra karşılaştıkları vakit de onunla müşterek tarafları olmadığını anlamıştı. Race bir açık hava adamıydı. Tam manasiyle bir imparatorluk adamı... Bir müstemlekeci. ömrü hep dış memleketlerde geçmişti, öte yandan George bir şehir efendisiydi. İki erkeğin ilgileri birbirine hiç uymuyordu. Karşılaştıkları zamanlarda da şöyle hararetsiz cinsinden «eski günleri» anarlar, sonra konuşacak mevzu bulamamanın sıkıntısı içinde sus pus olur otururlardı. Albay Race konuşkan bir adam değildi. Eski janr romancıların karakterleri araşma pek yakışacak olan ağırbaşlı, az konuşan tipte, kuvvetli ve kudretli bir adamdı.

Düşünürken «genç George» un, bu buluşma hususunda niçin bu derece ısrar etmiş olduğunu merak ediyordu. Genç George son görüşünden beri ne kadar da değişmişti... George Barton'u hep tedbirli, basiretli, hayalhanesi fazla işlemiyen biri olarak bilirdi.

Şimdi bir tuhaflık vardı bu adamda... Kedi gibi bir ürkeklik, bir garip asabiyet gelmişti üstüne... Purosunu bile üç defada yakabilmişti... Eski George'la karşısındaki bu adamın hiç ilgisi yoktu.

Albay piposunu ağzından çekti:

- Anlat bakalım, genç George, derdin nedir?

- Tam kelimesini buldunuz, Race, hakikaten bir dert bu. Sizin fikirlerinize, yardımınıza şiddetle ihtiyacım var.

Albay başını sallayarak bekledi:

- Bundan bir yıl kadar evvel, hatırlarsanız, Luxemburg gazinosunda verdiğimiz bir yemekte bulunmak üzere Londra'ya gelecektiniz. Son dakikada bir seyahate çıkmanız icabetmişti.

- Güney Afrika'ya gitmiştim, dedi Albay.

- İşte o yemekte karım öldü.

Race koltukta huzursuz huzursuz kımıldadı:

- Biliyorum, gazetelerde okumuştum. Gelince sana başsağlığı dilemedim, zira acını depreştirmek istemedim. Çok müteessirim, dostum, tahmin edersin.

- Tabu, hiç şüphe yok.. Mesele o değil. Karımın intihar ettiği tahmin edilmişti.

Race tek kelime üzerinde durdu. Kaşlarını kaldırdı:

- Tahmin mi edilmişti?

- Şunları okuyunuz.

Albayın eline iki mektubu tutuşturdu. Race'in kaşları hâlâ kalkık duruyordu.

- İmzasız mektuplar ha?

- Evet, ama doğruyu söylediklerine inanıyorum ben.

Race ağır, ağır başını salladı:

- Böyle mektuplara inanmak çok tehlikeli bir şeydir, dedi, herhangi bir olay basına aksettikten sonra yazılan imzasız mektupların sayısını bilsen şaşırır kalırdın.

- Biliyorum. Ama bu mektuplar hâdisenin akabinde değil, bundan altı ay kadar evvel yazıldı.

Race yine başını salladı:

- Fena nokta değil bu... Mektupları kimin yazmış olacağı hususunda bir fikrin var mı?

- Hayır, zaten kim yazmış olursa olsun, o kadar önemli değil. Benim için mühim olan haber verdikleri hakikattir. Karım öldürüldü.

Race piposunu masaya bıraktı. Koltuğunda biraz doğruldu :

- Şimdi söyle bakayım, niçin böyle düşünüyorsun? O zaman bir şeyden mi şüp- helenmiştin? Polis de şüphelenmiş miydi?

- Hâdise sırasında kendimde değildim... Şaşkına dönmüştüm. Tahkikatın sonunda verilen kararı olduğu gibi kabullenmiştim. Hiç bir şüphe uyanmamış tı. Sadece intihar olduğu hususunda fikir birliği edilmişti. Zehir karımın çantasındaydı.

- Neydi zehir?

- Siyanür.

- Hatırlıyorum. Şampanyasına karıştırmıştı.

- Evet... O sırada hiç bir şeyden şüphelenmemiştik.

- Karın daha önce intihar edeceğini söyliyerek tehdit filân savurmuş muydu?

- Hayır, hayır, kat'iyen... Rosemary hayata son derece bağlıydı.

Albay başını salladı. George'un karışım bir kere görmüştü. Kendisinde kuş beyinli güzel bir kadın tesiri uyandırmıştı... Melânkolik bir tiple ilgisi yoktu.

- Zihni ve ruhi durumu konusundaki tıbbî deliller ne merkezdeydi?

- Rosemary'nin kendi doktoru, ki tâ çocukluk yıllarındanberi Marle ailesinin doktorluğunu yapmış yaşh bir zattır, o sırada seyahatte idi. Rosemary'nin yakalandığı gribi doktorun yardımcısı olan bir genç doktor tedavi etmişti. Hatırlıyorum, gelip geçtikten sonra insanda depresyon bırakan ağır bir grip geçirdiğini söylemişti.

Bir an sustu, sonra yine devam etti:

- Bu mektupları almadan evvel Rosemary'nin kendi doktoru ile konuşmamıştım. Mektupları alınca kalkıp gittim. Ona mektuplardan hiç bahsetmedim, tabiî. Sadece olayın münakaşasını yaptık. Olay karşısında çok şaşırdığım söyledi. Hâlâ inanamıyorum, dedi. Rosemary'nin intihar edecek karakterde bir insan olmadığına kalıbını basabileceğini, fakat, bazan en yalandan tanıdıkları hastalarının bile akla hayale gelmiyecek işler yaptıklarım anlattı.

George bir kere daha sustu ve tekrar konuşmaya devam etti:

- îşte doktorla konuştuktan soma Rosemary'nin intihar etmiş olmasındaki münasebetsizliği daha iyi anlamış oldum. Nihayet onu ben de cok iyi tanıyordum. Üzüldüğü, kızdığı vakit kıyametleri kopararak, yeri göğü birbirine karıştıran bir mizaca sahipti. Sinirlendiği zaman gözü dünyayı görmez, bazan umulmadık hareketler de yapardı ama, onun «hayatına son verecek» tiy- nette bir insan olmadığını çok iyi biliyorum.

Race, hafifçe cam sıkılmış bir ifadeyle mırıldandı:

- Hastalıktan sonraki depresyondan başka bir intihar sebebi olamaz mıydı? Yani karın dört başı mamur denecek derecede mesut muydu?

- Ben... hayır... Biraz sinirliydi.

Race arkadaşının yüzünden gözlerini kaçırdı:

- Hâdiselere melodramatik bir hava vermekten hoşlanır mıydı? Onu bir kere görmüştüm, biliyorsun. Ama, bazen biriyle kavga filân ettikten sonra intihara başvurarak sansasyon yaratmaktan hoşlanan insanlar vardır. Çocukça bir kapristir bu.. Hani yok mu ya, «sizi pişman edeyim de, görün», gibilerden.

- Rosemary ile hiç kavga etmemiştik.

- Yaa... Hem siyanür öyle oyuncak gibi oynanacak bir zehir değildir. Bunu da bilmeyen yoktur.

- Bir nokta daha var. Herhangi bir sebeple Rosemary kendi hayatına son vermeyi istemiş olsaydı bile bunu başka bir yolla yapardı gibime geliyor. İnsana acı çektiren o korkunç usule başvurmazdı. Bir avuç uyku hapı almayı tercih ederdi her halde.

- Seninle ayni fikirdeyim. Siyanürü nasıl ele geçirmiş olduğuna dair bir delil bulundu mu?

- Hayır... Ama sayfiyede oturan bir arkadaşını ziyarete gitmişti. Onlar eşek arılarım bu zehirle öldürüyorlarmış... Oradan bir avuç Potasyum Siyanür kristali almış olabilir.

- Evet, elde edilmesi pek güç bir şey değil... Birçok bahçıvan ellerinde potasyum siyanür bulundururlar.

Bir an sustu. Sonra:

- Şimdi bir özetleyelim olayı, dedi, önceden bir intihar vakası hazırlığı veya bahsi hiç olmamıştı. Fakat olayda bir cinayet kokusu bulunsaydı bunu polisin mutlaka almış olması gerekirdi. Polislerimiz çok uyanıktırlar, bilirsin.

- O zamanlar bir cinayet fikri ve hatta iması insana çılgınlık gibi görünebilirdi.

- Ama altı ay sonra ayni fikirde olmadığını anlıyorsun.

- Galiba intihar fikri beni tâ başından beri tatmin etmemişti, dedi George. Galiba şuur altında daima kendimi buna alıştırmış, hazırlamış olacağım ki mektuplarda hakikat karşıma çıkınca hiç şüphe etmeden tereddüt geçirmeden kabullendim.

- Evet... pekâlâ, söyle bakalım, kimden şüphe ediyorsun?

George öne doğru eğildi. Yüzü seğirmeye başlamıştı yine.

- İşte meselenin en müthiş tarafı bu, dedi, şayet Rosemary öldürüldüyse bunu o gece Luxemburg'da ki masanın başında oturanlardan biri yaptı mutlaka... Dostlarımızdan biri... Zira masaya başka kimse yaklaşmamıştı.

- Ya garsonlar? İçkileri dolduran garson? Kim koymuştu içkileri?

- Charles. Luxemburg'un metrdoteli... Tanırsınız Charles'i.

Race başını salladı. Charles'i tanımayan mı vardı? Charles'in kasten bir müşteriyi zehirlemiş olmasını tahayyül etmek bile gülünçtü. İmkânsızdı.

- Bizim masaya bakan garson Giuseppe idi. C.iuseppe'yi iyi tanırız. Ben senelerdenberi tanırım. Ben oraya gidince masama hep o hizmet eder. Çok sevimli, ufak tefek bir adamcağızdır.

- Böylece o akşamki yemeğe gelmiş olduk... Kimler vardı masada?

- Stephen Farraday, parlâmento üyesi, karısı Lady Alexandra Farraday, sekreterim Ruth Lessing, Anthony Browne admda genç bir adam, İris ve ben. Hepimiz yedi ediyorduk.. Rosemary ile beraber..Siz de gelmiş olsaydınız sekiz kişi olacaktık. Siz son dakikada ge- lemiyeceğinizi bildirince, yerinize bir başkasım bulamamıştık.

- Anlıyorum... Evet, Barton, sence bu işi kim yapmış olabilir?

George haykırdı:

- Bilmiyorum bilmiyorum... Size bilmediğimi söyledim... En küçük bir fikrim olmuş olsaydı...

- Pekâlâ, pekâlâ... Belki kesin bir şüphen vardır diye düşündüm. Bu iş pek güç olmıyacak galiba. Masada nasıl oturuyordunuz? Kendinden başla.

- Sandra Farraday benim sağımda idi. Onun yanında Anthony Browne oturuyordu. Sonra Rosemary... Onun yanında Stephen Farraday, sonra İris... Ruth Lessing de benim solumda idi.

- Anlıyorum.. Karın daha önce şampanya içmiş miydi?

- Evet. Kadehler birkaç kere dolup boşalmıştı. Hâdise numaralar devam ederken oldu. Çok gürültülü bir numara seyrediyorduk. Zenci sanatkârların numarasıydı. Hepimiz seyre dalmıştık. Işıkların tekrar yanmasından bir an önce Rosemary masaya yıkılıverdi. Belki daha önce bağırmış, veya bir ses çıkarmıştı ama hiç birimiz duymamıştık. Doktor ölümün pek ânî vuku bulduğunu söyledi. Allaha şükürler olsun, fazla ıstırap çekmemişti.

- Evet, evet... Barton, dış görünüşe bakılırsa vaziyet pek aşikâr.

- Yani?

- Stephen Farraday yapmış olacak pek tabii ki. Karının sağmda oturuyormuş. Yani Rosemary'nin kadehi onun sol elinin pek yakınında durmakta idi...

İnsanın elinin yanı başında duran bir kadehe, ışıklar azaltıldığı vakit çarçabuk bir parça zehir atıvermesi kadar kolay ne vardır dünyada? Üstelik o anda herkesin dikkati de numaraların yapılmakta olduğu piste çevrilmiş bulunuyordu. Ben Luxem- burg'u çok iyi bilirim. Masalar birbirinden ayrıdır. Yan masalardan birinin uzanıp, kimseye çaktırmadan bu işi

yapmasına imkân yoktur. Ayni şeyi Rosemary'nin solunda oturan şahıs için de söyliyebiliriz. Zira kadıncağızın kadehine zehir karıştırması için masanın üstünden abanması lâzımdır. Bir ihtimal daha var ama, biz önce ilk şüphelendiğimiz şahıs üzerinde biraz daha duralım. Parlâmento üyesi olduğunu söylediğin bu Stephen Farraday neden karını öldürmek istemiş olabilir?

George boğuk bir sesle cevap verdi:

- Stephen ile Rosemary... arkadaştılar... Rosemary ona yüz vermediyse, belki intikam hissiyle hareket etmiş olabilir.

- İşler pek melodramatik olmaya başlıyor... Senin fikrine göre yegâne maksat bu mu olabilir?

- Evet, dedi George.

Yüzü kıpkırmızı kesilmişti. Race ona şöyle bir yan gözle baktı. Sonra devam etti:

- O halde 2 numaralı ihtimal üzerinde duralım. Kadınlardan birini alalım.

- Niçin kadınlardan biri?

- Sevgili George. anlamıyor musun ki, dört kadın ve üç erkeğin bulunduğu bir masada, üç çift dans ederken, masada tek başına kalacak olan bir kadın vardır? Hepiniz dansettiniz mi?

- Evet.

- Güzel. Simdi söyle bakayım, numaralar başlamazdan önce masada yalnız kalmış olan kadınlar hangileriydi?

George bir an düşündü:

- Galiba... Evet. evet, son defasında İris kalmıştı. Ondan bir önceki dansta da Ruth.

- Karının son defa ne zaman sanınanyasım içtiğini hatırlıyor musun?

- Durun bakayım... Browne ile dansetmiş, masaya dönmüştü. Çok yorulduğunu söylüyordu. Browne'in dans stili tazla hareketliydi. İşte o sırada kadehindeki şampanyayı içti. Birkaç dakika sonra bir vals çalmaya başladılar. Bu sefer benimle dansa kalktı. Val- si bütün danslardan daha iyi yaptığımı biliyordu. Farraday Ruth ile, Lady Alexandra da Browne ile dansediyorlardı. Masada İris yalnız kalmıştı. Bu danstan biraz sonra da ışıklar azaltıldı, show başladı.

- O halde baldızının üzerinde de durmak lâzım. Karının ölümünden sonra İris'in eline para geçti mi?

George kekelemeye başladı:

- Aman, Race, dedi, kuzum saçmalamayın! İris çok küçüktü.. Bir mektepli kızdı o zaman.

- Cinayet işleyen çok mektepli kız tanırım ben.

- Ama İris! Rosemary'ye çok düşkündü...

- Orasını bir kalem geç, Barton. Kızın eline bir fırsat geçmiş olabilir. İris ablasının ölümünden faydalanacak durumda mıydı? Yani karının parası var mı idi? Varsa bu para kime intikal etti? Sana mı?

- Hayır, İris'e. Para Rosemary'ye bir akraba tarafından bırakılmıştı zaten.

George miras konusuyla ilgili açıklamayı yaptı. Race dikkatle dinledikten sonra:

- İlgi çekici bir durum bu, dedi, zengin bir abla, fakir bir kızkardeş. Bazı genç kızlar böyle vaziyetlerde çok hassas olurlar.

- İris'in böyle bir şey yapmamış olduğundan eminim.

- Belki yapmamıştır, ama pekâlâ yapması için bir sebep mevcuttu. Başka kim Rosemary'nin ölümünden faydalanabilirdi?

- Hiç kimse... Hiç kimse. Rosemary'nin hayatta tek düşmanı bile yoktu. Ben bu hususta çok kafa yordum. Kendi kendime sualler sordum. Gerçeği bulmaya çalıştım. Hattâ bu arada Farraday'ların bitişiğindeki bu evi de satın aldım.

George sustu. Race piposunu yeniden aldı, içini karıştırmaya başladı.

- Bana her şeyi anlatsan çok iyi olacak gibime geliyor, genç George, dedi.

- Ne demek istiyorsunuz?

- Benden bir şey gizliyorsun ama, tâ bir mil öteden kokusu geliyor. Karşıma geçip karının namusunu müdafaa edebilirsin, bir cinayete kurban gidip gitmediğini bulmaya çalışabilirsin, ama bu konu senin için bu derece önemli ise, bana herşeyi açıkça anlatman gerekir.

Bir an cevap vermedi George. Sonra boğukça bir sesle:

- Pekâlâ, dedi, sen kazandın.

- Karının bir âşığı olduğuna inanman için bazı deliller vardı, değil mi?

- Evet.

- Âşığı Stephen Farraday mıydı?

- Bilmiyorum! Yemin ederim ki bilmiyorum! Belki de oydu, belki de şu Browne adındaki gençti. Kesin olarak bilemiyeceğim. Korkunç bir işkence idi benim için.

- Bu Anthony Browne hakkında ne biliyorsun? Tuhaf şey, bu işim hiç te yabancı gelmiyor bana.

- Browne'» dair bildiğim hiç bir şey yok. Zaten kimse tanımıyor onu. Yakışıklı, hossohbet bir adam. Kimsenin hakkında bir şey bildiği yok. Güya

Amerikalı imiş ama şivesinde Amerikalı olduğunu belli eden bir taraf ta sezilmiyor.

- Belki sefaret bir şeyler biliyordur. Yani. karının âşığının kim olduğunu tahmin edemiyorsun, öyle mi?

- Hayır, ne söylesem boş. Yalnız bir şey var. Race, karımın yazdığı bir mektubu görmüştüm... Daha doğrusu o mektubu kuruttuğu kurutma kâğıdına çıkmış birkaç satırı okumuştum. .Bir aşk mektubuydu bu. Ama kime hitabettiği belli değildi. İsim yazmamıştı.

Race, gözlerini yine başka bir tarafa çevirmeyi ihmal etmedi.

- Eh, şimdi elimizde biraz daha ipuçları var demektir. Meselâ, kocasının aşk macerası dolayısiyle bu işe Lady Alexandra'yi da dahil etmek lâzım. Hislerinde şiddetli olan bir tiptir bu kadın. Sâkin görünüşlülerin hisleri daima şiddetli olur. Böyle- leri gözlerini kırpmadan cinayet işleyebilirler. Şimdi sayalım... Bir esrarengiz Browne, Farraday'la karısı, bir de öteki kadın... Adı neydi onun. Ruth Lessing, değil mi?

- Ruth'un böyle bir işle ilgisi olamaz. Son derece tok gözlü kadındır. Dünyevî arzularına mağlûp olacağına zerre kadar ihtimal vermedi.

- Senin sekreterindi, değil mi? Nasıl bir kızdır?

- Dünyanın en iyi kızıdır.

George bu cümleyi büyük bir hararetle söylemişti.

- Ruth aileden biri sayılır. Benim sağ kolum- dur. Onun kadar takdir ettiğim, güvendiğim biri daha mevcut değildir yeryüzünde.

Race dalgın, dalgın baktı George'a.

- Onu çok seviyorsun.

- Seviyorsun ne demek... Hayranım.. Bu kız hârika bir şey, Race. Her bakımdan güvenirim ona. Dünyanın en dürüst, en candan kızıdır.

Race, «hı, hı» der gibi bir şeyler mırıldandı ve konuyu değiştirdi. Tanımadığı Ruth Lessing hanesine çok kesin bir «maksat» bulup işaret ettiğim George'a belli etmedi. «Dünyanın en iyi, en candan kızı» nın Mrs. George Barton'u öbilr dünyaya yollamak hususunda kesin bir maksadı olabilirdi. Belki de kendisini ikinci Mrs. George Barton olarak tahayyül ediyordu. Yahut da patronuna âşık olmuştu. Her ne ise, Rosemary'nin ölmesini istemiş olması için sebepler mevcuttu.

Race bunları söylemedi, sadece:

- Her halde bu işte senin de karını öldürmek istemeyi düşünmüş olabileceğini aklımıza getirmemizin normal olduğunu teslim edersin.

George şaşkın, şaşkın bakakaldı:

- Ben mi?..

- Desdamona ile Otello'yu unutma...

- Ne demek istediğinizi anlıyorum. Ama Rosemary ile aramızda böyle bir durum yoktu. Ona tapıyordum ama, bazı hususlara göz yummam, tahammül göstermem gerektiğini de biliyordum. Beni sevmediğini söylemek istemedim, kat'iyen, bilâkis bana çok düşkündü. Daima tatlılıkla muamele ederdi. Ben böyle yaratılmışım... Biraz durgun tabiatlıyım, değişmeme de imkân yok. Yani pek romantik bir erkek değilim. Rosemary ile evlenmeye karar verdiğim zaman bu evliliğin dört başı mamur olmıyacağını tahmin ediyordum. Kendisi de bu hususta beni ikaz etmişti. Onun bir başka erkekle alâkadar olduğunu öğrendiğim zaman bu bana bir hayli acı gelmişti ama karımın saçının teline dokunmayacak tıynette bir insan olduğumu anlamanızı isterim.

Biraz sustu... Sonra bambaşka bir ses tonu ile devam etti:

- Hem bu işi ben yapmış olsaydım, şimdi böyle işleri kurcalar mıydım? Vakanın intihar olduğuna dair karar verildikten, her şey unutulup gittikten sonra işleri kurcalamak düpedüz çılgınlık olmaz mıydı?

- Tamamiyle. İşte ben de bu sebepten seni ciddî olarak şüphe altında bulundurmak istemiyorum, sevgili dostum. Katil sen olmuş olsaydın, böyle mektuplar aldığın zaman onları kimseye göstermeden ateşe atıve- rirdin. Şimdi, bütün bunların en enteresan noktasına geldik; mektupları kim yazmış olabilir?

George yine şaşırdı:

- Hiç bir fikrim yok.

- Bu nokta seni değil, daha ziyade beni ilgilendiriyor. Sana ilk sorduğum sual de buydu. Mektupları katilin yazmadığına eminim. Dediğin gibi her şey süt liman olup, Rosemary'nin intihar ettiği zehabı hâsıl olduktan sonra ne diye kalkıp kendi kuyusunu kendi kazsın, değil mi? O halde kim yazdı bunları? İşi yeniden alevlendirmek isteyen kim olabilir?

- Hizmetçilerden biri mi acaba? diye sordu George.

- Olabilir. O zaman da şu sualler ortaya çıkar? Hangi hizmetçi, ve bu hizmetçi neler biliyor? Rosemary'nin sırlarını açtığı bir hizmetçisi var mıydı?

George başını iki yana salladı:

- Hayır. O sıralarda bir ahçımız vardı, Mister Pound adında. Hâlâ bizimle beraberdir. İki de hizmetçi kız. Onlar yanımdan ayrıldılar. Zaten pek uzun müddet kalmamışlardı.

- Barton, benim nasihatimi istersen, ki istediğinden eminim, vak'a üzerinde iyice düşünmemiz gerektiğini söyliyeceğim. Bir yanda, Rosemary öldü. Ne yaparsan yap onu geri getiremezsin. İntihar delilleri o kadar kuvvetli görünmüyor ama, cinayet şüpheleri de pek kuvvetli değil. Diyelim ki

Rosemary sahiden bir cinayete kurban gitti. Sen gerçekten bu işi kurcalamak niyetinde misin? Bu uzun bir süre gazetelerin ağzına düşmek, bir çok kirli çamaşırın ortaya çıkması, karınan aşk maceralarının dillere düşmesi demektir.

George Barton irkildi ve şiddetle itiraz etti:

- Bana, bir canavarın hunharca işlediği cinayeti yanma kâr bırakmamı mı tavsiye ediyorsunuz? O süslü nutukları, o kendisim beğenmiş edası, üstüne titrediği mesleği ile Stephen Farraday işlediyse bu cinayeti, aramızda elini kolunu sallaya sallaya dolaşsın mı?

- Bu işe giriştiğin zaman başına gelecekleri sana göstermek istedim.

- Ben gerçeğe erişmek istiyorum.

- Pekâlâ. Madem ki öyle, mektupları polise vermem gerekiyor. Onlar mektupların kim tarafından yazıldığını kolayca bulurlar... Bu şahsın bir şeyler bilip bilmediğini ortaya çıkarırlar. Yalnız şu kadarım bilesin, polisi bir kere harekete geçirdikten sonra artık onları geri çevirmek mümkün değildir.

- Polise müracaat etmek istemiyorum ben. Onun için önce sizinle görüşmek istedim. Bir tuzak kurmak niyetindeyim... Katil için.

- Neler söylüyorsun, kuzum, ne tuzağı?

- Dinle bak, Race, Luxemburg'da bir parti vereceğim. Sizin de gelmenizi istiyorum. Masada ayni insanlar bulunacaklar... Farraday'lar, Anthony Browne, Ruth, İris, ve ben. Herşeyi tasarladım.

- Ne yapacaksın?

George hafifçe güldü.

- Sırrım bu benim, dedi, önceden söylersem sihri bozulur. Size bile söyliyemem. Oraya karışmamış bir zihinle gelmenizi, neler olacağını

görmenizi daha uygun buluyorum.

Race öne doğru eğildi. Sesi birden sertleşmişti.

- Hoşlanmadım bundan, George... Kitaplarda okunan böyle acaiplikler hiç bir fayda sağlamaz. Polise git. Onlardan daha münasip çare bulamazsın. Bu gibi meselelerle nasıl uğraşılması gerektiğini senden daha iyi bilirler. Profesyoneldirler. Cinayet konusunda amatörce gösteriler sökmez.

- İşte bunun için o gece orada bulunmanızı istedim ya. Siz amatör değilsiniz.

- Ah sevgili dostum, ah. Bir zamanlar MI.5 emrinde çalıştım diye mi? Ama yine de beni karanlıkta bırakıyorsun..

- öyle olması lâzım.

Race başını salladı:

- Maalesef. Reddediyorum. Planın hoşuma gitmedi. İştirak edemiyeceğim. Vazgeç, George.. Beni dinle.

- Vazgeçmiyeceğim. Herşeyi inceden inceye hesapladım.

- Böyle münasebetsizce inatçılık etme. Bu işleri ben senden biraz daha iyi bilirim. Fikir hoşuma gitmedi. İşe yaramaz. Hattâ tehlikeli olabilir. Hiç bu noktayı düşündün mü?

- Evet, biri için bir hayli tehlikeli olacak.

Race içini çekti.

- Ne yaptığının farkmda değilsin sen. Ne halin varsa gör, ama sonra ikaz etmedi diye bana çıkışma. Bak son defa rica ediyorum, vazgeç bu divanece oyundan...

George hayır der gibilerden başını iki yana salladı.

5

İki Kasım günü, ıslak ve kasvetli bir sabahla başladı.

Elvaston meydanındaki evin yemek odası o kadar karanlıktı ki, kahvaltı ederken ışıkları yakmak zorunda kaldılar.

İris, mutadının dışına çıkarak, kahvesini ve kahvaltısını odasına çıkarttırmamış, aşağıya inmişti. Fakat, bir hayalet gibi bembeyaz önündeki yiyeceklere elini sürmeden, öylece oturuyordu masada. George, elindeki Times gazetesinin sayfalarını sinirli parmakları ile hışırdatıyor, masanın öbilr başında oturan Lucilla .Drake, elindeki mendile gözyaşlarını içiriyordu.

- Zavallı yavrucağımın korkunç bir şey yapa- . cağından eminim. O kadar hassastır ki... Eğer sahiden kötü durumda olmasaydı kat'iyen ölüm - kalım meselesi...

George gazetesini hışırdatarak, sertçe bir sesle:

- Kuzum, endişe etme artık, Lucilla, dedi, sana halledeceğim işi dedim ya.

- Biliyorum, George'cuğum, biliyorum, her zaman imdada sen yetişirsin zaten. Ama biraz gecikmenin ne meşum olaylara sebebiyet verebileceğini düşündükçe aklım başınıdan gidiyor. Tahkikat yapacağım dedin, çok zaman kaybedilirse diye korkuyorum.

- Yok, canım, çabucak yaparız.

- Victor'cuğum, «En geç 3 üne kadar» diyordu. Yarın 3 ü. Sevgili yavrucağıma bir şey olursa kendimi dünyada affedemem.

- Olmaz, dedi George.

Ve Kahvesinden bir yudum aldl.

- Benim şu tahvillerden birkaçı kalmıştı, George...

- Lucilla, sen işi bana bırak dedim ya...

İris lâfa karıştı:

- Üzülme Lucilla hala, George bir çaresini bulur elbette. Hem bu ilk değil ki, daha önce de olau.

- Pek çok geçmedi. (Üç ay dedi George) zavallı çocuğumu yine kimbilir kimler hangi canavar ruhlu adamlar aldattılar. O çiftlikte ne açıkgözler vardır, kimbilir.

George peçetesiyle bıyıklarım sildi. Odadan çıkarken, Mrs. Drake'in omuzunu oKşaaı:

- Keyfine bak sen, dedi, ben şimdi Ruth'a telgraf çektiririm.

İris eniştesinin peşinden çikci.

- George, partiyi bu gece tehir etsen olmaz mı? Lucilla hala o kadar üzgün ki... Onunla beraber evde kalsak daha iyi olur.

George'un pembe yüzü mosmor kesildi:

- Yok canım. Bu Allahm belâsı serseri bizim keyfimizide mi kaçıracak? Yalan vallahi... Şantaj yapıyor yine. Bana kalsa ona beş para yollamazdım.

- Lucilla hala buna kat'iyen razı olmaz.

- Lucilla aptalın biri zaten... ömrü boyunca aptallık etmiş. Kırk yaşından sonra çocuk doğuran kadınlar akıllarım peynir ekmekle yiyorlar, bir daha da iflâh olmuyorlar. Çocuklarını daha beşikte iken şımartıp, şımartıp tepelerine çıkarıyorlar. Victor'a bir kere olsun başına sardırdığı belâyı kendisinin temizlemesini söylemiş olsaydı bu bir daha tekerrür etmezdi. Benimle münakaşaya kalkışma, İris. Ben ne yapar eder Lucilla'nın bu gece huzuru kalble yatağına girmesini sağlarım.. Olmazsa onu beraber götürürüz.

- Yoo, imkânsız.. Lokantalardan nefret eder. Pek te çabuk uykusu geliyor zavallı halacığım. Üstelik salonların sıcak havası, sigara dumanı ona nefes darlığı veriyor.

- Biliyorum. Şaka söyledim zaten, haydi sen git biraz oyala onu. Merak edecek bir şey olmadığını söyle.

Yürüdü, sokak kapısından çıktı. İris ağır, ağır yemek odasına dönerken, telefon çaldı.

Genç kız gidip, telefonu açtı :

- Alo... Kimsiniz?

Birden rengi değişti. O solgun çehresine bir pembelik yayıldı. Sevinçle:

- Anthony!., dedi.

- Ta kendisi... Sana dün de telefon ettim ama bulamadım. George'a bir şeyler mi söyledin?

- Anlayamadım, ne demek istiyorsun?

- George senin doğum günü partine gelmem için öyle bir ısrar ediş etti ki hak- kımdaki fikirlerini değiştirdiği zehabına kapılmaktan kendimi alamadım. O her zamanki «güzel baldızıma yaklaşmaya çabalama, karışmam ha..» diyen ifadesinden eser kalmamıştı. Mutlaka gelmem için ısrar etti. Acaba sen mi aramızı buldun, diye düşündüm.

- Yoo... hayır, benim hiç bir dahlim olmadı.

- Bu kalbi değişiklik kendi kendine mi oldu?

- Pek sayılmaz... Yani...

- Alo... Orada mısın, İris?

- Buradayım.

- Bir şey diyordun. Ne oldu, sevgilim? İçim çektiğini işitir gibi oldum. Bir şey mi var, yoksa?

- Hiç... hiç bir şey yok. Yarma bir şeyim kalmaz.. Yarın her şey düzelmiş olacak.

- Ne dokunaklı söz.. Ona «yarın güneş doğmayacak» derler.

- Alay etme, Anthony.

- İris... sahiden bir şeyin mi var?

- Hiç... söyleyemem sana.. Söylememek için söz verdim...

- Söyle şekerim, ne olur?

- Olmaz, Anthony. Hem sana bir şey sormak istiyordum.

- Sor bakayım.

- Sen... Rosemary'ye âşık olmuş muydun?

Telin öbilr ucunda bir an sessizlik oldu. Sonra bir kahkaha duyuldu:

- Demek buymuş... evet, İris, Rosemary'ye bir parça kapılmıştım. Çok güzeldi, biliyorsun. Sonra bir gün, onunla konuşurken senin merdivenlerden indiğini gördüm. İşte o anda herşey bir saniyede sona eriverdi, uçtu gitti. O anda gözlerimin önünde yalnız sen kaldın. .. İşte hakikati söyledim sana. Romeo'nun, bile, kalbini Jülyet'e teslim etmezden önce Rosaline'i vardı.

- Teşekkür ederim, Anthony, buna memnun oldum.

- Bu gece görüşürüz. Senin doğum günün değil mi?

- Aslında doğum günüme bir hafta var ama parti bu sebeple veriliyor.

- Ne o? Pek heyecanlı, istekli görünmüyorsun?

- Değilim.

- George yaptığı işin ne demek olduğunu biliyordur inşallah. Ayni yerde bir yaş günü partisi tertiplemek biraz çılgınca bir fikir ama...

- Ben Rosemary'den sonra Luxemburg gazinosuna birkaç kere gittim.. Elde değil ki gitmemek... Davetlerin çoğu orada yapılıyor.

- Gitmek daha iyi. Sana bir yaş günü hediyem var, İris. İnşallah beğenirsin. Au revoir.

Telefonu kapadı.

İris Lucilla Drake'in yanma döndü, onu teselli etmek, tehlikeli bir durumun mevcut olmadığına inandırmak için elinden geleni yaptı.

George, bilroya gider gitmez, Ruth Lessing'i çağırttı.

Genç kız, sâkin ve mütebessim, siyah tayyörünün zarif siltieti ile odadan içeriye girince, George'un yüzündeki gerginlik de biraz gevşedi, içi ferahlar gibi oldu.

- Günaydın.

- Günaydın, Ruth. Yine başınıız dertte. Şuna bak hele.

Patronun uzattığı telgrafı aldı Ruth.

- Yine mi Victor Drake?

- Ne demezsin.

Genç kız, elinde telgrafla bir müddet öylece durdu. Güldüğü zaman burnu sevimli bir şekilde kırışan ince, esmer bir yüz... «Patronla evlenecek cinsten bir kız» diyen o müstehzi ses... Victor Drake gözlerinin önünde olanca canlılığı ile beliriver- mişti.

Ruth Lessing: «Daha dün gibi...» diye düşündü.

George'un sesiyle toparlandı:

- Onu vapura koyup yollayalı bir yü kadar oluyor değil mi?

Ruth düşündü.

- Galiba öyle, evet. Hatırladığıma göre Ekimin 27 si idi.

- Ne yaman kızsın sen, Ruth.. Bu ne müthiş hafıza böyle!

Ruth, bu tarihi hatırlaması için, George'un bildiklerinden daha mühim sebepler olduğunu düşündü. Victor Drake'in şeytanî tesirinden henüz kurtulamamışken, telefonda Rosemary'nin sesini dinlemiş, patronunun karısından nefret ettiğini o anda sezmişti.

- Yine de şansımız varmış, dedi George, hiç olmazsa bir yıl kadar sabretti. Ha, bir de üç ay önce bir elli İngiliz lirası yollamıştık.

- Ama şimdi üç yüz biraz fazla değil mi?

- Tabiî... O kadarını alamaz. Her zamanki tahkikatı yine yapacağız.

- Öyleyse ben hemen Mister Ogilvie ile temasa geçeyim.

Alexander Ogilvie firmanın Buenos Aires'deki acentasıydı. Dikkafah, inatçı bir İskoçyalı idi.

- Evet, derhal bir telgraf çek. Annesi yine perişan halde. Sinir nöbetleri geçiriyor. Akşam da partimiz var. Zaten herşey bir güne gelir.

- İsterseniz ben bu gece Miss. Drake'in yanında kalayım.

George bu fikre şiddetle itiraz etti:

- Ne münasebet, partide mutlaka bulunması gereken kimselerden biri de sensin. Sana ihtiyacım var, Ruth.

Genç kadının elini tuttu:

- Fedakâr kızsın sen...

- Hiç fedakâr değilim...

Gülümsedi, ve sordu:

- Mister Ogilvie'yi telefonla arasam, olur mu? Akşama kadar işleri halletmiş oluruz.

- Fena fikir değil, masrafa değer doğrusu.

- Hemen arayayım öyleyse.

Elini usulca erkeğin avuçları arasından çekti, odadan çıktı.

George bir müddet masasında birikmiş işlerle meşgul oldu.

Saat yarıma gelirken bilrodan çıktı, bir taksiye atlayıp Luxsemburg gazinosuna gitti.

Kendisini gazinonun ünlü metrdoteli Charles karşüadı. Mütebessim ve saygılı bir tavırla yerlere kadar eğilerek selâmladı kıymetli müşterisini:

- Günaydın, Mister Barton.

- Günaydın, Charles. Akşam için her şey hazır mı?

- Memnun kalacağınızı umarım, efendim.

- Ayni masayı ayırdın değil mi?

- Köşedeki orta masa, öyle değil miydi, efendim?

- Evet.. Boş yer de bıraktm değil mi?

- Her şey emirlerinize göre hazırlandı, efendim.

- Biberiye de buldunuz mu?

- Bulduk, Mister Barton ama, korkarım ki pek dekoratif olmıyacak. Onun yerine kırmızı tanecikleri olan kokine gibi bir nebat bulsak, veya bir kaç krizantem koysak, ne dersiniz?

- Hayır, hayır, sadece biberiye istiyorum.

- Emredersiniz, efendim. Menüyü görmek ister miydiniz? Giuseppe.

Charles, parmağının bir işareti ile ortaya güler yüzlü, ufak tefek, orta yaşlı bir adam çıkardı.

- Mister Barton'un menüsünü getiriniz, dedi.

Menü derhal getirildi.

İstiridye, çorba, Luxemburg usulü dU balığı, karışık av etleri, kaz ciğeri.

George kayıtsızca şöyle bir baktı:

- Tamam, tamam, hepsi iyi.

Menüyü geri verdi. Charles, müşterisini kapıya kadar geçirdi.

George'un yüzünde bir tebessüm, solgun bir tebessüm belirmişti.

- Maziyi unutmak lâzım, dedi yavaşça, hep mazide yaşamamıza imkân yok. Mazi gelip geçti...

- Çok doğru, Mister Barton. Ne kadar müteessir olmuştuk o sırada, bilemezsiniz. İnşallah Matmazelin yaş günü çok mesut geçecek, her şey istediğiniz gibi olacak.

Metrdotel, zarif bir reverans yaptı, kenara çekildi, George dışarı çıkınca da öfkeli bir at sineği gibi, pencerenin önündeki masada hatalı bir hareket yapmakta olan garson yamaklarından birinin yanma seğirtti.

George dudaklarında acı bir tebessümle sokağa çıktı. Hayalhanesi, Luxemburg gazinosuna karşı bir acıma hissi duymasını temin edecek kadar geniş değildi. Hem, Rosemary hayatına orada son vermeyi düşünmüş, veya biri onun hayatına orada kasdetmeye kalkışmtşsa bunda gazinonun ne suçu vardı ki? Buna rağmen bu nahoş vak'a Luxemburg için bir darbe olmuştu.

Öğle yemeğini mensup olduğu kulüpte yedi, oradan bir müdürler toplantısına gitti.

Bilroya dönerken yolda Maida Vale adına kay- dolunmuş bir yere telefon etti. Kulübeden ferahlamış gibi derin bir nefes alarak çıktı. Her şey plâna göre ayarlanmıştı.

Bilroya geldi.

Ruth, arkasından odaya girdi:

- Victor Drake hakkında, dedi.

- Evet?

- Bu seferki biraz kötü bir durum. Hakkında kanuni takibat açılması muhtemelmiş. Hatırı sayılır bir süreden beri firmanın parasını çalıyormuş.

- Ogilvie mi söyledi bunu?

- Evet. Bu sabah ona telefon ettim, o da öğleden sonra, yani on dakika önce aradı bizi. Victor'un bu işte çok hatalı olduğunu söyledi.

- Hiç şaşmam.

- Ama para iade edilirse kanuni takibattan vazgeçeceklerini ısrarla söyledi Mis- ter Ogilvie. Kendisi firmanın ortaklarından biri ile görüşüp bu hususu temin etmiş. Kati meblâğ yüz altmış beş İngiliz lirasıymış.

- Desene, bizim Victor efendi temiz bir yüz otuz sterlin pound'u cebine indirmeyi hayâl ediyormuş.

- Maalesef öyle.

- Hiç olmazsa bu kadarına mâni olduk, dedi George ciddi bir memnuniyetle.

- Mister Ogilvie'ye istenilen parayı ödemesini, meseleyi kapamasını söyledim. Doğru yaptım mı?

- Bana kalmış olsaydı, serserinin hapse atılmasını görmek isterdim ama, ne yaparsın ki anasını düşünmek lâzım. Budala kadıncağız. Böylece Victor

efendi bir kere daha bizi mağlûp etmiş oluyor.

- Ne kadar iyi kalplisiniz, dedi Ruth.

- Ben mi?

- Siz... Dünya'nın en iyi insanısınız.

George mütehassis olmuştu. Ayni zamanda bu sözden hoşlanmış ve mahcup olmuştu. Âni bir hisle genç kadının elini tutup, dudaklarına götürdü.

- Sevgili Ruth... Benim en iyi dostum... Sensiz ne yapardım ben?

Yanyana, birbirlerine pek yakın duruyorlardı.

Ruth düşündü: «Onunla çok mesut olabilirdim. Onu mesut edebilirdim... Yalnız...»

George düşündü: «Race'in sözünü mü dinlesem, acaba? Bütün bu işten vaz mı geçsem? En iyi yol bu mu olurdu?»

Kararsızlık bir an George Barton'un üzerine kara bir bulut gibi çöküp, kalktı.

Genç kadına bakarak :

- 9.30 da Luxemburg gazinosunda, dedi.

6

Hepsi gelmişlerdi.

George ferahlamış gibi derin derin içini çekti. Son dakikaya kadar belki içlerinden biri bir bahane ile yakayı kurtarır diye korkudan içi titremişti. Ama hepsi gelmişlerdi, işte.

Stephen Farraday, uzun boyu ve azametli edâ- sıyla, Sandra Farraday siyah kadife tuvaleti, boynunda ışıldayan zümrütleri ile oradaydılar. Bu kadında bir asalet vardı, vesselâm. Tavırları son derece tabii, belki her zamankinden birazcık fazla kibardı.

Ruth da siyahlar giymiş, mücevher olarak taşlı bir broş takmıştı. Simsiyah, parlak saçlarını yine ayni tarzda taramıştı. Boynu ve kolları bütün kadınlarınkin- den daha beyazdı. Çalışan bir kızdı o. Öteki kadınlar gibi güneşte tembel, tembel yatıp tenini bronzlaştıracak vakti yoktu ki... Bir an gözleri karşılaştı. Ruth, George'un bakışlarındaki endişeli ifadeyi görünce, ona cesaret vermek için tatlı, tatlı gülümsedi. George'un içine birden güneş doğmuş gibi oluverdi. Sevgili, vefakâr Ruth!

Yanıbaşında iris her zamanki gibi susuyordu. Bu partinin gayritabiliğini yüzünden hissettiren bir o vardı. Yüzü solgundu ama, bu ona ciddi bir güzellik veriyordu. Yaprak yeşili, düz bir elbise giymişti.

En son Anthony Browne geldi. Ve George'a sanki vahşi bir mahlûk, meselâ bir panter veya leopar gibi yumuşak, çevik adımlarla yürüyormuş hissini verdi... Bu adam tam manasıyla medenileşmemiş bir mahlûktu.

İşte hepsi karşısında idiler... hepsi kurduğu tuzağa sâlimen düşmüşlerdi. Artık, oyun başlayabilirdi...

Kokteyl kadehleri boşalmıştı. Hep birden kalkıp, kavisli kemerin altından geçip, lokanta kısınına doğru yürüdüler.

Danseden çiftler, hafif zenci müziği, oradan oraya sessizce seyirten garsonlar...

Charles, o meşhur tebessümü ile koşup, onları masalarına götürdü. Salonun dip tarafındaki bir girintide bulunan üç masadan biriydi bu. Ortadaki büyük masa... İki yanında da ikişer kişilik iki küçük masa daha vardı. Küçük masalardan birinde orta yaşlı, solgun benizli bir yabancı ile sarışın bir güzel, diğerinde genç bir kızla bir delikanlı oturuyorlardı. Orta masa Barton partisine ayrılmıştı.

George neşeli bir tavırla herkesi yerlerine oturttu.

- Sandra, siz buraya, benim sağıma geçiniz, lütfen. Browne, siz de Sandra'nın yanma. İris, yavrucuğum bu senin partin, seni şuraya yanıbaşınıa almalıyım. Sonra, ris'in yanma siz, Farraday... Ondan sonra Ruth...

Sustu. Ruth ile Anthony'nin arasında boş bir sandalya kalmıştı. Zira masa yedi kişi için hazırlanmış bulunuyordu.

- Aziz dostum Race biraz geç kalacak. Kendisini beklemememizi söyledi. Onu hepinizin tanımanızı istiyorum. Harikulade bir insandır. Yeryüzünde dolaşmadık yer bırakmamış... Nefis hikâyeleri vardır.

İris otururken içinden bir öfke dalgasının kabardığım hissetti. George inadına yapmıştı bunu... Kendisini Anthony'den mahsus ayırmıştı. Kendi oturduğu yere Ruth'un oturması lâzımdı halbuki... Ev sahibinin yanına. Demek George Anthony'den hâlâ hoşlanmıyordu.

Masanın karşı tarafına kaçamak bir nazar atfetti. Anthony'nin kaşları çatılmıştı. Kendisine bakmıyordu bile. Bir an bakışları yanındaki boş sandalyaya kaydı.

- Masamızda bir erkeğin daha bulunması iyi olacak. Barton, dedi. Zira belki ben biraz erkence kaçmak zorunda kalacağım. Elimde olmayan bir sebep yüzünden... Burada bir tanıdıkla karşılaştım...

George gülümsedi :

- Eğlence saatine iş karıştırmak olmaz. Böyle yapmak için henüz çok gençsiniz, Browne. Ne iş yaptığınızı bugüne kadar öğrenmek mümkün olmadı..

Masada konuşmalar oluyordu. Anthony'nin cevabı pek soğuk kaçtı :

- İşimi soranlara bir cinayet şirketi işlettiğimi söylerim hep. Barton. Soygunlar, hırsızlıklar tertip ederiz. Ailelere hususî adreslerinde hizmet edilir.

Sandra Farraday güldü,

- Bir silâh firması ile çalışıyorsunuz, öyle değil mi, Mister Browne? Bu günlerde bir silâh kralı çok önemlidir.

İris, Anthony'nin bir an gözlerini açarak, hayretle baktığım farketti. Genç adam sonra neşeli bir sesle :

- Aman. beni ele vermeyiniz, Lady Alexandra, dedi, bu çok gizli bir mesele. Her tarafta yabancı devletlere mensup casuslar dolaşıyor. Çok tehlikeli bir konuya temas ettik.

Alaylı bir tavırla ciddi bir edâ takınarak basını salladı.

Garson istiridye tabaklarını aldı. Stephen İris'e dans etmek isteyip istemediğini sordu.

Biraz sonra hepsi dansa kalkmışlardı. Nihayet İris'in Anthony ile dansetmek sırası geldi.

- George'un bizi yanyana oturtmamasına kızdım. Hainlik etti. dedi İris.

- Yoo, bilâkis, karşıdan sana daha kolay bakabiliyorum.

- Sahiden erken mi gideceksin?

- Belki.

Sonra ilâve etti :

- Albay Race'in geleceğinden senin haberin var mıydı?

- Hayır,hiç bilmiyordum.

- Garip biraz.

- Tanıyor musun onu? Aaa, sahi, geçen gün söylemiştin. Nasıl bir adamdır?

- Kimse pek bir şey bilmez.

Masaya döndüler. Akşam ilerliyordu. Biraz önce biraz gevşer gibi olan gerginlik yine artmaya başlamıştı. Masanın etrafında oturanların sinirleri son haddine kadar gerilmiş bulunuyordu. Sadece davet sahibi serin kanlı, ve kayıtsız görünüyordu.

İris, onun saatine bir göz attığını gördü.

Birden davulların uğultulu gürültüsü doldurdu salonu... Işıklar yavaş, yavaş kısıldı. Pist boşaldı. Sandalyalar biraz geriye çekildi. Ortaya üç erkekle, üç kız çıktılar. Bir süre nefis bir dans gösterisi yaptılar. Onları sesle taklit yapan biri takibetti. Vapur düdüğü, tren düdüğü, uçak homurtusu gibi öttü, dikiş makinesinin sesini taklit etti. İnek gibi bağırdı. Harikulâde beğenildi. Sonra Lenny ile Flo çıktılar. Danstan ziyade trapez gösterilerini andıran akrobatik numaralar yaptılar. Alkış sesleri duvarları sarstı. Nihayet Luxemburg'un altı kişilik orkestrası işe vaziyet etti. Işıklar tekrar yandı.

Herkes gözlerini kırpıştırdı.

Ve ayni zamanda masadaki gerginlik birdenbire zart oluverdi. Sanki vukuunu bekledikleri korkunç bir hâdiseyi atlatmışlardı. Bundan evvelki

davette, ışıklar yandığı zaman aralarında bir cesedin bulunduğunu görmenin dehşetini hissetmişlerdi. Şimdi, bu hayâl mazide kalmış oluyordu. Olmuş bitmiş, geçip gitmişti, korkunç olayın gölgesi üzerlerinden tamamiyle silinmişti.

Sandra âdeta dostane bir tavırla Anthony'ye döndü. Stephen İris Ue Ruth'a neşeli bir şeyler söylemek üzere onlara doğru eğildi. Sadece George sandal-yasında, şaşkın ve yapayalnız oturakaldı. Gözleri tam karşısına isabet eden boş sandalyaya dikilmişti. Boş sandalyanın önünde de servis takımları vardı. Kadehine şampanya bile konmuştu. Her an biri gelip, oraya I oturabilirdi.

İris, eniştesini dürttü :

- Uyan, Geoıge... Haydi gel dansedelim. Benimle hiç dansetmedin bu akşam.

Âdeta güçlükle yerinden doğnıldu. Genç kıza gülümseyerek kadehini kaldırdı.

- Önce, yaş gününü kutladığımız küçük hanımın şerefine kadeh kaldıralım, dedi... Iris Marle, gölgen yeryüzünden eksik olmasın!

Gülüşerek içkilerini içtiler. Sonra hepsi dansa kalktılar. George'la İris, Stephen ile Ruth, Anthony ile Sandra.

Sonra masaya hep beraber döndüler. Gülüşerek, konuşarak...

Oturdular.

George birden öne doğru eğildi.

- Sizlerden bir ricam var, dedi. Bir yıl kadar önce burada yine bir akşam toplanmıştık. Sonu acıyla biten bir akşamdı. Geçmiş acıları hatırlatmak istemiyorum ama, Rosemary'nin tamamen unutulmasına da gönlüm razı

değil. Kadehlerinizi onun hatırasına kaldırmanızı istiyorum... Hatıraların hatırı için...

Kadehini kaldırdı. Herkes ona itaat etti. Çehreler nezaketle gülümseyen maskeler halindeydi.

- Rosemary'ye!.. dedi George usulca, hatıraların şerefine!...

Kadehler dudaklara götürüldü. İçtiler.

Masayı derin bir sessizlik kapladı bir an. George öne doğru şöyle bir sallandı. Sandalyasına yığıldı. Elleri korkunç bir panik içinde gırtlağına gitti. Nefes almak için çılgınca mücadele ederken yüzü mosmor kesildi.

Ölmesi sadece bir buçuk dakika sürdü.

IRIS

Ölülerin huzura kavuştuklarını sanırdım,

Meğer yanılmışım...

Albay Race New Scotland Yard'ın kapısından girdi. Kendisine verilen kâğıtları doldurdu. Birkaç dakika sonra baş müfettiş Kemple el sıkışıyordu.

Birbirlerini eskiden beri tanırlardı. Kemp, tip olarak, ünlü ihtiyar asker Battle'i andırıyordu. Battle'- m emri altında uzun yülar çalışmakla belki de farkında olmadan ihtiyar kurdun bazı hareketlerini kopya etmişti. Kemp de, Battle gibi insanda, yekpare bir maddeden oyulmuş hissini uyandırıyordu. Battle'ın tek ağacından veya meşeden oyulmuş olduğunu sanabilirdiniz ama, Kemp için ancak maun veya o canım eski moda gül ağacım yakıştırabilirdiniz.

- İyi ettiniz de bize haber verdiniz, dedi Kemp, bu vakada yardıma çok ihtiyaç duyacağız.

Kemp mütevazi lâflar etmekten hoşlanmazdı. Kendisine sadece en önemli, en güç, en anlaşılmaz vakaların geldiğini samimi olarak kabul etmişti.

- Bu iş Kiddenninster ailesiyle de ilgili. Bunun ne kadar dikkatli yürümek gerektirdiğini bilirsiniz.

Race başını salladı. Lady Alexandra ile birkaç kere karşılaşmıştı. Umumi efkârın heyecan ve ilgisine muhatap olamayacak kadar yüksek mevkide, sâkin bir hayat süren kadınlardandı. Onun umumî kürsülerden, pek fazla belâgat göstermeksizin, fakat aldığı konuyu iyice kavramış olarak başarılı nutuklar verdiğine çok kereler şahit olmuştu.

Umumî hayatı her gün gazetelerin konusu olan fakat hususi hayatından, sanki hiç yokmuş gibi katiyen bahsedilmeyen, bunu evinin dört duvarı arasına saklamasını bilen kadınlardan biriydi.

Mamafih böyle kadınların da hususî hayatları vardır, diye düşündü Race. Onlar da ümitsizliğin, aşkın, kıskançlık acılarının ne olduğunu bilirlerdi. Onlar da kendilerini kaybedip, hayatlarını muhteris bir kumar uğranda harcayabilirlerdi.

Usulca ve merakla sordu:

- Ya bu işi «o» yaptıysa, Kemp?

- Lady Alexandra mı? Siz yaptığına ihtimal veriyor musunuz, efendim?

- Hiç bir fikrim yok. Ama ya yaptıysa? Ya da kocası? O da Kidderminster adı altına dahil edilmek iktiza eder.

Müfettiş Kemp'in durgun yeşil gözleri endişesiz bir ifadeyle Race'in siyah gözlerine baktı.

- Şayet cinayeti onlardan biri yapmışsa, elimizden geleni ardımıza koyamayıp onlardan birini da rağacma yollayacağız. Bunu siz de bilirsiniz. Bu memlekette katiller asla müsamaha görmezler. Onlardan kimse korkmaz. Ama her şeyden önce kâfi delil elde etmek lâzım. Savcı bizden bunu isteyecektir.

Race başını salladı :

- Hemen harekete geçelim.

- George Barton siyanür'le zehirlenerek öldü... Tıpkı karısının bir yıl önce ayni şekilde ölüşü gibi... Siz lokantada bulunduğunuzu söylemiştiniz, değil mi?

- Evet. Barton toplantıya beni de dâvet etmişti. Reddettim. Yapacağı iş hoşuma gitmemişti. Fikrine itiraz ettim. Vazgeçirmeye uğraştım. Karısının

ölümü hakkında şüpheleri varsa doğrudan doğruya polise baş vurması gerektiğini söyledim... Yani onu size yollamaya çalıştım.

Kemp başını salladı:

- Öyle yapması icabederdi.

- Ama o fikrinde ısrar etti. Katil için bir tuzak kuracağım söylüyordu. Tuzağın ne olduğunu bana bile açıklamadı. Yapacağını söylediği iş huzurumu kaçırmıştı. O kadar ki, dün gece kalkıp Luxemburg gazinosuna gittim. Durumu göz altında bulundurmak için.. Benim masam onlarınkinden biraz uzaktaydı, tabiî. Görünmek istemiyordum. Fakat maalesef size hiç bir yardımda bulunamayacağım. Zira şüpheyi celbedecek hiç bir şey görmedim. Davetlilerden ve garsonlardan başka masaya yaklaşan olmadı.

- Evet, dedi Kemp, böylece hudut daralmış oluyor. Ya masadakilerden biri yaptı bu işi, yahut da garson, Giuseppe Bolsano. Giuseppe'yi bu sabah yine getirttim. Belki görmek istersiniz diye. Ama, bu adamın parmağı olacağına katiyen ihtimal vermiyorum. On iki yıldır Luxsemburg'da çalışıyormuş. Çok temiz bir şöhreti var. Evli, üç çocuk babası, dürüst bir adam. Müşterilerle de pek iyi geçinirmiş.

- Demek kala kala dâvetliler kalıyor.

- Evet. Rosemary Barton öldüğü vakit de masada ayni şahıslar varmış.

- O işe ne dersiniz, Kemp?

- O vaka ile bu vaka birbirine ilişik olduğu için, onun üzerinde de çalışmaya başladım. Adams yapmış tahkikatı. Bizim tam bir intihar vakası dediğimiz cinsten değilmiş ama, bir cinayet olduğuna kesin kanaat verecek delil bulunmadığı için intihardır deyip dosyayı kapamak zorunda kalmışlar. Başka yapacak bir şey yokmuş. Dosyalarımızda böyle vakalara çok rastlanır. Yanma bir şual işareti konmuş bir intihar olayı. Umumi efkâr bu

sual işaretinin mevcudiyetinden habersizdir ama biz bunu hatırdan çıkarmayız. Arasıra, kimseye belli etmeden tahkikat yaparız.

- Bazan hakikaten bir püf noktasını buluverirsiniz. Bazan da bu vaka gibi örtbas olur gider.

- Şimdiye kadar bir şey çıkmamıştı.

- Meçhul biri Mister Barton'a karışırım bir cinayete kurban gittiğini yazmış. O da bunun üzerine harekete geçti. İz üzerinde olduğunu orada burada söyledi mi, ne yaptıysa, katü de bunu duyunca Barton'u öteki dünyaya yollamakta tereddüt etmedi. Benim anladığım kadarına göre hâdise aşağı yukarı bu minval üzere cereyan etmiş olacak. Ayni fikirde misiniz, acaba?

- Ah, evet, bu kısım çok vazıh. George Barton'un «tuzağı» ne olabilirdi? Allah bilir ya, dikkat ettim, masada boş bir sandalya vardı. Belki de, beklenmedik bir şahidin gelmesine intizar ediyordu. Her neyse, bu boş sandalya vazifesini istenilenden ziyade yaptı. Yani suçluyu öylesine korkuttu ki, tuzağın kuyruğunu kıstırmasını bekleyemedi. Paniğe kapılıp, George'u da oracıkta öteki dünya'ya yollayıverdi.

Sustular... Sonra Kemp:

- Şimdi elimizde beş şüpheli şahıs var, dedi. Bir de Rosemary Barton vakasım yeniden ele alacağız.

- Artık o vakanın intihar olmadığına mı kanaat getirdiniz?

- İşlenen ikinci cinayet o olayın intihar olmadığım teyid ediyor. O zamanlar bu olayı intihar damgası ile kapamış olmamızdan dolayı bizi fazla muaheze edemeyeceğinizi sanıyorum, zira intihar fikrini destekleyen bir delil bulunmuştu.

- Gripten sonra gelen bir depresyon...

Kemp'in odundan oyulmuş hissini veren çehresi hafif bir tebessümle canlandı :

- O tahkikat sonucu idi, dedi. Hem doktor raporuna uygun düşüyordu, hem de ilgili kimselerin hislerini rencide etmiyordu. Bu gibi işler her gün yapılıyor. Delil diyordum, Miss Rosemary Barton tarafından kız- kardeşine yazılmış bir mektup bulunmuştu. Zâti eşyalarının ölümünden sonra kimlere verilmesi gerektiğini yazıyordu. Yani böylece ölümü düşünmüş olduğu anlaşılmıştı. Mutlaka bir ümitsizlik ve çaresizlik içinde olmalıydı bu kadın. Zavallı kadın... Kadınların başları ekseriya aşk yüzünden derde girer. Erkeklerinki ise çoğu zaman para yüzünden.

- Miss Barton'un bir aşk macerası geçirdiğini biliyordunuz, demek?

- Tabii, pek kısa bir zamanda meydana çıkarmıştık bunu. Kimse pek bilmiyordu, gizli tutmuştuk.

- Stephen Farraday mı?

- Evet. Earl Court civarında küçük bir apartman katında buluşuyorlardı. Münasebetleri başlayalı altı ay kadar olmuştu. Kavga etmişler ve muhtemelen erkek kadından bıkmış olacaktı. İşte böyle... Miss Barton bir sinir nöbeti ile hayatına son veren ilk kadın değildi. Son kadın da olmayacaktı.

- Hele Potasyum siyanür'le bir lokantanın orta yerinde!...

- Evet... Herhalde işe dramatfk bir mana katmayı arzu etmiş olacaktı. Bazı insanlar gösterişten çok hoşlanırlar. Anladığıma göre, Miss Barton bazı cemiyet kaidelerini hiçe sayan bir insandı. Bütün temkin ve tedbiri yine âşığı düşünmek zorunda kalıyordu.

- Stephen'in karısı durumdan haberdar mıydı?

- Tahkikat neticesi öğrendiklerimize göre,. Alexandra Farraday'm hiç bir şeyden haberi yoktu.

- Belki de vardı, Kemp. Sandra hislerini açığa vuran kadınlardan değildir.

- Olabilir, tabii. İkisini de hesaba katmak lâzım. Lady Alexandra kıskançlıktan, kocası da mesleğini mahva sürüklemekten korktuğu için bu cinayeti işlemiş olabilirler. Stephen Farraday için karısından boşanmak, kendisine mevki ve şöhret sağlamış olan Kidderminster ailesine karşı meydan okumak demekti.

- Şu sekreter kız hakkında neler düşünüyorsun?

- O da mümkündür. Belki de George Barton'a karşı hissi bakımdan kayıtsız değildi. Bilroda aralarının çok iyi olduğu söyleniyor. Dün öğleden sonra, bilroda çalışan kızlardan biri, George Barton'un taklidini yapıyormuş, sözde Ruth'un elini tutup «sensiz ne yapardım» derken, içeriye Miss Lessing girivermiş. Kıza bir aylık parasını verip hemen oracıkta işten kovmuş. Yani Miss Lessing'in bu konuda pek hassas olduğunu anlıyorsunuz. Sonra bir de Miss Barton'un kız kardeşi var. Ablasının ölümünden sonra onun servetine kondu. Çok masum, temiz bir kıza benziyor ama, hiç belli olmaz. Bir de Miss. Barton'un öteki erkek arkadaşım hesaba katmak lâzım.

- îşte ben de en çok bu adamı merak ediyorum, dedi Race.

Kemp ağır ağır cevap verdi:

- Biz de çok bir şeyler bilmiyoruz. Bildiklerimiz de o kadar ferahlık verici cinsten değil. Pasaportunda bir yolsuzluk yok. Amerikan vatandaşı. Hakkın da menfi veya müsbet fazla birşey öğrenemedik. Buraya gelmiş, Claridge oteline yerleşmiş. Sonra Lord Dewsbury ile tamşmış.

- Gizli teşkilâta filân mı mensup, nedir?

- Olabilir. Dewsbury onu çok beğenmiş, kalmasını rica etmiş. O sıralarda da vaziyet biraz kritikmiş.

- Dewsbury'nin silâh fabrikasında yeni tankların tecrübesi yapılıyordu, dedi Race.

- Evet. Browne denen bu genç silâhlara çok meraklı olduğunu söylemiş. Fabrikayı gezmesinden pek kısa bir müddet sonra o sabotaj olayı vuku bulmuş. Tam vaktinde haberleri olmuş. Browne Dewsbury'nin yakın dostları ile tanışmış. Silâh fabrikaları ile ilgili bütün şahıslarla yakın dostluklar kurmuş. Yani anlayağınız, görmemesi gereken pek çok şeyi göstermişler bu gence. Ve nereye gittiyse arkasından nahoş bir hâdise vuku bulmuş.

- İlgi çekici bir adam bu Anthony Browne.

- Evet. Çok cazip, yakışıklı bir adam üstelik. Bundan da istifade etmesini biliyor.

- Peki Miss Barton bu işe nereden karışıyor? George Barton'un silâh imalâtı ile bir ilgisi yoktu ki...

- Yoktu ama, Rosemary üe bu adam sıkı fıkı arkadaş olmuşlardı. Belki de Miss Barton'un yanında ağzından bir şey kaçırmıştı... Bilirsiniz. Albay, güzel bir kadın bazan bir erkeği billbille çevirir.

Race başını salladı. Müfettiş Kemp, onun bir zamanlar idare ettiği casusluk teşkilâtında nelerle karşılaşmış olacağım imâ ediyordu.

Bir iki dakika aralarında uzun bir sessizlik oldu. Sonra Race :

- George Barton'un aldığı mektupları ele geçirdiniz mi? diye sordu.

- Evet. Dün gece çalışma masasının çekmecesinde bulduk.. Miss Marle buldu, verdi bana.

- Bu mektuplar çok ilgimi çekiyor, Kemp. Bu konudaki fikrin nedir?

- Ucuz kâğıda yazılmış, alelâde mürekkep kullanılmış. Üzerinde George Barton'la İris Marle'nin parmak izleri bulundu. Zarfın üzerinde ne oldukları anlaşılmayan bir takım lekeler çizgiler vardı. Mütehassıslar mektupların sıhhatli ve tahsilli biri tarafından daktilo edilmiş olduğunu söylediler.

- Tahsilli ha? O halde hizmetçiler olamaz.

- Olamaz elbette.

- İşler gittikçe ilgi çekici olmaya başlıyor

- Yani biri daha bu intihar vakasından şüpheye düşmüş olacak.

- Daha doğrusu polise gitmek istemeyen, fakat George'un şüphesini uyandırmayı arzu eden biri. Burada bir nokta geliyor insanın aklına. Kemp. George bu mektupları kendisi yazmış olamaz mı?

- Olabilir. Ama niçin?

- İntiharına bir hazırlık olmak üzere. Yani intiharına bir cinayet süsü verebilmek için.

- Stephen Farraday'ı ipe götürebilmek gaye siyle mi? Bu da bir fikir. Ama o zaman daha önceden bütün şüpheleri Stephen Farraday'ın üzerinde toplaması gerekirdi. Şu anda Farraday'ın aleyhinde hiç bir delil yok.

- Ya siyanür? Zahirin bulunduğu kabı veya kâğıdı bulabildiniz mi?

- Evet. Masanın altında ufak bir kağıt torba bulundu. İçinde siyanür kristalleri vardı. Üzerinde parmak izi yoktu. Bir polisiye romanda olsaydı yazar siyanürü koymak için ya hususi bir kâğıt kullanırdı, ya da küçük paketi alelecaip bir tarzda katla- tırdı. Polisiye roman yazan muharrirleri karşıma alıp bir kursa tabi tutmak isterdim, doğrusu. Bazı şeylerin gözden kolayca kaçabileceğini, bir çok ahvalde kimsenin hiç bir şeye dikkat etmediğini kısa bir zamanda anlarlardı.

Race gülümsedi :

- Bu pek büyük bir iddia oldu. Dün gece bir şeye dikkat eden olmuş mu?

- Ben de bugün bu konuda araştırma yapacağım. Dün gece herkesten kısa bir ifade aldım, sonra Miss Marle ile Elvaston meydanındaki eve gittim.

Barton'un masasındaki kâğıtları tetkik ettim. Bugün hepsinden tekrar ifade alacağım. Ayrıca lokantanın o kısmında bulunan diğer masalarda bulunanların ifadelerine baş vuracağım.

Önündeki kâğıtları karıştırdı:

- İşte, dedi, öteki masalarda oturanların isimleri burada yazdı. Muhafız alayından Gerald Tollington ile Patricia Brice - Woodworth, genç bir nişanlı çift. Bunların birbirlerinden başka kimseyi görmedikleri üzerinde bahse girerim ya, neyse. Bir de

Mister Pedro Morales ile para avcısı tipinde güzel bir sarışın var. Pedro Morales pis bir Meksikalı. Gözlerinin akları bile sarı. Sarışın da tahmininden daha aptal bir şeye benziyor. Sadece para işlerinde açıkgöz galiba. Bunların gözlerinin önündeki masada cereyan eden faciadan haberleri olmadığım iddia edebilirim. Yine ne olur ne olmaz diye adreslerini ve isimlerini aldım, önce şu garson Giuseppe ile başlayalım işe. Dışarıda bekliyor. Şimdi çağırtacağım.

Giuseppe Bolsano, orta yaşlı, ufak tefek, maymun gibi zeki bakışlı bir adamdı. Sinirli görünüyordu ama, halinde bir gayritabiilik yoktu. On altı yıldır İn- gilterede bulunduğu ve bir İngiliz kadınla evli olduğu için akıcı bir İngilizce üe konuşuyordu.

Kemp onu müsamahakâr bir tavırla karşıladı.

- Seni dinleyelim biraz, Giuseppe, dedi. Aklına yeni yeni bir şeyler geldi mi?

- Bu iş benim için çok kötü oldu. O masaya ben bakıyordum. İçkileri ben dolduruyordum. Şimdi herkes aklımı kaçırdığıma, içkilere zehir karıştırdığıma inanacak. Aslı faslı yok ama, gel de anlat. Mister Glodstein bir hafta izin alıp gazinodan uzaklaşmamı söyledi.. Gelip gidenler sual sormasınlar, biribirlerine beni göstermesinler diye... Çok iyi adamdır bizim

patron, haklıyı haksızı ayırmasını bilir... Benim de suçsuz olduğumu biliyor da başka patronlar gibi hemencecik yol vermiyor. Mister Charles de öyle. Ama, ne olursa olsun, benim için çok kötü bir durum bu... Korkuyorum da... Kendi kendime düşmanım mı var acaba diye düşünüyorum.

Kemp en hissiz ifadesiyle:

- Var mı? diye sordu.

- Benim mi? Benim koca Dünyada tek bir düşmanım bile yoktur. Bir çok dostlarım vardır .ama düşmanım yoktur.

Kemp homurdandı:

- Dün geceye dönelim. Bana şampanya hakkında biraz bilgi ver.

- 1928 tarihli, son derece nefis bir Clicquot idi. Mister Barton böyleydi işte. Herşeyin en iyisini isterdi. Yiyeceklerin, içeceklerin en iyisini...

- Şampanyayı daha önce mi ısmarlamıştı?

- Evet, herşeyi Charles ile tanzim etmişti.

- Masadaki boş yer hakkında ne biliyorsun?

- Bu da daha önceden hazırlanmıştı. Charles ile bana bizzat söyledi. O boş sandalyaya geç vakit bir hanım gelip oturacak dedi.

Kemp ile Race birbirlerine bakıştılar.

- Genç bir hanım mı? Sen tanıyor muydun bu hanımı?

Giuseppe, hayır der gibilerden başını salladı.

- Hayır, bu hususta hiçbir şey bilmiyorum. Birinci şişe pek çabuk bitmişti. İkinci şişeyi numaralar başlamazdan çok önce açmıştım. Kadehleri doldurdum, şişeyi kovanın içine koydum.

- Mister Barton'un en son ne zaman içkisini içtiğine dikkat ettin?

- Bir dakika... numaralar bitince genç hanımın şerefine içtiler. Galiba yaş günüydü. Sonra dansa kalktılar. Masaya döndükleri vakit, Mister Barton yine kadehini kaldırdı... Ve işte, o zaman, birdenbire yıkılı verdi. Ölmüştü.

- Onlar dansederlerken sen kadehleri doldurmuş muydun?

- Hayır, Mösyö. Matmazel'in şerefine içtikten sonra kadehler dolu kalmıştı. Yani pek az içmişlerdi. Birer yudumcuk. Kadehlerde daha şampanya vardı.

- Peki, onlar dansederlerken hiç masaya yaklaşan oldu mu?

- Kimse yaklaşmadı, efendim. Bundan eminim.

- Hepsi ayni zamanda mı kalktılar dansa?

- Evet.

- Ayni zamanda mı döndüler masaya? Giuseppe hatırlamaya çalışır gibi gözlerini kıstı:

- Önce Mister Barton geldi, dedi, o genç hanımla. Hepsinden daha şişman olduğu için uzun müddet dansedemiyordu. Anlıyorsunuz, değil mi? Sonra o sarışın bey geldi, Mister Farraday. Yanında siyahlı hanım vardı. Lady Alexandra ile esmer bey en arkadan geldiler.

- Mister Farraday ile Lady Alexandra'yi tanırmısın?

- Evet, efendim. Onları Luxemburg'da sık sık görürdüm. Çok kibardırlar.

- Şimdi söyle bakayım, Giuseppe, bu şahıslardan biri Mister Barton'un kadehine bir şey koymuş olsaydı görebilir miydin?

- Kesin bir şey söyleyemem, efendim, o kısımda bulunan iki masaya daha ben bakıyordum. Asıl lokanta kısmında da iki masam daha vardı. Onlara da servis yapıyordum, mütemadiyen. Gözlerimi Mister Barton'im masasından ayırmayacak değildim ya... Numaralardan sonra herkes dansa kalkar. İşte bu sebepten bir kenarda duruyordum. Mister Barton'un masasına kimsenin

yaklaşmadığından eminim dediğim zaman bunu düşünmüştüm. Onlar dans ederlerken boş kaldığım için masalara kimsenin yaklaşıp yaklaşmadığım fark edebiliyordum. Müşteriler masalara dönünce benim de işim başlıyordu.

Kemp başını salladı.

- Boş kalan masaya yaklaşan biri olsaydı mutlaka görürdüm, diye devam etti Giuseppe, bana kalırsa bu işi Mister Barton kendisi yapmış olabilir. Size öyle gelmiyor mu, efendim?

Sual soran bakışlarla polis şefine baktı.

- Demek senin fikrin bu merkezde?

- Tabiatiyle bir şey bildiğim yok ama, acaba diyorum. Bir yıl kadar önce de o güzel hanım, Miss Barton kendisini öldürmüştü. Mister Barton karısının ölümüne çok üzüldü de o da canına ayni yoldan mı kıymak istedi dersiniz? Şairane bir fikir doğrusu. Lokanta için çok kötü oluyor ama, kendisini öldürmeye karar veren biri de lokantanın ismini düşünecek değil ya...

Merakla karşısındaki adamların yüzlerine baktı.

Kemp olmaz, der gibi başını salladı:

- İş senin sandığın kadar basit değil, galiba dedi.

Birkaç sual daha sorduktan sonra Giuseppe'yi bıraktı.

Kapı garsonun ardından kapandığı zaman, Race polis müfettişine döndü:

- Biz de ayni düşünceye saplanmadık değil hani, dedi.

- Kederli koca, karısının ölüm yıldönümünde kendisini öldürüyor. Pek yıl dönümü sayılmaz ama, yaklaşmıştı.

- Ölüler Günü'ne tesadüf ediyordu dün gece, dedi Race.

- Sahi. Evet, bu fikrin doğru olması mümkündür. Böyle ise, mektupları yazan her kimse Mister Barton'un bu hususta sana baş vurduğunu ve İris Marle'ye mektupları gösterdiğini öğrenemez.

Saatine baktı:

- 12,30'da Kidderminster malikânesine gideceğim. O zamana kadar şu öteki iki masadaki kimseleri gidip görecek kadar vakit var. Hiç olmazsa bir kaçı ile konuşalım.

Mr. Morales, Ritz otelinde kalıyordu. Sabahın bu saatinde, traşsız yüzü, kan çanağına dönmüş gözleri, sarhoşluk mahmurluğu ile hiç de görülmeye seza bir manzara arzetmiyordu.

Mr. Morales, Amerikan vatandaşı idi ve bir nevi Amerikanca konuşuyordu. Geceki olayları hatırlamak hususunda elinden geleni yapacağım söylediği halde pek fazla bir şeyler hatırlayamadı.

- Oraya Chrissie ile gittik. Ne yaman kız vallahi! İyi yerdir demişti Chrissie. Bakalım, dedim, neresini istersen oraya gidelim. Neme lâzım lüks bir yermiş. İnsandan para sızdırmanın yolunu erkanını pek iyi biliyorlar. Bana tam otuz dolara mal oldu... Ama caz pek yavandı yani... Caz müziğinin ruhunu yakalayamadı lar.

Mr. Morales'e geçirdiği gecenin hikâyesini değil de, orta masada gördüklerini anlatması hatırlatıldı.. Buna rağmen pek bir şeyler çıkaramadı.

- Evet, evet, bir masa vardı... Epeyce kalabalıktı galiba. Adamcağız nalları di- kinceye kadar onlara pek dikkat etmedim, ne yalan söyliyeyim. Önce içki dokundu sandım. Haa, kadınlardan birini hatırlıyorum... fena parça değildi hani!...

- Yeşil kadife elbiseli kızı mı diyorsunuz?

- Yok canım, o sıskanın biriydi... Siyahlı vardı bir tane... Bir âfetti vallahi... Ne vücut vardı hani...

Mr. Morales'in çapkm bakışlarını cezbetmiş olan kadın Ruth Lessing'di.

Meksikalı yüzünde derin bir hayranlık ifadesiyle devam etti:

- Dansederken seyrettim onu. Vay canına, ne de güzel dansediyordu... Birkaç kere göz ettim... Buz gibi kadındı yahu... Bakışları beni delip de öte yana geçti... Siz İngilizler hep böyle bakıyorsunuz vallahi...

Mr. Morales'den pek bir şeyler elde etmek mümkün olmayacağa benziyordu. Zaten kendisi de numaralar başladığı zaman vücudundaki alkol miktarının en hâd dereceye vardığını itiraf etmişti.

Kemp kendisine teşekkür etti ve ayrılmak üzere yerinden kalktı.

- Yarın New York'a hareket ediyorum, dedi Morales, kalmamda İsrar etmiyorsunuz değil mi?

- Teşekkür ederim, şahadetinizin lüzumlu olacağım sanmıyorum.

- Vallahi burada epey eğleniyordum, yani polis gitme derse, bizim şirket de sesini çıkaramaz bana... Polis dur derse, durmak lâzım, öyle değil mi efendim? Hem belki de şöyle kafamı iyice kanştırırsam birşeyler hatırlayabilirim de...

Fakat Kemp bu yeme yakalanmadı. Race ile beraber Brook sokağındaki bir eve doğru yollandılar. Kapısını çaldıkları evde kendilerini ihtiyar bir zat karşıladı. Bu, Patricia Brice - Woodworth'un babasıydı.

General Lord Woodworth onları asabi bir tavırla karşıladı.

Ne demek oluyordu bu? Kızını - onun kızını - böyle bir şeye karıştırmaya nasıl cüret ediyorlardı? Bir genç kız, Scotland Yard mensupları tarafından rahatsız edilmeksizin nişanlısı ile rahat, rahat bir yemek yiyemeyecek miydi? İngiltere ne hallere geliyordu yavaş yavaş. Kızı o masadakilerin adlarım bile bilmiyordu. Hubbard mıydı, Barton muydu, neydi? İnsan ne kadar dikkat ederse etsin, artık her yerde başına böyle şeyler gelebilecekti

demek ki?. Bir de Luxemburg gazinosu kibar yerdir der dururlardı... İşte, bu ikinci hâdiseydi. Gerard Pat'i oraya götürmekle çok aptallık etmişti. Şimdiki gençler hep kendileri bilir sanıyorlardı. Hayır, kızının kimse tarafından sorguya çekilip, tartaklanmasına müsaade edemezdi, önce bir avukata danışması lâzımdı. Anderson'a telefon edip soracaktı.

General sözlerinin burasında birden durdu, bakışları Race'in yüzünde merak ve şüpheyle dolaştı:

- Sizi bir yerden gözüm ısırıyor... Nerede görmüş olabilirim acaba?

Race gülümsiyerek cevap verdi:

- Badderpor, 1923.

- Olur şey değil, diye bağırdı general, Jonnie Race'in tâ kendisi! Bu işe nasıl oldu da karıştın, kuzum?

Race yine gülümsedi:

- Kızınızı sorguya çekmek meselesi ortaya çıktığı zaman müfettiş Kemp'in yanında bulunuyordum. Küçük hanımı Scotland Yard'a getirtip rahatsız edeceğimize biz evine gidelim dedim. Böylece buraya gelirken Kemp'in yanına ben de katılmış oldum.

- Ah, zahmet oldu sana, Race...

- Küçük haramı mümkün olduğu kadar az rahatsız etmeye biz de niyetliydik, diye atıldı Kemp.

Bu sırada kapı açıldı ve Miss Patricia Brice- Woodworth. gençlere hâs o soğukkanlılık ve kayıtsızlıkla vaziyete hâkim oluverdi.

- Hoş geldiniz, dedi neş'eli bir sesle, Scotland Yard'a mensupsunuz, değil mi, efendim? Dün geceki olay için geldiniz her halde... Ah, gelmenizi nasıl heyecanla bekliyordum, bilseniz. Babam size kızdı mı yoksa? Babacığım, tansiyonunuz için doktorun söylediklerini aklınızdan çıkarmayın, kuzum.

Neden herşeye böyle sinirleniyorsunuz sanki? Anlamıyorum, doğrusu. Ben şimdi müfettişleri odama alır orada görüşürüm, size de Walter'le bir viski soda yollarım, olur biter.

General birçok lâfı birden etmek istedi, kelimeler ağzında birbirine karıştı, ve sonunda sadece:

- Binbaşı Race benim eski bir silâh arkadaşım... diyebildi.

Bu takdim üzerine Patricia, Race'e karşı duyduğu bütün merak ve heyecanı kaybedip, en tatlı tebessümü ile Kemp'i selâmladı.

O serin kanlı edasiyle misafirleri odadan çıkardı, kapıyı sıkıca babasının üstüne kapadı.

- Zavallı babacığım, dedi, hep böyle mesele yaratır. İlk ağızda bir celâllenmeden yapamaz. Ama idaresi o kadar kolaydır ki...

Ondan sonra konuşma pek dostane bir hava içinde cereyan etmeye başladı ise de hiç bir netice elde edilemedi.

- Düşündükçe kendi kendime öfkeleniyorum... dedi Patricia, belki de bir daha ömrüm boyunca bir cinayetin bu kadar yakınında bulunmak fırsatını elde edemem. Cinayetti, değil mi? Gazeteler lâfı ağızlarında gevelediler ama, ben telefonda Gerry'ye söyledim, bu iş yüzde yüz cinayettir dedim... Aklım duracak, vallahi.. Gözlerimin önünde bir cinayet işlenmiş de ben farkına bile varmamışım, ne budalalık, değil mi, efendim?

Sesindeki pişmanlık öylesine derindi ki...

Baş müfettiş, bir hafta önce nişanlanmış olan genç çiftin birbirlerinden başka kimseyi gözleri görmediğine cam yürekten inandı.

Bütün iyi niyetine rağmen, Patricia Brice- Woodworth cinayetin işlendiği masada bulunanlar hakkında ancak birkaç söz söyleyebildi.

- Sandra Farraday çok şıktı. Ama her zaman şıktır o. Sırtında bir Schiaparelli kreasyonu vardı.

- Kendisini tanır mısınız?

- Uzaktan tanırım. Kocası da kendisini beğenmişin biridir. Azametli bir şey... Bütün politikacılar gibi...

- Masada uzaktan tanıdığınız başka kimseler var mıydı?

Genç kız başını salladı:

- Hayır, hepsini ilk defa görüyordum... Yahut da bana öyle geldi. Sırtmdaki Schiaparelli modeli esvap olmasaydı Sandra Farraday da belki dikkatimi çekmezdi.

Dışarıya çıktıkları vakit, baş müfettiş Kemp:

- Göreceksiniz, dedi, Patricia'nın nişanlısı genç Tollington da bize ayni şeyleri söyliyecek, üstelik Schiaparelli tuvaletlerine de meraklı olduğunu sanmıyorum.

- Stephen Farraday'ın akşam elbisesinin o nefis kesimine dikkat etmiş olacağını da sanmam, dedi Race.

- Öyleyse biz doğruca Christin Shanon'a gidelim, dostum. Onunla da konuşalım da temas etmemiz gereken şahıslar böylece bitmiş olsun...

Miss Shanon, Kemp'in daha önce de belirtmiş olduğu veçhile sarışın bir âfetti. Boyalı uçuk sarı saçlarını, bebeğimsi bir ifade taşıyan yüzünden geriye taramıştı. Miss Shanon belki kuş beyinli olabilirdi ama, Kemp'in de kendi kendine itiraf ettiği gibi, seyrine doyum olmayan bir manzara arzediyordu. Taş bebeklerin- ki gibi iri ve mavi olan gözlerindeki aptalımsı ifade belki sadece kültürel sahalara inhisar ediyordu, zira genç kadının malî konularda pek açıkgöz olduğunu anlamamak kabil değildi.

Christin Shanon, iki erkeği son derece tatlı bir misafirperverlikle karşıladı. Onlara ille de içki ikram etmek istedi. İçkiler nezaketle reddedilince, birer sigara yakmaları için âdeta ısrar etti.

- Size yardım etmek için elimden geleni yapmak isterim, efendim, dedi. Rica ederim istediğiniz suali sorunuz, hiç çekinmeyiniz.

Kemp, orta masadaki parti hakkında birkaç beylik sual sordu.

Christin kendisinden umulmıyacak kadar dikkatli bir insan olduğunu ispat etti:

- Parti hiç te neş'eli bir şekilde cereyan etmiyordu. Hepsi kazık gibi oturuyorlardı. Adamcağıza içim acıdı vallahi.. Sen o kadar didin, et de davetlilerin ipe çıkmış canbazlar gibi sinirli sinirli oturup dursunlar... Zavallı onları eğlendirmek, havayı biraz keyiflendirmek için neler yaptı ama bir faydası olmadı. Sağında oturan uzun boylu kadın baston yutmuşa benziyordu. Solundaki gene kızın da oek öfkeli bir hali vardı. Galiba karşısına düşen yakışıklı oğlanın yanına oturamadım diye çileden çıkmıştı.. Kızın yanındaki sarışın adamın ise sanki karnı ağrıyordu. Yemeğini boğulmaktan korkar gibi yiyordu. Onun yanındaki kadın havayı değiştirmek için bir şeyler yapmaya çalışıyordu ama, kendisinin de ürkek bir hali vardı.

- Epeyce dikkat etmişsiniz o masaya, Miss Shanon, dedi Albay Race.

- Size bir sırrımı vereceğim; ben pek eğlenmiyordum... O adamla üç gece üstiiste dolaşmış, ondan bıkmıştım! Londra'yı, bilhassa pahalı gece kulüplerini görmek için can atıyordu. Allah için söyliyeyim, hasis bir adam değildi. Durmadan şampanya açtırıyordu, önce Compradour'a, oradan Mille Fleur'e, nihayet son olarak ta Luxemburg gazinosuna gitmiştik. Kavalyem bayağı eğleniyordu. Ama konusınası «hossohbet» deren cinsten değildi, ne valan söyliyeyim. Meksika'daki işlerini anlatıyordu. Her hikâyeyi üç gecede en az üçer defa dinlemiştim. Bir yandan da kendisine hayran olan kadınlardan dem vuruyordu. Eee, bu kadarı da sıkar artık, değil mi? Bir

kızın da o kadar martaval dinlemeye hali yoktur yani. Üstelik, gördünüz. Pedro suratına bakılacak adam mı, söyleyin, kuzum? İşte böyle, bende var gücümle kendimi yemeklere verdim, bir yandan da gözlerimi etrafta dolaştırdım, ne yalan söyliyeyim...

- Bizim zaviyemizden aranıp ta bulunmıyacak bir durum bu, Miss Shanon, dedi müfettiş Kemp, inşallah meselemizi halle yarayacak bazı hususlara da dikkat etmişsinizdir.

Christin sarışın başını iki yana salladı:

- Zavallı adama nalları diktirenin kim olduğunu bilmiyorum vallahi, dedi, bir yudum şampanya aldı, birden suratı mosmor kesildi, masaya yığılıverdi.

- Son yudumdan önce, şampanyasından ne zaman içtiğine dikkat etmiş miydiniz?

Genç kadın bir an düşündü:

- Aaa, evet, hatırlıyorum, dedi, numaralardan hemen sonra içmişti. Işıklar yanar yanmaz, kadehini eline almış, bir şeyler söylemişti. Onunla beraber ötekiler de içmişlerdi.. Birinin şerefine mi içiyorlardı, neydi?

Müfettiş başını salladı:

- Sonra?.

- Sonra müzik başladı, hepsi dansa kalktılar. Sandalyelerini geriye itip gülüşerek piste gittiler. Jik defa olarak biraz ısınır gibi olmuştu hava. Vallahi, şu şampanya denen hınzır şey en soğuk partileri bile kızıştırmaya kâfi geliyor.

- Hepsi dansa kalktılar... Masa boş mu 1- aîdı?

- Evet

- Kimse Mister Barton'un kadehine dokunmadı mı?..

- Hiç kimse dokunmadı, diye cevap verdi sarışın kadın, bundan eminim.

- Onlar dansederlerken kimse masanın yanına yaklaşmadı, öyle mi?

- Kimse mi? Garsondan başka kimse yaklaşmadı tabii.

- Garson? Hangi garson?.

- Garson yamaklarından biri.. On altı yaşlarında kadar bir genç.. Asıl garson ufak tefek bir adamdı.. Maymun gibi suratı vardı... İtalyan'dı galiba.

Kemp, bu tariften Giuseppe Bolsano'nun kastedildiğini derhal anladı. Başını sallayarak:

- Peki, dedi bu genç garson ne yaptı? Kadehleri mi doldurdu?

Christin başını şiddetle iki yana salladı:

- Ne münasebet? Masada hiç bir şeye dokunmadı. Kalkarlarken kadınlardan birinin düşürmüş olduğu çantayı yerden aldı.

- Kimin çantasıydı bu?

Christin biraz düşündü:

- Tamam, dedi. o genç kızın çantasıydı. Altın işlerle süslü yeşil bir çanta idi. öteki iki kadının çantaları siyahtı.

- Garson çantayı alınca ne yaptı?

Christin şaşırdı:

- Ne yapacak, yine masanın üstüne koydu, dedi.

- Kadehlerden hiç birine dokunmadığından emin misiniz?

- Eminim, tabiî. Çantayı çabucak masanın üstüne koydu ve aceleyle oradan uzaklaştı, zira garsonlardan biri kendisine hırsla bir şeyler söylemiş, bir işe koş- turmuştu.. Her türlü yanlışlığın onun yüzünden başlarına geldiğini söylemişti galiba.

- Demek bu çocuktan başka masaya yaklaşan olmadı?

- Hayır.

- Ama, masaya bir başkası yaklaşmış da olsaydı gözünüzden belki kaçabilirdi, değil mi?

Christin bu sefer daha büyük bir şiddetle itiraz etti:

- Kat'iyen... Kimsenin yaklaşmadığından eminim. Bakın anlatayım, Pedro'yu telefona çağırmışlardı o sırada. Ben masada yalnız kalmıştım. Canım sıkıldığı için etrafı seyrederek eğleniyordum. Etrafımda olup bitenlere karşı çok dikkatliyimdir. Üstelik, boş masa burnumun dibinde duruyordu.

Race sordu:

- Masaya önce kimler döndü?

- Yeşilli kızla ölen adam. Oturdular, sonra sarışın adamla siyahlı kadın geldiler. Onlardan sonra da o kendini beğenmiş kadınla esmer yakışıklı genç döndüler.. Doğrusu bu genç çok güzel dansediyordu. Hepsi tamam oldukları zaman garson, masadaki ispirto ocağında telâşla bir şey ısıtıyordu. Ölen adam kadehini kal dırdı, bir şeyler söyledi, sonra hepsi kadehlerini ellerine aldılar... İşte o zaman da olanlar oldu.

Christin bir an sustu, sonra ilâve etti:

- Ne korkunç şey, değil mi? Ben önce inme indi sandım. Halam'a da inme inmişti de, tıpkı onun gibi olduğu yere yığılıvermişti. Tam o sırada Pedro döndü, «baksana Pedro, şu adama inme indi galiba» dedim. Pedro sadece, «bayılmıştır canım, aldırma,» dedi. Ben gözlerimi Pedro'dan ayıramadım. Böyle bir yerde insanın bayılmasını hiç te hoş karşılamazlar. O da bayılacak raddeye gelmişti... İspanyollar böyledir işte, içkiyi biraz kaçırdılar mı ne haltedeceklerini bilemezsiniz.

Sağ bileğindeki gösterişli bir bileziğe dalgın nazarlarla bakarak, kendi kendisine konuşur gibi:

- Ama ne derseniz deyin, cömert insanlar, doğrusu, dedi.

Kemp, genç kadının dikkatini kendi hususi hayatındaki mücadeleden usulca çekip, hikâyesini bir kere daha anlattırdı.

Miss Shanon'un apartmanından çıktıkları vakit, Race'e döndü:

- İşte dışarıdan görüp göreceğimiz yardım bundan ibaret, dedi, bu kızdan âlâ şahit, can sağlığı. Etrafında olup bitenleri çok iyi görüp, işiten cinsten. Görülecek bir şey olmuş olsaydı bu kızın gözünden kaçması imkânsızdı. İnanılır şey değil! İnsanın aklı duruyor. George Barton şampanyasını içip dansa kalkıyor, tekrar masaya dönüyor. Kimsenin dokunmamış olduğu ayni kadehten yine bir yudum alıyor ve tak diye düşüp ölüyor... Kimsenin dokunmadığı kadeh siyanür dolu çıkıyor... Olacak şey değil bu.. Ama oldu işte...

Biraz düşündü.

- O garson, dedi, küçük garson... Giuseppo bize bundan hiç bahsetmemişti. Bu noktayı kurcalamalı. Onlar dansederlerken, bu küçük garsondan başka masaya yaklaşan olmamış. Belki işin içinde bir iş vardır.

Race dudak büktü:

- Bu çocuk Barton'un kadehine bir şey koymuş olsaydı, Christin muhakkak ki görürdü. Bu kızın etrafına dikkat etmeye karşı âdeta fıtri bir kabiliyeti var. Kafasının içinde düşünce namına bir şey olmadığı için gözleri etrafı iyi görüyor. Hayır, Kemp, bu işin pek basit bir izahı olacak ama, mesele bu püf noktayı yakalamakta...

- Evet, ben bir izah şekli buldum... George zehiri kadehine kendisi koymuş olacak.

- İşin böyle olduğuna ben de yavaş, yavaş inanıyorum ama, hal böyle ise bile George bunu bilmiyerek yapmış olacak. Yani kadehine koyduğu tozun siyanür olduğunu bilmiyordu gibime geliyor.

- Tozu biri kendisine ilâç niyetine filân vermiştir diyorsun, değil mi? Hazımsızlık, veya tansiyona karşı şu tozu al diyen biri çıkmış olabilir.

- Evet.

- Peki, bunu kim yapmıştır diyorsun? Farraday'lardan biri değil her halde.

- Hiç ihtimal vermem.

- Mister Anthony Browne da uygun düşmüyor. Kala kala iki kişi kaldı. Müşfik baldız ile...

- Sadık sekreter.

Kemp albaya baktı.

- Evet. sekreteri George'a böyle bir ilâç verebilirdi. Ben şimdi Kidderminster'lerin malikânesine gidiyorum, sen ne yapacaksın? Miss Marle'yi görmeye mi gideceksin?

- Önce bürodakini göreyim diyorum. Teselliye koşan eski bir dost sıfatiyle.. Belki kadını yemeğe götürürüm.

- Demek öyle?

- Henüz hiç bir fikrim yok... Koku almak için dolaşacağım.

- İris Marle'yi de mutlaka görmen lâzım, ihmal etme.

- Göreceğim, göreceğim, ama önce bir kere kız evde yokken oraya gitmek niyetindeyim. Neden biliyor musun Kemp?

- Bilemiyeceğim.

- Çünkü orada pek geveze.bir kuş var... Hani küçükken «minik bir kuş haber verdi» derlerdi ya.. İşte öyle, Kemp. Geveze küçük kuşlar çok işe yarar, bilirsin! ..

İki arkadaş birbirlerinden ayrıldılar. Race bir taksi çağırıp, bindi ve George Barton'un bilrosuna doğru yollandı. Baş müfettiş Kemp ise, masraf listelerini kabartmaktan pek hoşlanmadığı için, kendisim Kidderminster malikânesine bir taş atımlık mesafede bırakacak olan otobilse atladı.

Binanm merdivenlerini çıkıp, parmağını zile bastığı sırada, Kemp'in yüzünde dalgm bir ifade vardı. İlerlemesi biraz müşkül bir sahada bulunduğunu biliyordu. Kidderminster ailesinin siyasî nüfuzu memlekette âdeta bir şebeke halini almıştı. Fakat, baş müfettiş Kemp'in İngiltere'deki adalete bütün varlığı ile güveni ve inancı vardı. Stephen'in veya Alexandra'nin, Rosemary Barton, veya Gorge Barton'un ölümleriyle ilgileri olduğu anlaşılırsa, hiç bir «nüfuz» veya «rüşvet» in neticeye tesir edemiyeceğini de biliyordu. Fakat, bigünah oldukları veya aleyhlerinde kâfi delil elde edilemediği takdirde meselenin tahkikatım üzerine almış bulunan polisin tâ başından beri işi ince bir taktikle idare etmiş olması gerektiğini de müdrikti. Sonunda kendisini mahcup durumda bırakacak hareketlerden sakınması lâzımdı.

Bu şartlar altmda, baş müfettiş Kemp, bu vakada kendisini pek hoş şeylerin beklemediğini düşünmekte elbette ki haklıydı. Kendi tabiriyle Kiddermuıs-ter'ler bu işte «epeyce cümbilş yaratacağa» benziyorlar dı.

Maamafih, Kemp böyle fikirlere kapılmakla kendisinden beklenmiyecek kadar toyluk etmiş olduğunu pek çabuk anladı. Lord Kidderminster bu gibi hallerde «çiğlik» göstermekten sakınmasını bilecek kadar usta ve tecrübeli bir politika kurduydu.

Kemp, kapıyı açan mağrur tavırlı uşağa ziyaret sebebini bildirince, kendisini, binanın arka tarafında kalan, duvarları yerden tavana kadar

kitaplıklarla kaplı loş bir odaya aldılar. Lord Kidderminster, kızı ve damadı polis şefini orada beklemekteydiler.

Müfettiş Kemp'in içeriye girdiğini görünce, Lord ayağa kalktı, odanın ortasına kadar yürüyerek, elini uzattı:

- Tam vaktinde geldiniz, Mister Kemp, dedi, kızımla damadımı Scotland Yard'a kadar çağırmayıp, kendiniz buraya kadar zahmet buyurduğunuz için size minnettarız. Fakat, kızımla damadımın lüzumu halinde istediğiniz her an bilronuza gelmeye hazır olduklarını da bilmenizi isterim.

Sandra yumuşak bir sesle:

- Elbette, efendim, dedi.

Şarap rengi yumuşak bilkümlü bir esvap giymişti. Arkasındaki uzun ve dar pencereden vuran ışıkta, Kemp'e, bir zamanlar bir yabancı diyarda görmüş olduğu renkli camdan yapılmış bir heykeli hatırlatıyordu. Uzunca oval yüzü, omuzlarının hafif köşeli şekli belki de bu hissi uyandırmaktaydı. Cam heykelin bir azizeye ait olduğunu söylemişlerdi.. Bir kadın evliya... Adım unutmuştu şimdi... Ama, Sandra Farraday bir evliya değildi. Kemp, eski devirlerde evliyalık mertebesine ermiş bulunan o kadınların da bazı garip huylara sahip olduklarını düşünmekten kendisini alamıyordu... Onlar da müsamaha hissinden mahrum, mutaassıp, hem kendilerine, hem başkalarına eziyet etmiş kimselerdi.

Stephen Farraday karısının yanında ayakta duruyordu. Fakat yüzünden hislerini anlamak mümkün değildi. Halkın kendisine tevcih ettiği kanun vazıı olmak görevine yakışan resmi ve dürüst bir görünüşü vardı. Varlığının o «ilksel erkek» cephesini ustalıkla içine gömmüştü ama, müfettiş Kemp'in tecrübeli bakışları bu cephenin hâlâ yerli yerinde durduğunu anlamakta şaşmadı.

Lord Kidderminster, konuşmayı büyük bir kabiliyetle yürütmeye devam ediyordu:

- Bu meselenin bizler için ne derece nahoş olduğunu sizden saklayacak değilim, Mister Kemp. Bu ikinci defadır ki kızımla damadımın isimleri, umumî bir yerde vukubulan pek acıklı ölüm hâdiselerine karışıyor. Her iki vak'a da ayni ailenin iki ferdi ile ilgili. Halkın malı olan şahıslar için bu gibi hâdiseler daima pek zararlıdır. Dedikoduya mâni olmak tabiî ki imkânsız... Bu itibarla, kızım ve damadım, meseleyi sür'atle aydınlığa kavuşturmak ve umumî efkârın ilgisini bir an önce dağıtmak endişesi ile size ellerinden geldiği kadar yardım etmeye hazırdırlar.

- Teşekkür ederim. Lord Kidderminster. Olay karşısındaki tutumunuzu takdir ve şükranla karşılıyoruz. İşleri bir hayli kolaylaştırmış oldunuz. Sağ olunuz.

Sandra Farraday:

- Lütfen, müfettiş bey, dedi, arzu ettiğiniz sualleri sormaktan hic çekinmeyiniz.

- Teşekkür ederim, Lady Alexandra.

- Bir nokta daha var, Mister Kemp, diye söze karıştı Lord, sizin hiç şüphesiz ki pek sağlam haber kaynaklarınız vardır ama, dostum olan şube müdürü bana, bu George Barton denen adamın bir cinayete kurban gittiğinden şüphe edildiğini söyledi. Şimdilik dışarıya karşı daha ziyade intihar olduğu fikrinin Ueri sürüleceğini bildirdi, Sen de intihar olduğu fikrindeydin, değil mi, Sandra?

Camdan yapılmış heykel başını hafifçe öne eğdi. Düşünceli bir sesle:

- Dün gece bana öyle geldi, dedi, ayni gazinoda, ayni masada idik. Yani Rose- mary Barton'un kendisini zehirlediği yerdeydik demek istiyorum. Mister Barton ile yaz boyunca sayfiyede komşuluk etmiştik. Halinde bir

acaiplik vardı. Eski neş'esi kalmamıştı. Karısının ölümü onu çok sarstı, diye düşünmüştük. Karısına çok düşkündü. Onu bir türlü unutamamıştı. Bu şartlar altında olayın bir intihar olacağı fikri daha çok kuvvetleniyor. Hem, George Barton'u öldürmek istiyen birinin mevcut olduğuna insanın inanası gelmiyor.

Stephen Farraday telâşla:

- Buna ben de hiç ihtimal vermiyorum, dedi, Barton harikulade bir insandı. Hayatta tek düşmanı olacağını sanmıyorum.

Baş müfettiş Kemp, kendisine sual soran' nazarlarla çevrilmiş üç cehreye de ayrı ayrı baktı, cevap vermezden evvel bir müddet düşündü. İçinden «bırakayım içlerini döksünler... Sonra hakikatin darbesini indiririm, nasıl olsa...» diye geçirdi.

- Sözlerinizde çok haklısınız, dedi, bundan eminim, Lady Alexandra, yalnız, henüz malûmattar olmadığınız bazı hususlar var...

Lord Kidderminster telâşlandı:

- Müfettiş beyin işine müdahale etmiyelim. dedi, açıklanması gereken veya gerekmiyen hususları kendileri elbette ki daha iyi bilirler.

- Teşekkür ederim, M'lord. Olay hakkında biraz açıklama yapmamın hic bir mahzuru olmadığını sanıyorum. George Barton ölümünden önce iki yakınına, karısının bundan bir vıl kadar evvel bir cinayete kurban gitmesinden şüphelendiğini söylemiş bulunuyordu. Onun fikrince karısı sanıldığı gibi intihar etmemiş, fakat bir ücüncü sahış tarafından zehirlenmek suretiyle öldürülmüştü. Mister Barton ayrıca, bu üçüncü şahsın izi üzerinde bulunduğunu da düşünüyordu. Nitekim, dün geceki doğum günü partisini de, karışırım katilini bulmak için tertiplediğini, bu partinin katili bulmak için hazırladığı planın bir parçası olduğunu söylemişti.

Odada bir an derin bir sessizlik oldu. Ve, tahtadan oyulmuş hissini uyandırmasına rağmen çok hassas bir adam olan müfettiş Kemp, havada ümitsizlik diyebileceği bir garip rüzgârın estiğini sezdi. Karşısındaki yüzlerden hiç bir şey anlamak mümkün değildi ama, odada soğuk bir havanm estiğini farketmek güç olmamıştı.

Kendisini ilk toparlayan Lord Kidderminster oldu.

- Hiç şüphesiz ki böyle bir fikre saplanmış olması zavallı Barton'u elbette ki perişan etmiştir. Kimbilir. belki de karısının ölümü üzerinde düşüne düşüne zihnine fenalık getirmişti..

- Muhakkak. Lord hazretleri, fakat, bu konuda düşünmesi onun intihar edecek haleti ruhiye içinde olmadığım göstermeve yarayan en kuvvetli delildir.

- Evet . evet. sizinle ayni fikirdeyim.

Yine bir sessizlik çöktü. Nihayet Stephen Farraday sertçe bir sesle:

- Ama Mister Barton böyle bir fikre nereden saplanmış? diye sordu. Karısının intihar etmiş olduğu hususunda kesin karara varılmıştı.

Müfettiş Kemp, sakin bakışlarla Stephen Farraday'a döndü-

- Mister Barton ayni fikirde değildi, dedi.

Lord Kidderminster atıldı:

- Evet ama polis bu neticeye varmamış mıydı? Tahkikat boyunca intihardan başka şekle dökülen hiç bir delil bulunmamıştı.

- Gerçekler intihar fikrine uyuyordu. Ölümün herhangi başka bir sebebe istinat ettiğini gösteren bir delile rastlanmamıştı.

Kemp, Lord Kidderminster gibi bir insanın bu sözlerde gizli manayı sezeceğini çok iyi biliyordu.

Polis müfettişi biraz daha resinî bir tavır takınarak:

- Müsaade buyurursanız, size birkaç sual sormak istiyorum, Lady Alexandra! dedi.

Genç kadının başı Kemp'e doğru hafifçe döndü:

- Elbette, buyurunuz.

- Hâdise sırasında George Barton'un ölümünün bir cinayet olabileceğini hiç düşünmüş müydünüz?

- Kat'iyen. İntihar olduğuna kesin surette emindim.

Sonra ilâve etti:

- Bundan şimdi de eminim.

Kemp ilâve edilen sözleri duymamazlıktan geldi.

- Bundan evvel hiç imzasız mektup almış mıydınız, Lady Alexandra?

Derin bir şaşkınlık, genç kadının o sakin halini altüst ediverdi.

- İmzasız mektup mu? Ah, hayır.

- Emin misiniz? Böyle mektuplar gayet nahoş şeylerdir. İnsan onlara pek kıymet vermek istemez ama, bu gibi ahvalde çok önemli roller oynayabilirler. Bu bakımdan ısrar ediyorum, şayet böyle mektuplar aldıysanız bilmek isterdim.

- Anlıyorum. Fakat sizi temin ederim ki böyle hiç bir mektup almadım.

- Pekâlâ. Mister Barton'un bu yaz halinde bir acaiplik vardı dediniz. Ne gibi bir acaiplikti bu?

Alexandra bir an düşündü:

- Valla, biraz sinirliydi, dedi, dalgındı... Kendisine söylenen sözlere bile dikkatini tamamen veremiyordu.

Kocasına baktı:

- Sana da öyle gelmişti, değil mi, Stephen?

- Evet. Mister Barton'un halini çok iyi tasvir ettin. Adamcağız âdeta fizikman bir rahatsızlık içindeydi. Bir hayli kilo kaybetmişti.

- Size ve kocanıza karşı davranışlarında bir değişiklik sezmiş miydiniz? Yani bir soğukluk veya ilgisizlik?

- Hayır. Bilâkis. Bize bitişik bir ev satın almıştı. Kendisine gösterdiğimiz dostluk için bize minnettar olduğunu söyleyip duruyordu. Onu başka komşularla tanıştırdığımız için filân... Biz de hem Mister Bar- ton'a, hem de pek sevimli bir kız olan İris Marle'ye bu yolda yardımcı olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorduk.

Kemp içinden: «Sen cok akıllı bir kadınsın... Ama bakalım kocanın aşk macerası hakkında neler biliyorsun... Pek çok şeyler bildiğine bahse girerim...» diye geçirdi.

Suallerine devam etti:

- Mister Barton karısının intihar etmediğine dair zihninde yerleşen fikri size hiç açmış mıydı?

- Hayır. Bu yüzden şimdi sizin ağzınızdan böyle bir fikre saplanmış olduğunu işitmek beni çok şaşırttı.

- Ya Miss Marle? O sizinle konuşurken ablasının ölümünden hiç bahseder miydi?

- Hayır.

- George Barton'un niçin sayfiyede bir ev aldığını biliyor musunuz? Bu fikri ona kocanız mı vermişti?

- Hayır, bize komşu gelmesi tamamiyle sürpriz olmuştu.

- Mister Barton'un size karşı olan hali tavrı dostaneydi diyorsunuz, öyle değil mi?

- Elbette.. Dostaneydi.

- Mister Anthony Browne hakkında neler biliyorsunuz, Lady Alexandra?

- Hiç bir şey bilmiyorum. Kendisiyle bir iki defa karşılaştık

- Ya siz, Mister Farraday?

- Ben bu Browne hakkında karım kadar bile bir şey bilmiyorum... O hiç olmazsa kendisiyle danset- mişti. Sevimli bir gence benziyor... Galiba Amerikalı.

- Mister Browne'un Miss Barton ile mahrem bir dostluk kurmuş olduğuna dair hiç bir müşahedeniz olmuş muydu?

- Bu konuda hiç bir malûmatım yoktur, müfettiş bey.

- Size müşahedelerinizi sordum. Mister Farraday.

Stephen kaşlarını çattı:

- Dost idiler. Bundan başka bir şeye dikkat etmedim.

- Ya siz. Lady Alexandra?

- Edinmiş olduğum intibayı soruyorsunuz, değil mi?

- Edinmiş olduğunuz intibayı soruyorum.

- O halde gerçeği söyliyeceğim.. İntihalarıma göre, Mister Browne ile Miss Bar- ton birbirlerini çok yakından tanıyorlardı ve aralarında mahrem bir dostluk vardı. Yani, anlıyorsunuz, değil mi, birbirlerine bakışlarından seziliyordu. Yoksa elimde sağlam bir delil mevcut değil, tabiî.

- Hanımlarm bu konudaki hükümleri daima haklı çıkar, dedi Kemp.

Bu sözleri söylerken dudaklarında beliren o aptalca tebessüm. Albay Race'in çok hoşuna gidecekti... Şayet görmüş olsaydı.

- Şimdi, Miss Lessing hakkındaki fikrinizi öğrenmek istiyorum, Lady Alexandra?

- Miss Lessing, anladığıma göre, Mister Barton'un sekreteriydi. Bu hanımla ilk defa Misis Barton'un öldüğü gece karşılaşmıştım. Daha sonra bir kere de sayfiyedeki evde gördüm onu.. Nihayet bir de dün gece...

- Size bir sual daha soracağım, Miss Lessing'in George Barton'a âşık olduğu intibaını edindiniz mi?

- Hiç bir fikrim yok bu konuda...

- O halde dün geceki olaylara sıra geldi demektir.

Kemp, Stephen Farraday ile karışma geceki müessif hâdise üzerinde birçok sualler daha sordu. Onlardan yeni bir şeyler öğreneceğine ihtimal vermiyordu ama hiç olmazsa daha öncekilerin sözleri teyit edilmiş oluyordu.

Masada cereyan etmiş olan hâdiseyi, konuştuğu kimselerin hemen hepsi ayni şekilde nakletmişlerdi. Barton İris'in şerefine içmelerini teklif ettikten sonra herkes içkisini içmiş, ve hemen dansa kalkılmıştı. Ondan sonra masaya ilk olarak İris'le George dönmüşlerdi. Ne Stephen, ne de Sandra, masadaki boş iskemlenin hikmetini bilemiyorlardı. Sadece George Barton, bu sandalyenin, geç saatlerde gelmesini beklediği Albay Race'e ayrılmış olduğunu söylemişti. Müfettiş Kemp, George'un bu beyanının hakikatle ilgisi olmadığını biliyordu. Sandra Farraday, kabare numarasından sonra, ışıklar yandığı vakit, George Barton'un bir an bu boş sandalyeye garip bir nazarla baktığım, hattâ o anda kendisine söylenen sözleri bile duymadığını söylüyor, bu hususa kocasının da dikkat etmiş olduğunu üâve ediyordu.

Müfettiş Kemp'in bütün bunlara ilâveten San- dra'dan öğrendiği şey, George'un Fairhaven'de, Sandra üe yaptığı bir görüşme idi. George, genç kadrnı bir köşeye çekmiş, İris'in hatırı için, bu toplantıya gelmesi hususunda kocasını ikna etmesini bilhassa rica etmişti.

Barton'un İris'i bahane ederek onları davete icabete zorlamış olduğu Kemp'in gözünden kaçmadı.

Bazı notlar karaladığı defterini kapatarak ayağa kalktı.

- M'lord, Lady Alexandra, Mister Farraday, işlerimizi kolaylaştırmak hususunda gösterdiğiniz nezaket ve yardımlara çok teşekkür ederim.

- Soruşturma sırasında kızımın Scotland Yard- da bulunması elzem mi? dedi Lord Kidderminster.

- Bu vak'ada formaliteler son derece gizli olarak cereyan edecek. Soruşturma hüviyet tesbiti ve otopsi raporundan sonra yapılacak. O zamana kadar da inşallah hakikat meydana çıkmış olur.

Stephen Farraday'a döndü:

- Aklıma gelmişken söyliyeyim, Mister Farraday, birkaç ufak nokta üzerinde beni tenvir etmenizi rica edecektim. Lady Alexandra'yi rahatsız etmemize hiç hacet yok, siz bana Yard'a bir telefon ediniz, münasip bir zaman kararlaştırıp, görüşelim. Biliyorum, sizin de işleriniz başınızdan aşkındır.

Kemp bu sözleri son derece kayıtsız bir edayla söylemişti ama, üç çift kulak üzerinde bıraktığı akis çok müthiş oldu.

Stephen, samimî bir işbirliği havası içinde cevap vermeyi becerdi ama, bunu yapabilmek için sarfet- tiği gayret kendisini bitkin bıraktı:

- Elbette, Mister Kemp. Nasıl isterseniz.

Saatine bir göz attı:

- Şimdi müsaadenizle parlâmentoya dönmek zorundayım.

Stephen telâşla odadan çıktıktan, müfettiş Kemp de veda edip ayrıldıktan sonra, Lord Kidderminster kızma döndü:

- Stephen bu kadınla bir macera mı yaşamıştı? diye sordu.

Sandra'nın cevabı saniyenin ancak binde biri kadar gecikti:

- Ne münasebet, canım. Öyle bir şey olsaydı ben duymaz mıydım? Hem Stephen öyle adam değildir.

- Bana bak, yavrum, direnmekte fayda yok... Böyle şeyler er geç meydana çıkmaya mahkûmdur. Meseledeki durumumuzu tayin etmemiz gerekir.

- Rosemary Barton o adamın arkadaşıydı.. Hep onunla geziyordu. Anthony Browne ile demek istiyorum.

- Eh, dedi Lord Kidderminster, senin bilmen lâzım.

Kızına inanmamıştı. Odadan çıkarken yüzü şaşkın ve sararmış bir haldeydi. Doğruca yukarıya, karışırım odasına çıktı. Müfettişin sorgusu esnasında karısının kütüphanede bulunmasını istememişti, zira, onun işleri karıştıracak lâflar etmekten geri durmıyacağını çok iyi bilirdi. Bu is sona erinceve kadar müfettişle kuzu kuzu geçinmek lâzımdı...

- Nasıl? diye bağırdı Lady Kidderminster, kocasını görünce, nasıl geçti?

- Dış görünüşüne bakarsan güllük gülistanlık, dedi Lord ağır, ağır, Kemp çok nazik adam! Büyük bir incelikle idare etti işi. Ama bana sorarsan biraz fazla bir incelikti bu... Nezaketi biraz ileri götürdü gibime geldi.

- O halde işler ciddî.

- Evet, ciddî. Sandra'nın bu herifle evlenmesine hiç müsaade etmiyecektik. Viki.

- O kadar da söyledim...

- Evet, evet...

Karısının fikrine iştirâk ettiğini bildirir gibi başını salladı.

- Meğer ne kadar haklıymışsın. Meğer ben ne kadar yanılmışım... Ama, kulak ver bana, biz itiraz etmiş bile olsaydık, Sandra yine de bu herife varırdı. Bu kızı kararmdan caydırmak çok zor... Farraday gibi biriyle karşılaşması çok kötü oldu... Neyin nesi olduğunu bile bilmiyorduk... Böyle bir türedinin ileride nasıl davranacağını nereden bilirdik...

- Anlıyorum, dedi Lady Kidderminster, bir caniyi ailemize soktuğumuzu söylemek istiyorsun.

- Ne söylemek istediğimi kendim de bilmiyorum... Stephen'i bir kalemde lekelemek de doğru değil. Ama anladığıma göre polisin düşüncesi bu merkezde. Çok ta sinsi hareket ediyorlar ya, neyse... Stephen bu Barton'un karısı ile bir macera geçirmiş... Apaşikâr bu... Ya kadın onun yüzünden intihar etti, ya da bizimki onu... Her ne halse. Barton durumu öğrenince bir rezalet çıkarmağa karar verdi, Stephen de buna göğüs ge- remiyeceğini anlayınca...

- George Barton'u zehirledi, öyle mi?

- Evet.

Lady Kidderminster başını salladı:

- Seninle ayni fikirde değilim.

- İnşallah sen haklısındır. Ama bu adamı birinin zehirlediği muhakkak.

- Bana sorarsan, Stephen'de bir adamı zehirleyecek cesaret yoktur.

- Mesleğine son derece bağlı... Büyük bir kabiliyeti var. İleride büyük bir devlet adamı olacak... İnsanların bir köşeye sıkıştırıldıkları zaman ne yapacak ları önceden belli olmaz.

Karısı yine başını salladı:

- Yine de cesareti yoktur derim, yine de... Böyle işler için hayatım kumarda harcamaya hazır, gözünü budaktan sakınmayan insan lâzım... Korkuyorum William, çok korkuyorum.

Lord, donmuş bakışlarla karısına bakakaldı:

- Yani... diye kekeledi, sen, Sandra'nın... Sandra'nın... Tanrım! Neler söylüyorsun, kadın?

- Böyle bir fikri ortaya atmak bile müthiş bir şey... Fakat korkaklık edip, gerçeklerden kaçmak faydasızdır. Stephen'e delicesine âşık... Sonra, Sandra'nın garip bir tarafı vardır... Onu hiç bir zaman tam mana- siyle anlayamamışımdır. Ama çocukluğundanberi ondan korkmuşumdur. Sandra, Stephen'in uğrunda her şeyi GÖZE ALIR .. Hem de sonunu düşünmeden... Eğer bu işte bir çılgınlığa kapılıp da gözü dünyayı görmeden bir şey yaptıysa onu korumamız lâzım WUliam.

- Korumak mı? Ne demek korumak?

- Kızını korumak için bir şeyler yapmaya mecbursun demek istiyorum. Allaha şükürler olsun ki bunu yapabilecek kudret ve nüfuza sahipsin.

Lord Kidderminster karısına şaşkın şaşkın bakıyordu. Onun karakterini çok iyi bilmesine rağmen realite karşısındaki cesaret ve kudretine daima hayran kalmıştı... Bu kadın en müthiş gerçekler karşısında bile gözünü kırpmadan dimdik durabilecek kudrete sahipti.

- Yani kızım bir katüse, nüfuzumu kullanıp onu adaletin pençesinden çekip almamı mı tavsiye ediyorsun?

- Tabii... dedi Lady Kidderminster.

- Sevgili Viki! anlamıyorsun! Bir insan böyle şey yapamaz. Bu... bu şerefsizlik demektir.

- Saçma, dedi Lady Kidderminster.

Birbirlerine bakıştılar. Birbirlerinden öylesine

Uzaktılarki ne biri ötekini gördü, ne öteki onu... Mutlaka, Agamenınon ile Klitenınestra da, dudaklarmda îfijenya'nın adı olduğu halde birbirlerine böyle bakış- mışlardı...

- Sen istesen, hükümet kuvvetiyle polisi susturur vak'anın intihar olduğu hususunda bir karar çıkartırsın... Buna benziyen çok iş yapıldı. Bilmiyormuş gibi davranma...

- Devletin menfaati işin içine girerse böyle bir şey yapılabilir. Bu hususî ve şahsî bir mesele... Böyle bir şeye muktedir olabileceğimi hiç sanmıyorum.

- Kararını verirsen pekâlâ da yaparsın.

Lord Kidderminster kıpkırmızı kesildi:

"- Yapamam, yapmam da... İtibarımı kaybederim sonra...

- Sandra tevkif edilir de muhakeme edilmeye başlanırsa, onu kurtarmak için suçlu olduğunu bile bile en iyi avukatları tutmıyacak mısın?

- Tutacağım elbette, ama o başka... Ah su kadınlar.. Hiç bir şeyi doğru dürüst anlayamazlar...

Lady Kidderminster sustu. Kocasının kesin sözleri karşısında nasıl bir çıkış yapacağım bilemiyordu. Sandra onun en ilgi gösterdiği evlâtlarından biriydi... Belki diğer kızları arasında en az Sandra'yı severdi ama, şerefli de olsa şerefsiz de olsa bir yolunu bulup evlâdını kurtarmanın çaresine bakmak lâzımdı... Şu anda sadece evlât sevgisiyle hareket eden bir anneydi, o kadar... Sandra için tırnakları, dişleri ile mücadele edecekti...

- Hem, dedi Lord Kidderminster, Sandra aleyhine kesin deliller ortaya çıkmadıkça onu tevkif edemezler. Ve ben bir baba olarak, kızımın bir katil

olabileceğine inanmıyorum. Şaşırttın beni, Viki.. Neler de geliyor senin aklına, kuzum?...

Karısı hiç sesini çıkarmadı.

Lord Kidderminster huzursuz bir tavırla edadan çıktı.

Kaç senelik karısı Viki'nin kalbinde böylesine bilinmedik, böylesine korkunç uçurumlar bulunduğuna ilk defa şahit oluyordu.

Race, Ruth Lessing'i kocaman bir masanın başında bir takım kâğıtlarla meşgul buldu.

Siyah bir tayyör, beyaz bir bluz giymiş olan genç kadın daha ilk bakışta, Albay Race üzerinde becerikli ve kabiliyetli intibaım uyandırıverdi. Gözlerinin altlarında mor halkalar belirmiş, ağzı son derece kederli bir ifadeyle kısılmıştı. Fakat, öteki hisleri gibi, kederini de - şayet sahiden keder ise- çok iyi kontrol etmesini biliyordu bu kadın.

Race ziyaret sebebini anlatınca, Ruth, derhal ilgilendi.

- Buraya kadar zahmet etmekle büyük bir lütufkârlıkta bulundunuz, efendim, dedi, elbette sizi tanıyorum... Mister Barton dün akşam sizi de bekliyordu. Öyle demişti... Hatırlıyorum.

- Benim geleceğimi size daha önce mi söylemişti?

Gene kadın biraz düşündü:

- Hayır. Tam masaya oturacağımız esnada söyledi. Hattâ ben biraz şaşırmıştım...

Bir an duraladı.

- Sizi davet edişine değil, tabii, diye ekledi, eski bir dostu olduğunuzu bilirim. Bir yıl önceki partiye de davetliydiniz... Yalnız. Mister Barton'un

misafir sayısını ayar etmek için bir kadın yerine sizi davet edişine şaşmıştım. Ama belki de cok geç kalacak, veya hiç gelmiyecektiniz...

Yine sustu...

- Ah, dedi. ne kadar aptalım, ne diye bu münasebetsiz şeylerden bahsediyorum... Bugün kafam hiç yerinde değil.

- Her zamanki gibi işe gelmek zorunda mıydınız?

- Elbette.

Ruth Lessing, albayın sorusu karşısında âdeta şaşırmıştı. İşe gelmemek diye bir şey düşünemiyecek kadar mı işine bağlı bir kadındı bu?

- Vazife, dedi genç kadın, yapılacak o kadar ış var ki!...

- George bana her zaman size olan derin güveninden bahsederdi, dedi Race usulca.

Ruth başını yana çevirdi. Race, gözlerini kırpıştırarak yutkunduğunu gördü. Genç kadının hislerini gizlemesi, onun masum olduğuna albayı neredeyse inandıracaktı. Şimdiye kadar son derece usta rol yapan kadınlara çok rastlamıştı. Kıpkırmızı göz kapakları, mevcudiyetlerini makyaj sanatına borçlu olan mor halkalar... Bunlardan hiç birine lüzum görmemişti Ruth Lessing..

Albay Race kesin hükmünü daha somaya bırakarak, kendi kendisine «ne olursa olsun, soğukkanlı bir kadın...» diye düşündü.

Ruth yine önüne döndü ve albayın son söylediği söze cevap verdi:

- Uzun zamandan beri Mister Barton'un yanında çalışıyordum, dedi. Nisanda tam sekiz sene olacak. İşlerin nasıl gitmesini arzu ettiğini öğrenmiştim. Bana itimadı vardı.

- Bundan eminim.

Albay, genç kadına baktı:

- Neredeyse yemek zamanı olacak, dedi, benimle yemeğe çıkmak ister miydiniz?.. Size anlatmak istediğim birçok şey var...

- Teşekkür ederim, çok isterdim tabil...

Race genç kadın tanıdığı küçük bir lokantaya götürdü. Masalar birbirinden uzak uzak konduğu için rahatça konuşmak mümkün olabilirdi.

Albay yemekleri ısınarladı. Garson gidince, karşısında oturan kadına baktı:

«Güzel kadın» diye geçirdi içinden, «siyah saçları, azimkar dudakları, karakterinin sağlamlığını belli eden bir çenesi var.»

Yemekler gelinceye kadar öteden beriden konuştular. Ruth Lessing her konuda bilgili ve hassas olduğunu belli ediyordu.

Nihayet:

- Benimle dün geceki müessif olay hakkında mı görüşmek istediniz, efendim? diye sordu genç kadın, lütfen tereddüde hiç mahal yok... Her şey o kadar inanılmaz bir şekilde cereyan etti ki benim de bu konuda konuşmaya çok ihtiyacım var. Her şey gözlerimin önünde olup bittiği halde hâlâ inanamıyorum.

- Baş müfettiş Kemp'i gördünüz, tabii, değil mi?

- Evet, dün gece gördüm. Zeki ve tecrübeli bir adama benziyor.

Bir an sustu.

- Sahiden bir cinayet miydi, Albay Race? diye sordu yavaşça.

- Kemp size böyle mi söyledi?

- Kemp pek bir şey belli etmedi ama, sualleri kafasından geçenleri açığa vuruyordu.

- Olayın intihar mı yoksa cinayet mi olduğu hususunda sizin fikrinizin çok önemi var, Miss Lessingr Barton'u çok yakından tanıyordunuz, yıllardanberi onun yanında çalışmıştınız. Nasıldı son zamanlarda? Normal miydi? Yoksa asabi bir hali olduğu göze çarpıyor muydu?

Genç kadın bir an tereddüt eder gibi duraladı.

- Bunu tayin etmek zor, dedi. evet sinirli bir hali vardı ama, sinirlenmesi için de sebep mevcuttu.

Ve, Albaya, Victor Drake meselesini anlattı. Bu genç hakkında kısaca bildiklerini anlattı.

- Hımm, dedi Race, kaçınılmaz bir baş belâsıy- mış sahiden, demek Barton bu genç yüzünden asabileş- mişti?...

Ruth ağır, ağır:

- İzahı pek müşkül, dedi, ben Mister Barton'u çok iyi tanırdım. Bu iş bir hayli canını sıkmıştı. Anladığıma göre, Victor Drake'in annesi Misters Drake her zaman olduğu gibi bu sefer de ağlayıp sızlamış, oğluna ille de yardım edilmesini istemişti. Mister Barton işi düzeltmeyi istiyordu tabii. Ama bana öyle geldi ki...

- Evet, Miss Lessing? Müşahedelerinizin isabetli olacağı kanaatindeyim.

- Mister Barton'un sıkıntısının her zamanki cinsten olmadığım sezmiştim. Zira bu Victor Drake bir kaç kere daha bizi müşkül durumda bırakmıştı. Geçen yıl buraya gelmişti... Yine başı dertteydi. Onu vapura bindirip Güney Amerika'ya yollamak zorunda kalmıştık. Sonra, daha geçen Haziran yine ona para yollamıştık. Yani, anlıyorsunuz, değil mi, Mister Barton'un bu olaylar karşısında takındığı tavrı artık çok iyi öğrenmiş bulunuyordum. Bu sefer, Victor Drake'den gelen telgrafın, tam parti hazırlıkları ile meşgul olduğu sıraya tesadüf etmesi canım bilsbütün sıkmıştı, galiba. Kendisini bu

parti işine öylesine vermişti ki, başka bir taraftan dikkatini dağıtacak bir işin zuhur etmesi keyfini adamakıllı kaçırmıştı.

- Bu parti size biraz acaip görtinmemiş miydi, Miss Lessing?

- Görünmez olur mu, tabiî, Mister Barton vereceği parti için küçük bir çocuk gibi heyecanlıydı...

- Böyle bir yaş günü partisinin hususi bir maksada matuf olabileceği hiç aklınıza geldi mi?

- Yani, geçen yıl intihar eden Miss Barton'un yaş günü toplantısının bir tekrarı olması yolunda mı?

- Evet.

- Açıkça söylemek lâzımsa bu fikir biraz garibime gitmişti.

- Ama George hiç bir izahta bulunmadı, size maksadını açmadı, değil mi?

Genç kadın başını iki yana salladı.

- Şimdi bana söyleyiniz, lütfen Miss Lessing, Rosemary Barton'un intiharı konusunda zihninizde her hangi bir şüphe belirmiş miydi?

Ruth afalladı:

- Oh, hayır! dedi.

- George Barton karısının bir cinayete kurban gitmiş olacağına inandığını size söylememişti, demek.

Ruth, kafasına bir darbe yemişçesine şaşırdı:

- George karısının bir cinayete kurban gittiğine mi inanıyordu?

- Bunu ilk defa duyduğunuzu anlıyorum. Evet, Miss Lessing. George, karısının intihar etmediğini, fakat bir cinayete kurban gitmiş olduğunu bildiren imzasız mektuplar almıştı.

- Tevekkeli değil, bu yaz o kadar dalgındı?... Ona ne olduğunu bir türlü kestirip çıkaramamıştım.

- Bu imzasız mektuplar hakkında hiç bir şey bilmiyor muydunuz?

- Hiç bir sev.. Cok muvdu bu mektuplar?

- Bana iki tanesini göstermişti.

- Bakın hele, hic bir şeyden haberim yokmuş!

Genç kadının sesinde derin bir kırgınlık vardı.

Albay, birkaç saniye kadar muhatabının çehresini tetkik etti. Sonra:

- İşte böyle. Miss Lessing, dedi, ne dersiniz bu işlere? Sizin fikrinizce George'un intihar etmiş olması mümkün mü?

.169

Ruth Lessing bu suale şiddetle başını salladı:

- Oh, hayır!... Hayır!...

- Ama sinirli ve üzgün olduğunu söylediniz?

- Evet ama, bir müddettenberi garip bir hali vardı. Sebebini şimdi anlıyorum. Dün geceki parti için neden o kadar heyecanlandığım da şimdi anlıyorum. Kimbilir aklında çılgın bir fikir vardı belki de... Bir yıl önce karısının ölüm gecesindeki şartları tekrarlamakla belki de biraz malûmat elde edebileceğini umuyordu... Meğerse karısının bir cinayete kurban gitmiş olması konusunda kafasını ne kadar da yormuş...

- Peki, Rosemary Barton'un ölümü hakkında ne düşünüyorsunuz? Bu bir intihar mıydı?

Genç kadın kaşlarım çattı:

- Başka bir şey olacağı aklıma bile gelmemişti, dedi, Rosemary'nin intihar etmesi pek tabiî görünmüştü.

- Gripten sonraki depresyon sebebiyle, değil mi?

- Eeeh. biraz da başka sebepler yok değildi. İnsan onun mesut bir kadın olmadığını kolayca anlayabilirdi.

- Sebebini de tahmin edebilir misiniz?

- Seyy, evet. Yahut da edebileceğimi sanıyorum. Belki de yanılmışımdır, bilinmez ki... Miss Barton gibi kadınlar pek şeffaftırlar. Hislerini kat'iyen giz- liyemezler. Allaha şükür ki, Mister Barton hiç bir şeyin farkına varmamıştı... Evet, Miss Barton çok bedbahttı. O gece, grioten sonra bitkin bir hale gelmiş olmasının vanı sıra başı da müthiş ağrıyordu.

- Basının ağrıdığını nereden biliyorsunuz?

- Lady Alexandra'ya söylerken işittim. Pudra odasında etollerimizi bırakıyorduk. Miss Barton «Ah bir Faivre kaşesi olsa da yutsam» deyince, Lady Alexandra çantasından çıkarıp bir kaşe verdi ona...

Albay Race'in kadehini tutan eli havada asılı kaldı.

- Miss Barton kaşeyi aldı mı?

- Aldı, tabiî.

Race kadehini masaya bıraktı. Karşısında oturan kadına baktı. Gene kadın, söylediği sözün bir bom ba gibi patladığından habersiz, sakin sakin bakıyordu. Ama çok önemli bir noktaydı bu... Masadaki pozisyonu sebebiyle Rosemary'nin kadehine zehiri usulca atmak fırsatını elde etmesine imkân olmayan Sandra, onu bir kaşe içinde Rosemary'ye pekâlâ verebilirdi. Fakat bir kaşenin midede erimesi için ancak birkaç dakikaya ihtiyaç vardı... Belki de hususî şekilde hazırlanmış bir kaşe idi, kimbilir. Belki de içi

jelâtinle veya başka bir madde Ue astarlanmıştı. Belki de Rosemary kaşeyi hemen yutmamış, daha sonraya saklamıştı.

Race damdan düşer gibi sordu:

- Rosemary Barton kaşeyi yuttu mu?

- Ne dediniz, pardon, anlayamadım?

Albay, genç kadının yüzündeki şaşkın ifadeyi zihninin başka yerlere uçup gittiğini farketti.

- Rosemary Barton'un kaşeyi yuttuğunu gözlerinizle gördünüz mü diye soruyorum.

- Ben... görmedim yuttuğunu... Sadece Lady Alexandra'ya teşekkür etti.

Demek Rosemary kaşeyi almış, çantasına atmış, masada baş ağrısının arttığını hissedince, kaşeyi çıkarıp kadehindeki şampanyanın içine atmış, eritip içmişti... Bu bir tahminden ibaretti ama pekâlâ da aynen cereyan etmiş olabilirdi.

Ruth:

- Bunu niçin sordunuz? dedi.

Gözleri birden biraz önceki dalgınlıktan sıyrılmış, suallerle doluvermisti...

Race, genç kadının yüzüne bakarken zekâsının yeniden saat gibi çalışmaya başladığını hissediyordu.

- Anlıyorum, dedi Ru.th birden, George'un niçin Farraday'larm bitişiğindeki o evi satın almış olduğunu da şimdi anlıyorum... Bana imzasız mektuplardan niçin hic bahsetmediği de besbelli. lk söylediğiniz zaman mektuplardan bana bahsetmemis olmasını biraz garip karşılamıştım... Elbette, bahsetmezdi... Mektupların bildirdiği şeye inanmış idiyse, karışım

o gece masada bulunanlardan birinin öldürmüş olacağını tahmin ediyordu. Bu... bu ben bile olabilirdim...

Race yavaşça:

- Sizin Rosemary Barton'u öldürmek istemenize bir sebep var mıydı? dedi.

Bir an genç kadının bu suali duymamış olduğunu sandı. Ruth Lessing gözleri önüne eğilmiş, öyle sakin, öyle sessiz oturuyordu ki...

Ama birdenbire başını kaldırdı. Albaym gözlerinin ta içine baktı:

- İnsanın rahatça konuşabileceği bir konu değil bu, dedi, ama bilmenizde fayda görüyorum. Ben George Barton'a âşıktım. Rosemary ile tamşmasından çok öncelere rastlar ona âşık oluşum. Kendisinin bundan haberi olduğunu hiç sanmam... Varsa bile pek aldırış etmemişti. Beni çok severdi... Çok severdi ama o manada değil... Herşeye rağmen ben, kendi kendime onun için ne uygun bir zevce olabileceğimi düşünmekten kendimi alamazdım. Onu ne kadar mesut edebileceğimi düşünürdüm hep. George Rosemary'ye âşıktı, ama onunla mesut değildi.

Race vavaşça:

- Bu sebepten, Rosemary'yi sevmiyordunuz, öyle mi? diye sordu.

- Evet, sevmiyordum. Ah, çok güzel, çok cazip kadındı! Kendisine hâs bir sevimli tarafı da yok değildi. Ama bana karşı hic bir zaman sevimli olmak zahmetine katlanmamıştı. Ondan hiç hoşlanmıyordum... Fakat ölümü karsısında müthiş sarsıldım.. Bu tarzda ölmemeliydi... Yine de fazla üzülmedim. Hattâ öldüğüne sevindim bile divebilirim

Sustu. Âdeta fısıldar gibi ilâve etti:

- Lütfen artık başka şeylerden bahsetsek, olmaz mı ?

Race derhal konuyu değiştirdi:

- Lütfen bana bütün teferruatı ile dünkü olayları anlatınız, sabahtan itibaren.. Bilhassa George'un hareketlerini ve sözlerini...

Ruth anlatmaya başladı. Sabahki olaylar meya- nmda George'un Victor'a ne kadar kızmış olduğunu, kendisinin Güney Amerika'ya telefon edişini, sonra meselenin halli karşısında George'un ne kadar memnun olduğunu anlattı. Sonra, Lux- emburg'a gidişini, George'un ev sahibi olarak ne kadar heyecanlı göründüğünü hikâye etti. Ve sözlerini George'un öldüğü ana kadar geçen bütün olayları anlatarak, bitirdi.

Birkaç saniyelik bir sessizlikten sonra, Ruth, bu hâdise üzerindeki fikirlerini ve şaşkınlığını dile getirdi:

- İntihar değildi... Eminim ki intihar değildi.. Ama nasıl işlendi bu cinayet? Nasıl mümkün olabildi? Bu cinayeti içimizden biri işlemiş olamaz... Yoksa biz dansederken bir başkası mı zehiri George'un kadehine usulcacık atıverdi? Böyle ise, bu meçhul şahıs kim acaba? Bu ihtimallerin hiç biri makul görünmüyor.

- Deliller siz dansederken hiç kimsenin masaya yaklaşmadığı merkezinde.

- O halde sahiden pek mantıksız ihtimaller bunlar! Siyanür kendi kendisine kadehe girmez ya...

- Siyanürü kadehe koyanın kim olduğu hakkında herhangi bir fikriniz veya bir şüpheniz yok mu? Dün geceyi bir kere daha düşününüz bakalım. Şüphelerinizi uyandıran küçücük bir olay da mı yok?.. Hiç bir şey hatırlamıyor musunuz?..

Race genç kadının yüzünün değiştiğini, bir an gözlerinde garip bir tereddüdün uyandığını gördü. Ölçülmesi mümkün olamıyacak kadar kısa sürdü bu tereddüt... Sonra genç kadın cevabım verdi:

- Hiç bir şey hatırlamıyorum.

Ama bir şey vardı, işte. Ruth Lessing mutlaka bir şeye dikkat etmiş, bir şey görmüş, veya sezmiş olacaktı ama, bunu söylememeye kararlıydı.

Race ısrar etmedi. Ruth gibi kızlara ısrarın para etmiyeceğini bilirdi. Herhangi bir sebeple susınayı tercih etmişse, onu kararından caydırmaya çahşmak nafileydi.

Ama mutlaka bir şey vardı. Bu fikir, ihtiyar kurdu bayağı keyiflendirdi. Önünde yükselen o bomboş duvarda nihayet bir çatlak peyda olmuştu!

Yemekten sonra Ruth'dan ayrıldı. Ve biraz önce elini sıkarak veda ettiği kadını düşüne, düşüne, El- vaston meydanındaki evin yolunu tuttu.

Ruth Lessing'in suçlu olması mümkün müydü? Umumi olarak edindiği intiba Ruth'un lehinde idi. Genç kadın son derece açık yürekli görünmüş, her şeyi olduğu gibi anlatmaktan çekinmemişti.

Bu kadın cinayet işleyebilme kabiliyetine sahip miydi? Pek çok kimse, icabettiği zaman böyle bir kabiliyete sahip olduklarım göstermişlerdi. Belki genel olarak cinayet işlemek anlamında değildi ama, belli bir kimseyi öldürebilmek kudretini kendisinde bulabilirdi. Zaten bu sebeple hiç kimseyi şüphe dışı bırakmak doğru olmazdı.

Ruth Lessing'de garip bir cüret seziliyordu. Üstelik cinayet işlemesi için elinde gayet sağlam bir de sebep vardı. Rosemary'yi ortadan kaldırmakla, Miss George Barton o) ma fırsatını ele geçirebilirdi. Madem ki patronunu seviyordu, onunla evlenip rahat bir hayata kavuşmak için ilk şart Rosemary'yi ortadan kaldırmaktı.

Rahat bir hayat... diye düşündü Race... Yani zengin bir hayat... George hali vakti yerinde bir adamdı ama, Ruth Lessing gibi bir kadın sadece zengin bir hayata kavuşmak için kellesini ortaya koyup bir cinayet işlemezdi. Bu çılgınlığı yapmıyacak kadar aklı başında bir kadındı. Acaba aşk mı? Olabilirdi. O soğuk ve temkinli. görünüşüne rağmen bu tip kadınlar âşık

oldukları vakit önlerine çıkan her mâniayı yakıp kavuracak kadar ateşli olabilirlerdi... George'a karşı duyduğu aşk ile Ro- semary'ye karşı yüreğinde çöreklenen nefret yılanı bir araya gelince Ruth Lessing'in gözleri belki de sahiden kararmıştı. Rosemary'yi zekâsı ve soğukkanlılığı ile hazırladığı bir plân gereğince öbilr dünyaya yollamış olabilirdi... Vak'anın polis taratmdan bile çaresizlik içinde intihar damgası ile kapanmış olması bu işin gerisinde işlek bir kafanın bulunduğunu gösteriyordu.

Sonra George imzasız mektupları almıştı. Kim yazmış olabilirdi bu mektupları.. Niçin? Sebep neydi? Bu sualler albayın zihnini bir burgu gibi deliyordu. Evet, George mektupları alınca şüphelenmeye başlamıştı. Katili bulmak gayesiyle bir tuzak kurmaya kalkışmıştı. Ruth da bunu hissetmiş, en kestirme yoldan George'u susturuvermişti.

Hayır, hayır, bu yanlış bir tahmindi... Bu tahmine göre Ruth'un paniğe kapılmış olması lâzımdı. Oysa, Ruth .paniğe kapılacak yaradılışta bir kadın değildi. George'dan daha zekiydi bir kere... George'un kuracağı, her hangi bir tuzağı rahatça bertaraf edebilirdi.

Ruth'un bu islerde bir günahı yoktu galiba.

Lucilla Drake, Albay Race'i derin bir minnetle karşıladı.

Panjurları kapalı salona siyahlara bilrünmüş, mendilini gözlerine bastırarak girdi, albaya titrek bir el uzatırken, hiç kimseyi görmek istemediğini, fakat sevgili George'un aziz dostunu kabul etmekten duyduğu memnuniyeti bildirdi. Bir evin erkeksiz kalması o evin tarümar olması demekti! Erkeksiz bir evde insan ne yapacağını şaşırıveriyordu. Şimdi kuru başlarına kalmışlardı... Kendisi, zavallı, biçare bir dul, İris tecrübesiz, toy bir yavrucak... Ah, herşeyi George düşünürdü! Albayın buraya kadar zahmet etmesi ne büyük bir lütufkârlıktı... Ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Evet, evet, Miss Lessing herşeyi tertipleyecek, işlere nezaret edecekti, tabiî... Cenaze merasimini filân, tabiî.. Ama soruşturma nasıl olacaktı? Evin içine

polislerin doluşuvermeleri ne korkunç şeydi. Ya Rabbi! Bereket versin ki sivil giyinmişti hepsi. Allah için nazik çocuklardı... Dayanılmaz bir acıydı bu... Mutlaka telkin neticesi vuku bulmuştu... Albay da ayni fikirde değil miydiler? Hani psikanalizcilerin dedikleri gibi... Telkin yoluyla ölüme sürüklenmişti zavallı George... Luxemburg gazinosu denen o korkunç yer, masada ayni şahıslar, hattâ ayni masa... Ah sevgili George, mutlaka kendisini bir hayale kaptırmış olacaktı. Rosemary'nin orada nasıl içler acısı bir şekilde öldüğünü düşünüp, birden zihnine fenalık getirivermişti... Ah, ah, hiç söz dinlemezdi ki, ona kaç kere sinirlerini teskin için Dr. Gaskell'in toniğini al diye de tembih etmişti. Zaten bütün yaz bitkin, dalgın dolaşıp durmuştu...

Nihayet Lucilla Drake yoruldu, nefes almak için bir saniye sustu da, Albay Race konuşma fırsatı bulabildi.

Bu anî ölüm karşısında ne kadar müteessir olduğunu, Miss Drake'in kendisini bir dost olarak kabul etmesini söyledi. Her an yardıma hazır olduğunu bildirdi.

Ve tabiatiyle, Lucilla Drake sözü bir kere daha aldı.

Korkunç bir darbe idi bu... Bugün var, yarın yok kabilinden bir felâket incil'de de böyle derdi ya : «Akşam biçtiğin ot yarın sabaha yeniden bitecek» diye. Yanlış mı söylüyordu yoksa, neyse Albay Race kusura bakmazdı.. Aklı başında değildi... Böyle günlerde dayanacak bir dosta sahip olmak ne büyük şeydi... Miss Lessing iyi niyetli, becerikli tazeydi ama, pek de soğuk nevale şeydi canım... Bazan da üstüne vazife olmıyan şeylere burnunu sokmaya çalışıyordu... Ah, George ah, bu kıza fazla vüz vermişti... Cok güvenmişti ona! Bir zamanlar ne kadar korkmuştu. George bu kızı alıverirse diye... Aman, efendim, Ruth gibi bir kadın, George gibi pısırık, uysal bir erkeğe neler yanmazdı ki... Küçük parmağında oynatırdı alimallah... Havadaki tehlike konusunu yine o beğenmedikleri Lucilla'cık almıştı... İris pek masum bir yavrucaktı... Böyle şeylerden haberi bile yoktu

kuzucuğun. Ama böyle zamanda da İris gibi tertemiz, pırıl pırıl bir kız yetiştirmek her babayiğidin harcı değildi, Albay Race de ayni fikirde değil miydi? İris, hakikaten yaşından da toy kalmış bir çocuktu...

İnsan bu kızın ne düşündüğünü bile bilemiyordu. Rosemary hayatın ve güzelliğinin tadını çıkarmasını bilen kızdı doğrusu.. Ama İris hep eve kapanır kalırdı.. Eh, bir genç kızın da bu kadar kapanması doğru değildi, öyle değil mi, efendim? Genç kızlar kurslara filân devam etmeliydiler.. Yemek, dikiş kurslarına... Böyle bilgiler bir kızın kafasının bir köşesinde bulunmalı... Eee, ne zaman lâzım olacağı bilinmez, değil mi, efendim? Al- laha şükür ki, Rosemary'ciğin ölümünden soma eve Lu- cilla'yı çağırmayı akıl ettiler. O ne müthiş bir gripti, Ya Rabbi! «Böylesine az rastlanır» demişti doktor Gaskell bile. Ne iyi, ne akıllı, ne hazik bir doktordur şu Gaskel de...

Bu yaz îris'i de ona göstermek istemişti. Kıza bir solgunluk, bir bitkinlik ârız olmuştu.

- İşte bir kere daha söylüyorum, her zaman da söylerim. Albay Race, ne geldiyse başınıza hep o yeni ev yüzünden geldi... Çukur ve rutubetli bir araziye yapılmıştı... Akşamları âdeta zehirli bir hava çökerdi üstümüze. Zavallı George bu evi kendi kendisine, kimseye akıl fikir danışmadan alıvermişti. Bize sürpriz yapmak istediğini söyl.emisti ama. böyle işlerde mutlaka kadınların fikrini almak lâzımdır, değil mi, efendim? Bir evden erkek kısını ne anlar? George galiba, bizim Lucilla eziyet çekmeye alışıktır, zaten ne hayatı var ki, diye düşünmüş olacak. Kocasını yıllarca önce kaybetti, biricik evlâdı da tâ dünyanın bir ucunda. Brezilya'da. (Brezilya'da mıydı, yoksa vanlıslıkla Arjantin yerine Brezilya mı divordu?) Ah. Victor'cuğum ne sevimli ne müşfik çocuktur, bilseniz!

Albay Race, dışarıda olan oğlunun adını işittiğini söyledi.

Ve ondan sonra on beş dakika, Lucilla Drake'in ağzından Victor'un ne diravetli. ne faal bir gene olduğuna dair uzun bir nutuk dinlemek zorunda kaldı Öyle becerikli bir cocuktu ki Victor, elini atmadığı iş kalmamıştı. (Burada Victor'un bugüne kadar yaptığı islerin bir listesi verüdi.) Kimsenin fenalığını istemez, kimseye bir zararı dokunmazdı Victor'un...

- Ama ömrü boyunca şans bir kerseik olsun yüzüne gülmedi vavrucuğumun. Oxford'da okurken, idare müdürünün azizliğine uğradı. Mektep idarecileri de doğrusu bu işte cok haksız davrandılar. Resıne ve güzel sanatlara hevesli, istidatlı bir çocuğun, birinin el yazısını taklit etmesindeki o ince mizahı anlayacak kafa ne gezerdi onlarda! Victor bu işi sırf şaka olsun diye yapmıştı.. Benim oğlum para düşkünü değildir yoksa...

Ama doğrusu anacığına çok bağh bir evlâttı Victor. Başı sıkıntıya girdi mi hemen anacığını haberdar ederdi. Bu da annesine olan güvenini göstermiyor muydu, sayın Albay? Garip bir talihi vardı bu çocuğun, ona iş bulmayı üzerlerine alan vefah dostlar Victor'u hep denizaşırı memleketlere yolluyorlardı. Çocuğa şöyle iyi bir iş temin edilse, meselâ İngiltere Bankasında filân, ne de güzel çalışır, bir iki yılda mevki sahibi olurdu. Ama birkaç sene ingiltere dışında yaşayıp, biraz para biriktirerek kendisine bir arabacık alması da fena olmıyacaktı...

Bu minval üzere yirmi dakika daha Victor'un mükemmeliyeti konusunda bir konferans daha dinledikten sonra Albay Race, Lucilla'nın dikkatini sevgili oğlundan hizmetçiler mevzuuna çekebildi.

Ah, o eski hizmetçiler neredeydi şimdi? Hizmetçi derdi asri zamanların en mühim meselesi olup çıkmıştı! Ama doğrusu kendisinin bu hususta şikâyetçi olmaması lâzımdı... Hizmetçi mevzuunda şansları hep yaver gitmişti. Meselâ, Miss Pound, biraz sağıı olmak gibi bir mahzuru bulunmasına rağmen, eşi bulunmaz bir kadındı. Hamur işlerini biraz tıkız, çorbaları da fazlaca biberli yapması bir yana, doğrusu çok iyi ahçıydı. Hem de elinin bereketi vardı. Harcı öyle har vurup harman savurmazdı.

George'un evlendiğinden beri yanlarındaydı. Üstelik başka ahçılar gibi sayfiyeye giderken ayak ta dirememişti. Lâkin gelgelelim, ötekiler insanın emdiği sütü burnundan getiren takımmdandı.. Salon hizmetçisi de işi bırakıp gitmişti... Aman defolsun gitsindi, musibet ...Şarap bardaklarının en iyilerinin altısını birden kırmak gibi bir huyu vardı bu kızın. İnsan hiç olmazsa, bardakları teker teker kırardı, değil mi, efendim? Altısını birden kırmak dikkatsizliğin daniskası değil de neydi? Hem cevap da verirdi bu hınzır kız insana... Haklı değil miyim, kuzum?

İnsan hiç olmazsa teker teker kırar bardakları, değil mi, efendim?... Altısını birden kırmak ne dikkatsizlik...

- Çok büyük dikkatsizlik gerçekten...

- Kendisine de aynen böyle söyledim. Referansında bu bardak meselesini zikredeceğim dedim. İnsanları aldatmak olmaz, öyle değil mi? Bunu kendime bir borç bildim, Albay Race. Meziyetler kadar kabahatler de açıkça söylenmeli. Bir de koca dili vardı ki, sormayın... Bana ne dese beğenirsiniz, «İnşallah bundan sonra gideceğim evde insanlar tahtalı köyü boylamaz- lar.» demesin mi? Tabire dikkatinizi çekerim, sayın Albayım. .. Lâfa bakın. Bunları hep o süpriintü Mimlerden öğreniyorlar... Bu korkunç argoyu benim zavallı Rose- mary'm için nasıl kullanabilirsiniz? Romesary'ciğim kendi canına kıymıştı. Tahkikat memurunun da dediği gibi kızcağızın aklı başında değildi ki... Hem o tâbiri gangster filimlerinde birbirlerine Tomson tabancası çeken haydutlar söylerler. Neyse Allaha şükür ki bizim İngiltere'de böyle münasebetsizlikler olmuyor. Dediğim gibi, Betty Archdale'in referans mektubunda durumu açıkça bildirdim. Salon hizmetçisi olarak ciddi ve dürüsttür ama çok kırar döker, üstelik de karşılık verir dedim. Doğrusu Miss Reel - Talbot'un yerinde olsaydım, referans mektubunu dikkatle okur bu kızı hizmetime almazdım. Ama, gelin görün ki, şimdikiler hizmetçi dendi mi ne bulurlarsa mal bulmuş mağribi gibi kapıyorlar... Bu yüzden de hizmetçi kızların çoğu bir ayda üç kapı

değiştiriyorlar. Bir ayda üç kapı değiştiren kızlar bile ne hikmetse, iş buluyorlar...

Mrs. Drake nefes almak için bir an susunca Albay Race fırsatı ganimet bildi ve biraz evvel bahsettiği hanımın Mrs. Richard Rees - Talbot olup olmadığmı sordu. Öyle ise kendisini Hindistan'dan tanıyordu.

- Pek bilemeyeceğim, adres Cadogan meydanı diye verilmişti.

- Tamam, benim dostlarımdırlar.

Lucilla, Dünya'nm pek küçük bir yer olduğunu söyledi, öyle değil miydi? Eski dostlar gibi var olmazdı. . Dostiuk çok güzel bir şeydi, doğrusu. Viola ile Paul'ü ömrü boyunca unutamazdı... Ne de romantik bir maceraları vardı! Sevgili Viola... Çok güzel kızdı... Onu görüp de âşık olmayan erkek yoktu... Hay Allah, nelerden bahsediyordu? Albay Race Viola ile Paul'ü nereden tanıyacaktı?.. Ah, ah, insan yaşlandıkça mazide yaşamaktan hoşlanıyordu... Birden kendisini yıllarca geride hissediver- mişti...

Albay Race büyük bir nezaketle lütfen devam etmesini söyledi ve bu sefer Lucüla'dan, nezaketine mukabil, Hector Marle'nin hayat hikâyesini dinledi. Hector Marle ablası Lucilla'nm elinde bilyümüştü. Her insan gibi onun da zaafları, hususiyetleri vardı. Nihayet Viola ile evlenmeye muvaffak olmuştu. Bilir misiniz acaba, Viola bir yetimhanede bilyümüştü. Bir kilisenin yetimhanesinde. Sonra Paul Bennett'in Violaya nasıl âşık olduğunu, genç kızın onu nasıl reddettiğini, Paul'un bu cevap karşısında aşkını ve gururunu kalbine gömüp, Viola, Hector Marle ile evlendikten sonra onların aile dostu olduğunu, ilk doğan bebeği, yani Rosemary'yi ne kadar sevdiğini, hattâ onun vaftiz babası olduğunu, ölümünden sonra bütün servetini Romesary'ye bıraktığını hikâye etti. «Paul'ün böyle bir vâsiyetnâme bırakması ne kadar romantik olduğunu gösteriyordu. Muazzam bir servet! Ama para her şey demek değildir. Rosemary'nin acıklı ölümünü

düşününüz... Bana sorarsanız sevgili İris'in durumunu da pek iç açıcı bulmuyorum.»

Albay Race ne demek istediğini sorar gibi baktı.

- Böyle muazzam bir servetin mesuliyeti endişe veriyor insana... İris'in büyük bir servete konduğunu duymayan kalmadı. Şu zıpçıktı delikanlıyı hep göz hapsinde tutuyorum, ama elden ne gelir, Albayım?... Şimdi, eskiden olduğu gibi genç kızların peşinde dolaşılmıyor ki... İris'in bir sürü arkadaşı var ki ben tanımıyorum bile. Onları eve davet et demekten başka çarem yok ki... Ama, bu arkadaşlardan bazılarım eve getirmek mümkün olmuyor. Zavallı George da endişe ediyordu. Şu Browne adındaki genç hakkında, canım. Ben delikanlıyı hiç görmedim ama, İris onu sık sık görüyor gibime geliyor. Arkadaşlık edecek daha iyi birini bulamaz mıydı sanki?... George da hoşlanmıyordu bu gençten. Eminim... Hem size bir şey söyleyeyim mi, Albay Race, erkeklerin erkekler hakkında verdikleri hükümler çok daha sağlam oluyor. Fi tarihinde Albay Pusey adında bir kilise mütevellisi tanırdık. Pek hoş bir adamdı, ama kocam ona karşı daima biraz soğuk ve uzak dururdu... Bana ayni şeyi yapmamı tavsiye ederdi. Meğer ne kadar haklıymış... Bir Pazar, âyinden sonra elinde tepsi, kilise için para toplarken yere yıkılıvermez mi?... Sarhoşmuş, Albay Race, sarhoşmuş! Sonradan kulaktan kulağa yayıldı.. İnsan böyle şeyleri önceden duysa daha iyi olmaz mı? Ama hep sonradan duyulur, ne hikmetse, meğer her hafta evinden düzinelerle boş içki şişesi çıkarmış... Bir din adamı için ne acı şey, değil mi? Pek sofu sayılmazdı ama, yine de dindar bir adamdı... Bir defasında, kocamla bir Azizler yortusunda yapılacak âyin için adamakıllı kavga etmişlerdi... Aman ya Rabbi, Azizler yortusu dedim de aklıma geldi... Dün Azizler Günü değil miydi?...

Hafif bir pıtırtı duyan Race, Lucilla'nm başı ü- zerinden kapıya doğru baktı. îris'i daha önce de görmüştü... Little Prior'da. Ama onu ilk defa gördüğünü sandı. Genç kızın o sâkin görünüşünün ardında olağanüstü bir gerginlik

seziliyordu. Albay, kendisine bakan bu iri gözlerdeki ifadeyi tanımaya çalıştı, ama bunda muvaffak olamadı.

Lucilla da arkasına dönüp baktı:

- İris, sen misin? dedi. Geldiğini duymadım.. Bak, gel. Albay Race'i tanırsın değil mi? Bizi ziyarete gelmiş, eksik olmasın...

İris yaklaştı, Albayın eüni sıktı. Sırtındaki siyah elbise onu olduğundan daha zayıf ve solgun gösteriyordu.

- Size bir yardımda bulunabilir miyim diye geldim, dedi Race.

- Teşekkür ederiz, çok nâziksiniz.

Genç kız ağır bir şok geçirmiş ve henüz bunun tesirlerinden kurtulamamıştı.

George'u bu kadar çok mu seviyordu da ölümü karşısında böylesine sarsılmıştı?

Genç kız, bakışlarını halasının yüzüne çevirirken, Race bu bakışların her an tetikte bir şeyler görmeye çalıştığım farketti.

- İçeriye girdiğim sırada neden bahsediyordunuz? diye sordu İris.

LucUla kızardı, heyecanlandı. Race, yaşlı kadının Anthony Browne'dan bahsetmek istemediğini anladı.

- Düşünüyordum, dün Ölüler Günü idi ya... Ne garip tesadüf diye... Böyle tesadüflere insan hayatta rastlamayacağım sanır ama!...

- Yani, dedi İris, dün Rosemary'nin gelip George'u aldığım mı söylemek istiyorsun.

Lucilla küçük bir feryat kopardı.

- İris, söyleme böyle şeyler... Ne korkunç bir fikir bu... Dinimize sığmaz...

- Neden sığmasın? Madem ki ölüler günüy- müş... Paris'te mezarları ziyaret edip, çiçek filân koyarlar.

- Biliyorum, ama onlar Katolik, öyle değil mi?...

İris'in dudaklarında garip bir tebessüm belirdi. Sonra dobra dobra:

- Saklamaya çalışma Lucilla hala, dedi, demin Anthony Browne'dan bahsediyordun.

Lucilla yine kuş sesleri çıkardı :

- Evet, ondan bahsettik, ne yalan söyleyeyim... Bu genç hakkında fazla bir şey bilmediğimizi söyledim...

İris, sertçe bir sesle :

- Bilmeye mecbur musunuz? dedi.

- Yok, şekerim, değil, tabu, ama, bilseydik daha iyi olmaz mıydı?

- Sabırsızlanmayın, yalanda öğreneceksiniz, dedi İris, zira kendisiyle evleniyorum.

Lucilla'nın gırtlağından yükselen ses acı bir feryatla, muzdarip bir inilti arası bir şeydi:

- Oh, İris! nahoş bir iş yapmayasın! Şu anda hiç bir şey konuşulup, karara bağlanamaz.

- Bağlandı bile, Lucilla hala.

- Cenaze bile daha kalkmadan izdivaç gibi bir konuyu nasıl ele alabiliriz, canım? Yakışık almaz, hiç yakışık almaz... Hele şu musibet tahkikat meselesi filân varken... Hem, biliyor musun, İris, George böyle bir evlenmeyi katiyen tasvib etmezdi. Mister Browne'dan hiç hoşlanmıyordu.

- Evet, dedi İris, etmezdi tabii, Anthony'yi hiç sevmiyordu. Ama hiç bir şey farketmez. Benim hayatım. George'un değil. Hem zaten George öldü...

Mrs. Drake bir kere daha inledi:

- İris, İris... Neler olmuş sana böyle? Bu zalim sözler senin ağzından mı çıkıyor?

- Affedersiniz, Lucilla hala.

İris yorgun bıkkın bir sesle konuşuyordu.

- Biliyorum, böyle konuşmam doğru değil... ama öyle demek istemedim. Yani George artık sükûn ve huzura kavuştu, benim için endişe etmez, demek istedim. Kendi işlerimi kendim karara bağlamalıyı m.

- Saçmalama, yavrum, böyle zamanda hiç bir şeye karar verilmez... Zamanı değil...

İris küçük bir kahkaha attı :

- Ama sırası geldi işte, dedi Anthony bana evlenme teklif etti. Little Priors'dan ayrılmamızdan biraz evvel.. Hiç kimseye haber vermeden kendisiyle Londra'ya gidip, gizlice evlenmemizi teklif etti. Keşke dediğini yapmış olsaydım.

Albay Race söze karıştı, yumuşak bir sesle :

- Garip bir talep bu, dedi.

- Hayır, hiç de garip değildi. Kopması muhtemel birçok gürültü patırtıyı böyle önlemiş olacaktık. Ona neden güvenemedim sanki? Benden kendisine güvenmemi istemişti. Neyse, şimdi, istediği zaman evleneceğim onunla.

Lucilla şiddetle itiraza başladı. Tombul yanakları titriyordu, gözleri yaşlarla dolmuştu.

Albay Race vaziyete süratle müdahale etti :

- Miss Marle, gitmeden önce sizinle biraz konuşabilir miyim? dedi. Tamamiyle iş konusunda.

Genç kız irküdiğini saklayamadı. «Evet» diye mırıldanarak kapıya doğru yürüdü. Albay Race, onunla kapıya gitmişken tekrar Mrs. Drake'in yanına döndü :

- Kendinizi harap etmeyiniz, dedi. Zararın neresinden dönülse kârdır. Elimizden geleni yapacağız...

Yaşlı kadının bu sözlerle yüreğine biraz su serptikten soma, İris'in peşi sıra çıktı. Holün karşı tarafındaki küçük bir odaya girdiler. Bahçeye bakan odanın penceresinden, son yapraklarını döken hüzünlü bir çmar ağacı görünüyordu.

Race iş esnasında kullandığı o ciddî sesiyle :

- Size şu kadarını söyliyeyim ki, başmüfettiş Kemp benim şahsî dostumdur. Onun müşfik ve yardımdan hoşlanan bir adam olduğunu göreceksiniz. Şu anda üzerine almış olduğu vazife pek nahoş bir vazifedir. Fakat o bunu büyük bir anlayışla yürütmeye çalışacaktır.

Genç kız bir an hiç konuşmadan albaya baktı. Sonra, birdenbire :

- Dün gece neden gelin partimize katılmadınız? George sizi bekliyordu, dedi.

Albay başını salladı :

- George beni beklemiyordu.

- Ama beklediğini söylemişti.

- Söylemiş olabilir, fakat bu sözün gerçekle ilgisi yoktu. George benim gelmiveceğimi çok iyi biliyordu.

- Peki, o boş sandalya... dedi İris, kimin için konmuştu o?

- Benim için değildi.

İris gözlerini yumdu, rengi sapsarı kesildi :

- Boş sandalya Rosemary için konmuştu... anlıyorum... Rosemary için konmuştu...

Albay kızın yere yıkılacağım sandı. Koşun, onu kolundan tuttu, zorla bir koltuğa oturttu.

- Kendinize hâkim olunuz...

Genç kız nefes nefese:

- Bir şeyim vok, diyebildi... Ama ne yapacağımı bilemiyorum... Ne yapacağımı .bilemiyorum ..

- Size bir yardımda bulunabilir miyim?

İris başını kaldırıp yaşlı adama baktı. Gözlerinde dalgın, ciddi bir ifade vardı.

- Zihnimi toparlamalıyım, dedi, (elleriyle çaresizlik gösteren bir hareket yaptı) önce George Rose mary'nin kendisini öldürmüş olduğuna inanmamıştı. O nun öldürüldüğünü sanıyordu. O mektuplar yüzünden bu fikre saplanmıştı. Albay Race, o mektupları kim yazmış?

- Bilmiyorum, hiç kimse bilmiyor. Sizin bir fikriniz var mı bu hususta?

- Tahayyül bile edemiyorum... Ama George onlara inanmıştı. Bu sebeple dün geceki partiyi tertipledi... Masada boş bir sandalya bıraktı... ölüler gününün gecesinde... Azizler yortusu... Böyle bir gecede Ro- semary'nin ruhu geri gelebilir, ona hakikati söyleyebilir diye düşünmüştü belki de...

- Pek hayalperest olmayınız.

- Ama ben de sık sık hissettün Rosemary'nin mevcudiyetini... Pek yakınımda hissettim... Ben onun kardeşiyim... Bana bir şeyler söylemeye

çalışıyordu belki de...

- İris, kendine gel...

- Konuşmak ihtiyacmdayım... George şampanyasını içti ve... öldü. Belki de Rosemary gelip onu aldı...

- Ölülerin ruhları bir kadehe potasyum siyanür koymazlar, yavrum.

Bu sözler genç kızın akimi başına getirir gibi oldu. Daha normal bir sesle :

- Ama inanılır şey değildi... dedi, George öldürüldü... Evet, öldürüldü. Polis de ayni fikirde... Hem de yanılmıyorlar... Çünkü başka bir izah şekli bulmak imkânsız... Buna rağmen mantığım almıyor...

- Nasıl almıyor? Şayet Rosemary öldürül- müşse, George da bundan şüphelenmeye başlayınca...

Genç kız Albayın sözünü kesti:

- Evet ama, Rosemary öldürülmedi. Onun için mantığım almıyor. George, gripten sonra gelen dep- rasyonun insanı intihara sürükleyecek kadar kuvvetli bir his olmadığına inandığı için o mektuplara kapıldı, ama Rosemary'nin kendisini öldürmesi için bir sebep vArDi... Bakın size de göstereyim.

Odadan koşarak çıktı, birkaç dakika sonra elinde katlanmış bir kâğıtla döndü.

- Okuyun şunu, siz de anlayacaksınız.

Albay, buruşuk kâğıdın katını açtı.

«- Leopar, sevgilim...»

İki defa üst üste yüksek sesle okudu kâğıttaki yazıyı. Sonra genç kıza uzattı.

İris, heyecanla :

- Gördünüz ya? dedi, çok bedbahttı Rosemary... Kalbi kırılmıştı. Yaşamak istemiyordu.

- Mektubun kime yazıldığını biliyor musunuz?

Genç kız evet der gibi başını salladı:

- Stephen Farraday'a yazılmıştı, dedi. Antlıo- ny'ye değil. Rosemary Stephen'e âşıktı, fakat o ablama çok zalimce davranıyordu. Bu yüzden ablam da zehiri alıp lokantaya götürdü, içkisine karıştırdı, Stephen'in gözleri önünde ölüp, ondan intikam almak istedi... İşte. hepsi bu kadar.

Race dalgın, dalgın başını salladı. Bir iki dakika öylece düşündükten sonra:

- Bu mektubu ne zaman buldun? diye sordu.

- Altı ay kadar önce. Eski bir sabahlığın cebindeydi.

- George'a göstermedin, tabu?

İris hararetle :

- Nasıl gösterirdim, diye bağırdı, nasıl gösterirdim? Rosemary benim ablamdı... Onun sırrını George'a nasıl verebilirdim? Rosemary'nin kendisini sevdiğinden o kadar emindi ki?... Hele Rosemary öldükten sonra nasıl gösterebilirdim?.. Ne faydası olabilirdi? Ona karışırım kendisini hiç sevmemiş olduğunu., söyle- yemedim... Şimdi ne yapacağım ben? George'un dostu olduğunuz için size bu mektubu gösterdim. Müfettiş Kemp'in de görmesi lâzım mı?

- Evet. Kemp de görmeli. Bir delil sayılır bu.

- Ama o zaman... belki de mektubu mahkemede okumaya kalkarlar.

- Okunması şart değil. Şimdilik George'un ölümü üzerinde tahkikat yapılıyor zaten. Sen o kâğıdı bana ver, İris.

- Peki.

Albayı ön kapıya kadar geçirdi. Race kapıyı açarken, birden:

- Rosemary'nin intihar ettiğini bu mektup iyice ispat ediyor, değil mi? diye sordu.

Race ağır, ağır :

- Rosemary'nin hayatına kastedecek bir sebebi olduğunu gösteriyor, şüphesiz, diye cevap verdi.

İris yüreği ferahlamış gibi içini çekti. Albay merdivenlerden indi. Geriye dönüp baktığı zaman, İris'- in, kapının önünde durmuş, oradan uzaklaşmasını seyrettiğini gördü.

Mary Rees - Talbot, albay Race'i bir hayret nidasıyla karşıladı:

- Allahabat'ta esrarengiz bir şekilde ortadan kayboluşunuzdan beri sizi bir daha görmek kısınet olmamıştı, azizim, dedi. Nereden çıktınız böyle, kuzum? Herhalde hatırımı sormaya gelmiş değilsiniz. Böyle ziyaretlere gitmek âdetinde olmadığınızı bilirim. Haydi, haydi diplomatça pozlar takınmanıza hiç hacet yok, derdiniz nedir, söyleyin?

- Sizin karşınızda diplomatik usullere baş vurmak abes olur Mary, dedi Albay. O röntgen ışınlı zihninizin ebedî hayranı olduğumu bilirsiniz.

- Lâfı kısa kesin de sadede gelin, azizim.

Race gülümsedi :

- Bana kapıyı açan hizmetçinin adı Betty Archdale mi?

- Tam üstüne bastınız! Haydi şimdi söyleyin bakalım, tam manasiyle Londralı bir mahalle kızı gibi görünen bu kız beynelmilel bir casus mu? Buna beni katiyen inandıramazsınız, Race.

- Hayır, hayır, öyle bir şey değil...

- Kızın bizim casus teşkilâtına mensup olduğunu filân da söylemeye kalkışmayın, zira buna da inanamayacağım.

- İnanmamakta haklısınız, zira bu kız kelimenin tam manasıyla bir salon hizmetçisi...

- Salon hizmetçileri ile ilgilenmeye ne zaman- danberi başladınız. Albayım. Betty'den daha açıkgöz birini bulamadınız mı?

- Betty bana öğrenmek istediğim bir şeyi söyleyebilecek yegâne kız olduğu için onu seçtim.

- Tam da adamım bulmuşsunuz. Bu kız, içeride - mühim bir şey cereyan ederken - kapı aralığından dinleme tekniğinde ziyadesiyle ileri gitmiş bir hizmetçi nümunesidir. Şimdi benim ne yapmamı istiyorsunuz?

- Sizden, Betty'yi çağırıp bana bir içki getirmesini emretmenizi rica ediyorum.

- Betty içkiyi getirince?

- Siz lütfedin odadan çıkacaksınız.

- Kapı aralığından bu sefer ben mi dinleyeceğim?

- Nasıl isterseniz.

- Konuşmaları dinledikten sonra Avrupa buhranı üzerinde komşuya koşup en duyulmadık haberleri verebilir miyim?...

- Korkarım ki hayır, zira bu meselenin siyasi buhranlarla hiç ilgisi yok.

- Doğrusu hayâllerimi suya düşürdünüz... Pekâlâ, istediğiniz oyunu oynayalım, bâri, ne yapalım?

Kırk dokuz yaşında, canlı bir kumral olan Mrs. Rees- Talbot zile bastı, gelen güzel hizmetçi kıza viski ile soda getirmesini emretti.

Betty Archdale gümüş bir tepsi üzerinde içki ile kadehleri getirdiği vakit, ev sahibesi, salondan oturma odasına geçilen kapının önünde duruyordu.

- Albay Race seninle bir az görüşecek, birkaç sual soracakmış, Betty, dedi ve kapıdan geçip, kayboldu.

Betty, bakışlarını uzun boylu, kır saçlı asker'e çevirdi. Gözlerinin derinlerinde bir korku şulesi yanmıştı. Albay tepsiden bir kadeh aldı, gülümsedi :

- Bugünkü gazeteleri gördün mti. Betty? Diye sordu.

- Evet, efendim.

Gözlerindeki korku biraz daha artmıştı.

- Mister George Barton'un dün gece Luxemburg gazinosunda öldüğünü okudun mu?

Betty'nin bakışları birden bu ilgi çekici felâketin heyecam ile parladı :

- Ah, evet, efendim. Ne korkunç şey!

- Sen Mister Barton'un evinde çalışmıştın, değil mi?

- Evet efendim, geçen kış ayrıldım oradan. Miss Barton'un ölümünden biraz sonra.

- O da Luxemburg gazinosunda ölmüştü.

Betty başını salladı:

- Ne garip, değil mi, efendim?

Albay Race ciddî bir sesle :

- Zeki bir kız olduğunu anlıyorum, dedi, etrafında olup bitenlerin farkına varabilirsin.

Bu sözleri üzerine Batty ellerini birbirine kenetledi ve dili cözülüverdi:

- Mister Barton'u da mı öldürdüler, efendim? Gazeteler pek bir şey yazmıyordu.

- Niçin Mister Barton'u «da» diyorsun? Misis Barton polisin, de karara vardığı üzere intihar etmişti..

Genç kız gözünün kuyruğu ile Albaya şöyle bir baktı. İçinden «yaşlı ama çok yakışıldı» diye geçirdi, «hakikî bir centilmen, böyleleri gençliklerinde hizmetçilere bir altın bahşiş verir... Sahi. bana hiç bir altın bahşiş veren çıkmadı, yahu... Altının nasıl olduğunu bile bilmiyorum. Acaba neyin peşine düşmüş bu adam?»

Sâkin bir sesle :

- Evet, efendim, dedi.

- Ama galiba sen Misis Barton'un intihar ettiğine pek inanmadın, ha?

- Vallah, şey, pek inanmamıştım, efendim.

- Ooo, bak bu çok enteresan, çok enteresan... Neden inanmamıştın?

Genç kız tereddüt etti. Parmaklarıyla önlüğünde küçük pliler yapıyordu.

- Lütfen söyle, Betty, bu çok önemli bir nokta olabilir.

Ne kadar da ciddi ne kadar da kibar konuşuyordu bu adam! İnsana kıymet verir gibi... Ona yardım etmek geliyordu insanın içinden. Rosemary Barton'un intiharına hiç de inanmamıştı... Doğrusu buydu işte.

- Misis Barton bir cinayete kurban gitmişti değil mi, efendim? Öyle değil mi?

- Olabilir. Ama bu fikre sen nasıl kapıldın?

- Şeyy, dedi Betty, birgün kulağıma bir şey çalınmıştı da...

- Evet?...

- Kapı kapalı filân değildi. Zaten ben kapalı kapıları dinlemem ki... Böyle şeyler hoşuma gitmez...

Holden, elimde bir tepsi gümüş çatal bıçakla geçip, yemek odasına gidiyordum, içeride yüksek sesle konuşuyorlardı. Şeyy, Misis Barton ile Anthony Brown.. Misis Barton, Mister Browne'a adının Anthony Browne olmadığını söylüyordu... O zaman bu Mister Browne pek kızdı. Ne de yakışıklı, ne hoş adamdır bilseniz ama, bizim hanıma senin suratını parçalarım mı dedi, ne de di, vallaha iyi duyamadım, öyle bir şey dedi işte. Gerisini duyamadım, çünkü merdivenden Miss İris iniyordu. O zaman bu lâfların üstünde durmamıştım bile ama, kadıncağız ölünce aklıma geldi. Misis Barton'un öldüğü parti'de Mister Anthony Browne da varmış... A-man, düşündükçe tüylerim ürperiyor.

- O zamanlar kimseye bir şey söylemedinmiydi?

Kız hayır der gibi başını salladı :

- Polisin işlerine karışıp başınıı derde sokmaktan korkarım ben... Zaten bildiğim bir şey yoktu ki... Hem dilimi tutmazsam beni de haklayıverirler, diye korkmuştum.

- Anlıyorum, dedi Race...

Bir an düşündü. Sonra en yumuşak sesiyle:

- Bunun üzerine Mister Barton'a oturup bir imzasız mektup yazdın?

Kız alık, alık baktı Albayın yüzüne. Race bu simada suçluluğun en küçük izini bile göremedi. Sadece derin bir şaşkınlık içinde kendisine bakan kocaman iki göz gördü.

- Ben mi? Mister Barton'a mektup mu yazmışım? Asla... Katiyen yapmadım böyle bir şey, efendim.

- Korkma Betty, rahatça söyleyebilirsin bana. Doğrusu pek parlak bir fikirdi bu... Kendini ele vermeden Mister Barton'a vaziyeti bildirmiş oldun. Zeki kızsın dedim yal...

- Ama ben yazmadım, efendim... Böyie bir şey aklımın kıyısından bile geçmedi. Yani biri mektup yazıp, Mister Barton'a karısının öldürüldüğünü mü haber vermiş? Benim böyle bir şey aklıma bile gelmemişti.

Kız üzerine yüklenmek istenen ithamı öylesine samimi ve candan bir tavırla reddediyordu ki, albay Race'in yüreği sızladı. Hay Allah, mektupları şu kız yazmış olsaydı herşeyin izahı ne kadar tabiî olacaktı. Kızın bu samimi itirazı karşısında ona inanmaktan başka çare kalmamıştı.

Albay, bu sefer taktiğini değiştirdi:

- Kapı aralığından duyduğun sözleri kime söylemiştin, hatırlıyor musun?

Hizmetçi kız başını iki yana salladı :

- Hiç kimseye söylemedim. Vallahi söylemedim, efendim. Korkmuştum. Dilimi tutmaya karar vermiştim. Duyduklarımı kendim bile unutmaya çalışıyordum. Haa, evet, sadece bir kere biraz çıtlatır gibi oldum... Evet, evet, Misis Drake'e işten ayrılacağımı söylediğim vakit. Çok huysuz bir kadındı, artık illallah demiştim... Bana git hangi taş katıysa başını ona vur demişti. Bir otobils parası bile vermek istememişti. Bana verdiği referans mektubunu da görmenizi isterdim, boyuna bardak çanak kırarmışım, sakarın biriymişim... İşte o zaman daha fazla tahammül edemedün, insanların ölmedikleri bir yere gideceğim, diye bağırdım. Bu lâfıma pek dikkat etmedi, ama. O zamanlar polise duyduklarımı söylerdim ama, hem korkuyordum hem de belki Mister Browne ile Misis Barton şaka ediyorlardı diye de düşünmüştüm. İnsanlar bu gibi şeyleri birbirlerine çok söylerler, değil mi, efendim? Hele, Mister Browne çok şakacı, çok hoş bir adamdı.

Race Betty'ye duyduklarını söylememekte haklı olduğunu bildirdi. Sonra sordu:

- Misis Barton, Browne'a asıl isıninin bu olmadığını mı söylüyordu? Peki asıl isıni neymiş bu adamın, ondan bahsetmiş miydi?

- Etmişti, efendim. Mister Browne «bu Tony adını unut» demişti... Tony bilmem ne... Tony... Hay Allah, soyadı aklıma gelmedi şimdi. Tuhaf bir isimdi, hattâ bana o sırada ahçıbaşırun yaptığı vişne reçelini hatırlatmıştı.

- Tony Cheriton füân mıydı? Yahut da Cherabie?...

- Hayır, hayır, daha acaip bir isimdi. M. harfiyle başlıyordu, bir ecnebi adıydı galiba...

- Neyse, kendini sıkma, belki sonra hatırlarsın. Hatırlayınca bana haber ver. İşte adresim kartımda yazılı... İsıni hatırlarsan bana şu adrese bir mektup yazıver.

Kıza kartıyla birlikte bir de banknot verdi.

- Haber veririm, efendim, çok teşekkür ederim.

«Sahici bir centilmenmiş!» diyerek aşağıya koştu. Ooo, tam bir İngiliz lirası... Öyle bir şüin filân değil... Ama kibar beylerin altın verdikleri devirler mutlaka çok daha güzeldi...

Mary Rees - Talbot salona döndü.

- Nasıl, bir şeyler çıkarabildiniz mi?

- Evet ama, aydınlatılması gereken bir nokta muallâkta kaldı. Zekanız imdadıma yetişir mi acaba? İnsana vişne reçelini hatırlatan bir insan isıni bulabilir misiniz?

- O da ne garip şey, Albay!...

- Ne olur, düşününüz biraz, Mary. Benim böyle şeylere pek aklım ermez.

Vişne reçelinden insan isını çıkarmak biraz- da kadın işi olsa gerek...

- Canım her gün vişne reçeli kaynatmıyoruz ya. Hem o eski Morello vişnesini nereden bulacaksın...

Şimdikiler hiç de lezzetli olmuyor. Üstelik ya sulanıyor, ya şekerleniyor.

Race, birden bir feryat kopardı :

- Tamam, buldum... Hoşça kalınız, Mary. Siza ne kadar minnettar olduğumu bilemezsiniz. Şimdi kızı bir kere daha yukarıya çağırıp bana kapıyı göstermesini istememde bir mahzur var mı?

Odadan telâşla çıkarken, Miss Rees - Talbot arkasından seslendi:

- Ah seni gidi fırsat düşkünü seni, ayol bulduğun isıni bana söylemeden mi gicüyorsun? ömrüm boyunca meraktan çathyayım mı?

Race koridordan geri döndü:

- Sonra gelir size bütün hikâyeyi anlatırını...

- Anlatmazsın hınzır.

Betty, kapının önünde elinde Race'in bastonu ve şapkası ile bekliyordu.

Kıza teşekkür etti, dalgınlıkla kapıdan çıktı ve çıkmasıyla geri dönmesi bir oldu:

- Ha. Betty, adamın adı Morelli miydi? Diye sordu...

Betty'nin çehresi içinde bir ampul yanmış gibi aydınlandı:

- Ah, tamam, efendim tamam. Morelli idi, nasıl buldunuz? Mister Browne hapse girip çıktığını da söylemişti... Demin unutmuştum...

Race gülümsiyerek merdivenleri indi.

İlk rastladığı telefon kulübesinden Kemp'i aradı.

Konuşmaları birkaç cümleye inhisar etti. İkisi de memnundular. Kemp:

- Şimdi bir telgraf çekerim, dedi, cevabını çarçabuk alırız. Eğer dediğin gibiyse bir yükten kurtulmuş olacağız.

- Galiba dediğim gibi, dedi Race. Netice çok vazıh...

Baş müfettiş Kemp hiç de keyifli değildi.

Son yarım saattir, amcası Charles'in sayesinde Luxemburg gazinosunun aradığı gibi bir garson olmaya çalışan on altı yaşındaki korkak bir tavşanı sorguya çekmekle meşgul olmuştu.

Metrdotel Charles'in yeğeni olan bu on altılık delikanlı kendisi gibi henüz yamaklık devresinde bulunan altı gençle birlikte çalışıyordu. Bunlar, asıl garsonlardan ayırdedilebilmeleri için önlerine bağladıkları önlüklerle ufak tefek işlere koşuyorlar, şamar oğlanı gibi bütün kabahatler onlara yükleniyor, mütemadiyen ya Fransızca, ya İtalyanca, pek nâdiren de İngilizce olarak azarlamp duruyorlardı. Dürüst bir adam olan Charles, hepsinden çok kendi akrabası olan bu çocuğu eziyordu. Bütün bunlara rağmen. Pierre, kalbinin bir köşesinde, günün birinde böyle şık bir gazinonun baş garsonu olmak gayesini besliyordu.

Fakat şu anda meslek hayatının en büyük darbesini yemiş, adı bir cinayete karışmıştı.

Kemp, çocuğun içini dışına çıkardı... Ve sonunda, delikanlının iddiasından fazla bir şey yapmamış olduğuna, yani sadece masadan düşmüş olan çantayı yerden alıp yine masaya koymuş olduğuna ıstemiye is- temiye kanaat getirdi.

- Mister Robert'in masasına salça götürüyor- dum, efendim. Mister Robert zaten cok sabırsızlanmış tı... Bir müddettenberi hep salça isteyip durmuş, aldıran olmamıştı. Madam, masadan dansa kalkarken çantasını düşürmüş olacaktı... Çantayı yerde görünce alıp yerine bıraktım. Sonra yine telâşla

salçayı koşturdum. Mister Robert bana elleriyle işaretler yapmaya başlamıştı... İşte hepsi bu kadar efendim.

Hepsi bu kadardı. Kemp çocuğu koy verirken arkasından seslenmeyi ihmal etmedi:

- Bir daha böyle işler yaptığını duyarsam karışmam, ha!...

Bu sırada içeriye giren çavuş Pallok, genç bir hanınım Kemp'i veya Luxemburg vakası ile ilgili şahsı görmek istediğini haber verdi.

- Kim bu kadın?

- Adı, Miss Chloe West imiş...

- Bırakın gelsin, dedi Kemp isteksiz bir tavırla, ona ancak on dakikamı verebilirim. Mister Farraday gelecek. Neyse canım on dakika bekletirsek kıyamet kopmaz ya... Biraz sinirleniversin...

Miss Chloe West içeriye girdiği vakit, Kemp onu bir yerden tanıdığı zehabına kapıldı. Fakat bir kaç dakika sonra bu intibaı silindi. Hayır, bu kızı hiç görmemişti. Buna rağmen o ilk kapıldığı tesir içinde bir ukde olarak kaldı.

Miss West yirmi beş yaşlarmda, uzun boylu, kumral saçlı son derece güzel bir kızdı. Şivesinin biraz bozukça oluşunun kendisi de farkında gibiydi. Üstelik de pek de sinirli görünüyordu.

- Buyurunuz, Miss West, size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?

- Luxemburg hâdisesini gazetelerde okudum, dedi kız, orada ölen adam...

- Evet, Mister George Barton.. Onu tanıyor muydunuz?

- Şey, hayır, pek tanımıyordum... Yani, tanıyordum sayılmaz...

Kemp kıza dikkatle baktı.. Ve ilk verdiği hükmü bir kenara attı.

Chloe West son derece kibar ve iffetli bir genç kızdı... Son derece.

Kemp daha yumuşak bir sesle :

- Lütfen adınızı ve adresinizi verir misiniz... Yaptığımız iş sağlam olsun dedi.

- Chloe Elizabeth West, dedi genç kız, Maide

Vale, Merrivale caddesi 15 numara, ben aktrist'im...

Kemp gözünün kuyruğu ile kıza bir kere daha baktı. Tamam, şimdi olmuştu.. Evet, görünüşündeki o süslü püslü havaya rağmen bu kız dürüst bir insandı.

- Evet, Miss West.

- Gazetelerde Mister Barton'un ölümünü, ve bu olay üzerine oolisin tahkikat açtığını okuyunca gelip size bildiğimi söylemeyi vazife addettim. Bir arkadaşa da danıştım, o da böyle vapmamı tavsiye etti. inşallah bunun olayla bir ilgisi yoktur ama...

Miss West sustu.

- Hüküm vermek bize düşer, siz bildiklerinizi anlatınız lütfen, dedi Kemp..

- Su anda rol yapmadığımdan emin olabilirsiniz, dedi Miss West. Adım oynanan niyesin ilânlarında yazılı, resınim de afişlerde... Her halde Mister Barton beni bu resimlerden tanımış olacak. Beni aradı ve yapmak fikrinde olduğu şeyi izah etti.

- Evet?

- Bana Luxemburg gazinosunda bir parti ter- tipliyeceğini, misafirlerine bir sürpriz yapmak istediğini söyledi. Sonra bir fotoğraf gösterdi ve bana bu fotoğraftaki kadın gibi makyaj yapmamı, saçlarımı onun gibi taramamı

söyledi. Bu kadınla renklerimizin ayni olduğunu, birbirimize çok benzediğimizi ilâve etti.

Kemp'in kafasında bir ampul yanıverdi. Elvas- ton meydanındaki evde, George'un masasında, Rosemary'nin bir resınini görmüştü. İşte Chloe West içeriye girdiği vakit onu bir yerde görmüş olduğunu sanması buna dayanıyordu... Hay Allah, sahiden bu kızla Rosemary arasında müthiş bir benzerlik vardı... Tipleri, renkleri, yüz hatları hemen, hemen ayni idi.

- Hattâ Mister Barton bana giymem için bir elbise getirdi. Şimdi yanımda bu elbise... Gri- yeşil ipekli bir elbise... Saçlarımı fotoğraftaki kadının sacları gibi tanzim edecektim.. Renkli bir fotoğraftı bu. Aramızdaki benzerliği makyaj ile daha da bariz- leştirmemi rica etmişti. Sonra, Luxemburg gazinosuna gidecek ve ilk numaralar başlayıp, ışıklar kısıldığı vakit, usulca. Mister Barton'un masasına oturacaktım. Masada benim için boş bir sandalye bırakılacaktı. Parti gecesinden önce bir gün beni Luxemburg gazinosuna götürmüş, masayı göstermişti.

- Peki, randevunuza niçin sadık kalmadınız Miss West?.

- Çünkü, o akşam biri... yani, Mister Barton telefon edip partinin tehir edildiğini haber verdi. Saab sekiz sıralarında... Ertesi gün bana kararlaştırılan yeni tarihi bildireceğini söyledi. Soma, ertesi sabah, öldüğünü gazetelerde okudum.

Kemp keyifli bir sesle:

- Buraya kadar zahmet edişiniz çok iyi oldu, dedi, size çok teşekkür ederim, Miss West. Hiç olmazsa esrarengiz bir noktayı aydınlığa çıkardınız.. Şu boş san- dalyanın esrarı çözüldü. Bir dakika, biraz evvel, partinin tehir edildiğini bildiren şahıs için önce «biri» dediniz, sonra Mister Barton isınini kullandınız. Neden?

- Önce telefondaki sesin Mister Barton'a ait olmadığım sanmıştım. Sesi biraz değişik geliyordu.

- Bir erkek sesi miydi?

- Evet. erkek sesi olacaktı her halde, sanki nezle olmuş gibi biraz acaip çıkıyordu.

- Telefonda başka bir şey söylemedi mi?

- Hayır.

Kemp kıza birkaç sual daha sordu. Fazla ileriye gitmedi.

Miss West gittikten sonra çavuşa döndü:

- îşte, Barton'un meşhur plâm buymuş! dedi. Numaralardan sonra neden boş sandalyeye öyle dalgın, dalgın baktığının sebebini de şimdi anlıyorum. O kadar dikkatle hazırladığı nlân yarım kalmıştı.

- Partinin tehir edildiğini kıza bildiren sizce Barton'un kendisi değildi, öyle mi, efendim?

- Hayatım üzerine bahse girerim ki kendisi değildi. Hem bir erkek sesi olduğundan da şüphe ediyorum. Kısık, nezleli bir sesi taklit etmek nek kolaydır. Eh, neyse biraz ilerleme kaydetmiş olduk. Mister Farraday geldiyse içeri yollayın.

Stephen Farraday, dışından sakin ve soğukkanlı bir görünüşle, fakat içinden korka korka Büyük Scotland Yard'a girdi.

Ruhu ağır bir yükün tazyiki altında âdeta eziliyordu. Sabahleyin işler ne kadar da pürüzsüz gitmişti... Tâ ki Kemp manalı bir sesle kendisini Yard'a davet edinceye kadar... Acaba bildikleri neydi? Neden şüpheleniyordu. Yapılacak tek şey itidalini muhafaza edip, bütün ithamları reddetmekten ibaretti.

Yanında Sandra olmayınca kendisini garip bir şekilde valnız ve müdafaasız hissediyordu. Tehlikeye karşı ikisi yanyana durdukları zaman korku yarı yarıya azalıyordu sanki... Beraber olunca kuvvet, kudret ve cesaret de onlarla beraber oluyordu. Yalnızken hiç birşey demekti.. Hic bir şeyden bile az... Ya Sandra, acaba o da ayni şeyi hissetmiş miydi? Şimdi Kidderminster malikânesinde, zahiren sessiz, sâkin ve mağrur otururken içinden o da kendisini bu kadar âciz mi hissediyordu?

Müfettiş Kemp, gene adamı nazik, fakat ağır başlı bir tavırla karşıladı. Masalardan birinde, elinde kâğıt, önünde bir not defteri ile üniformalı bir polis memuru oturuyordu. Kemp Stephen'den oturmasını rica ettikten sonra resıni bir sesle konuştu:

- Sizden bir ifade almak zorundayım. Bu ifade zapta geçecek, siz okuduktan sonra lütfen imza'uyacaksınız, Mister Farraday. Yalnız böyle bir ifadeyi verip vermemekte serbest olduğunuzu size söylemek te vazifem icabıdır. İfade verirken avukatınızın yanınızda bulunmasını arzu etmeniz hakkınızdır.

Stephen korkunç bir darbe yemiş gibi oldu ama, belli etmedi. Buz gibi bir tebessümle gülümsemeye çalıştı:

- Bu pek korkunç geldi bana, Mister Kemp, dedi. *

- Vaziyetin açıkça anlaşılmasını isteriz Mister Farraday.

- Yani söyliyeceğim her hangi bir şeyin sonradan aleyhimde kullanılabileceğini ima etmek istiyorsunuz, değil mi?

- Aleyhinizde kelimesini kullanmıyalım. Söy liyeceğiniz herhangi bir şey delil ittihaz edilebilir.

Stephen usulca:

- Anlıyorum, dedi, yalnız benden niçin böyle bir ikinci ifade istediğinize bir mana veremedim Mister Kemp. Bu sabahki sözlerimi duydunuz. Başka bir

bildiğim yok ki...

- Sabahki görüşmemiz daha ziyade, gayri resınî bir başlangıç konuşması idi. Ayrıca, Mister Farraday, benimle burada başbaşa görüşmeyi tercih ettiğinizi tahmin ettiğim bazı hususlar da var. Adaletin yerini bulması hususunda gösterdiğiniz titizliği gizlilik konusunda aynen gösteriyoruz. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz, mutlaka?

- Korkarım ki hiç bir şey anladığım yok.

Müfettiş Kemp içini çekti:

- Şunu kastediyordum, müteveffa Misis Rosemary Barton ile aranızda mahrem bir arkadaşlık mevcuttu...

Stephen, müfettişin sözünü kesti.

- Kim diyor bunu?

Kemp çekmecesinden daktüo ile yazılmış bir kâğıt çıkardı.

- Bu. müteveffa Misis Barton'un zâti eşyaları arasında bulunan bir mektubun kopyasıdır. Mektubun aslı dosyamıza konmuştur.. Ve bize Miss İris Marle tarafından verilmiştir, Miss İris Marle ablasının yazısını teşhis etmiş bulunuyor.

Stephen okudu:

- «Leopar, sevgilim... »

İçi bayılır gibi oldu bir an... Rosemary'nin sesi... Konuşan, yalvaran sesi... Mazi ölmiyecek miydi?... Gömülmeye hiç bir zaman razı olmıyacak mıydı?...

Kendisini toparlayarak, Kemp'e baktı:

- Bu mektubu Misis Barton'un yazmış olduğuna kanaat getirebilirsiniz, ama bu satırların bana yazılmış olduğunu nereden çıkarıyorsunuz?

- Earl's Court'daki Mallanda pansiyonunun 21 numaralı dairesinin kirasını ödediğinizi inkâr mı ediyorsunuz?

Demek biliyorlardı! Acaba tâ başından beri mi biliyorlardı?

Omuz silkti.

- Bakıyorum her şeyden haberiniz var, dedi. Hususî işlerimin neden ortaya dökülüp saçılmak istendiğini sorabilir miyim?

- Hususî işlerinizin George Barton'un ölümü ile ilgili olmadığı ispat edilirse böyle birsey yapmaya hiç te niyetimiz yok.

- Anlıyorum.. Önce karısiyle seviştiğimi, sonra da George Barton'u öldürdüğümü ima etmek istiyorsunuz.

- Bakınız, Mister Farraday, sizinle daha açık konuşacağım. Misis Barton ile çok samimî arkadaştınız. Ve sizin, arzunuz üzerine ayrıldınız. Misis Barton'un değil... Bu mektupta belirtildiği gibi, Rosemary Barton başınızı belâya sokmak niyetindeydi. Ama tam zamanında öldü.

- İntihar etti... Korkarım ki bu işte ben de biraz kabahatliydim. Kendi kendime kızmıyor değilim, fakat bu kanunu ilgilendirmez.

- Misis Barton'un ölümü intihar olabilir, ama olarnayabilir de... Meselâ George Barton karısının intihar etmiş olacağına inanmıyordu. Tahkikat yapmaya başladı... Ve sonunda kendi hayatından oldu. Bu netice insana bazı fikirler ilham ediyor.

- Peki ama, bu konuda niçin beni sıkıştırıyorsunuz?

- Kabul edersiniz ki, Misis Barton'un ölümü sizin çok işinize yaradı, öyle değil mi Mister Farraday? Mesleğiniz için bir skandal çok tahripkâr olurdu.

- Skandal filân olmıyacaktı ki... Misis Barton nihayet mantığın sesini dinlemek zorunda kalacaktı.

- Acaba? Karınızın bu maceradan haberi var mı, Mister Farraday?

- Yoktu, tabiî.

- Bu iddianızın doğruluğundan emin misiniz?

- Elbette. Karım Misis Barton'la aramızda arkadaşlığın ötesine geçen bir şeyler olduğundan kat'iyen haberdar değildi. İnşallah bundan sonra da öğrenmez.

- Karınız kıskanç bir kadın mıdır, Mister Farraday?

- Kat'iyen.. Hiç bir zaman bana karşı kıskançlık tezahüratı yapmış değildir. Aklı başında kadındır.

Müfettiş bu konuda fikir beyan etmedi. Bir sual daha sordu:

- Geçen yıl zarfında evinizde hiç siyanür bulundurdunuz mu Mister Farraday?

- Belki bahçivanın elinde vardı. Bu hususta bir şey bilmiyorum.

- Kendiniz hiç eczaneden, fotoğrafçılık veya başka bir iş için siyanür aldınız mı?

- Fotoğrafçılıktan hiç anlamam. Tekrar ediyorum, hiç bir yerden siyanür almış değilim.

Kemp genç adamı biraz daha sıkıştırdıktan sonra koyuverdi.

Düşünceli bir tavırla yanındaki polis memuruna döndti:

- Karısının bu maceradan haberi olmadığını söylerken pek telâşlandı, dikkat ettin mi? Neden acaba?

- Galiba karısının kulağına gidecek diye çok korkuyor.

- Olabilir, ama karısının maceradan haberdar olmadığım ileri sürmekle kendisini daha fena bir çıkmaza soktu. Bu durumda, karısının kulağına

gitmesini önlemek için Rosemary'yi susturmaya teşebbils etmiş olması akla daha yatkın geliyor. Karısının işlerden biraz olsun haberdar olduğunu ve göz yumduğunu söylemiş olsaydı Rosemary'yi ortadan kaldırmak hususundaki sebepleri biraz hafifletmiş olurdu. Stephen Farraday'ı daha akıllı sanırdım.

- Bu noktayı düşünememiş olacak.

Kemp başını salladı. Stephen Farraday aptal bir adam değildi. Evet, bu taktiği bilhassa Kullanmış olacaktı... Keskin ve kurnaz bir zekâsı vardı. Sandra'nın bu aşk macerası hususunda hiç bir şey bilmediği zehabını uyandırabilmek için şiddetle ısrar etmişti.

- Albay Race takip ettiği yoldan çok memnun görünüyor, dedi Kemp, şayet tahminlerinde haklı çıkarsa, karı koca Farraday'ları bu işin dışına çıkarmak gerekecek. Buna ben de memnun olacağım doğrusu. Şahsen Stephen Farraday'm kaatil olabileceğine inanmıyorum.

***

Stephen, oturma odasının kapısını açarak, usulca:

- Sandra? dedi.

Genç kadın karanlıklar içinde yaklaştı, iki eliyle kocasının omuzlarım tuttu:

- Stephen.

- Niçin karanlıkta oturuyorsun?

- Işığa tahammül edemedim.. Anlat, çabuk!

Stephen Farraday tek kelime ile cevap verdi:

- Biliyorlar.

- Rosemary meselesini mi?

- Evet.

- Ne düşünüyorlar?

- Tabiatiyle benim onu öldürmek için bir sebebim olduğunu... Ah, sevgilim, bak senin başını ne dertlere soktum... Bütün kabahat bende. Rosemary'nin ölümünden sonra, buralardan gidip, seni bırakmış olsaydım, hiç olmazsa adın bu korkunç işe karışmıya- caktı...

- Hayır, hayır... Olmaz... Beni bırakma, Stephen.. Hiç bir zaman bırakma..

Genç adamın boynuna sarıldı... Ağlıyordu... Gözyaşları yanaklarından aşağı ip gibi iniyordu. Step- phen, kolları arasındaki vücudun titrediğim hissetti.

- Sen benim hayatımsın, Stephen... Hayatımsın, beni terketme...

- Beni bu kadar mı seviyorsun, Sandra? Hiç bilmiyordum...

- Bilmeni istemiyordum. Ama şimdi...

- Evet. şimdi... bu pis işin içine beraber düştük, Sandra... Beraber mukavemet edeceğiz... Ne olursa olsun, beraber!

Karanlıkta, öylece birbirlerine sarılmış dururlarken yüreklerine inanılmaz bir kuvvetin damla damla aktığım hissediyorlardı.

Sandra kararlı bir sesle:

- Bu hâdise hayatlarımızı mahvetmiyecek, dedi, etmiyecek, etmiyecek...

Anthony Browne, otel garsonunun uzattığı karta baktı.

Kaşlarım çattı, sonra omuz silkti. Çocuğa:

- Pekâlâ, söyle, gelsin, dedi.

Albay Race içeriye girdiği vakit, Anthony, pencerenin önünde, omuzuna vuran parlak güneş hüzmesi- nin altında duruyordu.

Bu uzun boylu, bronz yüzlü, gümüş saçlı adamı daha önce de görmüştü... Ona dair pek çok şeyler biliyordu, ama birkaç yıldan beri hiç bir yerde tesadüf etmemişti.

Race, pencerenin önünde biçimli bir başın, zarif endamlı bir erkeğin silüetini gördü. Yumuşak, kibar bir ses:

- Albay Race ile mi müşerref oluyorum, efendim? dedi, George Barton'un dostu olacaksınız, biliyO- rum. Dün gece kendisi de sizden bahsetmişti. Bir sigara almaz mısınız?

- Teşekkür ederim, alayım...

Anthony kibritin alevini Albayın sigarasına tutarken:

- Dün geceki davete icabet etmiyen misafir sizdiniz.. İyi ettiniz de gelmediniz.

- Yanılıyorsunuz, o boş sandalya benim için konmamıştı.

Anthony'nin kaşları kalktı:

- Sahi mi? Ama Barton demişti ki...

Race genç adamın sözünü kesti:

- George Barton öyle söylemiş olabilir. Aslında planı bambaşka idi. O boş sandalya, Mister Browne, ışıklar kısıldığı zaman Chloe West adında bir akİris tarafından işgal edilecekti.

Anthony şaşırarak baktı:

- Chloe West mi? Adını ilk defa duyuyorum. Kimmiş bu kadın?

- Pek tanınmamış genç bir akİris. Rosemary Barton'a çok benziyen bir kız.

Anthony bir ıshk koyverdi:

- Simdi anlamaya başlıyorum.

- Barton bu kıza Rosemary'nin bir resınini vermiş ve saçlarını onun gibi tanzim etmesini söylemiş, ayrıca, öldüğü gece Rosemary'nin sırtında bulunan elbiseyi de kıza yollamış.

- Demek George Barton'un planı buymuş! Işıklar yanacak... Aman Yarabbi! ROSEMARY GERİ GELMİŞ, SANDALYASINDA OTURUYOR... Ve masada bulunan kaatil bu müthiş manzara karşısında, iliklerine kadar titreyerek, «evet, evet... Onu ben öldürdüm! Ben öldürdüm!!...» diye bağıracak... Saçma! Zavallı George gibi bir budalaya bile yakışmayan bir plân bu...

- Ne demek istediğinizi pek anlayamadım.

Anthony sırıttı:

- Aman efendim, kalbi taşlaşmış bir cani, bir mektepli kız gibi sinir nöbeti geçirecek değil ya... Biri ki büyük bir soğukkanlılıkla Rosemary Barton'u zehirlemiş, George Barton'a da öldürücü miktarda siyanür içirmeye hazırlanmış, eh artık böyle birinden sinir krizi geçirmesini beklemek abestir, değil mi, efendim? Böylesine bir caniye baklayı ağzından çıkarttırmak için, bir akİrisi Rosemary gibi giydirip masaya getirmekten daha başka şeyler yapmak lâzımdır.

- Hatırlarsınız ki, Macbeth, o taş kalpli cani, ziyafet masasında Banquo'nun hayaletini görünce allak bullak olmuştu.

- Ah, ama Macbeth'in gördüğü şey sahici bir hortlaktı. Banquo'nun elbiselerim giymiş acemi bir aktör değildi. Sahici bir hayaletin, öteki dünyadaki atmosferi yanında getirdiğini kabule hazırım.. Asimi sorarsanız ben hortlaklara inanıyorum artık.. Daha doğrusu şu altı aydır inanmaya başladım. Hele bir hayalet var ki...

- Yaa? Kimin hayaleti bu?

- Rosemary Barton'un. İstediğiniz kadar gülebilirsiniz. Onu görmedim ama, mevcudiyetini sık sık kuvvetle hissettim. Bir takım sebepler yüzünden zavallı Rosemary'nin ruhu mezarında rahat duramıyor.

- Size bir sebep verebilirim.

- Yani, Rosemary bir cinayete kurban gitti diyeceksiniz.

- Başka bir tâbirle söylersek, biri onu hakladı.. Buna ne buyurular, Mister Tony Morelli?

Bir sessizlik oldu. Anthony oturdu, elindeki ya nm sigarayı şömineye attı, bir yenisini yaktı.

Sonra sordu:

- Bunu nasıl öğrendiniz?

- Tony Morelli olduğunuzu kabul ediyorsunuz?

- İnkâra kalkışıp boşuna zaman israf etmek istemiyorum. Hiç süphesiz ki Amerika'ya telgraf çekip ne var ne yoksa öğrendiniz.

- Siz de, Rosemary Barton'un asıl hüviyetinizi keşfettiğini, bu yüzden genç kadını öldürmekle tehdit ettiğinizi itiraf ediyorsunuz?

Tony, âdeta keyifli bir sesle:

- Çenesini tutması hususunda ona göz dağı vermek için elimden geleni yaptım, dedi.

Albay Race acaip bir hissin tesirinde kaldı. Bu konuşma hic te tahmin ettiği gibi cereyan etmiyordu. Karşısındaki koltukta oturan adama baktı. Ve içinde âdeta bir aşinalık hissi uyandı.

- Hakkınızda öğrendiklerimizi tekrar etmemi ister misiniz, Morelli?

- Fena olmaz, hoşça vakit geçiririz.

- Amerika'da. Ericsen uçak fabrikasında sabotaj teşebbilsünde bulunduğunuz için hapse mahkûm oldunuz. Cezanızı çektikten sonra hapisten çıktınız. Resınî makamlar izinizi kaybettiler. Sonra, Londra'da Claridge otelinde, Anthony Browne adı ile kalmakta olduğunuz öğrenildi. Burada Lord Dewsbury ile dostluk kurmaya muvaffak oldunuz, ve onun sayesinde birçok silâh imalâtçısı ile tanıştınız. Lord Dewsbury'nin evinde mi- safireten kaldınız ve bu sayede, görmemeniz ieabeden pek çok şey size gösterildi. Ve pek garip bir tesadüf eseri olarak, ziyaret ettiğiniz bazı önemli fabrikalarda, sizden sonra gayet vahim, sebebi anlaşılmayan kazalar, tehlikeli durumlar hâsıl oldu.. Allaha şükür ki bunlar tam zamanında görülüp, kötü neticeler önlendi.

- Tesadüfler muhakkak ki olağanüstü şeylerdir, dedi Anthony.

- Nihayet, tekrar Londra'da arzı endam ettiniz. İris Marle üe olan tanışıklığınızı yenilediniz. Genç kızla dostluğu ne kadar ileri götürmüş olduğunuzu ailesinden saklamak maksadiyle, evine yapılan davetlerden mütemadiyen kaçtınız... Sonunda da sizinle gizlice evlenmesi hususunda kızı iknaya çalıştınız.

- Vallahi, dedi Anthony, bütün bunları öğrenmiş olmamz inanılır şey değil! Hayır, hayır, silâh işini kasdetmek istemedim, şu hususi işleri diyorum... Rosemary'yi tehdit, edişimi, İris'in kulağına, tatlı sözler fısıl- dayışımı filân... Bunlar da sizin şu M.1.5 programının iş sahasına girmiyor her halde?

Race, genç adama sert bir bakış atfetti:

- İzah edeceğiniz çok şey var, Morelli, dedi.

- Hiç de değil. Madem ki öğrendiklerinizin hakikat olduğunu kabul ediyorsunuz, bana ne izahatı düşecek? Hapiste verilen cezayı çektim. Bazı enteresan dostlar edindim. Sonunda çok cici bir kıza âşık oldum. Onunla bir an evvel evlenebilmek için elbette ki sabırsızlanıyorum.

- O kadarına sabırsızlanıyorsunuz ki, ailesinin hakkınızda tahkikat yapacak fırsatı elde etmelerine bile tahammülünüz yok. İris Marle çok zengin bir kızdır.

Anthony evet, der gibilerden başını salladı:

- Biliyorum. Kız paralı olunca aileler işe hep burunlarım sokmaya kalkışırlar. İris- 'in benim mazimden haberi yok. Açıkça konuşmak lazımsa olmamasını da tercih ederim.

- Korkarım ki artık her şeyi öğrenecek.

- Yazık! dedi Anthony.

- Galiba anlamıyorsunuz ki...

Anthony albayın sözünü bir kahkaha üe kesti:

- Nasıl anlamam, nasıl anlamam., Rosemary Barton benim karanlık mazimi biliyordu, onu hakladım. George Barton benden şüphelenmeye başlaymca, onu da hakladım! Şimdi de İris'in parasının peşindeyim. Bunda anlasılmıyacak ne var? Herşey birbirine öyle güzel uyuyor ki... Yalnız elinizde hiç bir delil vok.

Race, birkaç saniye, gene adama dikkatle baktı. Sonra ayağa kalktı.

- Söylediklerimin hepsi doğru, dedi, ama hepsi de yanlış..

- Nasıl yanlış?

Anthony de albayı dikkatle süzüyordu.

Race odada bir aşağı, bir yukarı gezinmeye başladı:

- Deminki sözlerinin hepsi vanlış, dedi, herşey birbirine çok güzel uyuyordu, tâ ki seni görünceye kadar. . Hayır, imkânsız. Sen bir sahtekâr olamazsın. Ve madem ki sahtekâr değilsin, o halde bizden birisin. BU- dim, değil mi?

Anthony sessizce albaya baktı... Yüzünde yavaş, yavaş bir tebessüm belirdi.

- Evet... insanlar kendi cinslerini nasıl da hissederler. Bunun için sizinle karşılaşmak istemiyordum, işte. Ne olduğumu bir bakışta keşfedeceksiniz diye korkuyordum. İşi son derece gizli tutuyorduk.. Düne kadar hiç kimseye bir şey söylememiştik. Neyse, Allaha şükür, artık balon uçuruldu. Enternasyonal sabotaj şebekesini ağımıza düşürmeye muvaffak olduk. Bu vazife üzerinde tam üç yıldır çalışıyordum. Muayyen toplantılara katılıyor, işçiler araşma fesat sokuyor, kendime, lüzumlu olan şöhreti sağlamaya gayret ediyordum. Nihayet, takip ettiğimiz plân gereğince, yakalamp hapse atılmamın sırası geldi. Yine planımıza göre mahkûm oldum. Hakiki sabotajcıların şüphesini celbetmemek için her şeyi usulünce yapıp, işe hile karıştırmamak gerekiyordu. Benim kendilerinden biri olduğum zehabını uyandırmaya muvaffak olduk, ve bu sayede hepsini ağa düşürdük. Hapisten çıktığım vakit, işler kızışmaya başlamıştı. Enternasyonal şebeke orta Avrupadan yayılıyordu. Sonunda onların bir ajanı olmak payesini kazanmıştım. Lon- dr'ya gelip, Claridge oteline yerleştim. Lord Dewsbury ile ahbaplık kurmak hususunda emir almış bulunuyordum. Kendimi bir sosyete centilmeni olarak tanıtacaktım. İşte bu rolü oynarken Rosemary Barton ile tanıştım. Ve birden, onun. benim Amerika'da hapse girip çıktığımı, adımın Tony Morelli olduğunu bildiğim öğrendim. Bu malûmat genç kadın için çok korkunç neticeler yaratabilirdi. Beraber çalıştığım insanlar, genç kadının bunu bildiğini öğrendikleri takdirde onu hiç tereddütsüz öldürebilirlerdi. Çenesini sıkı tutması hususunda onu korkuttum, ama hic te ümitli değildim. Rosemary ağzında bakla bile ıslatamazdı. Hemen ortadan kaybolmaya karar vermiştim ki. merdivenlerden inen İris'i gördüm. Vazifemi sona erdirince gelip onunla evlenmeye karar verdim. Planın aktif kısını sona erince, tekrar Londra'ya döndüm. İris'le temasa geçtim. Fakat evine gitmemeye bilhassa dikkat ediyordum, zira ailesinin hakkımda tahkikat yanacaklarını biliyordum... İşim henüz tamamen sona ermediği için hakikî hüviyetimi hâlâ eizlemek

zorundaydım. Bu sefer de İris'in hali beni endişeye düşürmüştü. Kızcağız hasta gibiydi. George Barton gayet garip hareketler yapıyordu. İris'i benimle gelip evlenmemiz için zorladım. Reddetti. Hakkı da vardı. Sonra karsıma bu narti çıktı. Gitmemek oinıaz- dı. George sizin de geleceğinizi söyleyince beni tanımanızdan korkarak, bir arkadaşla buluşacağım için erken kaçmak zorunda olduğumu söyledim. Aslmda da o gün Amerika'dan tanıdığım birini görmüştüm... Monkey Coleman adında biri... O beni tanımamıştı ama sizden kaçmak için bahane icat ediyordum. Vazifem henüz sona ermemişti. Ondan sonra olanları biliyorsunuz. George öldü. Ne George'un, ne Rosemary'nin ölümleri ile bir ilgim var. Onları kimin öldürdüğünü bilmiyorum.

- Hiç bir tahminde de bulunamaz mısınız?

- Bana kalırsa, ya garson, ya da masadaki beş kişiden biri öldürmüş olacak. Garson olmasına da pek inanmıyorum. Katil, ben değilim, İris'in böyle bir iş yapmadığından da eminim. Bu işi ya Sandra, ya Stephen Farraday, ya da ikisi el birliği ile yapmış olabilirler ama, bence en kuvvetli tahmin yine Ruth Lessing üzerinde toplanıyor.

- Bu tahmininizi destekleyecek bir delil var mı elinizde?

- Hayır, ama bu cinayeti işliyecek en uygun insan olarak onu görüyorum. Fakat nasıl yapmış olduğuna dair en küçük bir fikrim bile yok. Her iki facia sırasında da masadaki mevkii, şampanya kadehlerine yetişmesine imkân vermiyecek şekildeydi. Dün gece olanları düşündükçe, George'un zehirlenmesine imkân olmadığına aklım daha çok yatıyor, ama oldu işte.

Anthony sustu.. Sonra:

- Zihnimi kurcalayan bir şey daha var, diye devam etti, George'u şüpheye salan imzasız mektupları kimin yazdığını öğrenebildiniz mi?

Race başını iki vana salladı:

- Hayır., bir an keşfettiğimi sanmıştım, ama yanılmışım.

- Bu mektuplar, Rosemary'nin bir cinayete kurban gittiğini bilen birinin mevcudiyetini haber veriyor.. Çok dikkatli olmazsanız, mektupları yazan şahıs ta bir cinayete kurban gidebilir.

Anthony, telefonda aldığı habere göre, Lucilla Drake'in saat beşte eski bir dostla çay içmek üzere çıkacağım öğrenmişti. Genç adam muhtemel gecikmeleri de hesaba katarak (son dakikada para çantasını unutup geriye dönmek, nihayet yanına bir şemsiye almaya karar vermek, kapı eşiğinde yapılan son gevezelik filân bu gecikmelere dahildi) Elvaston meydanındaki eve varışını beşi yirmi beş geçeye göre ayarladı. Görmek istediği kimse İris'ti, halası değil. Bir kere Lucilla'nın ağına yakalanırsa, sevgilisi ile başbaşa biraz konuşabilme- nin ne kadar imkânsız olacağını biliyordu.

Orta hizmetçisi (bu seferki Betty Archdale'in o küstahça tavırlarından mahrumdu) Miss İris'in yeni geldiğini ve çalışma odasında olduğunu haber verdi.

Anthony gülümseyerek:

- Ben yolumu bulurum, sen zahmet etme, dedi.

Ve, genç kızın yanından geçip, çalışma odasının kapısına doğru yürüdü.

İris, genç adamın kapıyı açıp girdiğini görünce irkilerek döndü:

- Oh, sen misin?

Genç adam sür'atli adımlarla kıza yaklaştı:

- Ne oldu, sevgilim?

- Hic... dedi İris... (biraz tereddüt etti, sonra telâşla), ben, dedi, neredeyse bir otomobilin altmda ka lacaktım. Yok, yok, kabahat benimdi. Caddenin karşısına o kadar dalgın geçiyordum ki, birden köşeden bir araba çıktı., sür'atle... bana çarpmasına ramak kaldı...

Anthony, genç kıza şefkatle başını salladı:

- Böyle şeyler yapma, İris, senin halini çok merak ediyorum, doğrusu. Tekerleklerin altından mucizevî bir şekilde kurtulmuşsun, ama, nedir bu dalgınlığın kuzum? Sebebi nedir, sevgilim? Mutlaka zihnini kurcalayan bir şey var, değil mi?

İris, başını salladı. Anthony'ye bakan gözlerde karanlık bir korkunun izleri seziliyordu. Ürkek bir sesle, âdeta fısıldar gibi düşüncesini kelünelere dökmesinden çok önce anlamıştı bunu Anthony...

- Korkuyorum.

Genç adam, kendisini toparladı, o sakin, müte- bessim haline bilründü. İris'in kolundan tutup, geniş kanapeye oturttu. Kendisi de yanma oturdu.

- Haydi, anlat, şekerim, dedi. Ben de bileyim.

- Sana anlatmak istemiyorum, Anthony.

- Acaip, hay Allah.. İris, kuzum, üçüncü sınıf polisiye romanlardaki kızlar gibi, hiç sebepsiz, daha ilk bahiste ille de söylemem diye tutturmasana... O romanlarda, kız söylememekte ayak direr, kahraman da onu söyletmek için ısrar eder, böylece roman da bir elli bin kelime ilerlemiş olur.

İris hafifçe gülümsedi:

- Söylemek istiyorum ama, senin ne düşüneceğini bilmiyorum. Anthony. Bilmem inanır mısın?

Anthony elini kaldırıp parmaklarını saymaya başladı:

- Bir, gayrimeşru bir çocuk, iki şantaj yapan bir âşık, tiç..

İris, genç adaını öfkeli bir sesle susturdu:

- Ne münasebet, öyle şeyler değil...

- Oh, neyse, içime su serptin biraz. Haydi, anlat bakalım, benim küçük budalam...

İris'in yüzü yine bulutlandı:

- Gülünecek şey değil bu... O... o gece hakkında..

Anthony'nin sesi birden ciddileşti:

- Evet?

- Bu sabah soruşturmada sen de vardın, duydun...

Sustu.

- Duyduklarım pek fazla bir şey değil, dedi Anthony, hükümet doktoru, siyanürler üzerinde teknik bir konuşma yaptı, George'un cesedinde bulunan potasyum siyanürün tesirlerinden uzun, uzun bahsetti. Sonra hâdisenin akabinde Luxemburg'a gelmiş olan, zarif bıyıklı müfettiş polisin bulduğu delilleri sayıp döktü. George'un cesedinin baş kâtibi tarafından teşhis edüdiği açıklandı. Halim selim görünüşlü tahkikat memuru tarafından soruşturma bir hafta sonraya talik edildi.

- Müfettiş, dedi İris, küçük masanın altında, içinde potasyum siyanür kırıntıları bulunan bir küçük kâğıt paketçiğin ele geçtiğini açıkladı.

Anthony ilgilendi:

- Evet... George'un kadehine zehiri hem kim boşalttıysa kâğıdı usulcacık masanın altma atmış olacak. En basit şey. Katil kadın veya erkek bu Kâğıdın üstünde bulunmasını istemezdi elbette.

İris titremeye başladı... Genç adam şaşırmıştı.

- Ah, hayır, Anthony, öyle değil... Öyle değil...

- Neler söylüyorsun, sevgilim? Nedir dilinin altındaki?

İris cevap verdi:

- Paketi masanın altma ben attım.

Anthony'nin bakışları genç kızm çehresinde dondu kaldı.

- Dinle beni, Anthony. George'un nasıl şampanyasından bir yudum alıp., o müthiş hâdisenin vuku bulduğunu biliyorsun?

Anthony başını salladı.

- Korkunç bir şeydi bu, Anthony... Tüyler ürpertici bir kâbusa benziyordu. Herşey düzelmiş gibi olurken, böyle bir şeyin vukuu müthiş bir darbe olmuştu. Numaralardan sonra, ışıklar yanınca içim öyle fe- rahlamıştı ki... Çünkü, biliyorsun, geçen seneki hâdisede de, Rosemary'nin öldüğünü ışıklar yanınca görmüştük... Sebebini bilmiyorum ama, bu sefer de ışıklar yanınca... ayni olayın tekrarlanacağını göreceğimize dair içimde garip bir his vardı... Rosemary'nin orada... Masada... bizim aramızda olduğunu hissediyordum... Masada... ölü olarak...

- Sevgilim...

- Oh, biliyorum... Hep sinirlerin oyunu bu. Ama ışıklar yanıp da korkunç bir olayın vuku bulmamış olduğunu görünce, herşey bitti diye sevindim... Hayata sanki yeniden başlayabilirdik. George'la dansa kalk tim... Ve nihayet eğlenmeye başladığımı hissettim. Masaya döndük. George birden Rosemary'nin hâtırasına içmemizi teklif etti. Sonra... öldü. O müthiş kâbus olanca dehşeti ile geri geldi. Hiç bir şey düşünemiyecek ka dar şaşırmıştım.. Beynim felce uğramıştı. Orada, öylece durmuş, tirtir titriyordum... Sen yerinden kalkıp George'a bakmak için koştun. Bir iki adım geriledim. Biri doktor istedi. Bilttin bunlar olurken ben donmuş gibi bakıyordum. Sonra birden gırtlağıma bir şeyler tıkandı, gözlerimden sel gibi yaşlar boşandı. Mendilimi almak için çantamı açtım. Çantanın içindekilerin pek farkına varmıyarak, elimle körlemeden karıştırdım. Mendili buldum. Ama içinden,

katlanmış, sertçe bir kâğıt çıktı.. Hani eczaneden toz halinde ilâçları alırken böyle küçük kâğıt torbacıklara koyarlar ya, işte onlardan. Ama, evden çıkarken benim çantamda böyle bir kâ ğıt yoktu. Anthony. Çantama içindekileri kendi elimle yerleştirmiştim; pudriyerim, rujum, mendilim, mahfazasının içinde tarağım, ve bir şilin ile birkaç bozuk pa ra... O KÂCIDI BENİM ÇANTAMA BİRİ KOYMUŞTU.. Rosemary'nin ölümünden sonra da çantasında böyle bir kâğıt kesecik bulmuşlardı. İçinde siyanür kristalleri vardı. O anda çok korktum, Anthony! Parmaklarım tut- mayıverdi, kâğıt mendilin arasından yere düştü. O kadar korkmuştum ki... Demek biri George'u benim öldürdüğüm zehabını yaratmak istiyordu. Onu ben öldürmedim, Anthony!

Anthony uzun bir ıslık koyverdi.

- Kâğıdı yere atarken kimse görmedi mi? Diye sordu.

İris tereddüt etti:

- Pek emin değilim... Galiba Ruth gördü ama, o sırada o da o kadar şaşkındı ki, dikkat etmiş olacağı m sanmıyorum. Bomboş gözlerle bana bakıyordu.

Anthony bir ıslık daha çaldı:

- İşte bu yaman iş!

- Gittikçe de daha yaman oluyor.. Polis keşfedecek diye ödüm kopuyor.

- Peki neden kâğıdın üstünde senin parmak izlerini bulmadılar? İlk iş olarak kâğıdın üstündeki parmak izlerini çıkarmış olmaları lâzımdı.

- Ben elimi kâğıda sürmedim ki.. Mendilimin katı arasındaydı, mendili açınca kâğıt yere uçtu... Masanın altına gitti... Parmaklarun değmedi bile.

- Evet, çok şanslıymışsın, doğrusu.

- Ama kâğıdı benim çantama kim koymuş olabilir? Çantam hep yanımdaydı.

- Sana öyle geliyor.. Numaralardan soma dansa kalktığın vakit çantanı masada bıraktın... Biri kurcalamış olabilir o sırada. Sonra masada başka kadınlar da vardı... Birkaç kadının pudralanmak üzere hammlar tuvaletine gittikleri vakit nasıl davrandıklarım bana anlatır mısın? Ben bu gibi işleri bilemem, tabiî. Bir ayna önünde toplanıp çene mi çalarsınız, yoksa muhtelif aynaların önüne mi dağılırsınız ekseriya?

İris biraz düşündü:

- O akşam, hepimiz bir aynanın önünde toplanmıştık. Üstü camlı, uzun bir tuvalet masasıydı bu. Çantalarımızı masaya koyup, aynaya baktık. Saçımızı, başınıızı düzeltmek için, bilirsin ya...

- Bilemiyeceğim, İris'ciğim. Devam et.

- Ruth burnunu pudraladı, Sandra saclarını düzeltti, düşen bir firketeyi yerleştirdi. Ben omuzumda ki kürk etolü tuvaletteki kadına verdim. O sırada elimin üstüne bulaşmış bir siyah leke gözüme çarptı. Yıkamak için lâvaboya gittim.

- Çantanı masanın üstünde bıraktın, tabii?

- Evet. Ellerimi yıkadın. Ruth hâlâ aynanın önünde makyajı ile uğraşıyordu... Galiba Sandra etolünü kadına vermek üzere öbilr bölmedeki vestiyere geçmişti. Sonra o da aynanın önüne geldi. Ruth kalkıp ellerini yıkadı. Ben tekrar aynanın önüne dönüp, saçlarımı taradım.

- Yani, hem Sandra hem de Ruth, sen görmeden çantana kâğıt keseyi koymuş olabilirler.

- Övle ama, ben ne Sandra'nın no de Ruth'un böyle bir şey yapacaklarına ihtimal vermiyorum.

- İnsanlara fazla paha biçiyorsun. Sandra, orta çağlarda düşmanlarını diri diri yakan hunhar kraliçelere benziyor. Ruth ise yeryüzüne gelmiş geçmiş insanların en soğukkanlısı.. İstediği kimseyi rahatça zehirleyebilecek bir tip.

- Katü Ruth ise, neden benim kâğıdı yere düşürdüğümü gördüğünden hiç bahsetmedi?

- İşte, burada beni şaşırttın. Kâğıdı çantana Ruth koymuş olsaydı, onu yere atmana kat'iyen müsaade etmezdi. Bu durumda Ruth'u şüphe dışı etmemiz gerekiyor. Asimi sorarsan masaya bakan garson üzerinde durmak lâzım. Garson! Garson! Ama yabancı bir garson olsaydı.. Hani o gecelik dışarıdan kiralanmış bir garson ...Ama Giuseppe ile Pierre bakıyorlardı. Onlardan da şüphelenecek değiliz ya!

İris içini çekti:

- İyi ki sana söyledim... Kimsenin haberi olmayacak, değil mi? Bunu sadece sen ve ben bileceğiz.

Anthony cam sıkılmış gibi kıza baktı:

- Olmaz, sevgüim... Şimdi seninle bir taksiye binip, bizim ihtiyar Kemp'e gideceğiz. Bunu gizleyemeyiz.

- Oh, hayır, Anthony... Sonra George'u benim öldürdüğümü sanırlar.

- Bu meseleyi daha sonra öğrenir de senin ört bas ettiğini arılarlarsa o zaman asıl şüpheyi uyandırmış olursun. O zaman ne kadar dert anlatmaya çalışsan yine de sudan kaçar. Şimdi kendiliğinden bir açıklama yaparsan inanmaları ihtimali daha kuvvetli olur.

- Yalvarırım, Anthony...

- Bana bak, İris, güç bir durumdasın. Herşey bir yana bir de gerçek var ortada. Adaletin yerine gelmesi bahis konusu olunca insan kendi kellesini kendi başına korumaktan âciz kalır...

- Oh, Anthony bu kadar mükemmel bir insan olmaya mecbur musım?

- Bu pek kurnazca indirilmiş bir darbe oldu, ama, yine de Kemp'e gideceğiz.. Hemen şimdi'.

Genç kız istemiye, istemiye Anthony ile birlikte hole çıktı. Mantosu dikkatsizce bir koltuğun arkasına atılmıştı. Erkek, mantoyu alıp, genç kıza giydirdi.

- Meydanın kenarından bir taksiye bineriz, dedi.

Sokak kapısına doğru yürürlerken, kapının dışarıdan çalındığını, zil sesinin, alt katta hizmetçilerin bulunduğu kısımda uzun uzun yankılandığım duydular.

İris küçük bir nida ile:

- Az daha unutuyordum, dedi, Ruth gelecekti. Bilrodan çıkınca cenaze hazırlığı için buraya uğrayacaktı. Cenaze merasimi öbilr gün yapılacak. Lucilla hala hazır dışarı çıkmışken konuşalım işleri diye düşündüm. O olunca herşey birbirine karışıyor...

Anthony yürüdü, kapıyı açtı. Aşağıdan koşan orta hizmetçisinden daha evvel davranmıştı.

- Açıldı kapı, dedi İris.

Hizmetçi kız, tekrar aşağıya indi.

Ruth yorgun ve kılıksız bir haldeydi. Elinde kocaman bir evrak çantası vardı.

- Gec kaldığım için özür dilerim, dedi, bu akşam metro çok kalabalıktı. Sonra da üc otobils beklemek zorunda kaldım.. Görünürde bir tek taksi yoktu.

Anthony, o her zaman kendisinden emin Ruth'un böyle özür dilemesini biraz acaip buldu. Bu da, George'un ölümünün, bu kaya gibi sağlam sinirli kızı bile perişan ettiğine bir delildi.

- Artık seninle srelemem, Anthony, dedi İris.. Ruth ile konuşup kararlaştıracağımız bazı şeyler var.

Anthony kesin bir sesle:

- Bizim işimiz onların heosinden daha önemli dedi, özür dilerim, Miss Lessing. İris'i bövle sürüklediğim için kusura bakmayın. Sahiden cok önemli bir işimiz var.

Ruth, telâşla:

- Tabii, tabiî, Mister Browne, dedi, siz yolunuzdan geri kalmayın, Misis Drake geldiği zaman onunla konuşur işleri hallederim.

Hafifçe gülümseyerek ilâve etti:

- Ben onu idare etmesini becerebiliyorum, bilirsiniz.

Anthony yüzünde hayran bir ifadeyle:

- Siz herkesi idare edebilirsiniz, Miss Lessing, dedi.

- İris, bana söylemek istediğin bir şey var mı?

- Hiç bir şey yok. Bu işi sizinle konuşmak ve tanzim etmek isteyişimin yegâne sebebi, Lucilla halanın her iki dakikada bir karar değiştirmekte oluşundandı. Sizi fazla yorar diye düşünmüştüm. Zaten bir sürü işle uğraşıyorsunuz. Cenaze merasimi nasıl olursa olsun, beni ilgilendirmez. Lucilla hala cenaze merasimlerini pek sever.. Bense nefret ediyorum. Ölenin bir şeyden haberi bile olmıyacağına göre, ne diye o kadar gürültüye meydan vermeli. Onlar herşeyden ellerini eteklerini çekmiş bilkmüyorlar, ölüler geri gelmez ki ..

- Haydi gel., dedi Anthony.

Ve kızı elinden tutup çekerek kapıdan çıkardı.

Meydanın ortasından ağır, ağır kendilerine doğru gelen taksiye elini salladı. İris'in binmesine yardım etti.

Şoföre Scotland Yard'a gitmesini söyledikten sonra, genç kıza döndü:

- Cüzelim, dedi, demin hole gelmiş olan hangisiydi, Rosemary mi. yoksa George mu? Hangisinin mevcudiyetini hissettin de ölülerin geri gelmiyeceğini o kadar ısrarla tekrarladın.

- Hiç biri, dedi İris. hiç biri.. Ben cenaze me rasimlerinden nefret ederim dedim ya...

Anthony içini çekti:

- Söylemiştin, dedi, galiba bende medyumluk kabiliyeti var.

Üç erkek, yuvarlak, mermer bir masanın başına oturmuşlardı.

Albay Race ile baş müfettiş Kemp, tanen bakımından pek zengin, koyu çaylarını yudumluyorlar, Anthony ise, İngiliz kahvehanelerinin «güzel bir fincan kahve» dedikleri şeyi içiyordu. Anthony hiç de kahvehanelerle ayni fikirde değildi ama, fincandaki «şey» e, masalarına kabul edildiği iki adamın hatırı için katlanıyordu. Müfettiş Kemp, Anthony'nin kâğıtlarını uzun uzun tetkik ettikten sonra, onu bir meslekdaş olarak aralarına almaya rıza göstermişti.

Kemp siyaha çalan koyu çayına birkaç kesıne şeker atıp karıştırdıktan sonra:

- Bu vakayı hiç bir zaman mahkemeye şevke demiyeceğiz, dedi. kâfi delil bulacağımıza hiç aklım yatmıyor.

- Böyle mi düşünüyorsun? diye sordu Race.

Kemp başını sallayarak, çayından bir yudum aldı.

- Bütün ümidim masadaki beş kişi tarafından siyanürün elde edilişim veya satm almışını ortaya çıkarmakta idi. Tahkikatı her vere ulaştırdım, ama, maalesef bir şey çıkmadı... Katilin kim olduğunu bilip de delil kifayetsizliği yüzünden yarım kalan işlerden biri de bu olacak.

Anthony ilgiyle baktı:

- Demek katilin kim olduğunu biliyorsunuz' dedi.

- Kendi kafama göre emin olduğum bir katil buldum. Lady Alexandra Farraday.

- Yaa? Demek senin kararın bu? Sebeplerin neler?

- Şimdi öğreneceksiniz. Lady Alexandra her şeyden evvel son derece kıskanç bir kadın. Ayrıca müstebit de. Tarihte bir kraliçe vardı, neydi adı? Eleanor bilmem ne... Güzel Rosamund'un kameriyesine gitmiş, ondan bir hançerle bir kan zehir arasında tercih yapmasını istemişti.

- Yani bu seferki kraliçe, güzel Rosemary'ye bir seçme hakkı tanımadı, öyle mi?

Müfettiş Kemp devam etti:

- Biri Mister Barton'a haber veriyor, o da şüphelenmeye başlıyor. Şüphelerinde haklı olduğunu da bu arada zikretmeliyim. Farraday'lar hakkında sağlam bir şüphesi olmasaydı, kalkar da işi, onların bitişiğindeki evi satın almaya kadar götürür müydü? Üstelik Sandra Farraday'ı bu partiye gelmek hususunda zorlamıştı. Sandra sabredip neticeyi bekliyecek kadın değildi. Onu oracıkta temizleyiverdi. Yalnız şu kadarını da söyliye yim ki, George Barton'un kadehine zehiri koyabilecek pozisyonda olan tek şahıs sağında oturan kadındı...

- Ama onun böyle bir şev yantığını ' gören olmadı ki! dedi Anthony.

- Doğru. Görebilirlerdi, görmediler. Eli çabuk bir kadınınıs!

- Tam manasiyle bir hokkabaz!

Race öksürdli. Piposunu aldı, doldurmaya başladı.

- Bir nokta var. Diyelim ki, Lady Alexandra kıskanç, müstebit, kocasına deli gibi âşık, cinayet bile işlemekten yılmayacak kadar cüretkâr bir kadındır. Ama, bir genç kızın, masum ve kendisine hiç bir zararı olmayan

bir genç kızın çantasına delil olabilecek bir nesneyi koyabilecek tıynette midir? Kidderminster ailesinden böylesi çıkar mı?

Müfettiş Kemp oturduğu yerde rahatı kaçmış gibi kımıldadı. Çayının içinde bir şeyler arar gibi baktı.

- Yani kadınlar kriket oynamaz demek istiyorsunuz... dedi usulca.

- Yoo, oynarlar, pek çoğu oynar... diye gülümsedi Race, ama senin huzurunu kaçırabildiğime sevindim...

Kemp, duyduğu sıkıntıyı, mağrur bir eda ile Anthony'ye dönerek geçiştirmek istedi:

- Aklıma gelmişken, Mister Browne (dilim alıştı bir kere, mahzuru yoksa size hep Browne diyeceğim) Miss Marle'yi bu akşam kolundan tutup bize getirdiğiniz için size ne kadar teşekkür etsem azdır. Tam vaktinde geldiniz, haber verdiniz.

- Vaktinde gelmeye mecburdum, dedi genç adam, biraz beklemeye kalksaydım İris'i belki de size hiç getiremiyecektim.

- Gitmek istememiştir mutlaka, dedi Race.

- Zavallı kızcağız, çok korkmuştu. Korkması da tabil.

- Pek tabil, dedi Kemp.

Ve kendisine bir fincan daha çay doldurdu. Anthony kahvesinden zorla bir yudum aldı.

- Neyse, dedi Kemp, kızın içine su serptik.. Evine gönül rahatlığı ile döndü.

- Cenaze merasiminden soma, dedi Anthony, sayfiyedeki eve gidip biraz dinlenecek. Lucilla halanın çenesinden 24 saat bile uzaklaşmak ona büyük faydalar sağlayabilir.

- Lucilla halanın dili de bazan işe yaramıyor değil, dedi Race.

- Aman senin olsun, dostum, diye atıldı Kemp, Allaha şükür ki, ifadesini alırken zapta geçirtmeye lüzum görmedim. Yoksa, ifadeyi kayda geçiren memurun parmaklarına kramp girer de hastanelik olurdu.

- Öyle, dedi Anthony, bu vak'anın mahkemeye intikal edemiyeceğini söylemekte galiba haklısınız, Mister Kemp... Ama tatmin edici bir netice beklemek hakkımızdır.. Henüz bilmediğimiz bir nokta daha var. George Barton'a imzasız mektupları kim yazdı? Bu hususta hiç bir fikriniz yok mu?

Race Anthony'ye baktı:

- Senin şüphelerin yine ayni merkezde mi. Browne?

- Ruth Lessing için mi? Evet. benim nazarım da namzet hâlâ o. George'a âşık olduğunu size itiraf etmiş. Demek ki Rosemary'den pek hoşlanmıyormuş... Rosemary'yi ortadan kaldırmak için önüne bir fırsat çıkınca bundan istifadeye kalkışmış olabilir pekâlâ... O öldükten soma George'la evlenmesi ihtimali kuvvetlenebilir di.

- Bütün bunlar kabul, dedi Kemp, Ruth Lessing sahiden soğukkanlı, kabiliyetli bir kadın. Muhayyele kuvvetinin bir meyvesi olan merhamet hissinden mahrum olmasına rağmen, bir cinayeti tasarlayıp, tatbik edecek kudrete sahip. Evet, farzedelim ki birinci cinayeti Ruth Lessing işledi, ikinci cinayeti de onun işlemiş olmasına kat'iyen ihtimal veremiyorum. Korkuya kapılıp, sevdiği ve evlenmeyi kurduğu adamı zehirliye- cek bir kadın değil. Ayrıca, sorarım size. İris'in siyanür kâğıdım masanın altına attığını gördü de neden çenesini tuttu?

Anthony şüpheyle başını salladı:

- Belki de görmemiştir.

- Görmüştür, görmüştür, dedi Race, onu sorguya çekerken bir şey saklıyormuş gibi gelmişti bana. İris Marle de kâğıdı düşürürken gördüğünü söyledi.

- Haydi Albayım, bir de senin görüşlerini dinliyelim, dedi Kemp. Her halde bir şeyler var zihninde?

Race başını salladı.

- Öyleyse baklayı ağzından çıkar. Sen bizimkileri dinledin, durmadan itiraz ettin.

Race'in bakışları Kemp'in viizünden Anthony'nin çehresine kaydı, orada karar kıldı.

Anthony kaşlarını kaldırdı:

- Yoksa beni hâlâ vak'anm canisi olarak mı görüyorsunuz? diye sordu.

- Hayır, dedi Race, George Barton'u öldürmen için hiç bir sebep yok. Onu kimin öldürdüğünü biliyorum galiba.. Hem onu, hem de Rosemary'yi...

- Kim bu?

Race dalgm bir edayla konuştu:

- Ne garip ki hepimizin seçtiği katil bir kadın...

Bir an sustu... Sonra, yavaşça:

- Benim fikrime göre, dedi, katil İris Marle' dir.

Anthony iç gıcıklayan bir gürültü ile sandalya- sını geriye itti. Yüzü bir an koyu bir kırmızıya boyandı. Sonra âdeta cehtederek kendisini toparladı. Konuştuğu vakit, sesi hafifçe titriyordu ama, yine o alayü tonunu kazanmıştı:

- Kuzum, şu ihtimal üzerinde de konuşalım, dedi. Neden İris Marle? Öyle ise, neden kendi ağziyle bana siyanür kâğıdını masanın altına attığını söyledi?

- Çünkü, dedi Race, Ruth Lessing'in bu hareketi yaparken görmüş olduğunu biliyordu.

Anthony boynunu bir tarafa eğerek bu nokta üzerinde düşündü. Nihayet başiyle tasdik etti:

- Tamam. Devam edin. Herşeyden evvel neden ondan şüphelendiğinizi anlatın.

- Maksat, dedi Race, Rosemary'ye, İris'in meteliğine el süremiyeceği bir servet bırakılmıştı. Genç kızın bu haksızlık karsısında kendi kendisini yiyip durmuş olması pekâlâ mümkündür. Şu kadarını da biliyoruz ki, Rosemary çocuksuz öldüğü takdirde, bu servet İris'e intikal edecektir. Üstelik, Rosemary ağır bir hastalıktan yeni kalkmıştır. Bitkin, perişan ve keyifsizdir. O halde, İris onu kolayca öldürüp, işe bir intihar süsü verebilir. Sonra da paralar kendisinin olur.

- Tamam, kızı bir canavar yapıp çıkarıverdi- niz, dedi Anthony.

- Canavar değil, canım, dedi Race, ondan şüphelenmem için bir sebep daha vardı! Biraz uzak düşüyor ama, yine de mevcut... Victor Drake...

- Victor Drake mi? diye şaştı Anthony.

- Evet, kötü kan... Ben Lucilla Drake'i saatlerce boşuna dinlemedim. Marle ailesi hakkında öğrenmediğim şey kalmadı. Victor Drake, eh o kadar zayıf karakterli değilse de, tam bir şeytan... Anası, kafasız, dikkatsiz, çenesi düşük bir kadın, Hector Marle karaktersiz, kötü kalbli bir ayyaş. Rosemary hislerini bir kararda tutmaktan âciz bir kadın. Yam karakter zaafı, kararsızlık, müvazenesizliklerle dolu bir aile tarihçesi... Daha âlâ sebep mi arıyorsunuz?

Anthony bir sigara yaktı. Elleri titremeye başlamıştı.

- Zayıf ve hattâ çürük bir fidanda sağlam bir gonca yetişebileceğine inanmıyor musunuz?

- Elbette, yetişebilir. Ama İris Marle'nin sağlam bir gonca olabileceğinden emin değilim.

- Bu hususta benim sözlerimin bir kıymeti olamaz, zira ona âşığım... George İris'e imzasız mektupları gösterdi. Kız da korkuya kapılıp, George'u öldürdü. İşler bu minval üzere cereyan etti, demek?

- Evet. Bakın bu sefer işe korkuyu kolayca ithal edebiliyoruz. Zira, İris kolayca korkuya kapılabilen bir tip.

- Peki siyanürü George'un kadehine nasıl koymuş olabilir?

- İtiraf edeyim bu noktada bir şey söyliyemiyeceğim.

- Allaha şükür ki bilemediğiniz bir nokta zuhur etti, dedi Anthony.

Sandalyesini önce geriye, sonra öne eğdi. Gözlerinde öfkeli ve tehlikeli bir kıvılcım yanıp, sönüyordu.

- Bütün buıılan bana söylemeniz ne büyük bir cesaret, dedi.

Race yavaşça cevap verdi:

- Biliyorum, ama söylemek zorunda kaldım.

Kemp ikisini seyrediyor, fakat konuşmuyordu.

Dalgın bir hareketle habire çayım karıştırıyordu.

- Pekâlâ, dedi Anthony, - geriye yaslanarak- işler değişti artık... Yuvarlak bir masa başında oturup, pis, pis nesneler içerek, havaya akademik teoriler savurmanın zamanı geçti. Bu meseleyi mutlaka ve mutlaka çözmek lâzım. Bütün güçlükleri eritip hakikate ulaşmamız gerek. Bu iş biraz da benim işim oldu. Bu işin üstesinden geleceğim. Henüz bilmediğimiz noktaları kurcalayacağım. Zira bu noktaları aydınlatabildiğimiz vakit herşey gün gibi aşikâr olacak... Şimdi karanlık noktalan bir daha sayıyorum; Rosemary'nin öldürülmüş olduğunu bilen kimdi? George'a imzasız mektuplan kim yazdı?

Ona kansının öldürülmüş olduğunu niçin bildirdiler? Sonra cinayetlere geçelim. Birinciyi bir kalem geçin... Zira çok evvel vuku buldu, o sırada neler cereyan ettiğini pek iyi bilemiyoruz. Fakat ikinci vak'a benim gözlerimin önünde oldu. Nasıl olduğunu gözlerimle gördüm. George'un kadehine zehirin konması için en ideal zaman, numaraların devam ettiği süre idi. Fakat, zehir bu süre zarfında konmamıştı kadehe, zira, numaraların hemen akabinde mütevaffa içkisinden içmişti. İçtiğini ben gözlerimle gördüm. İçtikten soma da kimse kadehine bir şey koymadı. Kimse onun kadehine dokunmadı, fakat danstan dönüp, Rosemary'nin hâtırasına kadeh kaldırdığı zaman şampanyası siyanür doluydu. Kadehinde siyanür vardı.. Ama, siyanürü kadehine hiç kimse koymuş olamazdı... Devam edelim mi?

- Hayır, dedi Kemp.

- Evet, dedi Anthony, edeceğiz... Zira bu iş bir hokkabazlık safhasına girdi... Yahut ta ispirtizma ile ü- gili... Şimdi size bir medyum gibi, çıkardığım neticeyi söyliyeceğim... Biz dansederken, Rosemary'nin hayaleti gelip, George'un kadehine, pek kurnazca maddeleştirdi- ği siyanürü boşaltır.. Ruhlar, bir medyumdan çıkan ve muhtelif maddeler yapmaya muktedir ektoplazma sayesinde siyanür bile yapabilirler... Sonra George masaya dönüp, içkisinden içiyor ve ölüyor. Tanrım!

İki erkek, Anthony'ye merakla bakıyorlardı. Genç adam başını elleri arasına almış, sonsuz bir ıstırap ve işkence içinde bir öne, bir arkaya sallanıyordu.

Birden:

- Buldum, diye bağırdı... Tamam... Çanta... Garson...

Kemp doğruldu:

- Garson mu?

Anthony başını salladı:

- Yok, yok, sizin düşündüğünüz değil... Bir an bir garson yerine bir sahtekâr düşündüm... O gün için kiralanmış bir yabancı garson... Oysa bize servis yapan garson lokantanın her zamanki garsonlarından biriydi. O küçük garson ise melek gibi bir yavrucaktı... Hâlâ da bütün şüphelerin üstünde... Ama rolünü oynadı. Ah, Allahım! hem de yıldızlara lâyık bir rol oynadı!

Karşısında oturan adamlara baktı:

- Anlamıyor musunuz? diye bağırdı, George'un şampanyasına ancak bir garson zehir koyabilirdi. Hiç kimse George'un şampanyasına dokunmamıştı ama, George zehirlenerek ölmüştü. George'u bir garson zehirlemiş olabilirdi... Bizim garson değil... Dikkat ediniz BİR garson diyorum. Sonra George'un kadehi! George! İki ayrı şey bunlar... Ve para... Çok para... Kimbilir belki de aşk... Aklımı oynatmışım gibi bakmayın bana.. Gelin, size herşeyi göstereceğim...

Sandalyesini geriye itip ayağa fırladı. Kemp'i kolundan tuttu.

- Gelin benimle, dedi.

Kemp yarı dolu fincanına baktı:

- Hesabı vermedik, dedi.

- Hayır, hayır biraz sonra döneceğiz buraya. Gelin, size dışarıda herşeyi ispat edeceğim... siz de gelin, Race...

Masayı kenara iterek adamları yerlerinden kaldırdı. Beraberce antreye çıktılar.

- Şuradaki telefon kulübesini görüyor musu nuz? diye sordu Anthony.

- Evet?

Ceplerini karıştırdı.

- Hay Allah kahretsin, dedi, bozuk para yok.. Neyse kalsın.. İşi bu şekilde yapmaktan vazgeçtim. Gelin içeriye.

Tekrar kahvehaneye girdüer. Kemp önden, Race arkasından... Anthony'nin eli, Race'in kolunda idi.

Masaya oturup, piposunu eline aldığı vakit Kemp'in kaşları çatılmıştı. Piponun küllerini üfledi. Yelek cebinden çıkardığı bir saç firketesiyle karıştırdı.

Race, yüzünde şaşkın bir ifadeyle Anthony'ye bakıyordu. Arkasına yaslandı, fincanını aldı, içinde kalan çayı içti:

- Hay Allah, dedi hırsla, şeker varmış içinde!

Başını kaldırınca, Anthony'nin gittikçe genişleyen tebessümü ile karşılaştı

- Hey. dedi Kemp, fincanından bir yudum alarak, nedir bu pis şey?

- Kahve dedi Anthony, pek hoşunuza gitmiye- cek samrım, benim de gitmemişti.

Anthony, iki arkadaşının da çehrelerine yayılan âni korku ifadesini görünce keyfinden bayıldı.

Fakat bu memnuniyeti pek kısa sürdü. Zira o anda aklına gelen bir şey, kafasına âdeta fizikî bir darbe gibi ini vermişti.

Bir feryat kopardı:

- Aman yarabbi! O araba?

Yerinden fırladı.

- Ne budalayım ben... İris bir arabanm kendisini çiğneyecek gibi üstüne geldiğini söylemişti. Pek kulak vermemiştim o zaman... Çabuk, geliniz, çabuk!

- Yard'dan çıktığı zaman doğruca eve gideceğini söylüyordu, dedi Kemp.

- Evet, evet, ah neden ben de onunla gitmedim!

- Evde kim vardı?

- Ruth Lessing oradaydı. Misis Drake'i bekli- yecekti. Cenaze işlerini konuşmak üzere... Belik de hâlâ cenaze merasimi konusunda konuşuyorlardır.

- Miss Drake'i tanıyorsam bu arada bahsetmediği konu kalmamıştır, dedi Race.

Ve birden sordu:

- Miss Marle'nin başka akrabaları var mı?

- Benim bildiğim yok.

- Düşüncelerinin hangi istikamette çalıştığını anlıyorum, ama mümkün mü?

- Elbette.

Kemo hesabı ödüyordu. Sonra üçü de telâşla kahvehaneden çıktılar.

- Tehlikenin gerçekten vârit. olduğuna inanıyor musunuz? Miss Marle tehlikede mi?

- Evet...

Anthony dişleri arasından bir küfür savurarak, geçen bir taksiyi çevirdi. Üç erkek bindiler ve şoföre mümkün olduğu kadar sür'atle Elvaston meydanına gitmesini söylediler.

Kemp yavaşça:

- Şimdilik henüz şöyle umumi bir fikir edinebildim, dedi, bu suretle Farraday'ları işten sıyırabiliriz, değil mi?

- Evet.

- Buna memnun oldum. Ama bu kadar sür'atle bir ikinci teşebbils vukubulmaz gibime geliyor.

- Tesebbilsler ne kadar sür'atle birbirini takip ederse o kadar iyidir, dedi Race, bize o iz üzerinde düşünmek fırsatı vermemiş olurlar. Şansları üc keresinde de yaver gidecek... İşte gayeleri bu... İris Marle, Misis Drake'in önünde istediğiniz zaman sizinle evleneceğini söylemişti...

Otomobil, virajları son sür'atle alıyor, içindekileri hoplata zıplata götürüyordu. Trafiği bile yarıp geçmek, şoförün hoşuna gitmişti.

Son virajı kıvrılıp, Elvaston meydanına girdiler ve evin önüne yanaştılar.

Elvaston meydanı hiç bu kadar sakin olmamıştı.

Anthony büyük bir gayret sarfederek, soğukkanlılığını elde etmeye çalıştı:

- Tıpkı filimlerdeki gibi, dedi, insana aptal olduğu hissini veriyor.

Fakat Race şoförün parasını verirken, Anthony kapının önündeki merdivenleri ikişer üçer çıkmış, zile parmağım basınıştı. Kemp ise daha ilk basamaklardaydı.

Kapıyı salon hizmetçisi açtı.

Anthony heyecan içinde soluyarak sordu:

- Miss Marle geri döndü mü?

Evans bu heyecan karşısında afalladı biraz:

- Elbette, efendim, dedi yarım saat önce geldiler.

Anthony derin bir nefes aldı. Evin içinde her şey o kadar sakin ve normaldi ki, genç adam kendisini çocukça korkulara kaptırdığı için utandı.

- Nerede?

- Galiba Misis Drake ile istirahat salonunda, dedi hizmetçi kız.

Anthony başını sallad; ve yanında Kemp ile Race olduğu halde, ağır ağır ikinci kata çıktı.

Salon, aba.jurlu ışıkların altında sakin ve dinlendirici bir atmosfere sahipti. Lucilla Drake, yazı masasının güvercin yuvası tâbir edilen gözlerinde bir şeyler araştırıyor, bir yandan da kendi kendisine söyleniyordu:

- Hay Allah lâyığını versin, Miss Marsham'm mektubunu nereye koydum? Dur bakayım...

Anthony birden sordu:

- İris nerede?

Lucilla döndü, afallayarak baktı:

- İris mi? İris... affedersiniz, kimsiniz siz?

Kendisini toparladı:

- Sorabilir miyim kimsiniz?

Race, genç adamın arkasından öne doğru yürüdü. Onu görünce Lucilla'nın çehresi aydınlandı. Odaya üçüncü olarak giren Kemp'i henüz görmemişti.

- Ooo, albay Race, ne iyi ettiniz de geldiniz! Ama biraz önce gelseydiniz keşke, cenaze hazırlıkları hakkında fikrinizi alırdım. Bir erkeğin fikirleri elbette ki çok kıymetlidir. O kadar perişandım ki... Miss Les- sing*e kafam hiç çalışmıyor bugün dedün. Doğrusu, Miss Lessing hayatında ilk defa merhamet etti de, bütün işi ben yaparım deyip, yükü benim üzerimden aldı. Tabil, George'un sevdiği duaları filân bana sormak akıllılığını gösterdi.. Hoş ben de bu husussta bir şey bilmiyordum ama. George pek kiliseye gitmezdi... Fakat bir rahip karısı, yani dul karısı olmam hasebiyle böyle şeylerin yolunu erkanını iyi bilirim ben.

Race kadının bir an susınasından istifade ederek, sordu:

- Miss Marle nerede?

- İris mi? Biraz önce gelmişti. Başının ağrıdığım, doğru odasına cıkacağmı söyledi. Şimdiki kızların ne cam var ki... Kâfi miktarda ıspanak yemezler... Yediremezsi- niz. Cenaze işlerini konuşmak da pek hoşuna gitmemişti... Eee, ne yaparsınız, ister istemez birinin bu işlerle meşgul olması lâzım... İnsan herşeyin yoluna erkanına göre yapılmasını, ölüye saygı gösterilmesini istiyor... Cenazelerin motorlu vasıtalarla nakledilmesi bile saygısızlık bence... Ne demek istediğimi anlıyorsunuz |1er halde? Şöyle uzun, gür kuyruklarım sallayan atlar başka bir halâvet taşırlardı, değil mi? Ama derhal otomobile razı oldum... Ruth rona artık hep Ruth diyordum, Miss Lessing lâfı unutulmuştu..) ile ikimiz bu işlere bakıyoruz, sen işi bize bırak, dedim.

Kemp sordu bu defa:

- Miss Lessing gitti mi?

- Evet, herşeyi tertipledik... Miss Lessing on dakika önce gitti. Gazetelere verilecek ilânları da yanına aldı. Bu şartlar altında çiçek ısmarlamaktan vazgeçtik... Dinî merasimi de Canon Westbury'ye bıraktık.

Konuşma bu minval üzere devam ederken, Anthony usulca kapıdan dışarı süzüldü. Onun kapıdan çık- masiyle Lucilla sözünü yarım bırakıp sormuştu:

- Kimdi bu genç adam? Önce sizinle beraber geldiğini anlavamadun. O korkunç gazetecilerden biri sandım. Ah o gazetecilerin ellerinden neler çektik, bilemezsiniz...

Anthony üst katın merdivenlerini sür'atle çıktı. Arkasında ayak sesleri duyunca dönüp, baktı. Müfettiş Kemp'i görünce kendisini tutamadı, güldü:

- Siz de kaçtınız? Zavallı Race!

Kemp mırıldandı:

- O böyle işlerde pek naziktir, ben bu sahada öyle aranılan adam değilim...

İkinci katta idiler, üçüncü kata çıkmaya hazırlanırken, birden aşağıya inen ayak sesleri duydular. Anthony Kemp'i oracıktaki bir banvo odasına çekti.

Ayak sesleri aşağıya indi...

Anthony banvo dairesinden çıktı, merdivenlere saldırdı. İris'in odasının arka taraftaki küçük oda olduğunu biliyordu. Hafifçe kapıyı vurdu.

- İris...

Cevap gelmeyince bir kere daha tıkırdattı kapıyı. Sonra tokmağı çevirdi. Kapı kilitliydi.

O zaman, korkudan titreyen bir sesle haykırdı:

- İris... İris...

Bir iki saniye durdu.. Eğilip yere baktı. Kapı altlarındaki cereyam kesınek için konan eski moda, uzun tüylü halılardan birinin üzerinde duruyordu. Halı kapıya iyice bitiştirilmişti. Anthony halıya bir tekme vurdu. Kapının altındaki aralık bir hayli genişti. Eskiden. halının üzerinde kapının açılmasını sağlamak için altından bir miktar kesilmiş olacaktı...

Eğilip anahtar deliğinden içeriye bakmaya çalıştı. Fakat hiç bir şey göremedi. Buden başını kaldırıp havayı kokladı. Sonra boylu boyuna yere uzandı, burnunu kapınm altındaki aralığa uzattı.

Ok gibi yerinden fırlayarak canhıraş bir feryat kopardı:

- Kemp!

Kemp ortalıktan yok olmuştu... Anthony bir kere daha bağırdı. Albay Race merdivenleri sür'atle çıkarak, koştu. Genç adam onun konuşmasına fırsat vermeden:

- Havagazı... diye bağırdı, kapıdan havagazı sızıyor... Kapıyı kırmak zorundayız...

Race'in kuvvetli bir yapısı vardı... İkisi birden kanada yüklendiler... Kilit çatırdayarak yerinden çıktı.

İki erkek bir an nefes, nefese bir adım arkaya kaydılar, Race haykırdı:

- İşte, orada, şöminenin yanında... Ben pencereyi kırmaya gidiyorum... Sen kızı al...

İris Marle havagazı yakılan eski tip şöminenin önünde yatıyordu. Ağzı ve burnu, açık bırakılmış olan havagazı musluğuna dayanmıştı...

Anthony ile Race genç kızı kucaklayıp, dışarı çıkardılar... Koridorun penceresini açıp, önüne yatırdılar.

- Ben sun'i teneffüs yaptıracağım, dedi Race, sen koş doktora telefon et...

Anthony çılgın gibi merdivenlere atıldı. Race arkasından sesleniyordu:

- Merak etme... Kurtulacak... Tam zamanında yetişmişiz!

Holde, genç adam telefona koştu, bir numara çevirdi. Omuz başında Lucilla'nın feryatlarına kulak asınadan, konuştu.

Nihayet derin bir nefes alarak döndü:

- Oh, doktoru buldum, dedi, meydanın karşı tarafında oturuyormuş... Bir iki dakikaya kadar hura- da olacak...

- Ne oldu diyorum size... İris hasta filân mı?

Bu Lucilla'nın son feryadı idi.

- Odasında imiş, dedi Anthony, kapı kilitliydi.. Başı da şöminenin içinde, açık havagazı musluğuna dayalı idi...

- İris mi?

Misis Drake korkunç bir çığlık kopardı:

- İris de intihar etti ha? İnanamam... Hayır, hayır, inanamam!

Anthony'nin dudaklarından hayalet gibi bir tebessüm geçti:

- İnanmanıza hacet yok zaten, dedi. İris intihar etmedi.

- Haydi, Tony, artık herşeyi anlat bana...

İris kanapede yatıyordu.

Little Priors köşkünün pencereleri ardında cüretkâr bir Kasım güneşi gösterişli numaralar yapmakla meşguldü.

Anthony, pencerenin pervazında oturan Albay Race'e baktı, tatlı, tatlı gülümsedi:

- Bu anı sabırsızlıkla beklediğimi saklayacak değilim, İris, dedi, ne kadar zeki bir insan olduğumu birine anlatmazsam çatlayacağım. Şimdi vereceğim hitabede tevazu aramayınız. Hiç fütur getirmeden kendi kendime alkış tutarken, ara sıra susup, sana, «Ah, ne kadar zekisin, Anthony!» diye bağırmak fırsatı da vereceğim. Öhö, öhö, işte gösteri başlıyor, hanımlar, beyler... tyi kulak veriniz...

«Bütün mesele son derece basit görünüyordu. Sebep ve neticelere bağlı, apaçık bir vakaydı bu... Zamanında intihar olarak kabul edilmiş olan Rosemary'nin ölümü, aslmda bir intihar değildi. George şüphelenerek etrafı kurcalamaya başlamış, fakat katüin maskesini indirmeye muvaffak olamadan, kendisi de Rosemary'nin gittiği yere gönderilmişti.

«Fakat, meselenin daha ük adımında önümüze bir takım tezatlar çıktı. Meselâ; A. George zehirlenmiş olamazdı. B. George zehirlenmişti. Ve ayrıca, A. Geor ge'un kadehine hiç kimse dokunmamıştı. B. George'un kadehine dokunulmuştu.

«Ben kendi kendime bir gerçeğin üzerinde düşünmeye başlamıştım. Şöyle ki; George'un kulağı, hiç bir şüpheye mahal bırakmıyacak bir şekilde George'a aitti. Yani onun ayrılmaz bir parçası idi. George'un kulağını George'dan ancak bir ameliyatla ayırmak mümkündü. Fakat iş George'un

kolundaki saate gelince ayni şeyleri söylemek imkânsızdı. Zira George'un kolundaki saat kendisinin olmayabilirdi. Saati bir başkasından ödünç almış olabilirdi. Bu noktadan hareket ederek, bu sefer George'un kadehine getirdim işi... O zaman pek müphem de olsa bir neticeye varmış olduğumu gördüm. Zira, George'un şampanyasını içtiği bu kadehin, ayni şekil ve deseni taşıyan öteki kadehlerden bir farkı olmadığını anladım...

«Bunu gösterebilmek için bir tecrübe yaptım. Kahvehanede oturduğumuz sırada. Race şekersiz çay içiyordu. Kemp şekerli çay, ben de kahve içiyorduk. Bir çok yuvarlak mermerli masanın arasında, yine yuvarlak, mermerli bir masada oturuyorduk. Anî bir fikre kapüdı- ğımı taklit ederek, verimden fırladım, onları da kaldırdım, antreye çıkardım... Bunu yaparken de, masayı hafifçe yerinden oynatmış, sandalyeleri geri itmiş, ve el çabukluğu ile, Kemp'in kendi tabağı yanında duran pipo sunu, benim tabağımın yanına itivermiştim. Bu hareketi ikisi de görmemişlerdi. Dışarıya çıkınca, yine bahane ıie onları geri döndürdüm. Kemp önden yürüdü. Bir sandalye çekip, kendi piposu ile işaretlenmiş tabağın önüne oturdu. Race yine, eskisi gibi onun sağına geçti. Ben de soluna oturdum. Şimdi olanlara dikkatinizi çekerim. A. Kemp'in önünde şekerli çay vardı. B. Kemp'in önünde şimdi kahve vardı. İşte size bir mantıksızlık daha... Birbirine uymayan, fakat ikisi de doğru olan iki cümle... Bizi hataya düşüren şey «Kemp'in fincanı» tâbiri idi... Kemp'in masadan kalkarken geride bıraktığı fincanla, masaya döndüğü zaman önünde bulduğu fincan AYNİ FİNCAN DEĞİLDİ...

«İşte, İris, o gece Luxemburg gazinosunda da ayni şey olmuştu. Numaralardan sonra, dansa kalkarken sen çantanı yere düşürmüştün. Bir garson, dikkat et bizim garson değil, oradan telâşla geçen, azarlana azarla- na şaşkına dönmüş bir küçük garson, çantayı yerden almış, rastgele bir tabağın yanına koymuştu. Bu tabak, senin tabağının bir soluna gelen tabaktı. Danstan dönünce. hiç farkına varmadan, pek tabiî olarak çantanla işaretlenmiş olan tabağın önüne oturdun... Kemp'in, piposunun bulunduğu

yere oturması gibi... George da, senin sağına, kendi yeri sandığı sandalyeye oturdu. Ve Rosemary'nin hâtırasına içmeyi teklif ettiği zaman, kendi kadehi sanarak SENİN kadehini kaldırdı ve onun içindeki şampanyadan içti. Bu kadehe zehir karıştırmak fazla ustalığa ihtiyaç göstermeyen pek kolay bir işti... Zira, numaralardan hemen sonra, George İris'in sıhhatine kadeh kaldırmış, fakat âdet olduğu üzere, sıhhatine içilen kimse kendisi içmediği için şampanyanın zehirli olduğu meydana çıkmamıştı.

«Şimdi, planın bambaşka bir gaye uğrunda tanzim edilmiş olduğunu anlıyorsunuz, değil mi?... Öldürülmek istenen şahıs sendin, İris, George değildi. Yani bir yanlışlığın kurbanı oldu zavallı George... Ama, böyle bir yanlışlık vuku bulmasaydı onun yerine sen gidecekdin, ve bütün dünya bunu «ikinci bir intihar olayı» diye öğrenecekti. Bir yıl önceki meş'um partinin bir tekrarı... Bu ailede intihar vak'aları çok oluyor... Çantanda bulunan siyanür kâğıdı... Zavalh kız... Ablasının ölümüne ne kadar üzülüyordu ki, kendi hayatına da ayni usulle kıydı... Ne hazin... Ama şu zengin kızlar hep böyle biraz kaçık oluyorlar... İşte her yerde bu gibi lâflar konuşulacaktı...

İris birden bağırarak, genç adamın sözünü kesti:

- Ama beni neden öldürmek istesinler? Neden? Neden?

- Para, meleğim, para... Her kötülüğün başı para, değil mi? Para, para, para... Rosemary'nin serveti sana intikal etmişti.. Sen evlenmeden ölünce bu para ne olacaktı? En yakın akraban olması sıfatiyle, mirasın LucUla halaya geçecekti. Ben Lucilla halayı birinci derecede katil olarak göremiyorum... Peki, servet onun eline geçtikten sonra bundan kim müstefit olabilirdi... Victor Drake. Para Lucilla'nın olunca, Victor bunu kendi cebinde sayabilirdi. Genç adam parayı kendi cebine aktarmak için elbette icabına bakardı. İşe Victor karışınca onu birinci derecede katil olarak tahayyül etmek çok kolay oluyordu. Hâdisenin tâ başından beri hep bu Victor'un bir

baltaya sap olamayışından, serseriliğinden, etraftan para sızdırmasından şikâyetler dinleyip durmuştuk.

- Ama Victor Arjantin'de idi! Bir yıldan fazladır da Güney Amerika'da.

- Öyle mi dersin? Şimdi bu hikâyeyi de anlatacağım... Her hikâye «kız oğlana rastladı» diye başlar. İşte Ruth ile Victor'un tanışması ile başladı bu hikâye de... Victor Ruth'u daha Uk görüşte avucuna alıverdi. Ruth gibi zeki, aklı başmda, ciddi kadınlar akıllarım bir kere kaybettiler mi yapmıyacakları iş yoktur.

«Şimdi düşünün... Victor'un Güney Amerika'da olduğuna dair alınan malûmat hep Ruth'un ağzından çıkıyordu. Bu malûmat hiç bir zaman tahkik edilmemişti. Zira George'un Ruth'a büyük güveni vardı. Ruth, Rosemary'nin ölümünden evvel, Victor'un Cristobal vapuru ile Londra'dan ayrüdığını söylemişti. George'un öldüğü gün ise, Buenos Aires'e telefon ettiğini söyleyen de yine Ruth idi. Daha sonra, dilini tutmamasından korkarak, bilrodaki santrale bakan kızı bir bahane ile işten çıkarmıştı.

«Elbette ki şimdi bunları kurcalayıp, ortaya çıkarmak pek kolay oldu. Victor Drake, Rosemary'nin ölümünden bir gün SONRA vapurla Buenos Aires'e vasıl olmuştu. Buenos Aires bilrosundaki Ogilvie, George'un ölüm gününde, Ruth ile Victor Drake konusunda telefon konuşması yapmadığım söyledi. VİCTOR DRAKE, NEW YORK'A GİTMEK ÜZERE BİR KAÇ HAFTA ÖNCE BUENOS AİRES'DEN AYRILMIŞTI. Kendisi Buenos Aires'den ayrıldıktan sonra, bir arkadaşına, kendi imzası ile para isteyen bir telgraf çektirip, hâlâ Buenos Aires'de olduğu zehabını uyandırması elbette ki işten bile değildi. Oysa...

- Evet, Antony?...

- Oysa, Victor Drake, George'un öldüğü gece, Luxemburg gazinosunda bizim masanın hemen bitişiğinde, sarışın bir güzelle âlem yapıyordu.

- Oh... O çirkin yüzlü adam mı?

- Evet- , güzelim... İnsanın kendisine sarı bir benizle, kan çanağına dönmüş gözler verebilmesi hiç te sandığın kadar güç bir iş değil... Pek hafif bir makyajla bunu temin etmek çok kolay.. Üstelik, bizim masada, Ruth'u saymazsam, benden başka Victor Drake'i gören olmamıştı. Ben de onu bir başka isimle tanıyordum. Onunla hapishanede tanınmıştım... Monkey Coleman adını kullamyordu. O gece gazinoya girerken kokteyl salonunda şöyle bir gözüme ilisinişti. Artık namuslu (!) bir hayata başladığım için beni tanımasını pek istememiştim. Fakat Monkey Coleman'ın bu cinayetle bir ilgisi olacağı aklıma bile gelmemişti. Meğerse Victor Drake ile Monkey Coleman ayni adammış...

- Ama nasıl yaptı bu isi, hic anlayamadım...

Hikâyenin bundan sonrasını Albay Race anlatmaya başladı:

- Dünyanın en kolay işi olarak yaptı... Numaralar başladığı zaman, bizim masanın yanından geçin, telefona gitmişti. Salonun ışıkları iyice kısıldığı için, insanlar ancak gölge halinde seçilebiliyordu. Drake iyi bir aktör, daha önemlisi usta bir GARSON'du. Padro Morales rolüne girip, makyajla çehresini değiştirmek onun için çocuk oyuncağı idi ama, bir masanın etrafmda garsonlara hâs çevik hareketlerle dolaşmak, şampanyaları doldurmak, lüzumlu teknik malûmatı bilmek çok önemli idi. En küçük bir falso kendisini ele verebilir, sizin dikkatinizi üzerine çekebilirdi... Ama hiç biriniz dikkat etmediniz ona... Hepiniz büyük bir dikkatle numaraları seyrediyordunuz. Hattâ onun kadehlerinizi doldurduğunu, İris'in kadehine siyanürü boşalttığını bile görmediniz... Çünkü, Victor usta bir garsondu...

- Aman yarabbi, dedi İris, peki ya Ruth?

Anthony atıldı:

- Tabii ki senin çantana siyanürün kâğıdını koyan Ruth idi. Her halde pudralan- maya gittiğiniz vakit, aynanın önünde bir an yalnız kaldığı zaman yapmıştı bu işi... Tıpkı, bir yıl önce Rosemary'ye yaptığı gibi...

- İmzasız mektuplardan George'un Ruth'a bahsetmemiş olmasım pek garip karşılamıştım... Zira ondan hiç bir şeyi gizlemezdi.

Anthony güldü:

- Söylemez olur mu, elbette söylemişti, dedi. Zaten Ruth da söyliyeceğinden emindi. Bunun için yazmıştı mektupları... Evet, mektupları Ruth yazmıştı... George'u hazırlamaktı maksadı... 2 numaralı intihar vakasına hazırlamaktı... Sen doğum günü ziyafetinde ölünce, elbette ki intihar ettiğin zehabı uyanacak, George da Rosemary'yi senin öldürdüğünü, katil olduğun için vicdan azabına dayanamayıp intihar ettiğini sanacaktı... Senin ölmenle Ruth için durumda bir değişiklik olmıyacaktı...

- Ben de onu ne kadar severdim... dedi İris, hep Georgeia evlenmesini ister dururdum...

- Victor'a rastlamasaydı, Ruth gerçekten George için ideal bir zevce olurdu, dedi Anthony, ahlâk mı dediniz? Unutmayınız ki her katil kadın bir zamanlar masum bir genç kızdı.

İris titredi:

- Bütün bunlar para uğruna...

- Evet benim aptal kızım, evet. Para uğruna ne cinayetler işleniyor... Bu işi Victor para için yaptı. Ruth ise biraz para için biraz Victor için... Ve biraz da Rose- mary'den nefret ettiği için... Ama başına da bir felâket geldi işte... Arabayla seni çiğnemek istemesi, sonra, Lucilla halanın yanından veda edip ayrıldıktan sonra, yukarıya senin odana koşması... Ha onu soracaktım, senin odana geldiği zaman nasıldı? Heyecanı belli oluyor mu idi?

İris daldı:

- Hayır, dedi yavaşça, kapıyı vurdu içeri girip, herşeyi konuşup hallettiklerim, kendimi iyi hissedip etmediğimi sormaya geldiğini söyledi. İyiyim ama yorgunum, dedim. Bu sırada masanın üstünde duran üstü kauçuk kaplı el fenerini aldı. Ne güzel fener bu dedi... İşte ondan sonrasını hatırlamıyorum.

- Vah benim güzelim, dedi Anthony, tabil ki hatırlamazsın, çünkü bu kauçuk kaplı fenerle senin kafana arkandan müthiş bir darbe indirdi. Oracıkta bayıldın, sonra seni sürükleyerek, şöminenin önüne getirip uzattı, ağzına da açık havagazı musluğunu dayadı... Odadan çıkıp, kapıyı kitledi, anahtarı kapının aralığından içeri attı, küçük halıyı kapının altına sıkıştırdı. Nihayet hiç bir şey olmamış gibi merdivenlerden indi gitti. İşte bu sırada biz de yukarıya çıkıyorduk, inen şahsa görünmemek için oradaki banyo dairesine sığındık.. O gidince yukarı fırlayıp, kapıyı kırdık. Biz bunları yaparken, Kemp aşağıya fırlamış, ve Ruth'un arabasını park ettiği yeri keşfetmişti... Zaten Ruth'un otobils ve metro ile geldiğini, bu yiizdan geç kaldığını söylemesi dikkatimi çekmişti... Meğerse, arabası ile seni çiğnemek teşebbilsünü gizlemek istiyormuş...

İris yine titredi:

- Ne korkunç şey yarabbi... Beni öldürmeye çalıştığını düşündükçe içim fena oluyor. Benden bu kadar çok mu nefret ediyordu?

- Sanmam... Ama Miss Ruth Lessing çok aklı başında kadındır. Bir kere iki cinayete suç ortağı olmuştu. Ve ikisinden de eline bir şey geçmemişti... Bu yola boynunu koyduğuna göre bâri eline bir şeyler geçmeliydi. Lucilla Drake senin Anthony Browne ile evlenmek üzere olduğunu ağzından kaçırınca, Ruth telâşlanmıştı. Evlendiğin takdirde iş bütün kıymetini kaybedecekti.. Zira, o zaman vârisin ancak kocan ve çocukların olabilirlerdi.. Bu işi evlenmeden önce temizlemesi lâzımdı. Hemen oracıkta kolları sıvayıp, işe girişti...

- Zavallı Lucüla... Ona ne kadar acıyorum!

- Hepimiz acıdık, zararsız bir kadındı.

- Victor tevkif edildi mi?

Anthony Race'e baktı. Albay başını salladı:

- Bu sabah... New York'a adım atar atmaz...

- Bu işler bitince Ruth ile evlenecek miydi acaba?

- Ruth'un fikri böyle idi. O Amerika'ya gitmeyi tasarhyordu.

- Anthony ben sahip olduğum servetten nefret ediyorum.

- Pekâlâ, sevgilim, bir çaresine bakarız. Bu parayı ulvî bir gayeye yöneltebiliriz. Benim karımı rahatça geçindirecek kadar dünyalığım var. İstersen bir yetimevine bağışlarız, istersen ihtiyarlara tütün dağıttırırız, yahut da bütün İngiliz halkma bir çay ziyafeti veririz...

- Yalnız bir kısınım kendime ayıracağım, icap ederse, göğsümü gere gere senden ayrılmaya muktedir olabilmek için...

- İnsan evlilik hayatına bu fikirle adım atma- malı, sevgili İris. Heey, deminden beri o kadar lâf ettik, sen bir defacık olsun, «Ah ne harikulâdesin, Tony» demedin. Ah, ne kurnaz şeysin, yok mu?

Albay Race gülerek ayağa kalktı.

- Ben Farraday'lara çaya davetliyim, dedi.

Gözlerinde sevimli bir ışıltı ile:

- Sen de gelmez misin, Anthony? diye sordu.

Anthony başını salladı.. Albay veda edip çıkarken, döndü:

- İyi bitti bu oyun, dedi.

Anthony albayı kapıya kadar geçirdi:

- Britanya hükümetinin tasvibine lâyık şekilde sona erdi.

İris, albayın arkasından baktı:

- Benden şüphelenmişti, değil mi? diye sordu.

- Adamcağızı muaheze etme, şekerim, dedi genç adam, ömrü boyunca gizli formülleri çalan, generallerin ağızlarından lâf alan bir sürü güzel casus kadınla uğraşmış durmuş... Elbette ki herkesten şüphelenir. Herhalde, vak'adaki güzel kızın marifetidir bu diye düşünmüş olacak.

- Benim masum olduğumu sen nasıl anladın,

Tony?

- Sadece aşkımm tesiriyle, sevgilim.

Yüzü birden değişti... Bakışları ciddileşti. İris'in başucundaki küçük vazoda duran, açık leylâk renkli, gri yeşil yapraklı küçük çiçeklere dokundu.

- Bu mevsimde çiçek açar mı bu? dedi usulca.

- Bazan açıyor... Havalar yumuşak giderse... Anthony, küçük dalı vazodan çıkardı, bir müddet yanağına bastırdı. Yarı kapalı gözlerinin önünde o kızılımsı gür saçlar, daima gülen koyu mavi gözler, ihtiraslı dolgun kırmızı dudaklar canlandı...

Âdeta sohbet eder gibi:

- Artık aramızda değil... diye mırıldandı.

- Kimden bahsediyorsun?...

- Kimden bahsettiğimi biliyorsun, sev.gilim... Rosemary... galiba senin tehlikede olduğunu sezmişti.

Mis kokulu, küçük dalı bir an dudaklarına götürdü:

- Elveda Rosemary... dedi yavaşça, teşekkür ederim...

İris, mırıldandı:

- Rosemary... Hâtıraların sembolü... Ve usulca ilâve etti:

- Yalvarırım, beni unutmayın...